

Begroting

2023

Inhoudsopgave Begroting 2023

Inhoudsopgave Begroting 2023.....	1
1 BELEIDSBEGROTING.....	3
Bestuurlijke samenvatting.....	4
Programma 1 Goed wonen voor iedere doelgroep	11
Programma 2 Iedereen doet mee.....	23
Programma 3 Natuurlijke en landschappelijke kwaliteit.....	34
Programma 4 Duurzaam en innovatief ondernemen en leven	43
Programma 5 Goed ontsloten en verweven met de regio.....	56
Programma 6 Bestuur en burgerzaken.....	64
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien.....	70
Overhead.....	72
Vennootschapsbelasting.....	76
Paragrafen	77
Lokale heffingen	78
Weerstandsvermogen en risicobeheersing	86
Onderhoud kapitaalgoederen.....	101
Financiering	105
Bedrijfsvoering	109
Verbonden partijen	115
Grondbeleid	130
Vastgoed	133
2 FINANCIËLE BEGROTING.....	138
Uitgangspunten voor de opstelling van de meerjarenbegroting 2023-2026.....	138
Baten en lasten 2023	139
Meerjarenperspectief.....	143
Financiële analyse programma's	144
Prioriteiten	165
Vervangingsinvesteringen	169
Reserves en voorzieningen meerjarig	175
Incidentele baten en lasten	180
Arbeidskosten gerelateerde verplichtingen	185
Balansprognose en EMU-saldo	186
3 BIJLAGEN	188
Taakveldenoverzicht meerjarenraming	189
BBV Beleidsindicatoren	193
Lijst subsidies.....	196
Lijst met afkortingen	198

1 BELEIDSBEGROTING

Bestuurlijke samenvatting

Inleiding

Ruimte voor nieuwe ambities

Hierbij bieden wij u de begroting 2023 aan. 'Samen Doen: eerlijk sociaal en ambitieus', zo gaan wij als nieuw college aan de slag voor de gemeente Weert. Met de strategische visie 2030 'Verwonder je in de groene thuishaven Weert' als leidraad, die met en voor de samenleving van Weert is opgesteld. En dat tekent de gemeente Weert. Zo werkt dat ook in ons college. Iedere bestuurder heeft zijn of haar eigen thema's en daarin zoeken we actief de verbinding op. Want door de opgaven gezamenlijk en vanuit verschillende invalshoeken aan te pakken, maken we onze ambities waar.

Financiële ruimte

Financiële ruimte voor nieuwe ambities is er. Tegelijkertijd kent deze begroting veel onzekerheden. Het gemeentefonds is geen stabiele inkomstenbron. Onzekerheid zit ook in de prijsontwikkeling, van energie en bouw materiaal, maar inmiddels op tal van uitgaven. Zowel de ontwikkeling daarvan, als de eventuele compensatie is onzeker. We hebben daarom enige voorzichtigheid in deze begroting ingebouwd.

Investeren in medewerkers

De medewerkers zijn het belangrijkste kapitaal van de gemeente. De verwachte uitstroom van gepensioneerden en daarmee het verlies van kennis in combinatie met de krapte op de arbeidsmarkt, maakt zowel het vinden als behouden van goed personeel onze grootste uitdaging. Om de grote transitieopgaven aan te kunnen, de ambities te realiseren en een aantrekkelijke werkgever te blijven, is het noodzakelijk dat we investeren in onze huidige en toekomstige medewerkers.

Onze ambities voor 2023

We maken in 2023 een start met de bouw van de 1.000 woningen die we deze bestuursperiode willen realiseren. In eerste instantie zetten we in op inbreiding in bestaand bebouwd gebied en voeren we een actiever grondbeleid. We onderzoeken vernieuwende creatieve oplossingen om de doorstroming op de woningmarkt te bevorderen. We experimenteren met duurzame en innovatieve concepten.

Gezondheid raakt alles en bepaalt ons welzijn: werk, sport, cultuur, je thuis, je omgeving. Daarom heeft gezondheid een belangrijk aandeel in al onze plannen en ontwikkelingen. We werken vanuit het gedachtegoed van 'positieve gezondheid'. Verbinding, beweging en inkomen zijn drie belangrijke pijlers voor het welzijn van mensen. Zo investeren we in mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, zodat zij kunnen bijdragen naar vermogen. Vitale en betaalbare sportverenigingen zijn ook belangrijk. Om het sportlandschap in stand te kunnen houden, stimuleren we verenigingen om meer samen te werken.

Groen en water zijn noodzakelijk voor een aantrekkelijke duurzame en klimaatbestendige gemeente. Een gezonde bodem is essentieel voor biodiversiteit en waterkwaliteit. We zetten ons in om verdere achteruitgang van de biodiversiteit te voorkomen en geven een impuls aan het vergroenen van de schoolpleinen van onze basisscholen. Wij gaan in gesprek, met inwoners, ondernemers en onze (maatschappelijke) partners over de transitie van het buitengebied en nemen hierin de regie.

We vinden het belangrijk dat er een betere verbinding tussen stad en platteland wordt gemaakt. Denk hierbij aan fysieke verbindingen zoals recreatieve routes en verbindingen tussen groene en waterrijke natuur, maar ook verbinding tussen consument en agrariër.

We volgen de ontwikkelingen op het gebied van duurzame energieopwekking en onderzoeken de mogelijkheden voor Weert om gebieden energieneutraal in te richten. Energiebesparing is met de huidige prijzen van nog groter belang. Het isoleren van alle woningen heeft onze prioriteit. Ook hebben we aandacht voor de energiearmoede en voeren we de maatregelen van compensatie van het Rijk uit.

We gaan onze cultuur, cultureel erfgoed, (bovenregionale) evenementen en sport meer promoten, zodat we ons beter positioneren als centrumgemeente. We nemen ons evenementenbeleid onder de loep en stellen één aanspreekpunt aan voor evenementen. De binnenstad is een belangrijk uithangbord voor Weert. We willen samen met ondernemers werken aan een toekomstbestendige, vitale binnenstad.

Onze unieke regionale en internationale ligging geeft mooie kansen voor de groei van onze bedrijven, biedt mogelijkheden voor (nieuwe) ondernemers en kansen voor mensen om aan het werk te gaan. Bereikbaarheid en duurzame mobiliteit zijn hiervoor belangrijke voorwaarden. Door de kansen volop te benutten, stimuleren we de Weerter economie. We leggen focus op samenwerking in de regio. Met de gemeenten in Midden-Limburg willen we samen een Regiodeal binnenhalen, zodat de economie een extra impuls krijgt.

Samen Doen

We gaan deze ambities waarmaken samen met inwoners, ondernemers, onderwijs, verenigingen en belangengroepen. We vragen hen om mee te denken en mee te doen. Samen zetten we ons in voor Weert, ieder op onze eigen manier. Wij pakken aan wat nodig is vanuit de gemeente en laten los wat net zo goed of zelfs beter door anderen kan worden georganiseerd.

Samen steken we de handen uit de mouwen en bouwen we aan onze gezamenlijke visie voor Weert 2030: *Een gemeente als een groene en veilige thuishaven waar iedereen goed kan wonen, mee kan doen en elkaar kan ontmoeten. Een duurzame en innovatieve gemeente, waar het ondernemerschap in het DNA zit, een bruisende stad, goed bereikbaar en met een grote aantrekkingskracht voor de regio.*

Nr.	Programma	Lasten	Baten	Saldo
1	Goed wonen voor iedere doelgroep	14.469	7.470	-6.998
2	Iedereen doet mee	80.260	21.344	-58.916
3	Natuurlijke en landschappelijke kwaliteit	11.813	6.718	-5.095
4	Duurzaam en innovatief ondernemen en leven	19.287	13.841	-5.446
5	Goed ontsloten en verweven met de regio	11.415	484	-10.931
6	Bestuur en burgerzaken	9.816	918	-8.898
	Totaal programma's	147.060	50.776	-96.284
Alg.dekkingsmiddelen en onvoorzien				
	Alg.dekkingsmiddelen en onvoorzien	10.001	124.781	114.780
	Overhead	20.301	146	-20.155
	Vennootschapsbelasting	17		-17
Geraamd saldo van baten en lasten				
	Geraamd saldo van baten en lasten	177.379	175.703	-1.676
	Totaal reserves	5.740	7.789	2.049
	Geraamd resultaat	183.119	183.492	372

De hoofdlijn van de begroting 2023

De begroting 2023 heeft een positief saldo van € 374.000. Ook de meerjarenraming toont positieve saldi. Dit is vooral te danken aan de stijging van de uitkering uit het gemeentefonds. Door deze stijging zijn wij in staat budgetten beschikbaar te stellen, voor zowel de grote, landelijke onderwerpen als de meer lokale prioriteiten en ambities. De begroting 2023 kent € 1,6 miljoen aan structurele prioriteiten en € 1,8 miljoen aan incidentele prioriteiten.

Deze begroting kenmerkt zich door grote onzekerheden. We werken met een indexering van 2,4%. Op diverse budgetten is de benodigde verhoging groter. Voor energie en gas is gerekend met 50% voor 2023, met een teruggang naar regulier niveau vanaf 2024. Voor diverse bouwmaterialen (asfalt, staal) is gerekend met structureel 20-30% hogere prijzen.

Ook de inkomsten zijn onzeker. In het regeerakkoord is aangegeven dat er vanaf 2026 een nieuw verdeelmodel van het gemeentefonds komt. Bovendien is de huidige werking van het gemeentefonds zo, dat als het Rijk minder uitgeeft, het gemeentefonds ook kleiner wordt. We hebben daarom een behoedzaamheidsbedrag ingeboekt, voor 2023 is dat € 1,6 miljoen. Daarnaast zijn we voor wat betreft de voortzetting van de extra middelen naar aanleiding van de arbitrage voor jeugd voorzichtig geweest en rekenen we daar met 75%. Zie hiervoor verder de paragraaf bedrijfsvoering.

Gelukkig hebben we een solide financiële basis. Zoals in de paragraaf weerstandsvermogen wordt uiteengezet is de weerstandsratio uitstekend en staan ook alle andere ratio's in het groen.

Terugblik 2022

In 2022 hebben wij u de jaarstukken over het jaar 2021 gepresenteerd.

Over 2021 werd een overschot van € 8.313.000 gerealiseerd. Dit resultaat is op te splitsen in een incidenteel voordeel van € 8.326.000 en een structureel nadeel van € 13.000.

Op basis van de (op dat moment) meest recente berekening van de risico's in de grondexploitaties kon een verlaging van de risicobuffer grondexploitaties met € 800.000 doorgevoerd worden. Dit bedrag werd ten gunste van de Algemene Reserve gebracht waardoor uiteindelijk, rekening houdend met de resultaatbestemmingen, een totaalbedrag van € 8.428.000 ten gunste van de Algemene Reserve kon worden gebracht.

Financieel meerjarenbeeld

	2023	2024	2025	2026
Lasten begroting	183.119	185.520	187.373	187.622
Baten begroting	183.492	185.977	192.421	188.470
Saldo begroting	372	457	5.049	848

Saldo van de belangrijkste afwijkingen tussen de begroting 2023 en de bijgestelde begroting 2022 t/m 1e Tussenrapportage 2022 voordelig € 631.000 (afg).			
PR.	Omschrijving	Voordeel	Nadeel
PR2	Bijdrage gemeenschappelijke regeling Omnibuzz (prijsindex)		86
PR2	Subsidie Centrum, Jeugd en Gezin (indexering salariskosten)		118
PR2	Inkomensregelingen	912	
PR2	Loonkostensubsidie		200
PR2	Bijzondere bijstand		115
PR2	IOAW	100	
PR2	Daling BUIG-budget (Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorziening Gemeenten)		883
PR2	Arbeidsparticipatie statushouders	173	
PR2	Maatwerk Wmo	544	
PR2	Jeugdhulp (indexering tarieven, woonplaatsbeginsel, toename aantallen)		3.100
PR3	Onderhoud bomen en plantsoenen		86
PR5	Openbare verlichting (kosten lichtmasten en armaturen)		212
PR5	Bestrating (prijsindex)		663
PR6	Bijdrage veiligheidsregio		161
Ov.	Budgetten ICT/software	186	
Alg.	Gemeentefonds: Afname stelposten (met name jeugdzorg)	210	
Alg.	Gemeentefonds: Accres/uitkeringsbasis en lokale ontwikkelingen	3.883	
Alg.	Gemeentefonds: Sociaal domein Voogdij 18+ en Participatie-algemeen	2.731	
Alg.	Gemeentefonds: compensatie 75% van de stelpost salarisstijgingen	800	
Alg.	Prioriteitenbudget (structureel)		1.611

PR.	Omschrijving	Voordeel	Nadeel
Alg.	Vervangingsinvesteringen		400
Alg.	OZB eigenaren niet-woningen (regulier en heroverwegingen)	475	
Alg.	OZB eigenaren niet-woningen (regulier en areaaluitbreidingen)	225	
	Hogere energiekosten		704
	Stijging personele lasten (index cao en werkgeverslasten)		533
	Lagere kapitaallasten	310	
	Overige verschillen 2023 ten opzichte van 2022		1.045
	TOTAAL	10.549	9.918
	Saldo	631	

Leeswijzer

Met de strategische visie 'Verwonder je in de groene thuishaven Weert' heeft de raad de stip op de horizon gezet met een toekomstbeeld voor 2030. Met het coalitieprogramma zijn verdere stappen gezet op weg naar die stip. In beide documenten zijn de contouren voor de ontwikkeling van Weert vormgegeven in 5 waarden. Deze vijf waarden zijn daarmee leidend geworden voor ons werk tot 2030 en deze zijn nu ook in de vorm van een nieuwe programma-opzet centraal gesteld in de onderliggende begroting 2023. Hieronder wordt toegelicht hoe dit er uitziet.

Opzet

De gepresenteerde opzet van de begroting zet de lijn van visie, programma en begroting eenduidig door. Naast de 5 waarden die de basis vormen voor de programmastructuur, is er sprake van een zesde programma waarin onze interne- en externe dienstverlening centraal staat. Informatie over de interne bedrijfsvoering is met name terug te vinden in de paragrafen Bedrijfsvoering en Overhead.

Per programma zijn 5 kopjes terug te zien: Wat is de visie? Wat is het beeld nu? Wat zijn de ambities voor 2023? Welke doelen en resultaten stellen we voor 2023 op weg naar 2030? En Effect- en doelindicatoren.

Hiermee wordt per waarde weergegeven welke visie we hier op hebben, welke actuele ontwikkelingen spelen omtrent deze waarde, welke ambities we voor 2023 vanuit het coalitieprogramma hierbij hebben en welke effecten, doelen en resultaten we hierbij concreet voor ogen hebben. Zo ontstaat een logisch verband tussen onze visie voor de lange termijn, het coalitieprogramma voor de huidige bestuursperiode en jaarlijkse begroting.

Aan de andere kant biedt de gepresenteerde opzet de mogelijkheid om vanuit verschillende perspectieven naar deze waarden te kijken. Als het bijvoorbeeld gaat om de waarde 'goed wonen voor elke doelgroep', wordt niet alleen vanuit een ruimtelijke bril (zoals infrastructuur, architectuur en duurzaamheid) gekeken, maar ook vanuit een sociale bril (i.c. het sociale weefsel). Deze aanpak heeft zijn weerslag op de beleidsmatige en financiële inrichting van deze begroting. Per programma zijn de beleids- en taakvelden gepresenteerd die hier zo goed mogelijk bij passen. Hierbij zijn vanzelfsprekend de wettelijke regels vanuit het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) in acht genomen.

Sturen op effecten

Vanuit het traject Sturen op effecten dat in 2020 is ingezet hadden we ons onder meer ten doel gesteld om de begroting 2023 zoveel mogelijk conform deze methodiek in te richten.

In de begroting 2022 was daartoe al een tipje van de sluier opgelicht. In deze begroting wordt de methodiek stapsgewijs steeds verder vervlochten in de planning- en control cyclus. Met de begroting 2023 zetten we een belangrijke stap richting een cyclus waarin we meer gericht sturen op de langdurige effecten die in de samenleving zichtbaar zijn. Zo wordt zichtbaar welke resultaten (1 jaar) en doelen (2-3 jaar) aan het realiseren van deze langdurige maatschappelijke effecten (>3 jaar) bijdragen. Ook hangen (indien mogelijk en van toepassing) actuele meetindicatoren aan deze effecten, doelen en resultaten om gedurende het verslagjaar de realisatie te kunnen meten en hierop eventueel bij te sturen. De meerwaarde van de wijze zit vooral in de concrete samenhang tussen effect, doel en resultaat en de directe koppeling aan beleidsindicatoren. Daarbij is het zo het niet alle beleidsterreinen makkelijk in beleidsindicatoren te vangen zijn. Zo zijn de doelen in het sociaal domein bijvoorbeeld veelomvattend en grotendeels afhankelijk van keuzes die mensen zelf maken. De gemeente heeft een rol in het stimuleren en faciliteren van gedrag en richt zich dus vooral op het scheppen van voorwaarden en het bieden van ondersteuning. Ook voor deze beleidsterreinen zullen wij ons de komende jaren blijven inspannen om meten en monitoren mogelijk te maken. Maar dan nog zal het zo zijn, dat niet alles meetbaar te maken is of dat de kosten daarvan te hoog zijn.

Toekomst

Bij het lezen van de onderliggende begroting zult u merken dat we er nog niet helemaal zijn met de beoogde verwerking van de methodiek van Sturen op effecten. Zo ziet u onder meer dat resultaten, doelen en effecten op onderdelen nog beter en scherper geformuleerd kunnen worden. En dat niet alle resultaten, doelen en effecten van (meet-) indicatoren zijn voorzien. Ook is nog niet altijd de relatie tussen visie, beeld, ambities, effecten, doelen en resultaten bij alle thema's even goed zichtbaar.

Ondanks dat er flinke stappen zijn gezet (wat ook is terug te lezen in de paragraaf Bedrijfsvoering van deze begroting), zijn er nog een aantal belangrijke vervolgstappen te zetten. Zoals al eerder aangegeven zien we dit als een groeiproces waarin de ingezette koers stapsgewijs doorlopen wordt.

In de kolommen begroting 2022 zijn de begrotingswijzigingen tot en met de 1e Tussenrapportage 2022 verwerkt.

Alle bedragen in deze begroting zijn afgerond op duizenden euro's tenzij anders aangegeven. Daardoor ontstaan kleine afrondingsverschillen in aansluitingen en opstellingen.

Programma 1 Goed wonen voor iedere doelgroep

Wat is de visie?

Weert is een plek waar je wilt maar ook kúnt wonen. Wat je wensen of inkomsten ook zijn. Met aantrekkelijke voorzieningen en activiteiten. Niet alleen nu, maar ook in 2030.

Dat perspectief is niet alleen aantrekkelijk maar ook noodzakelijk om balans te houden in de bevolkingsopbouw. Weert krijgt immers te maken met een dubbele vergrijzing en groeiende vraag naar woonruimte, niet alleen als autonome ontwikkeling maar ook vanuit de regio. Om genoeg inwoners te binden of aan te trekken, met of zonder gezin, maar ook inwoners in de loop van hun leven passende woonruimte te blijven bieden, is het belangrijk om voldoende variatie in het woningaanbod te ontwikkelen. Dan zijn er voldoende woningen voor verschillende typen huishoudens, inkomensgroepen, leeftijden en woonwensen. Daarnaast zetten we erop in om de woningvoorraad geschikt te maken voor het gebruik van alternatieve vormen van energie.

Een thuis is ook een plek waar je je veilig voelt. Nu is Weert altijd een relatief veilige gemeente geweest, maar dat dit zo blijft is niet vanzelfsprekend. Ook Weert werd in 2020 geconfronteerd met leegstand in de binnenstad en het landelijk gebied. Door slim deze leegstand op te lossen en nieuwe functies aan gebouwen te koppelen, door het centrum compacter te maken, heeft Weert de veiligheid en leefbaarheid kunnen waarborgen. Maar eveneens door accuraat op te treden in geval van overlast en ondermijning en in wijken woonmilieus te mixen en verloedering tegen te gaan.

Een breed gedragen waarde, die is geworteld in Weert, is de aanwezigheid en functie van groen. De natuurlijke en landschappelijke kwaliteit, inclusief haar cultuurhistorie is aanwezig in de woon- en werkomgeving. Groen heeft betekenis voor soortenrijkdom (biodiversiteit), economie, energiegebruik, educatie, gezondheid en opvang van de gevolgen van klimaatverandering. Weert in 2030 kenmerkt zich net zo goed door deze kwaliteit. Inwoners voelen zich verbonden met elkaar, maar ook met hun woonplek en de rijke cultuurhistorie ervan.

In alle wijken en dorpen zijn goede en betaalbare voorzieningen waar verenigingen, instellingen en inwoners elkaar kunnen ontmoeten en activiteiten kunnen organiseren.

Wat is het beeld nu?

Bouwen voor elke doelgroep

We hebben een kwantitatieve en kwalitatieve opgave om de druk op de woningmarkt te verzachten en om in te spelen op de behoefte. De kwantitatieve opgave richt zich op het aantal te realiseren woningen. We hebben een ambitieus woningbouwprogramma maar zijn voor de daadwerkelijke planrealisaties afhankelijk van marktpartijen en corporaties.

Procedures, stijgende grond- en bouwkosten, langere levertijd van materialen en beschikbaarheid van arbeidskrachten hebben hier invloed op.

Om de autonome groei op te vangen zijn nog ruim 1.200 woningen nodig. Daarnaast is er sprake van een toenemend inkomend migratiesaldo. De planvoorraad voor woningen bedraagt 155%. Dit is nodig om voldoende woningen te realiseren en om vertraging op te vangen. Er is behoefte aan woningen voor alle typen huishoudens. Deze zijn grotendeels ook voorzien. De opgave is om nog meer locaties voor sociale huurwoningen te vinden. We staan open voor initiatieven voor nieuwe woonvormen.

De kwalitatieve woningbehoefte wordt met name bepaald door de vergrijzing. In de leeftijdsgroepen tot 65 jaar neemt het aantal inwoners in Weert af. Het aantal 65-75-jarigen neemt toe met 10% (625 personen) tot 2030 en neemt daarna af. In deze leeftijdsgroep is men over het

algemeen nog vitaal, met weinig beperkingen. Het aantal 75-85-jarigen neemt toe met 46% (1.871 personen) tot 2040 en neemt daarna af. In deze leeftijdsgroep kan men over het algemeen nog redelijk vooruit ondanks dat de eerste beperkingen zich voor gaan doen. De grootste relatieve toename vindt met 173% (2.293 personen) plaats bij het aantal 85-plussers. De toename loopt door tot 2050. In deze leeftijdsgroep is er vaker sprake van meerdere beperkingen en neemt het risico op vereenzaming toe.

Erfgoed behouden en versterken

Ons erfgoed is onze identiteit. Het draagt bij aan een aantrekkelijk woon- en vestigingsklimaat. Inwoners en bezoekers van Weert van 0-99 worden in de gelegenheid gesteld om ons erfgoed op verschillende manieren te beleven en kennis daarover te verkrijgen.

Aantrekkelijk voorzieningenniveau behouden

Weert heeft een goed voorzieningenniveau. Deze voorzieningenstructuur, waarvan verenigingen, instellingen en inwoners gebruik maken, staat echter ook onder druk. Het wordt voor verenigingen moeilijker om vrijwilligers aan te trekken om het bestuur van de vereniging te bemensen en in het beheer van het gebouw te voorzien. Sommige accommodaties kennen een overmatige en andere een te geringe bezetting, en er is een groeiende behoefte om te investeren in duurzaamheid.

Ambities 2023

Bouwen voor elke doelgroep

Weert groeit en blijft groeien. Wij maken deel uit van het economische kerngebied (waaronder Brainport Eindhoven) en nemen onze verantwoordelijkheid hierin. Iedereen heeft recht op een huis om zich thuis te voelen. Daarom is passende huisvesting van groot belang voor zowel de inwoners van Weert als voor nieuwe inwoners. We streven naar een goede balans tussen betaalbare huur- en koopwoningen voor alle doelgroepen in overeenstemming met vraag en aanbod. We zetten in op gemengde wijken met extra aandacht voor sociale-, en midden huur en (nieuwe) woonvormen gecombineerd met zorg.

We zetten voor de korte en middellange termijn in op inbreiding in bestaand bebouwd gebied, zoals bij de Gebiedsontwikkeling Keent en Moesel en de Gebiedsontwikkeling Horne Kwartier. Waar het passend is in de omgeving wordt de hoogte in gegaan. In de kerkdorpen wordt woningbouw afgestemd op de behoefte. We voeren een actiever grondbeleid. We stimuleren natuurinclusief bouwen en geven als gemeente zelf het goede voorbeeld.

Ook in Weert hebben we te maken met de dubbele vergrijzing: er komen steeds meer ouderen én ouderen worden steeds ouder. We onderzoeken vernieuwende creatieve oplossingen om de doorstroming op de woningmarkt te bevorderen. We experimenteren met duurzame en innovatieve concepten.

In Weert en in de regio zijn enkele duizenden internationale werknemers actief. We zetten in op meer grootschalige locaties voor short-stay huisvesting van internationale werknemers. Dit doen we onder voorwaarden, waarbij we oog hebben voor de leefbaarheid.

- Passende huisvesting voor zowel inwoners van Weert als voor nieuwe inwoners.
- Goede balans tussen betaalbare huur- en koopwoningen voor alle doelgroepen.
- Inbreiding in bestaand bebouwd gebied op korte en middellange termijn.
- Onderzoek naar uitbreiding voor woningbouw op langere termijn mogelijk is.
- Actief grondbeleid.
- Stimuleren natuurinclusief bouwen.
- Experimenteren met nieuwe alternatieve woonvormen en tijdelijke (flex)woningen.
- Grootschalige locaties voor shortstay huisvesting internationale werknemers.

Veilige en leefbare gemeente

In Weert kan iedereen veilig wonen, verblijven, werken en ondernemen. Dat willen we zo houden. In de wijken Keent en Moesel gaan we de komende jaren aan de slag om zowel fysiek als sociaal extra te investeren. We trekken hierbij samen op met de wijk- en dorpsraden.

- Blijvend aandacht voor een prettige leefomgeving.
- Zowel fysiek als sociaal extra investeren in Keent en Moesel.

Erfgoed behouden en versterken

Voor de aantrekkingskracht van Weert als woon-, werk- en recreatiegemeente zijn een goed cultureel aanbod en het behouden en stimuleren van cultuurhistorie en erfgoed in alle facetten belangrijk. In de komende periode stellen we een erfgoedbeleid op om het goed te borgen. In 2023 starten we met het uitvoeren van het nieuwe erfgoedbeleid waarin we veel aandacht hebben voor erfgoededucatie.

- Behouden en stimuleren van cultuurhistorie en erfgoed.
- Opstellen erfgoedbeleid.
- Behoud en restauratie De Lichtenberg.
- Start uitvoering nieuw erfgoedbeleid in 2023.

Aantrekkelijk voorzieningenniveau (accommodaties) behouden

Weert heeft een goed voorzieningenniveau. Deze voorzieningenstructuur staat echter ook onder druk (matige bezetting, krimp aantal vrijwilligers, geen investeringsruimte). Clusteren van voorzieningen kan een oplossing zijn. De herijking van de maatschappelijke voorzieningenstructuur zal richtinggevend zijn voor de toekomst en onder andere duidelijk maken waar we wel en niet meer in investeren (kernportefeuille). Zelf geven we het goede voorbeeld door een plan van aanpak op te stellen voor de verduurzaming van het gemeentelijk vastgoed (duurzaam meerjarenonderhoudsplan) op basis van de Routekaart Energietransitie en middelen vrij te maken voor deze investeringen (meerjareninvesteringsplan).

- Herijking maatschappelijke voorzieningenstructuur.
- Plan van aanpak verduurzaming gemeentelijk vastgoed (duurzaam meerjarenonderhoudsplan).
- Meerjareninvesteringsplan.

Welke doelen en resultaten stellen we voor 2023 op weg naar 2030?

Effect	Doel	Resultaat
Meer inwoners wonen passend bij hun behoefte	Meer inwoners wonen in een nieuwe woonvorm	25 passende woningen erbij voor de doelgroepen, zoals tijdelijke woningen voor o.a. jongeren en spoedzoekers op basis van de notitie 'Klein wonen in Weert'
		42 eenheden met mogelijkheden voor zorg voor mensen met een hulpvraag
		Shortstay huisvesting voor 400 internationale werknemers
	De krapte op de woningmarkt is afgenomen	Minimaal 200 woningen gerealiseerd via woningbouwprojecten conform de structuurvisie
		Toename aantal inwoners met minimaal 125 personen
		5 leegstaande panden zijn getransformeerd naar 47 woningen
3 locaties met kwaliteitsarme bebouwing zijn gesaneerd waarop 24 woningen zijn gerealiseerd		
Meer juiste woning op de juiste plek bouwen	Inzicht in de regionale woningbehoefte	
Meer woningen zijn toekomstbestendig (toegankelijk en duurzaam)	Vergroten aantal woningen dat aardgasvrij proof is (minimaal label B)	200 woningen hebben een verhoging in kwaliteit gekregen door middel van verduurzaming en hebben nu minimaal label B
	Informatievoorziening verduurzaming is verbeterd	Warm Wonen Winkel heeft minimaal 10 bezoekers per dag
		Warm Wonen Weert heeft 200 energiescans uitgevoerd
	Meer toegankelijke woningen	100 levensloopbestendige woningen gerealiseerd
200 gesprekken wooncoaches Punt Welzijn		
Gemeente Weert biedt een aantrekkelijk en beleefbaar erfgoed	Het beter behouden en beschermen van het gemeentelijk erfgoed	Minimaal 20 gebouwde gemeentelijke monumenten extra
Inwoners en alle overige geïnteresseerden zijn bewust bekwaam en kunnen op een weloverwogen manier een beeld vormen over Erfgoed	Erfgoed wordt op een goede manier geborgd voor de toekomst	Antwoord op de vragen "Hoe willen we omgaan met het Weerter erfgoed" en "wat valt er onder Weerter erfgoed"
Het aanbod van beeldende kunst in de openbare ruimte heeft een positief effect op het wonen, werken en recreëren in centrumgemeente Weert	Meer inwoners komen (on)verwacht in aanraking met kunst in de openbare ruimte	De kwaliteit van de kunst in de openbare ruimte is verhoogd tov 2022 door meer autonoom werk (kwaliteit van de kunst is nu vooral anekdotisch)
		Inventarisatie van de totale gemeentelijke kunst collectie in de openbare ruimte

		De geïnventariseerde kunstcollectie wordt adequaat onderhouden
	Het kunst aanbod is divers en voor iedereen	Alle nieuwe kunstwerken voldoen aan de wervingscriteria
	Kunst in de openbare ruimte versterkt de visuele identiteit van weert	Alle collectie kunst in de openbare ruimte is beleefbaar en heeft een educatieve identiteit
Toekomst bestendige gebouwen voor onze verenigingen en gebruikers van maatschappelijke voorzieningen in 2040	Optimaler en efficiënter gebruik van de gebouwen afgestemd met verenigingen en gebruikers	Een energiematwerk advies voor het volledige gemeentelijk vastgoed

Effect en doelindicatoren

Soort indicator	Behorende bij	Indicator
Effect	Meer inwoners wonen passend bij hun behoefte	Aantal woningen in gemeente Weert naar 23.590
Effect	Meer woningen zijn toekomstbestendig (toegankelijk en duurzaam)	Aantal woningen met minimaal label B verhoogd met 1.833
		100 levensloop bestendige woningen meer
Effect	Gemeente Weert biedt een aantrekkelijk erfgoed	320 gemeentelijke monumenten
Doel	Meer inwoners wonen in een nieuwe woonvorm	100 inwoners in nieuwe woonvorm
Doel	De krapte op de woningmarkt is afgenomen	400 woningen te koop
		Wachtduur sociale huurwoning verlaagd naar 2,5 jaar
Doel	Vergroten aantal woningen dat aardgasvrij proof is (minimaal label B)	Aantal woningen dat aardgasvrij proof is, is verhoogd met 1.833
Doel	Meer toegankelijke woningen	100 woningen extra toegankelijk
Doel	Inwoners weerbaar maken tegen diverse vormen van criminaliteit, waaronder: ondermijning, mensenhandel en digitale criminaliteit	Aantal meldingen naar misdaad anoniem is verhoogd naar 70

Wat mag het kosten?

Goed wonen voor iedere doelgroep	Jaarrekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Lasten			
Beheer overige gebouwen en gronden	12.829	1.018	1.076
Sportaccommodaties	5.125	5.287	5.497
Musea	994	1.380	935
Cultureel erfgoed	686	912	623
Grondexploitatie (niet-bedrijv.terr)	5.815	3.665	4.336
Wonen en bouwen	2.115	2.509	2.001
Totaal lasten	27.564	14.771	14.468
Baten			
Beheer overige gebouwen en gronden	13.129	526	549
Sportaccommodaties	1.563	927	922
Musea	0	0	0
Cultureel erfgoed	3	6	23
Grondexploitatie (niet-bedrijv.terr)	6.432	3.665	4.336
Wonen en bouwen	2.482	1.711	1.640
Totaal baten	23.609	6.835	7.470
Totaal saldo van baten en lasten	3.955	7.936	6.999
Reservemutaties	0	0	116

Mutaties reserves	Omschrijving	2023
R5254 egalisatiereserve SPUK	Storting rijksbijdrage SPUK	210
R5254 egalisatiereserve SPUK	Onttrekking reserve SPUK	-117
R0300 Reserve gemeentelijk Vastgoed	Storting MJOP	4.272
R0300 Reserve gemeentelijk Vastgoed	Onttrekking MJOP	-4.007
R250 Dekkingsreserve sporthal Aan de Bron	Dekking afschrijvingslasten	-185
R5252 dekkingsreserve atletiekaccommodatie	Dekking afschrijvingslasten	-40
R5253 Dekkingsreserve turnhal	Dekking afschrijvingslasten	-10
R5550 Dekkingsreserve restauratie Martinustoren	Dekking afschrijvingslasten	-7
R5551 Dekkingsreserve aankoop St Anna molen	Dekking afschrijvingslasten	-1
TOTAAL		115

Prioriteiten en vervangingsinvesteringen

	Investering	Lasten 2023	I/S
Prioriteiten			
Sociale pijler gebiedsontwikkeling Keent-Moesel		175.680	S
Uitbreiding formatie Wonen		50.000	S
Plan verduurzaming maatschappelijk vastgoed		87.000	I
Servicepunt ruimte		62.000	S
Verbeteren zichtbaarheid zaalsport	40.000	4.280	S
Programmamanagement gebiedsvisie Keent-Moesel		100.000	S
Vergunningverlening bouw		85.000	S
Erfgoedbeleid		8.500	I
Bouw extra bergruimte sporthal St. Theunis	157.988	9.009	S
Aanschaf verrijdbare tribunes sporthal St. Theunis		8.003	I
Aanpak oneigenlijk grondgebruik		309.210	I
Voorzieningenstructuur (vanaf 2024)		0	S
Maatschappelijke accommodatie Weert-Zuid (vanaf 2024)	2.875.000	0	S
Opstellen wijkontwikkelingsvisie Groenewoud (in 2025)		0	I
Zelfroostering en automatisering toegang sportaccommodaties (vanaf 2024)	200.000	0	S

Sociale pijler gebiedsontwikkeling Keent-Moesel

Wat willen we bereiken?

Realisatie van de sociaal maatschappelijke opgave in het gebiedsontwikkelingsprogramma Keent-Moesel.

Wat gaan we daarvoor doen?

De gebiedsontwikkeling Keent-Moesel is gebaseerd op een door de raad vastgestelde Gebiedsvisie met een ruimtelijke fysieke opgave en een sociaal maatschappelijke opgave. De realisatie van de sociaal maatschappelijke opgave vraagt inzet van de gemeente op de aansturing van deze sociale pijler en afstemming met het beleidsplan Sociaal Domein. Daarnaast zal extra inzet nodig zijn op de communicatie met inwoners/wijkorganisaties en het opbouwwerk in de wijk (Punt Welzijn). De realisatie van de sociale pijler kan niet adequaat worden ondersteund vanuit de bestaande formatie bij gemeente en welzijnsorganisatie. Aansturing, communicatie en opbouwwerk vereisen meer inzet van mensuren dan beschikbaar. Uitbreiding is noodzakelijk.

Wat mag het kosten?

Projectleiding sociale pijler € 102.960, communicatie inzet € 22.800, opbouwwerk € 49.920. Totaal per jaar € 175.680.

Uitbreiding formatie Wonen

Wat willen we bereiken?

We willen de juiste woning op de juiste plek bouwen en ervoor zorgen dat de krapte op de woningmarkt afneemt.

Wat gaan we daarvoor doen?

We hebben een ambitieus woningbouwprogramma en zullen de komende jaren hard moeten sturen om 250 woningen per jaar toe te voegen aan de voorraad. We maken afspraken met rijk en provincie (woondeals), prestatieafspraken met de corporaties, organiseren cofinanciering, monitoren de voortgang, adviseren bestuur en collega's over nieuwe initiatieven, over bijstelling van de programmering, etc. We stimuleren initiatiefnemers voor pilots m.b.t. nieuwe woonvormen. We onderzoeken mogelijke ontwikkellocaties voor woningbouw(uitbreiding) op middellange termijn.

Wat mag het kosten?

De kosten bedragen structureel € 50.000 en hebben betrekking op uitbreiding van de formatie Wonen met 0,5 fte van 0,5 fte naar 1 fte.

Plan verduurzaming maatschappelijk vastgoed

Wat willen we bereiken?

Aardgasvrij-proof gemeentelijk vastgoed in 2030. Energieneutraal gemeentelijk vastgoed in 2040. Conform ambitie routekaart energietransitie.

Wat gaan we daarvoor doen?

Het opstellen en begeleiden van een verduurzamingsplan gemeentelijk vastgoed. Dit resulteert uiteindelijk in een Duurzaam Meerjaren Investeringsplan (DMJIP) waarin per jaar alle noodzakelijke investeringen staan beschreven om te kunnen voldoen aan de landelijke regelgeving alsook lokale ambitie rondom verduurzaming van het gemeentelijk vastgoed. Dit DMJIP wordt ter besluitvorming aan de gemeenteraad voorgelegd en zal aanzienlijke financiële gevolgen met zich meebrengen. De duurzame aanpassingen binnen de gebouwen wordt ook vertaald naar een Duurzaam Meerjaren Onderhoudsplan (DMJOP). Alvorens het DMJIP en DMJOP op te kunnen stellen, zal eerst voor ieder pand een Energie Maatwerkadvies (EMA) opgesteld worden om de huidige technische staat te kunnen bepalen in relatie tot de verduurzamingsopgave. Deze EMA's zijn ook belangrijke input voor de herijking van de voorzieningenstructuur en worden in 2022 opgesteld. De kosten voor het opstellen van de EMA's (€ 100.000) worden gedekt uit de onderuitputting binnen de MJOP. Voor het opstellen van het verduurzamingsplan is (externe) procesbegeleiding vereist door een bouwkundig specialist met expertise op installaties en verduurzaming. De kosten voor deze externe begeleiding bedragen € 87.000 per jaar. Tevens wordt onderzocht of er subsidiemogelijkheden zijn voor de benodigde procesbegeleider dan wel de uitvoeringsmaatregelen.

Wat mag het kosten?

In 2023 en 2024 is € 87.000 per jaar nodig voor de externe procesbegeleider.

In 2024 is € 40.000 nodig voor inhuur externe expertise bij het opstellen van het Duurzaam Meerjaren Investeringsplan en het Duurzaam Meerjaren Onderhoudsplan.

Servicepunt ruimte

Wat willen we bereiken?

Onze inwoners snel en adequaat antwoord geven op hun vragen en opmerkingen aangaande openbaar gebied.

Wat gaan we daarvoor doen?

Het aantal vragen van inwoners neemt toe en om deze binnen de gestelde servicenorm te

beantwoorden is extra capaciteit van één fte bij het Servicepunt Ruimte nodig. Dit voorkomt dat andere medewerkers veel tijd kwijt zijn met het beantwoorden van vragen en daardoor niet aan hun eigenlijke werk toekomen.

Wat mag het kosten?

Dit is structureel voor een bedrag van € 62.000 per jaar.

Verbeteren zichtbaarheid zaalsport

Wat willen we bereiken?

Optimaliseren gebruik zaalsportaccommodaties.

Wat gaan we daarvoor doen?

De zaalsportverenigingen willen bij de accommodaties die zij gebruiken zichtbaarheid geven aan hun activiteiten. Bij buitensport is voor iedereen zichtbaar wat er gebeurt. Bij de sporthallen niet. Deze optimalisatie is onderdeel van het vastgestelde sportaccommodatiebeleid 'De Tweede Helft'. Hierin is meewegen van deze investering bij inzet prioriteitenbudget 2023 vastgelegd.

Wat mag het kosten?

Overleg met de verenigingen moet nog plaatsvinden. Van hieruit kan een definitief benodigd budget worden bepaald. Voorlopig wordt uitgegaan van een maximale investering van € 40.000 voor alle sporthallen.

Programmamanagement gebiedsvisie Keent-Moesel

Wat willen we bereiken?

Het Wijkontwikkelingsprogramma Keent-Moesel is bedoeld om toekomstbestendige wijken te realiseren met goede duurzame en toekomstbestendige woningen voor alle doelgroepen en met voorzieningen die aansluiten bij de diversiteit en behoeftes van de inwoners. De maatschappelijke effecten die we hiermee beogen zijn:

- een veilige, gezonde en duurzame leefomgeving,
- waar bewoners prettig wonen,
- waar iedereen mee telt.

Wat gaan we daarvoor doen?

Uitvoering geven aan de gebiedsvisie Keent-Moesel (raadsbesluit februari 2021). Hieronder vallen fysieke en sociale projecten. De fysieke projecten zijn met name gericht op het verbeteren en vergroten van de bestaande woningvoorraad (herstructurering). De gemeente faciliteert, Wonen Limburg is de initiatiefnemer. De sociale projecten zijn gericht op zorg, het vergroten van maatschappelijke betrokkenheid, armoedebestrijding, kansengelijkheid, et cetera.

Wat mag het kosten?

De aansturing van Wijkontwikkelingsprogramma Keent-Moesel vraagt om de inzet van programmamanagement. We sturen vanuit de Gebiedsvisie Keent-Moesel langjarig op het realiseren van onze ambities in het sociale en fysieke domein door deze te vertalen naar concrete projecten en doelen. Hiervoor is een raming van € 100.000 opgenomen. Voor specifieke (investerings-) projecten wordt separaat besluitvorming opgehaald.

Vergunningverlening bouw

Wat willen we bereiken?

We willen de juiste woning op de juiste plek bouwen en ervoor zorgen dat de krapte op de woningmarkt afneemt. Daarvoor is het nodig dat vergunningen voor bouw van woningen tijdig en kwalitatief goed worden verleend.

Wat gaan we daarvoor doen?

Blijven bouwen en 1.000 extra woningen heeft effect op het verlenen van meer bouwvergunningen. Dit betekent extra formatie van 1 fte om de benodigde vergunningen juist en tijdig te kunnen beoordelen en te verlenen. Ook in het jaarverslag van VTH is te zien dat er sinds 2020 fors meer wordt gebouwd en er een toename is van 1 derde aan afgehandelde vergunning aanvragen. Het forse werkaanbod is mede opgevangen door extra inhuur. We zien nu dat er een structureel meer werkaanbod is van (bouw)vergunningen. Dit in combinatie met ambities uit het coalitie programma maakt dat het werkaanbod vraagt om extra capaciteit van 1 fte.

Wat mag het kosten?

€ 85.000 voor 1 fte structureel.

Erfgoedbeleid**Wat willen we bereiken?**

Het behouden en koesteren van ons erfgoed.

Wat gaan we daarvoor doen?

Om de archeologische informatie up-to-date te houden wordt de archeologische beleidskaart aangepast. Dit gebeurt ééns in de vijf jaar mede ten behoeve van de verbeeldingen bij bestemmingsplannen. Voorts passen we het archeologiebeleid aan de omgevingswet aan.

Wat mag het kosten?

Update archeologische beleidskaart, eenmalig 8.500,-

Bouw extra bergruimte sporthal St. Theunis**Wat willen we bereiken?**

Optimaliseren gebruik sporthal St. Theunis.

Wat gaan we daarvoor doen?

Een extra berging bouwen bij de sporthal om 2 knelpunten op te lossen: slecht zicht vanaf de vaste tribune en het ontbreken van een directe koppeling van de kantine met de sporthal. De aanschaf van 5 kleine verrijdbare tribunes lost knelpunt tribune op (aanschaf verrijdbare tribunes is aparte prioriteit). De vaste tribune kan deels worden verwijderd, waardoor ruimte ontstaat voor de verenigingen om een kleine verblijfsruimte te realiseren. Hiermee is ook het andere knelpunt opgelost. Voor de opslag van de verrijdbare tribunes is extra bergruimte nodig. Deze optimalisatie is onderdeel van het vastgestelde sportaccommodatiebeleid 'De Tweede Helft'. Hierin is meewegen van deze investering bij inzet prioriteitenbudget 2023 vastgelegd.

Wat mag het kosten?

De bouwkosten inclusief kosten voorbereiding en toezicht zijn geraamd op € 191.500. Dit kan worden ingebracht in subsidieregeling SPUK-Sport (17,5%) waardoor het door de gemeente Weert te investeren bedrag op € 157.988 uitkomt.

Aanschaf verrijdbare tribunes sporthal St. Theunis**Wat willen we bereiken?**

Optimaliseren gebruik sporthal St. Theunis.

Wat gaan we daarvoor doen?

We schaffen 5 verrijdbare tribunes van elk 10 zitplaatsen aan. De verenigingen kunnen deze bij wedstrijden in de hal plaatsen. Het knelpunt van slecht zicht vanaf de vaste tribune op de eerste

verdieping is hiermee opgelost. Voor de opslag dient een bergruimte te worden gerealiseerd (hiervoor is een aparte prioriteit). Deze optimalisatie is onderdeel van het vastgestelde sportaccommodatiebeleid 'De Tweede Helft'. Hierin is meewegen van deze investering bij inzet prioriteitenbudget 2023 vastgelegd.

Wat mag het kosten?

De totale kosten voor aanschaf en levering van 5 stuks zijn € 9.700. Dit kan worden ingebracht in subsidieregeling SPUK-Sport (17,5%) waardoor de kosten uiteindelijk € 8.003 bedragen.

Aanpak oneigenlijk grondgebruik

Wat willen we bereiken?

Regelen van de eigendomsverhoudingen ten aanzien van gemeentegrond door over te gaan tot privaatrechtelijke of bestuursrechtelijke legalisering of handhaving. Voorkomen verlies van gemeentelijk eigendom door verjaring (artikel 160 lid 3 Gemeentewet).

Wat gaan we daarvoor doen?

In juli 2020 is gestart met de Aanpak van oneigenlijk grondgebruik. Destijds is ervan uitgegaan dat de werkzaamheden binnen de huidige ambtelijke capaciteit konden worden uitgevoerd en budget-neutraal konden plaatsvinden. Met de RIB van 9 maart 2022 heeft het college de raad geïnformeerd dat uit de eerste evaluatie is gebleken dat dit niet haalbaar is. Er is aanvullende capaciteit op projectbasis nodig, welke gedeeltelijk wordt uitbesteed. Daarnaast is ook budget voor herinrichting van gronden nodig. In 2023 en 2024 worden ongeveer 200 locaties behandeld waar al een risico op verjaring geldt. Na deze twee jaar worden de overige (verwachte) 650 locaties over een periode van vijf jaar opgepakt en wordt beoordeeld of er bijstelling van de middelen nodig is. Zonder aanvullende middelen wordt het risico op het verlies van gemeentelijk eigendom heel reëel.

Wat mag het kosten?

Voor 2023 is een bedrag van € 309.210 nodig en voor 2024 € 267.090.

Voorzieningenstructuur

Wat willen we bereiken?

De huidige maatschappelijke voorzieningenstructuur zal tegen het licht worden gehouden om te komen tot een herschikking van activiteiten in bestaande voorzieningen. Daardoor kunnen sommige voorzieningen wellicht afgestoten worden wat een structurele lastenverlichting voor de begroting oplevert.

Wat gaan we daarvoor doen?

De huidige en geplande maatschappelijke accommodaties zullen in samenhang bekeken worden, waarbij gezocht wordt naar optimaal gebruik van faciliteiten op basis van functionaliteit en gebruik. Uitgangspunt is om gebruikers in staat te stellen hun activiteiten voort te zetten. We richten ons op het effectiever en gedeeld gebruiken van zowel sport- als maatschappelijke accommodaties en onderzoeken ook het verhogen van huurprijzen. Dit zal vanuit samenhang beoordeeld worden, waarbij ook geplande, maar nog niet gerealiseerde voorzieningen worden meegewogen evenals opties om nieuwe accommodaties vanuit bestaande budgetten te realiseren.

Wat mag het kosten?

Aanvullend is in het prioriteitenbudget een reservering gedaan van 3 keer € 150.000 (cumulatief dus € 450.000). Dit geld is bedoeld om kapitaallasten van gebouwelijke aanpassingen die worden opgenomen in het uiteindelijke uitvoeringsprogramma te dekken. Het geld is niet bedoeld voor uitvoering van de bestuursopdracht herijking maatschappelijke voorzieningenstructuur (het maken van het accommodatieplan inclusief uitvoeringsprogramma). Hiervoor is in de begroting 2022 een aparte prioriteit opgenomen van € 125.000. Voor de begroting 2023 is de eerste fase van de

prioriteit van € 150.000 niet meer opgenomen aangezien er nog geen kapitaallasten zullen opkomen voor investeringen.

Maatschappelijke accommodatie Weert-Zuid

Wat willen we bereiken?

Een nieuwe maatschappelijke accommodatie voor verenigingen en inwoners van Weert-Zuid. Ter vervanging van het Buurthuis Moesel en Microbar en Stegel.

Wat gaan we daarvoor doen?

Het realiseren van een nieuwe maatschappelijke accommodatie voor verenigingen en inwoners van Weert-Zuid. Dit als onderdeel van de herontwikkeling van het centrumgebied Moesel passend binnen de Gebiedsvisie Keent & Moesel.

Wat mag het kosten?

De hoogte van de kosten is afhankelijk van het aantal te realiseren m2 MFA. Vooralsnog is het uitgangspunt een MFA van ongeveer 720m2 bvo. Uitgaande van een investering van € 3.993 incl. BTW per m2 bedragen de investeringskosten voor een MFA van 720 m2: € 2.874.960 met een jaarlast van € 77.624 (50 jaar tegen 0,7% rente). Een raming van de exploitatiekosten is nog niet beschikbaar en is ook afhankelijk van de te kiezen beheerconstructie c.q. het verdienmodel.

Zelfroostering en automatisering toegang sportaccommodaties

Wat willen we bereiken?

We willen onze dienstverlening aan de gebruikers van onze sportaccommodaties optimaliseren en tegelijkertijd een besparing op onze kosten in het beheer realiseren.

Wat gaan we daarvoor doen?

Wij gaan de inroostering en het toegangsbeheer van alle binnensportaccommodaties automatiseren. Hierdoor kunnen de gebruikers zelf op afstand een tijdblok reserveren in een van de gemeentelijke gebouwen en vervolgens door middel van een tag of een toegangscode zelf toegang tot het gebouw en de gereserveerde ruimten krijgen. Voor de gebruikers wordt het hiermee eenvoudiger om een ruimte te reserveren en toegang te verkrijgen tot het gebouw. Zij zijn hierin niet meer afhankelijk van het beheer. De gebruiksmogelijkheden kunnen hiermee ook verder worden uitgebreid waardoor de gebouwen ook meer inzetbaar worden op tijden dat er minder of geen beheer beschikbaar is. Voor het beheer biedt deze investering als voordeel dat zij niet op alle tijden beschikbaar hoeven te zijn. Bij natuurlijke uitstroom ontstaat ook de ruimte om de formatie terug te brengen en daarmee wordt een bijdrage geleverd aan de doelmatigheidsaankomst.

Wat mag het kosten?

In 2023 bedragen de kosten van de investering voor eenmalige inrichting € 200.000 plus € 1.000 hostingkosten.

Met ingang van 2024 bedragen de structurele jaarlijkse lasten € 22.400 (kapitaallasten en hostingkosten € 1.000).

Kosten voor onderhoud en vervanging van materialen (toegangsscanners, elektronisch deurbeslag, etc.) zijn vooralsnog niet meegenomen in de prioriteit. Deze worden na de garantieperiode meegenomen in het (duurzame) meerjaren onderhoudsplan 2026 e.v.

Programma 2 Iedereen doet mee

Wat is de visie?

In Weert doet iedereen mee aan de samenleving. Mensen die dat niet op eigen kracht kunnen, worden geholpen of opgevangen. We bouwen voort op het sterke sociale weefsel.

We gaan voor een inclusieve, solidaire samenleving in een omgeving waar onze inwoners zich thuis voelen en mee kunnen doen naar vermogen. De behoefte en het talent van de inwoner staan centraal. Dit betekent dat mensen iets voor elkaar betekenen, dat er respect is voor elkaars eigenheid en dat er ruimte is voor individuele keuzes. De inwoner kan erop vertrouwen dat de gemeente voorziet in passende ondersteuning als het nodig is. Daarbij kijken we niet naar beperkingen, maar naar kansen en mogelijkheden. Het vitaal houden van onze samenleving is cruciaal voor het bouwen aan een solide toekomst voor onze inwoners.

Wat is het beeld nu?

Verenigingen en professionele instellingen

Weert heeft een sterk, hecht, en gevarieerd sociaal weefsel. Tal van verenigingen en professionele instellingen bieden vanuit wijken en buurten een breed palet aan activiteiten. Van sport tot kunst en cultuur, van vrijwilligerswerk tot professionele ondersteuning. De gemeente investeert in het sociaal weefsel met ondersteunende exploitatiesubsidies en inzet vanuit de diverse professionele instellingen.

Kwetsbare inwoners

Ook met het sterke sociale weefsel kan niet iedereen zonder problemen meedoen aan het maatschappelijk verkeer. Er zijn tal van kwetsbare groepen in onze samenleving die zonder ondersteuning onvoldoende kunnen functioneren. Dat kan het gevolg zijn van een aangeboren of verworven ziekte of gebrek, een problematische opvoedings- of opgroeisituatie of onvoldoende vaardigheden om te voldoen aan de eisen die de maatschappij stelt, bijvoorbeeld door psychische kwetsbaarheid. Voor die groepen kan de basisgedachte om elkaar te helpen onvoldoende effect hebben. Weert kent daarom een uitgebreid ondersteuningsstelsel gericht op alle levensfasen. Voor jeugdigen biedt de gemeente opgroei-, opvoed- en ontwikkelingsondersteuning vanaf de peuterleeftijd tot aan volwassenheid. Er wordt ingezet op het wegnemen van leerachterstanden en het creëren van een grotere variatie aan onderwijsvormen. Voor volwassen inwoners wordt gebouwd aan een basisinfrastructuur ter bestrijding van eenzaamheid en isolatie en ter ondersteuning van de zelfredzaamheid. Inclusie van kwetsbare groepen is daarbij het doel ongeacht een beperking, leeftijd, etnische herkomst, seksuele oriëntatie of genderidentiteit. Waar nodig zetten we hier extra voorzieningen voor in. We maken psychische kwetsbaarheid bespreekbaar. Ook de bestrijding van armoede en laaggeletterdheid zijn speerpunten in het beleid van de gemeente. Inwoners die het op eigen kracht of met inzet van onze basisinfrastructuur niet redden kunnen rekenen op individuele maatwerkondersteuning vanuit de Jeugdwet en de Wmo. Vergrijzing is een van de grootste uitdagingen in het ondersteuningssysteem. Speciale aandacht gaat daarom uit naar ouderen en met name naar inwoners met dementie. Deze aandoening zal in de komende decennia steeds meer inwoners en hun directe omgeving raken.

Inkomen en arbeidsmarkt

Het hebben van inkomen vormt de basis voor het bestaan. Voor verreweg de meeste inwoners is werk, in loondienst, als zelfstandige of als ondernemer de primaire bron van inkomen. Voor inwoners die niet in staat zijn om op eigen kracht een geheel of gedeeltelijk inkomen te verwerven biedt de gemeente inkomensondersteuning in de vorm van bijstand of bijzondere bijstand. Als gevolg van de positieve ontwikkelingen op de arbeidsmarkt en in combinatie met een op werk

gerichte uitstroom uit de Participatiewet is het aantal uitkeringsgerechtigden de laatste jaren gedaald. Het beter ondersteunen van inwoners die een beroep moeten blijven doen op de Participatiewet via de intergemeentelijke participatiebedrijven blijft een speerpunt. De veranderende arbeidsmarkt brengt echter een nieuwe uitdaging met zich mee. Niet langer is werkloosheid het grootste probleem maar het tekort aan gekwalificeerd personeel en de mismatch tussen vraag en aanbod. Een gezamenlijke aanpak met ondernemers en onderwijs zowel lokaal als in regionaal verband moet bijdragen aan de oplossing van dit probleem.

Sport

Een breed scala aan (sport-)organisaties zorgt voor een ruim en gevarieerd aanbod aan beweegactiviteiten in Weert, voor jong en oud en van laagdrempelig bewegen tot sportief presteren op diverse niveaus. We steunen behoud en ontwikkeling van dit aanbod door de jaarlijkse subsidieverlening aan sportverenigingen en topsportorganisaties en de inzet van combinatiefunctionarissen op basis van het hiervoor vastgestelde beleid. Ook verlenen we jaarlijks een bijdrage aan het Platform Iedereen Kan Sporten Midden-Limburg. Deze organisatie bevordert de ontwikkeling van en deelname aan specifieke sportactiviteiten voor mensen met een beperking in onze regio. Om toekomstbestendigheid van sportverenigingen te bevorderen, stimuleren en faciliteren we verenigingen die met elkaar willen samenwerken of fuseren.

Onderwijs

Door mensen de kansen te bieden om een leven lang te leren, krijgen ze maximaal de ruimte om zich verder te ontplooiën en mee te doen. En dat geldt voor iedere Weertenaar, gelijke kansen en goed onderwijs is er voor iedereen.

We gaan voor goed onderwijs in kwalitatief goede, toekomstbestendige en duurzame gebouwen. Met de beschikbare gemeentelijke middelen voor onderwijshuisvesting wordt continuïteit beoogd ten aanzien van de gebouwen voor onderwijs, zowel door middel van de bestaande als de nog te realiseren gebouwen. De combinatie van bijna energieneutraal bouwen, de stijging van bouwkosten in het algemeen en de stijging van omslagrente vraagt hoogstwaarschijnlijk om aanvullende middelen. Om inzichtelijk te krijgen met ingang van wanneer en in welke omvang dit noodzakelijk is, wordt er een meerjarige doorrekening gemaakt van de gemeentelijke lasten voor onderwijshuisvesting, rekening houdend met verwachte toekomstige investeringen. Indien aanvullend budget inderdaad noodzakelijk is wordt dit ter besluitvorming aan uw raad voorgelegd.

Ambities 2023

Meer werkzoekenden zijn aan het werk of doen vrijwilligerswerk

We willen investeren in mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, zodat zij kunnen bijdragen naar vermogen. Werk of vrijwilligerswerk zorgt voor structuur en is van belang voor iemands eigenwaarde en contacten met anderen. We kijken daarbij ook naar eventuele achterliggende problemen die een werkzoekende heeft. Goed kunnen lezen en schrijven en het hebben van digitale vaardigheden zijn van groot belang.

De Risse ontwikkelt zich tot een modern arbeids- en participatiebedrijf in nauwe samenhang met Werk.kom. Voor specifieke doelgroepen zetten we gericht (groeps)maatwerk in. We willen meer en intensiever inzetten op specifieke doelgroepen door middel van re-integratieprojecten. We zetten in op een sluitende aanpak van school naar werk voor schoolverlaters.

- Investeren in mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt
- Bevorderen van lees-, schrijf- en digitale vaardigheden
- Integrale aanpak van achterliggende problematiek
- Sluitende aanpak van school naar werk

Effectieve en efficiënte hulp

Iedereen in Weert krijgt de best passende hulp en ondersteuning die nodig is. De inwoner blijft zelf de regie houden en we zetten in op het versterken van de zelf-en samenredzaamheid. Daarbij

hanteren we het gedachtegoed van positieve gezondheid. Jongeren die hulp en ondersteuning nodig hebben, stappen zo gemakkelijk mogelijk over van Jeugdhulp naar Wmo. We blijven denken in oplossingen. Belemmeringen tussen de domeinen zorg-welzijn-onderwijs-wonen-werken nemen we weg. We hebben extra aandacht voor (jonge) inwoners met een licht verstandelijke beperking (LVB). Problemen op allerlei gebied (schulden, armoede, huiselijk geweld en kindermishandeling) proberen we in een zo vroeg mogelijk stadium in beeld te krijgen. Wachttijden in de zorg kunnen we als gemeente niet oplossen maar we kunnen wel gedurende de wachttijd preventieve activiteiten inzetten. We maken psychische kwetsbaarheid bespreekbaar en zorgen voor goede informatievoorziening, zodat inwoners tijdig de weg naar hulp kunnen vinden. Het jongerenwerk is laagdrempelig bereikbaar voor kwetsbare jongeren. We blijven ons inzetten voor het behoud van het Sint Jans Gasthuis als streekziekenhuis inclusief spoedeisende hulp.

- Vroege signalering van schulden, armoede, huiselijk geweld en kindermishandeling
- Wachttijden verlichten door inzet preventieve activiteiten
- Psychische kwetsbaarheid bespreekbaar maken
- Aandacht voor jongeren met een licht verstandelijke beperking
- Behoud SJG

Investeren in de lokale sociale basis

Inwoners voelen zich prettig in Weert, leven goed samen en ondersteunen elkaar waar nodig. Om dit te behouden is het van belang om oog te hebben voor wat er speelt in de wijken en dorpen. Wijk- en dorpsraden en verenigingen zetten zich met veel energie in om de samenhang in de leefomgeving te bevorderen. Investeren in een sterke lokale sociale basis betekent investeren in welzijn, sport, onderwijs, armoede, schulden en gezondheid en in projecten die deze domeinen verbinden. Weert blijft zich als Regenboogstad inzetten voor diversiteit. We stellen op interactieve wijze een lokale inclusie agenda op. Onze vooruitstrevende aanpak van armoede zetten we voort, waarbij we zeker ook blijven inzetten op een preventieve aanpak voor kinderen en (jong) volwassenen.

- Investeren in de lokale sociale infrastructuur (welzijn, sport, onderwijs, gezondheid)
- Mensen voelen zich geaccepteerd (inclusie en diversiteit)
- Preventieve aanpak armoede bij kinderen en (jong)volwassenen

Opgroeien en ouder worden in een gezonde leefomgeving

Jongeren groeien gezond en veilig op. Meer mensen hebben een gezonde leefstijl en (gaan) voldoen aan de beweegnormen. We faciliteren ontmoetingen tussen mensen, in gebouwen en in de openbare ruimte. We creëren aantrekkelijke groene wandel- en fietsroutes door het bebouwd gebied en het buitengebied. De inzet van de combinatiefunctionarissen die verbindingen leggen tussen onderwijs, sport en cultuur zetten we voort.

- Jongeren groeien gezond en veilig op
- Meer mensen gaan voldoen aan de beweegnormen
- Faciliteren van ontmoeten in gebouwen en in het groen
- Combinatiefunctionarissen blijven onderwijs, cultuur en sport verbinden

Sport

We hebben in Weert goede sportvoorzieningen. Om sport voor iedereen betaalbaar en toegankelijk te houden, is het van belang om te investeren in vitale sportverenigingen. Om het sportlandschap in stand te kunnen houden, moeten verenigingen meer met elkaar samenwerken, met daarbij ook de mogelijkheid om op één locatie samen verder te gaan. De gemeente Weert wil de verenigingen ondersteunen, zodat zij ook in de toekomst van waarde kunnen blijven en toegankelijk en betaalbaar blijven voor onze inwoners. We willen sport- en spelmogelijkheden in de openbare ruimte bevorderen voor jong en oud. We realiseren een toekomstbestendig Sportpark Boshoven.

- Sport voor iedereen toegankelijk en betaalbaar
- Vitale en toekomstbestendige sportverenigingen stimuleren door bevorderen samenwerking
- Uitdagende spelvoorzieningen realiseren
- Toekomstbestendig Sportpark Boshoven

Onderwijs

We gaan voor goed onderwijs, in kwalitatief goede, toekomstbestendige en duurzame gebouwen. Samen met het onderwijs spannen we ons in om de kracht van jeugdigen en hun ouders te versterken. We zetten in op een breed, preventief aanbod voor de jeugdigen en het gezin in onze gemeente, passend bij de behoeften die er zijn. We realiseren een nieuw IKC op Boshoven, dat mogelijk ook kan worden ingezet voor maatschappelijke en sociaal-culturele activiteiten. We stimuleren buitenschools leren en zetten in op het versterken van de verbindingen tussen onderwijs en jeugdhulp. We hebben aandacht voor de effecten van corona onder kinderen en jongeren.

We willen ook onderwijs en het bedrijfsleven steviger verbinden door voortzetting van het Spark Tech Lab.

- Goed onderwijs in kwalitatief goede, toekomstbestendige gebouwen
- Breed preventief aanbod voor jeugdigen en hun ouders
- Aandacht voor effecten van corona op kinderen en jongeren
- Bouw IKC Boshoven voorbereiden

Welke doelen en resultaten stellen we voor 2023 op weg naar 2030?

Effect	Doel	Resultaat
De inwoner van gemeente Weert is zelfredzamer	Meer inwoners ontwikkelen en benutten hun talenten	Meer werkzoekenden zijn aan het werk ten opzichte van 2022
		Meer inwoners zijn ondersteund bij het vinden van passend werk ten opzichte van 2022
	Meer jeugdigen groeien gezond en veilig op en krijgen gelijke kansen talenten te ontwikkelen	Betere verbinding tussen onderwijs en jeugdhulp
	Jongerenwerk breder toegankelijk	Jongerenwerk is actief op alle VO-scholen
	Voor kinderen tot en met 13 jaar bestaat een doorgaande lijn in het volgen van onderwijs in de eigen kern/wijk	Weert heeft 3 IKCs
	Goed onderwijs in kwalitatief goede gebouwen	Spark Tech Lab blijft behouden voor Weert
		Er is zicht op structurele huisvesting van de Maaskei
Alle PO (18 scholen, 18 locaties) schoolgebouwen zijn in 2023 geschouwd op normen ventilatie		
Meer inwoners doen mee, inclusieve samenleving	Meer inwoners doen snel en volwaardig mee, liefst via betaald werk (inburgering en participatie)	Alle statushouders hebben succesvol een inburgeringstraject doorlopen
	Meer inwoners hebben een gezonde leefstijl	Succesvol uitgevoerde activiteiten uit het beleidsplan "Positief Gezond Weert"
	Sport voor iedereen toegankelijk en betaalbaar	Benodigheden voor urban sportterreinen in beeld
		Programma van eisen voor sporthal Boshoven vastgesteld
		Plan herinrichting sportpark Boshoven vastgesteld
	Meer mensen voelen zich geaccepteerd	Inzicht in de lokale inclusie en diversiteit, verkregen op een interactieve manier
Voorkomen, bestrijden en verzachten van armoede	Succesvol uitgevoerde activiteiten uit het beleidsplan "Armoedebeleid"	
Passende ondersteuning van inwoners die (tijdelijk) hulp nodig hebben	Effectieve en efficiënte hulp	Passende hulp is ingekocht. Er zijn voldoende en kwalitatief goede algemene en maatwerk voorzieningen beschikbaar voor elke vraag
		Inzicht in belemmerende factoren van een goede aansluiting tussen Jeugdhulp en Wmo (18-/18+)
		Antwoord op de vraag "hoe kunnen zelfhulpgroepen gefaciliteerd worden"

		Jongeren met problemen als gevolg van corona zijn via het PO en VO ondersteund.
		Behoud van ziekenhuiszorg in Weert
Een samenredzame samenleving	Bevorderen van de leefbaarheid en de sociale cohesie van de maatschappij	Twee clusters van verenigingen zijn ondersteund om toekomstbestendig te worden

Effect en doelindicatoren

Soort indicator	Behorende bij	Indicator
Doel	Jongerenwerk breder toegankelijk	Aantal VO scholen met jongerenwerk aanwezig verhoogd naar 3
Doel	Meer inwoners doen snel en volwaardig mee, liefst via betaald werk (inburgering en participatie)	Aantal huishoudens met een uitkering gedaald met 3% ten opzichte van stand augustus 2022 (821)
Doel	Meer inwoners hebben een gezonde leefstijl	Het aantal volwassenen met overgewicht is gedaald naar 51-55%

Wat mag het kosten?

Iedereen doet mee	Jaarrekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Lasten			
Onderwijshuisvesting	2.095	2.600	2.225
Onderwijsbeleid en leerlingzaken	3.579	3.954	3.124
Sportbeleid en activering	448	433	443
Samenkracht en burgerparticipatie	6.527	7.846	7.555
Toegangsteams	2.058	3.593	4.009
Inkomensregelingen	21.852	21.675	20.087
Begeleide participatie	9.370	8.446	8.110
Arbeidsparticipatie	2.411	3.136	2.927
Maatwerkvoorzieningen (WMO)	1.279	1.621	1.668
Maatwerkdienstverlening 18+	12.803	13.420	12.153
Maatwerkdienstverlening 18-	10.001	9.151	11.875
Geëscaleerde zorg 18+	1.483	1.733	2.279
Geëscaleerde zorg 18-	1.173	1.117	1.376
Volksgezondheid	2.349	2.409	2.431
Totaal lasten	77.428	81.134	80.262

Baten			
Onderwijshuisvesting	202	209	204
Onderwijsbeleid en leerlingzaken	2.421	2.498	1.769
Sportbeleid en activering	60	0	0
Samenkracht en burgerparticipatie	893	926	927
Toegangsteams	148	215	0
Inkomensregelingen	18.473	15.078	13.894
Begeleide participatie	0	0	0
Arbeidsparticipatie	179	449	433
Maatwerkvoorzieningen (WMO)	0	0	0
Maatwerkdienstverlening 18+	690	424	428
Maatwerkdienstverlening 18-	0	0	0
Geëscaleerde zorg 18+	1.380	3.632	3.689
Geëscaleerde zorg 18-	0	0	0
Volksgezondheid	72	18	0
Totaal baten	24.518	23.449	21.344
Totaal saldo van baten en lasten	52.910	57.684	58.917
Reservemutaties	0	0	36

Mutaties reserves	Omschrijving	2023
R4200 reserve huisvesting onderwijs	Verrekening vanwege budgettaire neutraliteit	608
R1000 algemene reserve	Herindicaties hulp bij het huishouden	-419
R1000 algemene reserve	Aanvullende bijdrage Risse	-49
R6000 reserve innovatie en transformatie sociaal domein	Aanvullende subsidie Stichting Dagopvang	-31
R4350 Dekkingsreserve welzijn peuterspeelzaal WML	Dekking afschrijvingslasten	-5
R6150 Dekkingsreserve wijkacc. Keenterhart	Dekking afschrijvingslasten	-52
R6151 Dekkingsreserve wijkaccommodatie Tungelroy	Dekking afschrijvingslasten	-14
R6152 Dekkingsreserve JOP Graswinkel	Dekking afschrijvingslasten	0
TOTAAL		36

Prioriteiten en vervangingsinvesteringen

	Investering	Lasten	I/S
Prioriteiten			
Ondersteuning Weerter sportverenigingen (dekking bestaande middelen)		100.000	I
Verhogen budget versterken lokale sociale basis (dekking bestaande middelen)		300.000	S
Uitbreiding jongerenwerk (dekking bestaande middelen)		50.000	S
Voorbereiding urban sportterrein	70.000	14.490	S
Realisatie urban sportterrein (vanaf 2024)	250.000	0	S
(Groeps-)maatwerk trajecten voor specifieke uitkeringsgerechtigde doelgroepen		35.000	I
Actie Reactie van Solvare		35.000	I
Spark Tech lab		25.000	S
Sporthal Boshoven (vanaf 2024)	11.000.000	0	S
Voorbereiding herinrichting sportpark Boshoven	75.000	15.525	S
Herinrichting sportpark Boshoven	pm	0	S
IKC Boshoven (uit reserve onderwijshuisvesting) (vanaf 2024)	pm	0	S

Lokaal sociale basis

Wat willen we bereiken?

Samenhang in de leefomgeving bevorderen (uitval voorkomen)

Wat gaan we daarvoor doen?

Projecten op het gebied van welzijn, sport, onderwijs, armoede, schulden en gezondheid.

Een van de projecten die we in dit kader oppakken is het actief ondersteunen van de Weerter sportverenigingen bij bestuurlijke vraagstukken, exploitatievraagstukken en het aangaan van samenwerking met als doel verenigingen vitaal, betaalbaar en toegankelijk te houden. Dit geldt voor de samenwerking van alle verenigingen. De aandacht gaat in het bijzonder uit naar de herinrichting en samenwerking binnen sportpark Boshoven waar met de verenigingen gestreefd wordt naar optimalisatie van de toegankelijkheid, het gebruik van het park en de noodzakelijke accommodaties. Hierbij wordt rekening gehouden met de bestuursopdracht herijking maatschappelijke voorzieningenstructuur.

Als gevolg van 'Kiezen met Visie (2015)' is er op het gebied van jongerenwerk aanzienlijk minder inzet geweest de afgelopen jaren. Punt Welzijn geeft al jaren aan dat ze met de huidige subsidie voor het jongerenwerk geen aanbod van jongerenwerk voor alle jongeren in Weert kunnen bieden en ook selectief moet zijn qua onderwerpen en activiteiten. Om die reden worden er jaarlijkse keuzes en afwegingen gemaakt om te bepalen voor welke jongeren wel inzet wordt gedaan. Dit terwijl er voldoende aanleiding is om juist wel op meerdere doelgroepen en meer thema's in te zetten. Ook tijdens de coronacrisis en de periode na corona is er aanleiding voor meer inzet van jongerenwerk.

Door de extra inzet is het jongerenwerk laagdrempelig bereikbaar voor alle jongeren en kan proactief ingespeeld worden op behoeften, nieuwe ontwikkelingen en/of problematieken. Het uitbreiden van het jongerenwerk kan bestaan uit extra ureninzet op straat, extra ureninzet op scholen en het meer organiseren van activiteiten.

Wat mag het kosten?

Voor de ondersteuning van de sportverenigingen wordt een procesmanager aangetrokken om de verenigingen te begeleiden. Inzet van externe expertise kan noodzakelijk zijn om samenwerking tussen verenigingen tot stand te brengen. Hiervoor wordt gedurende 3 jaar € 100.000 per jaar ingezet.

Voor het uitbreiden van het jongerenwerk is er jaarlijks een bedrag van € 50.000 nodig.

Dekking van bovenstaande bedragen kan door inzet van de bestaande middelen voor de compensatie van de exploitatielasten Maatschappelijke Opvang Beschermd Wonen (MOBW). Binnen deze middelen is er dan nog financiële ruimte om het budget voor de lokale sociale basis te verhogen met € 300.000. Daarmee komt de totale extra inzet van de middelen MOBW ten behoeve van de lokaal sociale basis op een bedrag van € 450.000.

Voorbereiding urban sportterrein

Wat willen we bereiken?

Sport en spelmogelijkheden in de openbare ruimte voor jongeren (10-18 jaar) vergroten.

Wat gaan we daarvoor doen?

Realisatie van uitdagende sportvoorzieningen zoals een urban sportterrein. In 2023 vindt de voorbereiding plaats: behoeftenonderzoek, locatieonderzoek, besluitvorming raad, zo nodig bestemmingsplan en aanbestedingsprocedure.

Wat mag het kosten?

De voorbereidingskosten worden geraamd op € 70.000.

Realisatie urban sportterrein

Wat willen we bereiken?

Sport en spelmogelijkheden in de openbare ruimte voor jongeren (10-18 jaar) vergroten.

Wat gaan we daarvoor doen?

Realisatie van uitdagende sportvoorzieningen zoals een urban sportterrein. In 2024 vindt de realisatie plaats.

Wat mag het kosten?

De realisatiekosten (eenmalig investeringsbedrag) worden geraamd op € 250.000. Vooralsnog wordt uitgegaan van een afschrijvingstermijn van 10 jaar. Mogelijk zijn er jaarlijkse kosten voor onderhoud (PM).

(Groeps-)maatwerk trajecten voor specifieke uitkeringsgerechtigde doelgroepen

Wat willen we bereiken?

(Gedeeltelijk) uitstroom/participeren van uitkeringsgerechtigden met een grote afstand tot de arbeidsmarkt.

Wat gaan we daarvoor doen?

Een intensief en passend traject aanbieden aan uitkeringsgerechtigde specifieke doelgroepen door middel van re-integratieprojecten. We hebben in ons uitkeringsbestand inwoners met een grote afstand tot de arbeidsmarkt, die een gerichte aanpak nodig hebben. Te denken valt aan (kwetsbare) jongeren, 50+ers en niet-westerse allochtonen. Op basis van een bestandsanalyse

gaan we kijken welke (sub)groepen een intensief en passend re-integratietraject nodig hebben. We kijken daarbij ook naar eventuele achterliggende problemen die een uitkeringsgerechtigde heeft. Uit ervaring weten we dat maatwerk en groepsbenadering, gecombineerd met een intensieve individuele begeleiding, het traject succesvol maakt. Het gaat hier om 10 tot 12 deelnemers per jaar. De prioriteit wordt voor 4 jaar aangevraagd.

Wat mag het kosten?

€ 35.000 per jaar

Actie Reactie van Solvare

Wat willen we bereiken?

(Gedeeltelijk) uitstroom/participeren van uitkeringsgerechtigde alleenstaande ouders.

Wat gaan we daarvoor doen?

Een intensief en passend traject aanbieden aan uitkeringsgerechtigde alleenstaande ouders. In Weert zijn er in verhouding tot andere gemeenten meer alleenstaanden met kinderen die een bijstandsuitkering ontvangen. Het traject Actie Reactie is sinds 2020 aan twee groepen aangeboden met als doel (gedeeltelijk) uitstromen uit de uitkering en participeren. Meer dan 50% van de deelnemers had na afronding van het traject een (parttime) betaalde baan. De aanpak van Solvare sluit beter aan bij deze doelgroep: door alleenstaande ouders voor alleenstaande ouders. Daarnaast maakt de aanpak, groepsbenadering gecombineerd met een intensieve individuele begeleiding, het traject succesvol. Vanwege positieve behaalde resultaten dit aanbod gedurende 4 jaar verlengen. In totaal gaat het hier om ongeveer 10 deelnemers per jaar. Met dit project wordt geen besparing op de BUIG-middelen gerealiseerd. Conform de wetgeving maken alleenstaande ouders gedurende 3,5 jaar aanspraak op inkomstenvrijlating.

Wat mag het kosten?

€ 35.000 per jaar.

Spark Tech Lab

Wat willen we bereiken?

Leerlingen in Weert enthousiasmeren voor wetenschap en techniek en de instroom in het techniekonderwijs bevorderen.

Wat gaan we daarvoor doen?

Het continueren van de subsidie aan het Spark Tech Lab draagt bij aan het enthousiasmeren van de leerlingen in Weert voor wetenschap en techniek. Daarnaast zullen wij en het Spark Tech Lab ons inspannen om onderwijspartners en andere gemeenten (meer) bij te laten dragen.

Wat mag het kosten?

Voor de continuering van het Spark Tech Lab is er jaarlijks een bedrag van € 25.000 nodig.

Sporthal Boshoven

Wat willen we bereiken?

Efficiënte en toekomstbestendige sportvoorzieningen.

Wat gaan we daarvoor doen?

De sporthal is in 1982 gebouwd en is verouderd. Hij wordt gebruikt ten behoeve van topsport (Basketbal Academie Limburg), breedtesport (BC Weert '67) en bewegingsonderwijs (met name primair onderwijs).

In de nota 'De Tweede Helft, ontwikkelingen, sportaccommodaties periode 2021-2030' is de voorkeur uitgesproken om de sporthal te renoveren en uit te breiden met een sportzaal. Ook is Sportpark Boshoven aangewezen als alternatieve locatie voor de turnhal.

Wat mag het kosten?

De kosten zijn geraamd op € 11 miljoen. De kosten voor de renovatie van de sporthal(€ 4,5 miljoen) worden in 25 jaar afgeschreven. De kosten voor de nieuwbouw van de sportzaal en turnhal (€ 6,5 miljoen) worden in 50 jaar afgeschreven.

In de prioriteit is rekening gehouden met het wegvallen van de huurkosten van de huidige turnhal (€ 67.000,- inclusief nuts voorzieningen en excl. BTW).

Er is geen rekening gehouden met een verandering in de exploitatielasten of met kosten voor tijdelijk gebruik tijdens de renovatiewerkzaamheden. Gezien de gestegen kosten en de huidige situatie, wordt ook nieuwbouw nog in de overwegingen meegenomen.

Vorbereiding herinrichting sportpark Boshoven

Wat willen we bereiken?

We willen goede sportvoorzieningen in Weert. In dit kader willen we onder andere een toekomstbestendig sportpark Boshoven.

Wat gaan we daarvoor doen?

Ten behoeve van het raadsvoorstel voor de investeringsaanvraag van de herinrichting van het sportpark Boshoven (pm) worden voorbereidingskosten gemaakt. Hiervoor dient het ontwerp van sportpark Boshoven verder uitgewerkt te worden naar concrete programma's van eisen voor de accommodaties, werktekeningen, kostenramingen, definitieve bestekken en aanbesteding gereede documenten. Hiervoor is inzet van projectleiders nodig en uitvoeren van onderzoeken (bijv. bodemonderzoek, flora&fauna onderzoek, infiltratieonderzoek, bomeneffectrapportage etc.).

Wat mag het kosten?

De voorbereidingskosten zijn geraamd op € 75.000.

Herinrichting sportpark Boshoven

Wat willen we bereiken?

We willen goede sportvoorzieningen in Weert. In dit kader realiseren we onder andere een toekomstbestendig sportpark Boshoven.

Wat gaan we daarvoor doen?

Het sportpark Boshoven wordt heringericht. Hierbij worden zowel de sportvelden als de openbare ruimte aangepakt. Bij het nog op en vast te stellen herinrichtingsplan worden de diverse actuele ontwikkelingen op het sportpark Boshoven betrokken. Voorbeelden hiervan zijn de beoogde samenwerking tussen/clustering van sportverenigingen, de huisvesting van verenigingen en de renovatie en uitbreiding van de sporthal Boshoven. Deze ontwikkelingen hebben allemaal invloed op hoe het definitieve herinrichtingsplan van het sportpark eruit komt te zien.

Wat mag het kosten?

Voor de voorbereiding van de herinrichting is een aparte prioriteit opgenomen. In dat project wordt het ontwerp van het sportpark Boshoven verder uitgewerkt en wordt duidelijk wat de herinrichting van het sportpark zal kosten. Vooralsnog is deze post pm in het prioriteitenoverzicht opgenomen.

Programma 3 Natuurlijke en landschappelijke kwaliteit

Wat is de visie?

We hechten waarde aan de natuurlijke en landschappelijke kwaliteit van onze leefomgeving en de betekenis voor soortenrijkdom (biodiversiteit), groen, water, economie, energieverbruik, educatie, gezondheid en de opvang van de gevolgen van de klimaatverandering.

We zien een samenhang tussen deze thema's en werken toe naar een veerkrachtige leefomgeving in balans en zien Weert als een groene thuishaven in 2030.

Groene en blauwe elementen in onze leefomgeving bieden perspectief tegen de hittestress, droogte en wateroverlast en bieden perspectief voor het verlagen van het CO2 gehalte in onze atmosfeer. Straten, gevels en daken worden groener en via lange zichtlijnen beleven we de natuur bijna overal in de stad.

Wat is het beeld nu?

Klimaat

Door uitputting van fossiele brandstoffen, uitstoot van milieuonvriendelijke stoffen en vervuiling, staat de natuur en het landschap onder druk. Door toedoen van de mens verandert het klimaat. Klimaatverandering heeft nu al op verschillende manieren een invloed in onze leefomgeving. Dit loopt uiteen van het verlies van biodiversiteit, droogte, wateroverlast, verslechtering waterkwaliteit, stijgende temperaturen, dalende gewasopbrengsten en bedreiging van de kwaliteit en omvang van de natuur. Het kan op termijn invloed gaan krijgen op de volksgezondheid. De beleving van groen om je heen en het kunnen beschikken over goed kwalitatief en voldoende schoon water is van belang voor onze gezondheid en die van plant en dier, en dus voor het hele natuurlijke systeem.

Biodiversiteit

Tussen 1990 en 2018 ging de karakteristieke fauna van het stedelijk- en het buitengebied erop achteruit in aantallen, met gemiddeld bijna 50 procent.

Om de doelen voor natuur en biodiversiteit te bereiken, moet naast de natuurgebieden en bufferzones daaromheen, ook in het gemeentelijk areaal en in de stad worden gewerkt aan biodiversiteitsherstel. Met de biodiversiteitskaart als nulmeting is in 2022 de basis gelegd voor het inzichtelijk maken van biodiversiteit in Weert op hoofdlijnen op gebiedsniveau. Voor de opgave in het stedelijk gebied zal deze kaart als input worden gebruikt om te komen tot de Groen Blauwe Agenda. De kaart geeft inzicht in de landschappelijke kwaliteit per deelgebied, de soortenrijkdom en kansen en knelpunten voor biodiversiteit.

Groen Blauwe Agenda

De vele verschillende opgaven/thema's die in elkaar grijpen in dit programma, maken het noodzakelijk om gebiedsgericht te gaan werken. Vanuit een integrale benadering kunnen multifunctionele oplossingen worden gevonden voor de complexe opgaven.

Met de Groen Blauwe Agenda maken we de ontwikkeling en financiële impact van zowel de integrale inrichting als het integrale beheer van de stad op het gebied van groen en water concreter.

Voor de stedelijke omgeving wordt momenteel op basis hiervan beleid geformuleerd en een uitvoeringsprogramma gemaakt om te streven naar een gebiedsinrichting waarbij er ruimte ontstaat voor de combinatie van ruimere groenvoorzieningen met zichtbare hemelwateropvang, vergroting van de soortenrijkdom en de diversiteit aan biotopen.

De water- en klimaatopgaven gaan verder dan alleen het stedelijke gebied. Ook voor het buitengebied moeten maatregelen getroffen worden om de natuur te beschermen, te herstellen en te verbeteren.

Genieten van een bijzonder landschap

Er is een toenemende waardering voor het eigen landschap en de cultuurhistorie. De vraag naar routegerichte recreatievormen om van deze landschapskwaliteiten te kunnen genieten, maken dat de mogelijkheden worden onderzocht rondom dit thema.

Vanuit grenspark Kempen~Broek wordt gewerkt aan de erkenning als Unesco Mens- en Biosfeergebied vanuit het natuurlijk kapitaal en lokale economie. Er is behoefte om het toerisme en recreatie op gemeentelijk niveau de komende jaren beter op de kaart te zetten. Om dit te bereiken wordt er gewerkt aan een uitvoeringsplan.

Buitengebied

In het programma Buitengebied neemt de gemeente de regie in het buitengebied met een gebiedsgerichte aanpak en integrale uitvoeringsmaatregelen. De Landbouwvisie, de Landschapsvisie en het plan recreatie en toerisme zullen samen met de wateropgave, de verbetering van de natuurgebieden (stikstofcrisis) en de klimaatopgave leidend zijn voor het programma Buitengebied.

De aanpak om te komen tot deze maatregelen zal worden afgestemd op het Nationaal Programma Landelijk Gebied. Deze aanpak zal dan ook worden afgestemd met de provincie en de samenwerkende gemeenten. In deze aanpak zal met voorrang worden gekeken naar maatregelen met positieve effecten voor zowel landbouw, natuur en landschap en de kwaliteit van water en bodem. Hierbij wordt gedacht aan een indeling van het buitengebied waarbij in ieder deelgebied onderscheidende aandachtsgebieden voorrang krijgen.

Omgevingsvisie

Een van de kerninstrumenten binnen de Omgevingswet is de Omgevingsvisie. De Omgevingsvisie vervangt de huidige Structuurvisie Weert 2025, en ook de twee partiële herzieningen. De Omgevingsvisie is een doorvertaling van de strategische visie 'Werken aan Weert 2030' voor de fysieke leefomgeving, en vormt daarmee de lange termijn visie voor de fysieke leefomgeving. Daarmee geeft de Omgevingsvisie richting aan de gewenste ontwikkelingsrichting van de gemeente Weert, met aandacht voor nieuwe ontwikkelingen en behoud en beheer van bestaande kwaliteiten.

Ambities 2023

Een klimaatbestendige en biodiverse leefomgeving

Groen en water dragen bij aan een gezondere duurzame en klimaatbestendige leefomgeving en zijn essentiële elementen voor de biodiversiteit. De afgelopen jaren zien we dat de biodiversiteit terugloopt. Er zijn meer maatregelen nodig om verdere achteruitgang te voorkomen. De combinatie van groen en water leidt ook tot een gezondere leefomgeving. Een gezonde omgeving is aantrekkelijk, prettig om in te verblijven, nodigt uit tot gezond gedrag, biedt ruimte voor ontmoeting en heeft een positieve invloed op de gezondheid.

Een versteende leefomgeving levert een groter risico op voor wateroverlast en zorgt voor meer hittestress. Enerzijds willen we wateroverlast voorkomen, anderzijds willen we water gebruiken om voor verkoeling te zorgen. Groen zorgt voor verkoeling én kan water opnemen/opvangen. De hittestress in Weert geeft op langere termijn in het binnenstedelijk gebied en op sommige bedrijventerreinen, waar relatief weinig groen en water is, de grootste problemen. Het op een slimme manier vergroenen van deze gebieden is daarom belangrijk. Om het goede voorbeeld te geven, geven we de komende periode een extra impuls aan het vergroenen van schoolpleinen van onze basisscholen.

De uitdagingen van biodiversiteit en klimaatadaptatie willen we met elkaar koppelen in een groen/blauwe agenda. Bij grootschalige projecten richten we deze gebieden klimaatbestendig in, door ruimte te maken voor bomen, planten en voorzieningen voor wateropvang. Dit doen we samen met onze inwoners, bedrijven en (maatschappelijke) partners, zoals ook vastgelegd is in het gemeentelijke rioleringsplan.

- Inzetten op het voorkomen achteruitgang biodiversiteit.
- Groen inzetten voor verkoeling (voorkomen hittestress) en voor het opnemen/opvangen van water.
- Impuls in het vergroenen van de schoolpleinen van onze basisscholen.
- Koppelen van de opgaven en uitdagingen op het gebied van biodiversiteit en klimaatadaptatie in een groen/blauwe agenda.
- Inzetten op een gezondere duurzame en klimaatbestendige leefomgeving.

Buitengebied in verbinding

Weert heeft een prachtig buitengebied, met ruimte voor agrarische bedrijven, recreatie en natuur. Het is belangrijk dat deze functies met elkaar in balans blijven. Met thema's als stikstof, vrijkomende agrarische bebouwingen, energietransitie, klimaatadaptatie en meer aandacht voor goed voedsel staan we voor grote uitdagingen. Wij gaan in gesprek, met inwoners, ondernemers en onze (maatschappelijke) partners over de transitie van het buitengebied en nemen hierin de regie. Pilots als natuurinclusieve landbouw en andere innovaties in de agro/food sector stimuleren wij.

We vinden het belangrijk dat er een betere verbinding tussen bebouwd gebied en platteland wordt gemaakt. Denk hierbij aan fysieke verbindingen zoals recreatieve routes en verbindingen tussen groene en waterrijke natuur alsook verbinding tussen consument en agrariër. De gemeente Weert neemt samen met Nederlandse en Belgische gemeenten, provincies en gewesten deel aan het overleg Grenspark Kempen~Broek om voor dit gebied de internationale status te realiseren van een UNESCO 'Mens en biosfeergebied'. Stichting Weert Marketing geeft de toeristische promotie van onder andere het buitengebied verder vorm.

- Functies in het buitengebied zijn met elkaar in balans.
- In gesprek met alle stakeholders over de transitie van het buitengebied.
- Stimuleren van pilots.
- Het verbeteren van de verbindingen tussen bebouwd gebied en platteland.
- Realiseren samen met de partners van de status van UNESCO 'Mens en biosfeergebied' voor het Grenspark Kempen~Broek.
- Verder vormgeven van de toeristische promotie met Stichting Weert Marketing.

De juiste ontwikkeling op de juiste plek

De ruimte is beperkt, de opgaven zijn groot, met name in het buitengebied, in de binnenstad en bij de bedrijventerreinen komen opgaven en uitdagingen samen. Met het vaststellen van de Omgevingsvisie wordt duidelijk wat de uitdagingen voor Weert zijn en hoe we dit gaan oppakken. De gemeente kan dit niet alleen. Samen met inwoners, bedrijven en (maatschappelijke) partners werken wij aan onze ambities en uitdagingen en zorgen we voor een toekomstbestendige inrichting van Weert met oog voor mens en natuur.

- Vaststellen van de omgevingsvisie die richting geeft aan de opgaven en uitdagingen in de beperkte ruimte.

Welke doelen en resultaten stellen we voor 2023 op weg naar 2030?

Effect	Doel	Resultaat
Een biodiverse en klimaatadaptieve leefomgeving binnen de gemeente Weert	Binnen de gemeente Weert hebben we in 2027 100% schoon overstortwater en voldoen wij aan de Europese kaderrichtlijn water (kwalitatief)	De totale opgave om volledig te voldoen aan de kader Richtlijn Water in beeld
	Uiterlijk in 2030 is de achteruitgang van biodiversiteit gestopt	Totaal aantal bermen en watergangen zijn in beeld 5 burgerinitiatieven biodiversiteit
	De kwaliteit en connectiviteit van natuurgebieden in stad en buitengebied zijn verbeterd	Toename van 10 ha bos in het areaal bos en natuur
Een gezonde en aangename leefomgeving voor iedereen	Minder hittestress in de binnenstad	Benodigheden herinrichting Stationsstraat inzichtelijk
	Alle plantsoenen zijn levensvatbaar	Huidige kwaliteit van alle plantsoenen bekend
	10 schoolpleinen binnen de gemeente Weert zijn klimaatbestendig in 2026	3 Klimaatbestendige schoolpleinen
	Terugdringen wateroverlast	50% van het verhard oppervlak van het openbaar grondgebied is afgekoppeld in de wijk Moesel
	Buitengebied in balans	Inzicht in de integrale opgaven in het buitengebied
	Recreatieve routes zijn veiliger en toegankelijker	Planmatig groenonderhoud bij recreatieve routes op orde
Voor inwoners en recreanten meer mogelijkheden om te recreëren in het buitengebied	Alle recreatieve routes die uitgebreid en verbeterd moeten worden zijn inzichtelijk	
Een leefomgeving die voor iedereen naar behoren omgaat met de verschillende klimaatveranderingen binnen het stedelijk gebied van de gemeente weert	De hittestress in het stedelijk gebied verkleinen	Opgaven hittestress problematiek compleet
Goed wonen voor iedereen	Onderdak bieden aan gebouwbewonende soorten	Onderzoek naar mogelijk puntensysteem voor natuur inclusief bouwen
Een gezonde en veilige leefomgeving	De juiste ontwikkeling op de juiste plek.	De uitdagingen en richting van de ruimtelijke ontwikkelingen en het beperkte ruimtegebruik inzichtelijk
Ruimtelijk kader dat nodig is om te voorzien in de woningbehoefte	Tempo houden op bouwontwikkeling	10 vastgestelde bestemmingsplannen voor in totaal 400 woningen

Effect en doelindicatoren

Soort indicator	Behorende bij	Indicator
Doel	10 schoolpleinen binnen de gemeente Weert zijn klimaatbestendig in 2026	10 groene schoolpleinen
Doel	Tempo houden op bouwontwikkeling	10 vastgestelde bestemmingsplannen

Wat mag het kosten?

Natuurlijke en landschappelijke kwaliteit	Jaarrekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Lasten			
Openbaar groen en openl.recreatie	4.330	3.991	4.000
Riolering	5.019	4.707	4.932
Milieubeheer	2.196	1.606	1.581
Ruimte en leefomgeving	1.322	1.838	1.299
Totaal lasten	12.867	12.142	11.812
Baten			
Openbaar groen en openl.recreatie	155	8	8
Riolering	6.131	5.880	6.336
Milieubeheer	117	14	14
Ruimte en leefomgeving	1.172	891	360
Totaal baten	7.575	6.793	6.718
Totaal saldo van baten en lasten	5.293	5.349	5.095
Reservemutaties	0	0	404

Mutaties reserves	Omschrijving	2023
R5700 bestemmingsreserve groen	Investeringsprojecten GRP	429
R1000 algemene reserve	Prio 2022 speelplaatsen	-25
TOTAAL		404

Prioriteiten en vervangingsinvesteringen

	Investering	Lasten 2023	I/S
Prioriteiten			
Groene schoolpleinen		75.000	I
Plan herinrichting stationsstraat		25.000	I
Verbeteren groenonderhoud recreatieve routes		50.000	S
Tijdelijke regisseur buitengebied		178.200	I
Inventarisatie opwaardering openbare ruimte		145.000	I
Burgerinitiatieven biodiversiteit		20.000	I
Opstellen Meerjarig onderhouds- en vervangingsplan voor ziekte- en klimaatgevoelige bomen		25.000	I
Vervangen speelzand valondergronden		60.000	S
Openbaar gebied rondom IKC Boshoven (vanaf 2025)	750.000	0	S

Groene Schoolpleinen

Wat willen we bereiken?

Met het programma GroenBlauwe revolutie Schoolpleinen willen we een versnelling bewerkstelligen om schoolpleinen klimaatbestendiger te maken.

Wat gaan we daarvoor doen?

De gemeente gaat, verspreid over 4 jaren in totaal € 250.000 beschikbaar stellen om voor 10 scholen à € 25.000, financieel bij te dragen in de projectkosten voor het klimaatproof maken van de schoolpleinen. Een programmabureau wordt ingeschakeld om de gemeente volledig te ontzorgen in de contacten, projectvoorbereiding, projectrealisatie, oplevering en de financiële afwikkeling. Het regenwater van het dak van de school en van het plein wordt afgekoppeld van de riolering en indien mogelijk ter plekke geïnfiltreerd in de bodem. Zoveel als mogelijk worden de tegels van de pleinen verwijderd en planten en bomen geplant. Het ontwerp van de nieuwe groenblauwe pleinen maken we samen met de school, kinderen, leerkrachten, ouders en de buurt. Dit gaat gepaard met een educatie- en communicatietraject.

Wat mag het kosten?

De totale kosten bedragen voor de gemeente € 250.000. De overige middelen benodigd voor de realisatie van de plannen komen van derden (scholen, fonds scholen en impulsregeling rijk).

Plan herinrichting Stationsstraat

Wat willen we bereiken?

Transformatie Stationsstraat naar groen en klimaatrobuust woon - werkgebied.

Wat gaan we daarvoor doen?

In de Visie op het Stadshart is de Stationsstraat geen onderdeel meer van het kernwinkelgebied maar wel een belangrijke verbinding tussen station en kernwinkelgebied. Transformatie van het winkeloppervlak in de Stationsstraat naar kantoren en woningen is een trend die ingezet wordt. De functie en het karakter van de Stationsstraat dient hieraan aangepast te worden. Er heeft in 2022 een onderzoek naar de vergroening van de Stationsstraat plaatsgevonden, als uitwerking van een motie, welke aangeeft dat een vergaande vergroening en het klimaat robuust maken van deze straat een kwalitatieve meerwaarde voor de binnenstad vormt. In aanvulling hierop zal dit

onderzoek uitgewerkt worden tot een plan om van de Stationsstraat een woon- en werkstraat te maken.

Wat mag het kosten?

€ 25.000

Verbeteren groenonderhoud recreatieve routes

Wat willen we bereiken?

Goed onderhouden en uitnodigende recreatieve routes

Wat gaan we daarvoor doen?

Structureel in het onderhoud opnemen van het groenonderhoud van recreatieve routes met name voor overhangende begroeiing naast routes en bij informatievoorziening.

Wat mag het kosten?

€ 50.000

Tijdelijke regisseur buitengebied

Wat willen we bereiken?

Een toekomstbestendig buitengebied waar agrarische bedrijven, wonen, recreatie en natuur met elkaar in balans zijn.

Wat gaan we daarvoor doen?

Wij gaan in gesprek met inwoners, ondernemers en onze (maatschappelijke) partners over de transitie van het buitengebied en nemen hierin de regie. We geven uitvoering aan de ambities uit de strategische visie, de landbouwvisie en de nog vast te stellen Omgevingsvisie. Daarnaast sturen ook het Rijk en Provincie met een groot aantal programma's op de grote opgaven in o.a. het landelijk gebied en verwacht zij van de gemeente dat we hier op aanhaken en mee invulling aan geven. We vergroten daarmee de omgevingskwaliteit, versterken de economische vitaliteit en verbeteren de landschappelijke kwaliteit van het buitengebied. Dit doen we middels het inhuren van een regisseur buitengebied, die met alle betrokken partners een programma buitengebied opstelt. De regisseur werkt integraal en koppelt de verschillende beleidsvelden aan elkaar en stuurt op het totale programma buitengebied. We spelen daarmee in op de actuele transities van het buitengebied.

Wat mag het kosten?

€ 178.200 in 2023 en 2024.

Inventarisatie opwaardering openbare ruimte

Wat willen we bereiken?

Inzichtelijk maken van en het op orde houden van diverse inrichtingselementen van de openbare ruimte.

Wat gaan we daarvoor doen?

Onderwerpen van deze inventarisatie zijn in eerste instantie plantsoenen, trottoirs en recreatieve routes.

Allereerst zal een inventarisatie opgesteld moeten worden met daarbij het huidige en het beoogde kwaliteitsbeeld van de openbare plantsoenen met daarbij een vervangings- en afschrijvingsplan. Het huidige groenareaal is sterk verouderd.

Daarnaast wordt een onderzoek uitgevoerd met als doel het verkrijgen van een beeld van het onderhoudsniveau van trottoirs op strategische locaties.

Als laatste moet een plan opgesteld worden waarbij inzichtelijk gemaakt wordt waar recreatieve routes verbeterd, verbreed en uitgebreid kunnen worden. Hierbij moet een inventarisatie opgesteld worden voor de voorzieningen gekoppeld aan de recreatieve routes, zoals banken, rustplekken, informatievoorziening (fysiek en digitaal).

Er zijn heel veel gegevens over deze elementen bekend, maar (nog) niet opgenomen in het beheerpakket (Observ) van onze gemeente. Dit zal gedaan worden door een (in te huren) tijdelijke kracht.

Wat mag het kosten?

De kosten voor deze inventarisaties en de tijdelijk inhuur bedragen € 145.000.

Burgerinitiatieven Biodiversiteit

Wat willen we bereiken?

Door het stimuleren van natuurinclusief bouwen en buurtgroen adoptie nemen wij klimaatadaptieve maatregelen die de biodiversiteit verder bevorderen. Dit komt ten gunste van soortenrijkdom, de kwaliteit van het groen, sociale cohesie en voorkomt een verloederde aanblik. De gemeente geeft hiermee het goede voorbeeld met als wens "Weert de groene thuishaven".

Wat gaan we daarvoor doen?

De gemeente gaat € 20.000 beschikbaar stellen om inwoners te stimuleren in het nemen van maatregelen ten gunste van biodiversiteit waaronder:

1. stimuleringsactie voor aanschaf van verblijfskasten voor vogels, vleermuizen en insecten tegen korting.
2. stimuleringsactie voor geveltuinen in openbaar gebied waarbij materialen voor aanleg kunnen worden vergoed; aanleg, beplanting en beheer wordt door inwoners gedaan.
3. stimuleringsregeling voor adoptie van buurtgroen (pleintje, hofje, groenstrook of boomspiegel) waarbij materiaal kosten voor inrichting en onder bepaalde voorwaarden ook een deel van het beheer kunnen worden vergoed mits het initiatief samen met de buurt wordt uitgevoerd.

Communicatie naar buiten toe zal plaatsvinden via kanaal Heerlijk Weert.

Wat mag het kosten?

Voor het jaar 2023: € 20.000.

Opstellen Meerjarig onderhouds- en vervangingsplan voor ziekte- en klimaatgevoelige bomen

Wat willen we bereiken?

Opstellen van een meerjarig onderhoud en vervangingsplan voor ziekte- en klimaatgevoelige bomen.

Wat gaan we daarvoor doen?

In ons bomenbestand zien we vele boomsoorten waar steeds vaker problemen opduiken als gevolg van klimaatverandering en ziektes en plagen, zoals bij de Paardenkastanjes, Essen, Beuken etc. Hiermee worden we in het bomenbeheer vaker mee geconfronteerd. Om de specifieke knelpunten in beeld te brengen en een planmatige aanpak op te kunnen stellen moet, met de beschikbare gegevens vanuit het beheersysteem en een schouw van de bomen op vitaliteit, een meerjarig plan worden opgesteld. Dit kan niet vanuit de middelen uit het Bomenbeleidsplan.

Wat mag het kosten?

€ 25.000.

Vervangen speelzand valondergronden

Wat willen we bereiken?

Schone en hygiënische valondergronden.

Wat gaan we daarvoor doen?

Wij ontvangen een behoorlijk aantal structurele meldingen over de vervuiling van het speelzand in speeltuintjes. Speelzand wordt in de huidige situatie incidenteel onkruidvrij gemaakt en ingeveegd (het terugbrengen van het uitgespeelde zand). Het vervangen van het zand om verontreiniging aan te pakken is niet in de begroting opgenomen. Jaarlijks de bovenlaag van het speelzand verwijderen en deze weer aanvullen met schoon speelzand is noodzakelijk voor hygiëne en veiligheid. Bij de uitvoer houden we rekening met het gebruik van de verschillende speeltuinen.

Wat mag het kosten?

€ 60.000.

Openbaar gebied rondom IKC Boshoven

Wat willen we bereiken?

Een nieuw IKC in de wijk Boshoven dat mogelijk ook kan worden ingezet voor maatschappelijke en sociaal-culturele activiteiten en die met een goede infrastructuur en inrichting van het aangrenzende openbaar gebied kan functioneren.

Wat gaan we daarvoor doen?

Inrichting aanpassen in het openbaar gebied zodat nieuwbouw van scholen en eventueel andere voorzieningen passend zijn in de omgeving. (Parkeerplaatsen/verkeer, groen, water en riool). De budgetten voor onderwijs zijn verdisconteerd in de reserve huisvesting onderwijs.

Wat mag het kosten?

De uiteindelijk te kiezen nieuwbouwlocatie krijgt een andere inrichting. In welke vorm is nu nog niet bekend, zeker ook doordat de locatiekeuze nog gemaakt moet worden. De wijziging is van invloed op de jaarlijkse lasten.

Aangezien de precieze opbouw van het budget nog niet duidelijk is, wordt uitgegaan van een indicatieve afschrijvingstermijn van 40 jaar.

Programma 4 Duurzaam en innovatief ondernemen en leven

Wat is de visie?

De noodzaak om duurzamer te produceren en te leven, om energie anders op te wekken en te gebruiken daagt zowel bedrijven, overheden, instellingen (zoals onderwijs) als inwoners uit.

De maakindustrie, de kennisrijkdom en veelkleurige economie van de regio en de landbouw vormen een stevige basis voor toekomstige economische ontwikkeling. Weert kent een flink aantal innovatieve bedrijven. Bovendien steken Weertenaren graag de handen uit de mouwen en zit ondernemen bij hen in het bloed. Dat biedt volop kansen voor een economie waarin circulariteit en duurzaamheid voorop staan. De energietransitie heeft betekenis voor onze economie, en biedt ook kansen voor nieuwe bedrijvigheid. Met de klimaatverandering, de toenemende grondstoffen schaarste en het toenemend belang van regionale samenwerking is er alle aanleiding om daarop in te zetten.

Weert is in 2030 een prachtige plek om te wonen en werken, elkaar te ontmoeten en heeft een centrumfunctie voor de buurgemeenten.

Het intercitystation, het ziekenhuis en culturele instellingen zijn en blijven voor de directe omgeving van belang. Daarnaast is Weert een netwerkstad, dat wil zeggen een flexibel regionaal platform voor experiment en kennisuitwisseling, en een uitvalsbasis voor verbinding met de zeer diverse en hoogwaardige kenniseconomie in de regio. Voor jonge mensen is dat een uitstekende plek om hun loopbaan te starten en talenten te ontwikkelen.

De belangrijkste plekken voor ontmoeting veranderen met de ontwikkelingen mee. In de binnenstad komt de nadruk steeds minder te liggen op het winkelen. Dat is onvermijdelijk door ons veranderende koopgedrag. We doen onze aankopen steeds vaker via internet. De betekenis van de binnenstad als ontmoetingsplek blijft echter belangrijk doordat er nieuwe functies verschijnen. Het gaat daarbij meer om beleving in het algemeen, door de aanwezigheid van diverse culturele voorzieningen en andere vormen van ontspanning en ontmoeting.

Wat is het beeld nu?

Binnenstad

De Weerter binnenstad staat onder druk. Het verbeteren van het economisch functioneren van de binnenstad, het terugdringen van de leegstand en het toevoegen van meer sfeer en beleving zijn van belang om succesvol mee te bewegen in een sterk veranderende markt. Samenwerking is meer dan ooit tevoren belangrijk.

Bedrijventerreinen

Weert beschikt over een divers palet aan bedrijventerreinen die alle van voldoende tot goede kwaliteit zijn (zowel ruimtelijk, technisch als economisch). Het is zaak om dit kwaliteitsniveau, in samenwerking met Parkmanagement, op peil te houden. Voor terreinen als de Weerter Boulevard en Leuken Noord is in dit kader extra aandacht nodig. Hierbij speelt toekomstbestendigheid (energie- transitie, circulaire economie, blauw en groen) een belangrijke rol, en dat geldt voor de hele economie in het algemeen. Daarnaast willen we ook in de toekomst beschikken over voldoende bedrijfskavels met focus op het lokale Midden- en Kleinbedrijf. Ook in de landbouw speelt toekomstbestendigheid een grote rol, de transitie van deze sector biedt ook kansen voor Weert.

Afval

Huishoudelijk afval dient een volwaardige rol te spelen in de circulaire economie. Op dit moment speelt huishoudelijk afval die rol nog (zeker) niet. De huidige contracten en de service die onze inwoners wordt geboden geven onvoldoende prikkel om te verduurzamen en bij te dragen aan een circulaire economie. De potentie voor een circulaire economie reikt ver. Het koppelen van dit thema aan onderwijs en ondernemers biedt in dit kader kansen. Al twintig jaar wordt slechts 60% van het huishoudelijk afval gescheiden ingezameld en verdwijnt per inwoner zo'n 200 kilogram huishoudelijk afval in de eindverwerking (lees: afvalverbranding), waarbij alle materialen vernietigd worden. Uit analyses blijkt dat dit te verbranden afval voor 90% bestaat uit herbruikbaar afval, waarvan ruim 70% (met name GFT en Textiel) ook nu al gescheiden aangeboden kan worden. Van de afvalstromen GFT en Textiel verdwijnt 60% in het restafvaldeel van de duobak. Maar ook van papier en glas gaat 20% dezelfde weg. Voor PMD maken we gebruik van nascheiding.

Circulaire economie

Wereldwijde grondstoffen schaarste heeft duidelijk gemaakt dat regio's meer zelfvoorzienend zouden moeten worden. Vandaar dat samenwerking nodig is en al opgezocht wordt. Er gebeurt veel in de regio op het vlak van bijvoorbeeld het versterken en uitbouwen van lokale materiaalketens, op het vlak van duurzame innovatie in de landbouwsector, de bouwsector, de maakindustrie en dergelijke. Weert is kritisch op de bedrijvigheid die ze aantrekt. De gemeente ontwikkelt zich tot een dynamisch, duurzaam makers-centrum waar naast oude ook nieuwe ambachten in een hedendaagse circulaire economie een plek vinden.

Arbeidsmarkt

De arbeidsmarkt is ongekend krap. Werkgevers staan te springen om mensen. Er zijn meer vacatures dan werkzoekenden. Voor werkgevers betekent deze krapte dat het lastig is om geschikt personeel te vinden. Daar staat tegenover dat de krapte kansen biedt voor werkzoekenden. Om vraag en aanbod zo optimaal mogelijk op elkaar te laten aansluiten, ligt er een rol voor werkzoekenden en werkgevers. Aanvullend daarop sluit Weert met de lokale arbeidsmarktagenda aan bij de behoeften en knelpunten uit de praktijk van onze ondernemers, onderwijsinstellingen en inwoners. Verder heeft ook de vergrijzing en ontgroening in onze regio de komende jaren een grote invloed op het aantal inwoners dat beschikbaar is voor de arbeidsmarkt. Hierop tijdig inspelen door het inzetten van omscholing en een inclusieve arbeidsmarkt is noodzakelijk, net als het inzetten op onbenut arbeidspotentieel. Daartoe geven de acht gemeenten uit de arbeidsmarktregio uitvoering aan een gezamenlijke beleidsagenda.

Weert is energieneutraal

De huidige energievoorziening, gebaseerd op fossiele energiebronnen, moet transformeren naar een klimaat neutrale energievoorziening. Met de Weerter Routekaart Energietransitie ligt er een stevige ambitie. De insteek is dat de energietransitie niet een doel op zich is, maar bijdraagt aan een eerlijker, kansrijk en groener Weert. De routekaart houdt rekening met de impact op sociale, ruimtelijke en economische thema's. Het vraagt ook wat van inwoners. Ingesleten gewoontes zijn in de toekomst niet meer vanzelfsprekend. Gedragsverandering is een belangrijk aspect voor het slagen van de energietransitie. Om deze transitie tot een succes te maken, zullen we het samen met inwoners, onderwijs en bedrijven moeten doen.

Cultuur

Nadat Weert een succesvolle culturele bloei meemaakte in de jaren 2018 en 2019 gingen vanaf maart 2020 ook de deuren van de culturele sector nagenoeg volledig op slot door de coronapandemie. Dat leverde voor de culturele sector een aantal knelpunten op, zoals de terugloop van ledenaantallen en geminimaliseerde financiële reserves bij verenigingen, minder werk (voor jonge makers), uitstroom van professionele makers en medewerkers naar andere beroepsgroepen en een lager consumentenvertrouwen. Als gemeente willen we samen met de culturele verenigingen bekijken hoe zij vitaal en toekomstbestendig kunnen worden en wat daarvoor nodig

is. Ook het consumentenvertrouwen is nog niet op peil. Organisaties en instellingen zijn bereid samen te werken om het herstel te realiseren. Specifieke aandacht is er daarbij ook voor het beter vindbaar maken van het culturele aanbod. Het aantrekken van nieuwe genres en doelgroepen is een doel uit het huidige cultuurbeleid. Door corona staat dit doel onder druk en behoeft het extra aandacht.

Ambities 2023

Toekomstbestendige slimme maakindustrie

Weert is een gemeente waar het goed werken en ondernemen is. Waar ondernemers oog hebben voor mens en milieu. Het midden- en kleinbedrijf is dé banenmotor van onze Weerter economie. Samen met onze partners in Keyport en Parkmanagement zetten wij in op een actieve samenwerking, faciliteren wij broedplaatsen voor ondernemers en stimuleren wij innovatie. In de komende periode gaat extra aandacht uit naar het beter zichtbaar maken van onze eigen mooie en innovatieve bedrijven bij onze inwoners.

In Weert is het aantal banen gelijk aan de omvang van de beroepsbevolking. Deze verhouding willen we tenminste behouden, omdat Weert graag een prettige woon- en werkgemeente wil blijven. Hiervoor willen wij in samenwerking met het onderwijs, Parkmanagement en Stichting Weert Marketing een jaarlijkse Open Bedrijven Route organiseren om de zichtbaarheid te vergroten van onze eigen bedrijven.

- Inzetten op actieve samenwerking, het faciliteren van broedplaatsen en het stimuleren van ondernemers.
- Het beter zichtbaar maken van onze eigen mooie en innovatie bedrijven.
- Het minimaal behouden van de verhouding van het aantal banen in vergelijking met de omvang van de beroepsbevolking.
- Organiseren van een jaarlijkse Open Bedrijven Route.

Aantrekkelijke en goed bereikbare bedrijventerreinen

Weert heeft prachtige bedrijventerreinen op aantrekkelijke en goed bereikbare locaties met hoogwaardige bedrijven. We willen gevestigde (MKB-) ondernemers graag een plek blijven bieden in Weert. We onderzoeken of uitbreiding of herinrichting van bedrijventerreinen mogelijk is. Een aantal bedrijventerreinen verdient de komende jaren aandacht, voorbeelden zijn Leuken-Noord en de Weerter Boulevard. Samen met de gevestigde bedrijven en Parkmanagement ontwikkelen we plannen om deze bedrijventerreinen toekomstbestendig te maken. Omdat de samenwerking van ondernemers in een winkelgebied of bedrijventerrein hieraan bijdraagt, stimuleert de gemeente de oprichting van Bedrijven investeringszones (BIZ'en).

- Onderzoeken van mogelijkheden voor uitbreiding of herinrichting van bedrijventerreinen.
- Toekomstbestendig maken van de bedrijventerreinen.
- Stimuleren oprichting van Bedrijven investeringszones (BIZ'en).

Gezonde arbeidsmarkt

Eén van de grootste uitdagingen voor de komende jaren is de groeiende vraag naar personeel als gevolg van met name de dubbele vergrijzing. Samenwerkingsverbanden tussen overheid, ondernemers en onderwijs zijn essentieel voor een betere aansluiting tussen opleiding en werk. De lokale arbeidsmarktagenda, Parkmanagement en Keyport spelen hierbij een belangrijke rol om deze verbinding tot stand te brengen en te behouden. De bijdragen aan deze partners blijven minimaal gelijk. De uitdagingen zijn divers, Keyport moet inzetten op meerdere oplossingsrichtingen: (jong) talent behouden/aantrekken, automatisering en robotisering stimuleren en zorgen voor huisvesting van toekomstige werknemers. Een gezonde arbeidsmarkt in Weert zorgt voor een gezond vestigingsklimaat.

- De rol en bijdragen van de lokale arbeidsmarktagenda, Parkmanagement en Keyport om de verbinding tot stand te brengen blijft minimaal gelijk.
- Keyport moet inzetten op meerdere oplossingsrichtingen om de uitdagingen aan te gaan.

Een sterke centrumgemeente in een sterke regio

We willen een bruisende en aantrekkelijke gemeente blijven in een groene krachtige regio. We zetten in op een betere positionering als centrumgemeente. Daarbij promoten we cultuur, cultureel erfgoed, (bovenregionale) evenementen en sport en zetten Weert daarmee op de kaart, samen met onze inwoners en ondernemers. De binnenstad is vanzelfsprekend in trek als plaats voor evenementen, maar spreiding van evenementen over de stad, de wijken en de dorpen stimuleren wij. Wij geven ruimte voor nieuwe initiatieven op nieuwe locaties en helpen initiatiefnemers waar mogelijk om hun plannen waar te maken. Dit doen we vanuit de één loket gedachte, met aandacht voor het verminderen van regeldruk. We stellen een nieuw en uitnodigend evenementenbeleid op, maken middelen vrij voor regionale evenementen en zorgen voor één aanspreekpunt.

- Inzetten op een betere positionering als centrumgemeente.
- Promoten van cultuur, cultureel erfgoed, (bovenregionale) evenementen en sport.
- Stimuleren van spreiding van evenementen over de stad.
- Opstellen uitnodigend evenementenbeleid.
- Middelen vrijmaken voor regionale evenementen.
- Eén aanspreekpunt voor evenementen.

Binnenstad als uithangbord

Onze binnenstad is een belangrijk uithangbord voor Weert. Wij willen graag met ondernemers de kansen inventariseren om tot een nieuwe BIZ te komen. Daarbij moet de samenwerking tussen de verschillende partijen worden versterkt en ruimte ontstaan voor nieuwe initiatieven.

- Binnenstad is een belangrijk uithangbord voor Weert.
- Samen met ondernemers kansen inventariseren voor een nieuwe BIZ.

Weert is een unieke plek voor natuur- en cultuurliefhebbers

De toeristische en recreatieve sector is een belangrijke economische pijler waarin we nog kunnen groeien. Voor iedereen die rust en verwondering zoekt, heeft Weert veel te bieden. Om dit kracht bij te zetten stellen we een visie op voor het IJzeren Man gebied, inclusief het gebied rondom het Blauwe Meertje. Veilige wandelroutes van en naar de stad en naar het groene buitengebied dat rondom Weert ligt dragen bij aan een prettig verblijf en zorgen dat gebruik wordt gemaakt van het aanwezige recreatieve aanbod. We onderzoeken de mogelijkheden voor uitbreiding van recreatieve routes en verbetering van bestaande routes. In samenwerking met partners spannen wij ons in om de vrijetijdssector duurzaam uit te bouwen en te verankeren. Dit doen we onder andere door de toeristenbelasting met € 0,15 te verhogen. Deze extra middelen zetten we in voor de toeristische en recreatieve sector van Weert om initiatieven te ondersteunen en Weert beter op de kaart zetten.

- Opstellen van een visie voor het IJzeren Man gebied, inclusief het gebied rondom het Blauwe Meertje.
- Het onderzoeken van de mogelijkheden voor uitbreiding van recreatieve routes en verbetering van bestaande routes.
- In samenwerking met partners spannen wij ons in om de vrijetijdssector duurzaam uit te bouwen en te verankeren.

Een veerkrachtige cultuursector

We blijven samen met de sector werken aan een sterke culturele infrastructuur voor Weert en zetten ten minste in op de volgende pijlers: coronacompensatie, stimuleren samenwerking en stimuleren ondernemerschap en innovatie. De (professionele) culturele instellingen en het rijke

verenigingsleven vormen een stevige basis van de sector. We zetten ons in om dit te behouden en ervoor te zorgen dat deze spelers veerkrachtig genoeg zijn om in te kunnen spelen op verandering en actualiteiten. We vinden het belangrijk dat cultuurmakers en organisaties in Weert hun talent kunnen ontwikkelen en experimenteren met nieuwe vormen van kunst.

- Inzetten op minimaal de drie pijlers: coronacompensatie, stimuleren samenwerking en stimuleren ondernemerschap en innovatie, waarbij talentontwikkeling en experimenten belangrijk zijn.
- Inzetten op behouden van de (professionele) culturele instellingen en het rijke verenigingsleven als stevige basis van de sector.
- Het is belangrijk dat cultuurmakers en organisaties in Weert hun talent kunnen ontwikkelen en experimenteren met nieuwe vormen van kunst.

In 2022 vindt hier besluitvorming over plaats. Uitvoering vindt plaats in 2023.

Naar een circulaire economie

We brengen de circulaire economie actief onder de aandacht bij onze inwoners en bedrijven. Keyport faciliteert al een aantal projecten rondom dit thema. De rol van de overheid is de mogelijkheden, crossovers in beeld brengen en ondernemingen aan elkaar verbinden. Ook het onderwijs speelt hierin een belangrijke rol en kan als verbinder fungeren. Daarom zetten we ons in op het binnenhalen van een circulair lab waarin ondernemers en studenten samenkomen. Tevens zetten we in op het verminderen van het restafval ten gunste van meer hergebruik.

- Actief circulaire economie onder de aandacht brengen van inwoners en bedrijven.
- Inzetten op het binnenhalen van een circulair lab.
- Inzetten op het verminderen van het restafval ten gunste van meer hergebruik.

Weert is energieneutraal

Om de energietransitie tot een succes te maken, zullen we het samen met inwoners, onderwijs en bedrijven moeten doen. We zetten komende jaren vooral in op energiebesparing. Hoogste prioriteit is het zo goed mogelijk isoleren van alle woningen in Weert. We hebben daarbij aandacht voor de mensen die dit niet op eigen kracht kunnen. Isolatie vermindert de behoefte aan energie en dit is nu de meest effectieve maatregel. We volgen de ontwikkelingen op het gebied van duurzame energieopwekking en onderzoeken de mogelijkheden voor Weert om gebieden energieneutraal in te richten. We anticiperen op nieuwe ontwikkelingen, zoals de snelle stijging van energieprijzen, door flexibel te opereren en gebruik te maken van beschikbare geldstromen.

- Inzetten op energiebesparing met als hoogste prioriteit het isoleren van alle woningen.
- Aandacht voor energiearmoede.
- Het volgen van de ontwikkelingen op het gebied van duurzame energieopwekking en het onderzoeken van de mogelijkheden voor Weert om gebieden energieneutraal in te richten.

Welke doelen en resultaten stellen we voor 2023 op weg naar 2030?

Effect	Doel	Resultaat
Er is een sterkere binding met Weert	Het binden van de eigen inwoners, bedrijven, instellingen aan Weert	Positiever imago ten opzichte van de 0-meting
	Meer bekendheid van de bedrijven bij de eigen inwoners	Eerste jaarlijkse Open Bedrijvendag georganiseerd
Meer mensen nemen actief deel aan het arbeidsproces	Elke Weertenaar die in staat is om te werken kan een passende baan vinden	Het aantal banen per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 tot 64 jaar ligt hoger dan het Nederlands gemiddelde
Weert heeft een aantrekkelijk vestigingsklimaat	Het lokale MKB zoveel mogelijk faciliteren in haar ruimtevraag	Er is voldoende ruimte beschikbaar om aan de kwalitatieve vraag naar een bepaald type bedrijventerrein te voldoen
		Er is voldoende ruimte beschikbaar om aan de kwantitatieve vraag naar bedrijventerreinen te voldoen
	Het bedrijfsleven investeert mee in de kwaliteit van de bedrijventerreinen	Alle bedrijventerreinen blijven KVOB-gecertificeerd
		Minimaal behoud van - en waar mogelijk uitbreiding van - het aantal BIZ-en ten opzichte van 2022
	Een economisch gezondere binnenstad	Verkleind Kernwinkelgebied ten opzichte van visie op het stadshart
		Meer bezoekers ten opzichte van 2022
		(Toename) leegstand in de binnenstad beperken ten opzichte van 2022
	Het versterken van de samenwerking tussen ondernemers, onderwijs en overheid (triple helix)	Nieuwe afspraken planperiode KeyPort met tussentijdse evaluatie
Privaat aanbod draagt bij aan de ambities en is toekomstbestendig	Inzicht in toeristisch en recreatieve mogelijkheden en meerwaarde IJzeren Man gebied, inclusief gebied rondom blauwe meertje	
Aantrekkingskracht versterken door evenementen	Beleidskader lokale en bovenlokale evenementen.	
Bedrijvigheid is circulair, energieneutraal en duurzaam	De kringlooeconomie of circulaire economie meer onder de aandacht brengen bij onze inwoners en bedrijven	Circulair lab is gerealiseerd
Weert is energieneutraal in 2040	Alle gebouwen zijn aardgasvrij-proof in 2030	2000 huishoudens hebben advies gekregen over het verduurzamen van hun woning in 2023 en 40 bijeenkomsten over het thema duurzaamheid
		200 basisschool kinderen hebben meegedaan met junior energiecoach
		1000 huishoudens in contact zijn geweest met de energiecoach

		500 huishoudens zijn actief geholpen bij het opstarten van de klantreis ten aanzien van verduurzaming
		10 opgeleide energiecoaches
		Inzicht verkregen in nieuwe modellen voor collectieve verduurzaming
	Voor elk gebouw is duidelijk hoe dit aardgasvrij wordt in 2030	Politiek en bestuurlijk draagvlak voor warmtenet bekend
	Er is de helft van de lokale hernieuwbare elektriciteitsopwekking gerealiseerd in 2030	Als het netwerk het toelaat is de procedure opgestart voor aanleg 20 ha zonneweides
		Communicatie campagne over zon op het dak en achter de meter
	Mogelijkheid warmteopwekking via energiedamwanden onderzocht	
Het aandeel energiebehoefte ten behoeve van mobiliteit is significant gereduceerd in 2030	Succesvol uitgevoerde activiteiten van het mobiliteitsplan "Mobiliteit"	
Huishoudelijk afval speelt een volwaardige rol in het circulair maken van de Weerter economie.	Maximaal 25% van het huishoudelijk afval wordt in 2030 (door bron- en nascheiding) nog als restafval verwerkt	Binnen het bestaande inzamelsysteem is de inzameling van hergebruikstromen (die al gescheiden aangeboden kunnen worden) verbeterd ten opzichte van 2022
	De meeste inzamel- en verwerkings-contracten vormen geen beperking meer	Alle verwerkingsovereenkomsten die in 2023 voorbereid worden dragen bij aan circulariteit
	Maximaal 5% van aan de bron gescheiden hergebruikstromen dienen in 2030 alsnog als restafval te worden verwerkt	2 factsheets van LCA inzichtelijk ten aanzien van hergebruik stromen
	Vergroten circulair gedrag bij inwoners	In drie wijken/dorpen heeft een inzamelproef plaatsgevonden
	De inzamel- en verwerkingsstructuur van huishoudelijk afval vormt een integraal (en logisch) geheel in 2030	Inzicht in de toekomstig gewenste situatie
Cultuur verstrekt de positie van Weert als centrumgemeente waar mensen graag wonen, werken en recreëren	Toekomstbestendige sector met een goed voorzieningenniveau	Samen met de professionele instellingen uitvoering geven aan herstel van het niveau van de lokale infrastructuur zoals voor de coronacrisis
Cultuur verrijkt de inwoners van Weert	Cultuur stimuleert verbinding, ontmoeting en gemeenschapszin	De 5 professionele culturele instellingen zijn toekomstbestendig
	De zichtbaarheid en positie van cultuur in de samenleving is verbeterd	Steunpuntfuncties Huis van de Kunsten Limburg en Punt Welzijn zijn actief onder de aandacht gebracht bij de 38 culturele verenigingen

Cultuur heeft een stevige positie in de Weerter samenleving	Kunst en cultuur zijn beter toegankelijk voor iedereen	Onderzoek naar het beter vindbaar maken van het culturele aanbod c.q. programma evt. in samenwerking met Stichting Weert Marketing
	Er is ruimte voor experiment, talentontwikkeling en lef	Spelers uit het culturele werkveld ontmoeten elkaar minimaal 2 keer per jaar voor kennisuitwisseling en netwerken tijdens een creatieve meet-up
		De toekomstbestendigheid van al onze amateurkunstverenigingen is vergroot ten opzichte van 2022
		Groei van 3 naar 4 organisaties met een provinciaal bereik en provinciale meerjarige ondersteuning organiseren culturele activiteiten in Weert met ondersteuning van de gemeente

Effect en doelindicatoren

Soort indicator	Behorende bij	Indicator
Effect	Meer mensen, 68,5%, nemen actief deel aan het arbeidsproces	Arbeidsparticipatie
Effect	Weert is energieneutraal in 2040	Energiebehoefte
Effect	Huishoudelijk afval speelt een volwaardige rol in het circulair maken van de Weerter economie.	Soorten afval nemen af, R6 = < 5%, R5 (Recycle) = 80% en R4/R3 = > 15%
Effect	Cultuur versterkt de positie van Weert als centrumgemeente waar mensen graag wonen, werken en recreëren	5 structureel ondersteunde professionele instellingen behouden
		Inwoners uit Weert hebben de mogelijkheid om amateurkunst in verenigingsverband te beoefenen
Effect	Cultuur verrijkt de inwoners van Weert	18 scholen nemen deel aan Cultuureducatie met kwaliteit (CMK)
Effect	Cultuur heeft een stevige positie in de Weerter samenleving	Toename van nieuwe culturele activiteiten
Doel	Elke Weertenaar die in staat is om te werken kan een passende baan vinden	Het aantal huishoudens met een uitkering neemt af met 3%
Doel	Alle gebouwen zijn aardgasvrij-proof in 2030	Percentage woningen met label B of beter neemt toe tot minimaal 95%
Doel	Voor elk gebouw is duidelijk hoe deze aardgasvrij wordt in 2030	in 100% van de gebouwen is vastgesteld met welke alternatieve energiedrager het gebouw verwarmd wordt
Doel	Er is de helft van de lokale hernieuwbare elektriciteitsopwekking gerealiseerd in 2030	100-200 MW geïnstalleerd vermogen op dak en land
Doel	Het aandeel energiebehoefte ten behoeve van mobiliteit is significant gereduceerd in 2030	400 TJ Fossiele energiebronnen ten behoeve van mobiliteit

Doel	Maximaal 25% van het huishoudelijk afval wordt in 2030 (door bron- en nascheiding) nog als restafval verwerkt.	25% van het huishoudelijk afval als restafval afgevoerd; 3%-punt wordt als plastic teruggewonnen. Van het GFT wordt < 5% als restafval verwerkt.
Doel	De meeste inzamel- en verwerkingscontracten vormen geen beperking meer	Inzicht per inzamel- en verwerkingscontracten in de vervuilinggraad en de exacte wijze van hergebruik.

Wat mag het kosten?

Duurzaam en innovatief ondernemen en leven	Jaarrekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Lasten			
Economische ontwikkeling	841	925	845
Fysieke bedrijfsinfrastructuur	2.769	4.252	4.723
Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	193	268	153
Economische promotie	1.064	1.139	1.275
Cultuurpres.cultuurprod.en partic.	4.435	5.978	4.535
Media	1.439	1.549	1.398
Afval	6.706	6.217	6.359
Totaal lasten	17.447	20.328	19.288
Baten			
Economische ontwikkeling	65	0	0
Fysieke bedrijfsinfrastructuur	3.956	4.263	4.735
Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	242	242	194
Economische promotie	274	450	450
Cultuurpres.cultuurprod.en partic.	501	400	401
Media	184	190	188
Afval	8.235	7.698	7.873
Totaal baten	13.457	13.243	13.841
Totaal saldo van baten en lasten	3.992	7.084	5.447
Reservemutaties	0	0	-102

Mutaties reserves	Omschrijving	2023
R3350 dekkingsreserve warenmarkt	Dekking afschrijvingslasten	-2
R7403 Pilot publ.ontzorg. Energiebesp.	pilot publieke ontzorging energiebesparing	-100
TOTAAL		-102

Prioriteiten en vervangingsinvesteringen

	Investering	Lasten 2023	I/S
Prioriteiten			
Budget toeristische en recreatieve sector (dekking verhoging toeristenbelasting)		94.500	S
Circulair Lab		5.000	S
Inzet Stichting Streetwise		71.000	I
Regie versterking binnenstad		75.000	I
Regionaal evenementenbudget		75.000	I
Evenementencoördinator		99.000	S
Vergunningverlening evenementen		104.370	S
Subsidie Limburg Festival		25.000	S
Uitvoering beleid kunst in de openbare ruimte		50.000	I
Subsidie provinciale subinfrastructuur culturele instellingen		31.500	I

	Investering	Lasten 2023	I/S
Vervangingsinvesteringen			
Lichtinstallatie De Bosuil	150.000	19.800	S

Budget toeristische en recreatieve sector

Wat willen we bereiken?

Het stimuleren en ondersteunen van ontwikkelingen in de toeristisch recreatieve sector en het beter op de kaart zetten van deze sector.

Wat gaan we daarvoor doen?

Opstellen van een visie voor het IJzeren Man gebied, inclusief het blauwe meertje om de toeristisch-recreatieve sector kracht bij te zetten, ontwikkelen van nieuwe recreatieve routes, concepten en voorzieningen. Het opstellen en uitvoeren van een actieplan Recreatie en Toerisme i.s.m. de sector.

Wat mag het kosten?

€ 94.500 (dekking vanuit verhoging van het algemene tarief toeristenbelasting met € 0,15) opgehoogd met jaarlijkse indexering.

Circulair Lab

Wat willen we bereiken?

Het samenbrengen van gemeente, ondernemers, studenten en docenten in een community vorm met als doel het uitwisselen van kennis en vaardigheden en hierdoor het creëren van bewustwording rondom circulaire economie.

Wat gaan we daarvoor doen?

Het stimuleren van de realisering van een circulair Lab in Weert, bijvoorbeeld door het bijdragen in de huur. Hogeschool Zuyd is de initiator en gemeente Weert trekt hier samen met hen in op.

Wat mag het kosten?

€ 5.000 per jaar.

Inzet Stichting Streetwise

Wat willen we bereiken?

Een toekomstbestendige vitale binnenstad met een goed en gevarieerd aanbod en een zo beperkt mogelijke leegstand.

Wat gaan we daarvoor doen?

Met de inzet van de Stichting Streetwise continueren we de verbetering van het vestigingsklimaat in de binnenstad door het aantrekken en begeleiden van (nieuwe) vestigers en het proactief in gesprek gaan met pandeigenaren. Door de hoge leegstand is deze inzet nog steeds zeer wenselijk.

Wat mag het kosten?

€ 71.000, - (wordt nog naar subsidiemogelijkheden gekeken).

Regie versterking binnenstad

Wat willen we bereiken?

Een bruisende en aantrekkelijke binnenstad waar cultuur, detailhandel, horeca, evenementen en wonen en werken samenkomen. De binnenstad moet het uithangbord zijn van de gemeente Weert. De gemeente en de partners in de binnenstad werken nauw samen aan de beleving, ontmoeting en gastvrijheid.

Wat gaan we daarvoor doen?

We investeren in de hernieuwde samenwerking met de diverse actoren in de binnenstad. In het bijzonder maken we ons sterk om te komen tot een Bedrijven Investeringszone. De BIZ is een instrument van, voor en door ondernemers waarin aan de hand van een gedragen programma collectief wordt geïnvesteerd in de binnenstad voor een periode van 5 jaar.

Als gemeente nemen we regie om te komen tot een verbeterde samenwerking en een BIZ Ondernemers door de inzet van een regisseur binnenstad. De inzet in 2023 en 2024 moet leiden tot een bestendige samenwerking met alle partners, een programma voor de binnenstad en betekenisvolle stappen in de versterking van de binnenstad. Dit moet de basis geven naar de verdere toekomst.

Wat mag het kosten?

€ 75.000 in 2023 en 2024.

Regionaal evenementenbudget

Wat willen we bereiken?

Door het aanbieden van bovenlokale evenementen zorgen we dat Weert op de kaart wordt gezet op het gebied van wonen, werken, recreëren.

Wat gaan we daarvoor doen?

We willen bovenlokale evenementen faciliteren om Weert zowel regionaal op de kaart te zetten als een aantrekkelijke gemeente te laten zijn voor inwoners en recreanten. Dit is belangrijk voor het vestigingsklimaat. Door een prioriteit op te nemen voor bovenregionale evenementen van drie maal € 150.000 willen we middelen vrijmaken voor het laten organiseren van de evenementen. We stellen voor de periode van deze drie jaar in te laten gaan per juli 2023.

Wat mag het kosten?

voor 2023 € 75.000, voor de jaren 2024 en 2025 telkens € 150.000 en voor 2026 € 75.000.

Evenementencoördinator

Wat willen we bereiken?

Door het aanbieden van (bovenlokale) evenementen zorgen we dat Weert op de kaart wordt gezet op het gebied van wonen, werken, recreëren.

Wat gaan we daarvoor doen?

We stellen in Q1 een nieuw en uitnodigend evenementenbeleid vast. We stellen een evenementencoördinator aan die de schakel is voor de belanghebbenden/organisatoren en de gemeente. Deze coördinator is de schakel tussen de organisatoren, belanghebbenden en de gemeentelijke organisatie.

Wat mag het kosten?

1 fte € 99.000.

Vergunningverlening evenementen

Wat willen we bereiken?

Om de ambitie "Nieuw en uitnodigend evenementenbeleid" waar te kunnen maken is capaciteit nodig om de vergunningen voor evenementen juist en tijdig te verstrekken.

Wat gaan we daarvoor doen?

Nieuw evenementenbeleid en een uitnodigende levendige stad heeft gevolgen voor de uitvoering. Zowel voor vergunningverlening als voor subsidieverstrekking als voor de beoordeling van de veiligheidsplannen. De uitvoering zal georganiseerd worden bij afdeling VTH (0.6 fte) en deels binnen afdeling OCSW (0.6 fte)

Wat mag het kosten?

€ 104.370 structureel voor 2 maal 0,6 fte.

Subsidie Limburg Festival

Wat willen we bereiken?

Structureel ondersteunen van de enige provinciale cultuurplaninstelling die ook actief is in Weert.

Wat gaan we daarvoor doen?

Het Limburg Festival ontvangt in 2022 voor de vierde keer een incidentele subsidie van de gemeente Weert. Gelet op de subsidieverplichtingen dienen we vanaf 2023 een structurele subsidierelatie aan te gaan. Het festival is al vele jaren de enige culturele organisatie uit Midden-Limburg met de provinciale cultuurplanstatus. Deze status is toegezegd tot en met 2024. Mocht het Limburg Festival vanaf 2025 geen provinciale status meer krijgen dan verneemt de gemeente Weert dit tijdig en dan kan hierop geanticipeerd worden.

Wat mag het kosten?

€ 25.000.

Uitvoering beleid kunst in de openbare ruimte

Wat willen we bereiken?

Het aanbod van kunst in de openbare ruimte heeft een positief effect op het wonen, werken en recreëren in centrumgemeente Weert.

Wat gaan we daarvoor doen?

Weert heeft een ruime collectie kunst in de openbare ruimte. Deze collectie is goed onderhouden,

gedocumenteerd en vastgelegd in een database. De kunstwerken worden geïntegreerd in, en verbonden door belevingsroutes. Deze routes hebben een educatieve component en vertellen de verhalen van de stad. We herplaatsen twee kunstwerken; Groei van Piet Killaars (de Uienbollen) en de Smeets Reliëfs van Charles Eyck.

Wat mag het kosten?

Eenmalig: herplaatsing bestaande werken (Groei en Smeets Reliëfs) € 50.000

Aankoop nieuw werk: p.m. Onderhoud bestaand werk: p.m.

Subsidie provinciale sub infrastructuur culturele instellingen

Wat willen we bereiken?

Het ondersteunen van drie instellingen uit de provinciale sub infrastructuur die activiteiten organiseren in Weert.

Wat gaan we daarvoor doen?

Drie culturele organisaties die activiteiten in Weert organiseren maken deel uit van de provinciale sub infrastructuur. Ze ontvangen een subsidie van de provincie Limburg. Voor de activiteiten die de organisaties in Weert organiseren vragen ze een subsidie aan bij de gemeente Weert voor de periode 2023 t/m 2024.

Wat mag het kosten?

Een subsidie beschikbaar stellen voor activiteiten in Weert door de organisaties Kunstbende (€ 4.000), Destination Unknown (€ 7.500) en Percussion Friends (€ 20.000).

Programma 5 Goed ontsloten en verweven met de regio

Wat is de visie?

Weert is in 2030 een actieve speler in de regio, ook op het gebied van mobiliteit en bereikbaarheid.

Hiervoor is regionale samenwerking de komende jaren belangrijker dan ooit. De mobiliteitsopgaven in de regio's Zuidoost-Brabant, Midden-Limburg en Belgisch Limburg zijn groot. Daarvoor zet ze haar eigen kwaliteiten in en benut ze volop de kwaliteiten van de omgeving. Om te komen tot een goed bereikbare, regionale netwerkstad is toegang tot mobiliteit en goed verbonden zijn met de regio (bereikbaarheid) noodzakelijk. Hiervoor is de Mobiliteitsvisie opgesteld. Deze visie bestaat uit 5 speerpunten: gezond en duurzaam bewegen, mobiliteit voor iedereen, Weert bereikbaar, geen verkeersslachtoffers, een prettige plek vol beleving.

Goed ontsloten en verweven met de regio, tot over de provincie- en landsgrenzen heen.

Niet alleen inzake transport, maar ook in samenwerking, trekken we gezamenlijk op in een krachtige regio. Voor de buurgemeenten blijft Weert ook een centrumfunctie vervullen, voor de regio de functie van netwerkstad.

Wat is het beeld nu?

Mobiliteit en bereikbaarheid

In de gemeente Weert wordt de fiets nog te weinig gebruikt voor de korte afstanden. Het is in Nederland steeds meer de trend dat afstanden tot circa 15 kilometer met de fiets worden afgelegd. Om dit te kunnen aanpakken is het wenselijk dat we inzicht hebben in de gereden routes van zowel woon-werk als ook van recreatief fietsverkeer. Daarnaast zien we aan de ongevallencijfers dat de combinatie van recreatieve routes en landbouwroutes het hoogste risico met zich meebrengt.

Het aanbod van deelmobiliteit (auto, fiets) is op dit moment minimaal. Ook het streekvervoer zoals we dat in Weert kennen vraagt aandacht om mensen het zelfde aanbod te kunnen blijven bieden de komende jaren.

Het meeste verkeer wordt binnen de gemeente Weert afgewikkeld op de Provinciale wegen en op het Ringbanenstelsel. Het verkeersaanbod op de Ringbaan-Noord stijgt het hardst vanwege de ontwikkelingen op Kampershoek 2.0 en bedrijventerrein de Kempen. Op de Ringbaan-Noord zien we beginnende verkeersknelpunten ontstaan. Het Ringbanenstelsel vormt tevens een barrièrewerking tussen de woonomgeving en het groene buitengebied.

In de binnenstad vindt meer woningbouw plaats, waardoor parkeerplaatsen steeds vaker gereserveerd worden door onze inwoners. Om de binnenstad ook voor bezoekers aantrekkelijk en toegankelijk te houden zal op een andere manier naar parkeren gekeken moeten worden.

Ten aanzien van de verkeersveiligheid streven we binnen Weert naar 0 verkeersdoden per jaar. Ook het aantal slachtoffers bij ongevallen willen we zoveel mogelijk voorkomen. De grootste risicogroep is de oudere weggebruiker (60+ jaar) vaak in combinatie met het gebruik van de elektrische fiets of een speed pedelec.

Regionale samenwerking

De regio als schaalniveau wordt steeds belangrijker. Weert heeft een uitermate gunstige ligging ten opzichte van Brainport Eindhoven en de Euregio. We gaan deze positie beter benutten en we maken de verbinding met de verstedelijkingsstrategie Brabant.

Daarnaast lopen geldstromen uit Brussel en van het rijk (zoals bij de Regio Deal) steeds vaker via de regio's en biedt samenwerking op regioschaal kansen om dichtbij te realiseren wat dichtbij moet zijn en aanvullende voorzieningen op korte reisafstand te organiseren. Weert zet zich samen met de andere gemeenten van Midden-Limburg in om met deze investeringsagenda tot een Regio Deal te komen. Een Regio Deal is een samenwerking tussen rijk en regio om de kracht van de regio te versterken.

We leggen de focus op samenwerking in de regio met Midden-Limburg, Noord-Limburg, onze Belgische buurgemeenten, Provincie Noord-Brabant en Euregio Rijn-Maas-Noord. Daarnaast investeren we in het netwerk van middelgrote gemeenten (30.000-80.000 inwoners) die vaak een centrumfunctie in de regio vervullen, stedelijke problematiek kennen en een vergelijkbare schaal hebben. De M50 is een platform dat staat voor kennis delen, elkaar inspireren, samen experimenteren en onszelf op de kaart zetten. Weert heeft de ambitie uitgesproken om zich aan dit platform te verbinden om de doelen voor Weert te kunnen behalen.

Ambities 2023

Goede bereikbaarheid

Bereikbaarheid en duurzame mobiliteit zijn belangrijke voorwaarden voor een leefbare woon- en werkstad. Weert blijft nadrukkelijk inzetten op verbindingen met de fiets. We streven naar de realisatie van de hoogwaardige fietsverbinding tussen Weert en Nederweert en zetten bij nieuwe ontwerpen in op meer ruimte voor fietsers en voetgangers.

De file op de A2 naar Eindhoven is terug. Oplossingen voor de korte termijn, in de vorm van een HUB, zijn nodig. De Ringbaan-Noord ter hoogte van Boshoven zien we steeds drukker worden en heeft prioriteit ten aanzien van de doorstroming. Binnen Platform A2 werken we aan het programma MIRT, waarbij we werken aan een betere doorstroming op de A2. De verbreding op termijn is een mogelijkheid.

We zetten ons samen met de Belgische gemeenten, de provincie Limburg en de Rijksoverheid in voor personenvervoer via het spoor Eindhoven-Weert-Hamont-Antwerpen.

Goed en betaalbaar parkeren is het uitgangspunt. We zien een toename van de parkeerdruk in de binnenstad, met name aan de noordzijde. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door de toename van het aantal woningen in de binnenstad. Er volgt een nieuwe parkeernotitie om deze uitdaging op te pakken, waarin we ook het fiets-parkeren opnemen.

- Blijven investeren op bereikbaarheid en duurzame mobiliteit.
- Mobiliteit moet voor iedereen toegankelijk, begaanbaar en betaalbaar zijn.
- Investeren in hoogwaardige fietsverbindingen naar omliggende steden en in het stedelijk gebied.
- Goede en veilige fiets- en wandelverbindingen naar de binnenstad, dorpen en maatschappelijke voorzieningen.

Veilige wegen

We zetten in op het verminderen van verkeersslachtoffers en zetten in op meer ruimte voor fietsers en voetgangers. Tevens pakken we onveilige straten aan.

- Inzetten op minder verkeersslachtoffers.
- Aanpak onveilige wegen met een hoog risico op ongevallen.
- Investeren in kwaliteitsimpuls van de staat van onderhoud van trottoirs.

Samenwerking in de regio: de inhoud is altijd leidend

Naast het fysiek goed verbonden zijn met de regio willen we als Weert ook doorgroeien als regionale netwerkgemeente. Deze samenwerking met de regio betreft het op samenwerking gerichte innovatietrajecten, het opzetten van nieuwe business cases, het gezamenlijk voorzien van een sterk regionaal woningaanbod, het gezamenlijk investeren in gedeelde infrastructuur, het gezamenlijk inkopen van zorg, het uitwisselen van waardevolle kennis, het gezamenlijk verkrijgen van subsidies of het gezamenlijk inzetten van personeel.

Sommige samenwerkingsverbanden zijn strategisch, andere juist weer heel praktisch van aard. Het blijft van belang om de samenwerkingsverbanden periodiek tegen het licht te houden en ook stop te zetten als het oorspronkelijke doel niet langer wordt gediend of al is bereikt.

De regio's worden steeds belangrijker. Bepaalde economische, sociale en ruimtelijke opgaven kunnen we beter oplossen op regionale schaal. Het is daarom van belang hoe Weert zich positioneert in en met de regio. We heroverwegen internationale samenwerkingen en leggen de focus op samenwerking in de regio met Midden-Limburg, Noord-Limburg, onze Belgische buurgemeenten, Provincie Noord-Brabant en Euregio Rijn-Maas-Noord.

- Weert groeit door tot een regionale netwerkstad.
- We investeren in de regionale samenwerking om onze doelen te behalen.
- Op basis van onze gezamenlijke ambities worden periodiek de samenwerkingsverbanden tegen het licht gehouden en waar nodig bijgestuurd.
- We heroverwegen internationale samenwerkingen en leggen de focus op samenwerking in de regio met Midden-Limburg, Noord-Limburg, onze Belgische buurgemeenten, Provincie Noord-Brabant en Euregio Rijn-Maas-Noord.

Welke doelen en resultaten stellen we voor 2023 op weg naar 2030?

Effect	Doel	Resultaat
Gezond en duurzaam bewegen	Lopen en fietsen zijn in 2030 de belangrijkste vervoerswijzen	Realisatie hoogwaardige fietsverbinding Weert - Nederweert, uitvoering 2023-2024
		Faciliteiten beschikbaar gesteld voor deelconcept fietsen
Iedereen kan meedoen aan mobiliteit	Iedereen heeft in 2030 toegang tot het mobiliteitssysteem, ongeacht fysieke, mentale of economische beperkingen	Minimaal 2 bushaltes worden toegankelijker ingericht
Weert is en blijft goed bereikbaar	Weert is in 2030 optimaal verbonden met de steden in de regio, met de fiets, het OV en de auto	Optimalisatie van minimaal 1 knelpunt op de ringbaan
		Mogelijkheden van HUB nabij A2 in kaart gebracht
Een verkeersveilig verkeerssysteem	Geen ernstige verkeersslachtoffers door toedoen van onveilige infrastructuur	Jaarlijks 2 gedragscampagnes vanuit het ROVL
		Minimaal 95% van het PO en VO doet mee aan verkeerseducatie
Een prettige leefbare omgeving	Weertenaren ervaren in 2030 minder overlast van gemotoriseerd verkeer en hebben beter toegang tot de groene omgeving	Mogelijkheden bekend inzake bezoekersparkeerplaatsen in het centrum van Weert
Weert behoudt een sterke centrumfunctie en vervult voor de regio de functie van netwerkstad	Versterken van de samenwerking in de regio	Herijking samenwerkingsverbanden
		Een regiodeal sluiten

Effect en doelindicatoren

Soort indicator	Behorende bij	Indicator
Effect	Gezond en duurzaam bewegen	Het wandelgebied is met 20% uitgebreid en kwalitatief verbeterd in 2030
		De kwaliteit van het fietsnetwerk scoort voldoende, de kwaliteit is gelijk gebleven. De kwaliteit van de voorzieningen gekoppeld aan de routes is gelijk gebleven
Effect	Weert is en blijft goed bereikbaar	>95% woningen bevinden zich binnen een straal van 350 meter van een bushalte / OV-knooppunt
Effect	Een verkeersveilig verkeerssysteem	0-10 verkeersdoden per 100.000 inwoners
Effect	Een prettige leefbare omgeving	Aantal elektrische auto's per 1000 inwoners
		Aantal deelauto's per 100.000 inwoners gelijk aan het landelijk gemiddelde
Doel	Lopen en fietsen zijn in 2030 de belangrijkste vervoerswijzen	30% meer actieve verplaatsingen binnen de gemeente Weert

		25% meer verplaatsingen met de (e-)fiets van en naar Weert vanuit de schil tussen 7 en 15 km vanaf het centrum van Weert in 2030
		25% meer toeristisch-recreatieve fietsers en wandelaars in het buitengebied in 2030
Doel	Iedereen heeft in 2030 toegang tot het mobiliteitssysteem, ongeacht fysieke, mentale of economische beperkingen	Alle bushaltes zijn toegankelijk voor mensen met een fysieke of visuele handicap
		90% van het trottoir op de hoofdverbindingen voldoet aan onderhoudsniveau A en is obstakelvrij
		Per 500 huishouden minimaal één (emissieloze) deelauto beschikbaar
Doel	Weert is in 2030 optimaal verbonden met de steden in de regio, met de fiets, het OV en de auto	Reistijdfactor ten opzichte van de auto naar Roermond, Eindhoven en Venlo is niet meer dan 1,5
		Reistijdverlies tussen de A2 en de bedrijventerreinen is maximaal 50%
		Vertragingstijd tussen de oprit Weert Noord en knooppunt Leenderheide in de ochtend- en avondspits is maximaal 25%
Doel	Geen ernstige verkeersslachtoffers door toedoen van onveilige infrastructuur (dodelijke afloop of ziekenhuisopname)	Aantal klachten over verkeersveiligheid is afgenomen met 50% in 2030
		Aantal verkeersslachtoffers onder fietsers is minimaal 50% minder
		Alle wegen voldoen aan de essentiële herkenbaarheidskenmerken voor een duurzaam veilige weginrichting
Doel	Weertenaren ervaren in 2030 minder overlast van gemotoriseerd verkeer en hebben beter toegang tot de groene omgeving	Aantal leveringen aan huis met pakketdiensten is verminderd met 50% in 2030
		Geen leveringen in de Weerter binnenstad in 2030 met dieselveertuigen
		10% minder geparkeerde voertuigen in woonwijken in 2030
		Aantal toeristisch recreatieve fietsers en wandelaars in het buitengebied is met 25% toegenomen in 2030

Wat mag het kosten?

Goed ontsloten en verweven met de regio	Jaarrekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Lasten			
Verkeer en vervoer	8.099	8.823	8.930
Parkeren	3.757	2.489	2.451
Recreatieve havens	14	12	15
Economische havens en waterwegen	772	4	3
Openbaar vervoer	28	17	17
Totaal lasten	12.670	11.345	11.416

Baten			
Verkeer en vervoer	841	461	457
Parkeren	30	27	28
Recreatieve havens	0	0	0
Economische havens en waterwegen	817	1	0
Openbaar vervoer	0	0	0
Totaal baten	1.688	489	485
Totaal saldo van baten en lasten	10.982	10.855	10.931
Reservemutaties	0	0	19

Mutaties reserves	Omschrijving	2023
R2100 reserve civieltechnische kunstwerken	Toevoeging reserve	134
R2101 reserve onderhoud en vervanging Biesterbrug	Toevoeging reserve	88
R2100 reserve civieltechnische kunstwerken	Onttrekking volgens plan	-123
R7000 reserve energietransitie	Mobiliteitsplan 2030	-80
TOTAAL		19

Prioriteiten en vervangingsinvesteringen

	Investering	Lasten 2023	I/S
Prioriteiten			
Investeringsagenda Midden-Limburg		100.692	I
Euregio Rijn-Maas-Noord		16.032	S
Gebiedsgerichte aanpak opwaardering openbare ruimte Altweerderheide (minimumvariant) (vanaf 2024)	3.000.000	0	S
Lidmaatschap M50 (vanaf 2024)		0	S

	Investering	Lasten 2023	I/S
Vervangingsinvesteringen			
Stelpost knelpunten weginfrastructuur 2023	1.700.000	54.400	S
Stelpost kleine verkeersknelpunten 2023	275.000	12.925	S
Bomenbeheerplan (lasten incl. onderhoudskosten)	50.000	72.350	S
Vervanging strooimaterieel (lasten incl. onderhoudskosten)	80.000	14.727	S
Vervanging asfalttoplaag skatevoorziening (lasten incl. onderhoudskosten)	50.000	4.517	S
Vervangen risicobomen	50.000	2.017	S

Investeringsagenda Midden-Limburg

Wat willen we bereiken?

Het uitvoeren van de regionale visie 'Het verbindend hart van Limburg'. En daarmee economische, sociale en ruimtelijke opgaven oplossen op regionale schaal.

Wat gaan we daarvoor doen?

Weert zet zich samen met de andere gemeenten in om met deze Investeringsagenda tot een Regio Deal te komen. Dit bedrag wordt ingezet voor de uitvoering van de Investeringsagenda en ingezet als cofinanciering. Benodigde onderzoeken die nodig zijn worden hieruit betaald.

Wat mag het kosten?

€ 100.692 (€ 2 per inwoner).

Euregio Rijn-Maas-Noord

Wat willen we bereiken?

Sterkere inzet op samenwerking in de (Eu)regio door het versterken van onze relaties en netwerken in de Euregio Rijn-Maas-Noord en het optimaal benutten van de Interreg-gelden. Weert is de enige gemeente in Midden-Limburg die nog ontbreekt.

Wat gaan we daarvoor doen?

Lid worden van de Euregio Rijn-Maas-Noord en het actief invullen van het lidmaatschap door deelname in de Interreg commissies en het signaleren en realiseren van samenwerkingskansen met Duitse partners. Het inrichten van een grens-infopunt in Weert. Het grens-infopunt is een laagdrempelig loket die grensarbeiders ondersteunt bij alle administratieve zaken die hierbij een rol spelen. Bij de landelijk verschillende Coronamaatregelen heeft dit infopunt zijn waarde bewezen.

Wat mag het kosten?

€ 13.000 lidmaatschap en € 3.032 voor grens-infopunt.

Gebiedsgerichte aanpak opwaardering openbare ruimte Altweerderheide

Wat willen we bereiken?

Deze prioriteit maakt deel uit van het programma voor de opwaardering van de openbare ruimte van de kern Altweerderheide. In het conceptontwerp van de gebiedsgerichte aanpak, dat tot stand is gekomen via brede burgerparticipatie, is er onder andere aandacht voor verkeersveiligheid, snelheidsremming, kwalitatief beter en meer groen, ruimte voor waterberging en spelaanleidingen.

Wat gaan we daarvoor doen?

Samen met de projectgroep en diverse partners (waaronder de inwoners van Altweerderheide) via een burger participatief traject een upgrading van het "centrumgebied" rondom het kerkplein in het kerkdorp Altweerderheide realiseren. Daarnaast quick wins en verbeteringen in diverse straten en rondom de komgrenzen van Altweerderheide realiseren. De inwoners van Altweerderheide worden bij beide trajecten intensief betrokken en leveren inbreng. De bedoeling is dat zij ook bij (delen van) het project en de te realiseren quick wins waar mogelijk meehelpen in de uitvoering.

Wat mag het kosten?

Investering van € 3.000.000 (start project 2023, vanaf 2024 komen de kapitaallasten op).

Lidmaatschap M50

Wat willen we bereiken?

De M50 is een platform dat staat voor kennisdeling, wederzijdse inspiratie, experimenteren, profileren en een gezamenlijke lobby opzetten voor een goede verdeling van de rijks gelden.

Wat gaan we daarvoor doen?

Lidmaatschap met de M50 aangaan. De M50 is een netwerk voor middelgrote gemeenten die vaak een centrumfunctie vervullen, stedelijke problematiek kennen en een vergelijkbare schaal kennen. Als gemeenten kun je zelf bepalen aan welke pijlers je meedoet en welke rol je hierin neemt. De pijlers zijn; Bestuur, economische en fysieke leefomgeving, Samenleving en Financiën. Het eerste jaar is bedoeld om je vooral te oriënteren en wordt gezien als een proefjaar. Het eerste jaar is dan ook kosteloos. Naast de kosten van het lidmaatschap zal er wel capaciteit nodig zijn om als volwaardige partner te participeren in het netwerk.

Wat mag het kosten?

Lidmaatschap € 5.000.

Programma 6 Bestuur en burgerzaken

Wat is de visie?

In Weert doet iedereen mee. Randvoorwaardelijk voor het bereiken van onze ambities en doelen is een goed functioneren van de gemeentelijke bestuursorganen, eigenstandig én in samenwerking. De strategische visie is daarbij een kader en inspiratiebron voor het maken en uitvoeren van gemeentelijk beleid, maar vooral ook voor het ondersteunen van initiatieven uit de samenleving.

Gemeente Weert gaat voor een optimale interne en externe dienstverlening, zowel fysiek als digitaal. Onze dienstverlening zet de Weertenaar centraal, sluit aan bij de behoefte en maakt de inwoners weerbaar tegen criminaliteit.

Wat is het beeld nu?

Dienstverlening

De mate van de algehele dienstverlening richting de inwoners en bedrijven ligt boven het landelijk gemiddelde, aangetoond door een benchmark en een klanttevredenheidsonderzoek. Daarnaast groeit de behoefte aan online dienstverlening bij onze inwoners. Jaarlijks maken steeds meer inwoners hier gebruik van. Gebruiksgemak, snelheid en kwaliteit staan daarbij voorop.

Dienstverleningsconcept

Het nieuwe dienstverleningsconcept wordt gefaseerd uitgerold. Het dienstverleningsconcept is basis voor de uitwerking van de digitale dienstverlening. Om zo goed mogelijk op toekomstige ontwikkelingen in te kunnen spelen wordt meer ingezet op data gedreven werken.

Inwoners, bedrijven en organisaties beter betrekken bij beleid en besluitvorming

Ook in Weert was het opkomstpercentage bij de gemeenteraadsverkiezingen laag. Alle partijen willen zich inzetten om hier iets aan te doen. We dragen ons steentje bij aan het herstellen van het vertrouwen in de politiek. De Weerter politieke partijen hebben hier zelf ook een verantwoordelijkheid in.

Als gemeente willen we enerzijds onze inwoners en organisaties nog beter betrekken bij het beleid van de gemeente (burgerparticipatie, gericht op draagvlak) en anderzijds willen we als gemeente beter meedoen met wat de inwoners samen organiseren (overheidsparticipatie, gericht op beter aansluiten bij wat er leeft). We onderzoeken hoe we beter met de inwoners in gesprek kunnen komen en dan juist ook met de inwoners die je vaak niet ziet of hoort. Daar hoort bij dat deze inwoners ook in de gelegenheid moeten worden gesteld om goed geïnformeerd te zijn, zodat een gelijkwaardig debat mogelijk is. We betrekken jongeren meer bij het gemeentelijke beleid. We variëren per thema en doelgroep in de methodieken die we inzetten, passend bij het participatieniveau dat we nastreven. Ook het Stadslab 0495 zetten we in om op creatieve wijze met inwoners, bedrijfsleven en onderwijsinstellingen te werken aan het oplossen van maatschappelijke problemen.

Communicatie met inwoners, ondernemers en bezoekers

De kerntaak van de gemeentelijke communicatie is het creëren van verbinding, offline en online. In verbinding met onze inwoners, onze organisaties en onze bezoekers zorgen we voor impact. Niet pas op het moment dat een besluit al is genomen, maar meestal daarvoor en samen met de betrokkenen.

Communicatie vraagt in veel gevallen ook om maatwerk, want wat voor sommige inwoners, bezoekers of organisaties werkt, werkt voor anderen juist niet. Om die reden is het van belang om

bij elk project, traject of beleidsvoornemen stil te staan bij de vraag voor wie we iets doen, hoe iets overkomt en wat de gevoelsmatige en daadwerkelijke impact is. Op die manier proberen we voor elk onderwerp en elke doelgroep de juiste mix van middelen in te zetten, de juiste boodschap in woord en beeld te formuleren en op de juiste manier het gesprek aan te gaan.

Veilige en leefbare gemeente

Onze samenleving verandert voortdurend en steeds sneller. De klassieke criminaliteitsvormen laten nog steeds een daling zien, maar verdwijnen niet en er komen nieuwe vormen van criminaliteit en overlast bij (cybercrime, criminele ondermijning). Het opsporen en aanpakken van deze criminaliteit komt in toenemende mate onder de verantwoordelijkheid van de gemeente te vallen. Hiervoor wordt samengewerkt met meerdere disciplines en partijen. Daarnaast wordt ingezet op het versterken van weerbaarheid en het voorkomen van slachtofferschap.

Leefbaarheid en sociale veiligheid gaan in toenemende mate samen maar leefbaarheid kent ook andere aspecten zoals (geluids)overlast, het voorzieningenniveau en afvalbijzet problematiek. Wijk en dorpsraden kunnen een belangrijke rol spelen in het signaleren van leefbaarheidsproblematiek en de participatie van inwoners versterken.

Ambities 2023

Veilige en leefbare gemeente

Traditionele misdrijven zoals inbraak, diefstal, geweld, vernieling en overlast zijn de afgelopen 10 jaar afgenomen in de gemeente Weert, meer dan gehalveerd zelfs. Wel zien we een toename van digitale criminaliteit, ondermijning en mensenhandel. We zetten daarom in op een betere voorlichting over digitale criminaliteit samen met ketenpartners en er gaat meer aandacht naar de aanpak en preventie van ondermijning en mensenhandel.

Betrokkenheid van inwoners bij het thema veiligheid is belangrijk. Door verdere ontwikkeling van de wijkgerichte veiligheidsaanpak krijgt de betrokkenheid van inwoners bij het thema veiligheid vorm en inhoud. De wijkagenten en boa's zullen nog meer de verbinding op straat zoeken en verzamelen signalen, zodat er wijkgerichte acties opgezet kunnen worden. Hierbij maken we een kanttekening voor wat betreft de beschikbare capaciteit bij de politie. Bij de aanpak van criminaliteit hebben we ook oog voor de achterliggende (meervoudige) problematiek. Ook de contacten en de relatie met de wijk- en dorpsraden blazen we nieuw leven in. Gezamenlijk gaan we op zoek naar een passende rol en communicatiestructuur.

- Betere voorlichting over digitale criminaliteit samen met ketenpartners.
- Meer aandacht naar aanpak en preventie van ondermijning en mensenhandel.

Dienstverlening

Gemeente Weert scoort goed op het gebied van het aanbieden van dienstverlening. De ambitie is om het aanbieden van digitale dienstverlening te vergroten, onder andere bij Publiekszaken. Dit heeft positieve gevolgen voor de Weertenaar, die als gevolg daarvan, eerder gebruik kan maken van de digitale producten die we kunnen bieden. Het efficiënt afhandelen van de (digitale) aanvragen geeft ruimte voor het behandelen van steeds complexer wordende vragen. Deze complexiteit onderstreept het belang van persoonlijk contact.

Het jaar 2023 zal ook in het teken staan van de verbetering van onze (digitale) dienstverlening en (telefonische) bereikbaarheid, het opvangen van de paspoorten- en rijbewijzenpiek. Ook zullen de verkiezingen van de provinciale staten en het waterschap georganiseerd worden. Ten slotte zal er extra worden ingezet op de aanbesteding van soft- en hardware (i-Burgerzaken).

Communicatie

Belangrijk is dat we onze basis communicatiemiddelen op orde hebben. Denk daarbij aan onze website(s) en social mediakanalen, maar ook aan berichtgeving in de lokale media. De

communicatiespecialisten hebben kennis van een breed scala aan communicatiemiddelen en -kanalen, om gericht aan te sluiten bij de beleving van de doelgroep. Communicatie maakt meer gebruik van beschikbare data, informatie en analyse dankzij technologie en werkt samen met specialisten op dit vlak.

De communicatiespecialisten brengen het coalitieprogramma in combinatie met de waarden van de strategische visie tot leven en helpen bestuur en medewerkers om dit ook te doen, door professionele inzet en ontwikkeling van media als storytelling en beeldregie. Hiervoor is een prioriteit opgenomen.

Welke doelen en resultaten stellen we voor 2023 op weg naar 2030?

Effect	Doel	Resultaat
Interne en externe dienstverlening met optimaal gebruik van de digitale mogelijkheden	Inspelen op de wettelijke veranderingen en het gewenste niveau van (digitale) dienstverlening	Gemeente heeft actief alle wettelijke veranderingen doorgevoerd
	Hogere tevredenheid bij klanten voor de balie, telefonie en digitaal loket (inwoners, bedrijven en instellingen) over onze publieke dienstverlening ten opzichte van 2022	De klanttevredenheid is hoger vergeleken met de landelijke benchmark cijfers van de monitor Dienstverlening van de NVVB
Toekomstbestendige dienstverlening vanuit Publiekszaken	Zorgen voor persoonlijker, betrouwbarer, toegankelijker en efficiëntere dienstverlening van deze en toekomstige tijd	Fraudepreventie en integrale aanpak op gegevens- en adreskwaliteit zodat deze verbetert ten opzichte van 2022
Inwoners weerbaar maken tegen diverse vormen van criminaliteit, waaronder: ondermijning, mensenhandel en digitale criminaliteit	Vergroten van de zelfredzaamheid van inwoners	Cursussen en trainingen zijn gegeven waarin inwoners worden gestimuleerd om elkaar te helpen
		Voorlichting aan specifieke doelgroepen
Een autonome, zelf- en samenredzame samenleving	Meer doelgroepen kunnen zelf keuzes/beslissingen maken op basis van de informatie	Meer van de beschikbare informatie is in klare taal geschreven t.o.v. 2022
	Vergroten van het vertrouwen van de doelgroepen in het handelen van (lokale) overheid	Alle beschikbare informatie is actueel
Inwoners en gemeente werken optimaal samen voor een toekomstbestendige stad	Meer verschillende Weertenaars kunnen meedoen	<i>Resultaten worden eind 2022 opgesteld</i>
	Er is meer draagvlak voor plannen	<i>Resultaten worden eind 2022 opgesteld</i>
	De kwaliteit van plannen, beleid en projecten wordt beter door de input van inwoners.	<i>Resultaten worden eind 2022 opgesteld</i>

Effect en doelindicatoren

Soort indicator	Behorende bij	Indicator
Doel	Inspelen op de wettelijke veranderingen en het gewenste niveau van (digitale) dienstverlening	Wettelijke vereisten zijn allemaal voldaan in combinatie met het gewenste niveau van (digitale) dienstverlening

Wat mag het kosten?

Bestuur en burgerzaken	Jaarrekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Lasten			
Bestuur	1.954	2.178	2.438
Burgerzaken	1.652	1.566	1.600
Crisisbeheersing en brandweer	3.745	3.838	3.928
Openbare orde en veiligheid	1.572	1.785	1.816
Begraafplaatsen en crematoria	33	34	34
Totaal lasten	8.956	9.401	9.816
Baten			
Bestuur	0	6	0
Burgerzaken	640	552	783
Crisisbeheersing en brandweer	9	38	3
Openbare orde en veiligheid	93	82	120
Begraafplaatsen en crematoria	17	12	12
Totaal baten	759	690	918
Totaal saldo van baten en lasten	8.198	8.712	8.898
Reservemutaties	0	0	0

Prioriteiten en vervangingsinvesteringen

	Investering	Lasten 2023	I/S
Prioriteiten			
Bestrijding cybercrime		42.500	S
Functionaris ondermijnende criminaliteit incl. mensenhandel		95.000	S
Implementatie Strategische visie		50.000	I

Bestrijding Cybercrime

Wat willen we bereiken?

We zien een forse toename van cybercrime en gedigitaliseerde criminaliteit. Daartegen willen we onze inwoners weerbaar maken zodat zij geen slachtoffer en ook geen dader worden van deze vorm van criminaliteit.

Wat gaan we daarvoor doen?

We zetten vanuit preventie in op een betere voorlichting over cybercrime en gedigitaliseerde criminaliteit. Dit doen we tezamen met diverse beleidsterreinen waaronder; veiligheid, zorg, onderwijs, jeugd en welzijn.

Bestrijding cybercrime is echter een onderwerp dat veel verder reikt dan Weert. We zoeken de verbinding met onze lokale, maar vooral regionale en provinciale partners om deze problematiek aan te pakken.

We gaan inzetten op een regionale aanpak van de bestrijding van cybercrime. Voor de bijdrage van Weert in de kosten van een regionale samenwerking is een voorlopige inschatting gemaakt.

Wat mag het kosten?

€ 42.500

Functionaris ondermijnende criminaliteit incl. mensenhandel

Wat willen we bereiken?

We willen onze samenleving weerbaar maken tegen ondermijnende criminaliteit zodat er minder slachtoffers en ook minder daders zijn binnen deze vorm van criminaliteit. Tevens willen we minder slachtoffers en daders van mensenhandel.

Wat gaan we daarvoor doen?

Vanuit zowel preventie als repressie gaan we de thema's ondermijning en mensenhandel bestrijden. We maken onze inwoners weerbaar door hen te voorzien van voorlichting. Op deze manier voorkomen we dat mensen dader en slachtoffer worden en creëren we extra oren en ogen om middels burgerparticipatie deze vormen van criminaliteit te bestrijden. Daarnaast bestrijden we actief in samenwerking met onze integrale veiligheidspartners deze vormen van criminaliteit door op zowel bestuursrechtelijk, strafrechtelijk en fiscaal vlak nauw met elkaar samen te werken. Op deze manier maken we Weert onaantrekkelijk als gemeente om criminele activiteiten te ontplooiën. Daarvoor hebben we formatie nodig in de vorm van een functionaris ondermijnende criminaliteit en mensenhandel.

Wat mag het kosten?

€ 95.000 (1 fte).

Implementatie Strategische visie

Wat willen we bereiken?

De strategische visie is tot stand gekomen met de input van onze inwoners en maatschappelijke partners. De strategische visie is vastgesteld en is geïntegreerd in de P&C cyclus. Hiermee is een belangrijke stap gezet om focus te houden op onze ambities, de juiste keuzes te maken voor de toekomst en impact te kunnen maken op belangrijke opgaven. De komende jaren is het belangrijk om inwoners, maatschappelijke organisaties en ondernemers mee te nemen in onze vijf strategische waarden en de ambities die we daarin willen bereiken. Door het benoemen van onze ambities, kunnen partners aansluiten en maken we elkaar sterker.

Wat gaan we daarvoor doen?

De strategische visie verder borgen in de organisatie en daarbuiten. Het doorleven van de strategische visie door de eigen medewerkers inclusief het uitdragen van de strategische visie. We

organiseren bijeenkomsten voor inwoners en maatschappelijk partners om ze mee te nemen in de visie en de daaraan gekoppelde ambities. We laten zien waar we voor staan en leggen verbindingen met de visies en ambities van onze partners.

Wat mag het kosten?

€ 50.000

Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

Inleiding

Alle lasten en baten die samenhangen met de programma's 1 tot en met 6 worden rechtstreeks op het betreffende programma verantwoord. De baten bestaan onder andere uit doeluitkeringen, specifieke rijksvergoedingen, huuropbrengsten. Daarnaast kent de gemeente diverse inkomsten waarvan de besteding niet gebonden is, de zogenaamde algemene dekkingsmiddelen. Deze baten zijn niet aan een concreet programma toe te rekenen.

Artikel 8 van het BBV schrijft voor dat in het programmaplan van de begroting (naast de raming van lasten en baten per programma) ook een overzicht algemene dekkingsmiddelen, overhead, vennootschapsbelasting en het bedrag onvoorzien opgenomen moeten worden. Dit overzicht is dan ook aan het eind van het programmaplan opgenomen.

Binnen de post van de overige baten en lasten is de post onvoorzien opgenomen voor € 33.000. De post onvoorzien loopt in de jaren ná 2023 op met € 500 per jaar.

Uitkering gemeentefonds

Gemeenten ontvangen geld van de Rijksoverheid uit het Gemeentefonds. Hiermee betalen zij een deel van hun uitgaven. Gemeenten mogen zelf bepalen waar ze dit geld aan besteden. Zij leggen daarover verantwoording af aan de gemeenteraad.

Op 1 juni 2022 is de Gemeentefonds meicirculaire 2022 ontvangen. De belangrijkste mutaties en ontwikkelingen van de meicirculaire 2022 zijn:

- De invoering van de nieuwe verdeling van het Gemeentefonds per 1 januari 2023.
- De accessen vanaf 2022 tot en met 2025 zijn bijgewerkt op basis van de regels van de huidige normeringsmethodiek. Hiernaast is in de jaren 2023 t/m 2025 telkens eenmalig een onttrekking van € 250 miljoen (macro) opgenomen als voeding van de specifieke uitkeringen Volkshuisvestingsfonds en Woningbouw-impuls. Vanaf 2026 zal het Gemeentefonds niet langer via de normeringssystematiek geïndexeerd worden. Er wordt dan alleen nog maar een accres voor de loon- en prijsontwikkeling verstrekt.
- De oploop van de opschalingskorting voor de jaren 2023 tot en met 2025 wordt voor die 3 jaren geschrapt.
- De omvangrijkste taakmutatie is de incidentele compensatie voor de tekorten in de jeugdzorg voor het jaar 2023. Deze is in de begroting volledig budgettair verwerkt omdat er nog geen bestedingsdoel bekend is en nog niet met de samenwerkende gemeenten afgestemd kan worden welke doelen gekozen gaan worden. Voor 2023 zijn nog voldoende incidentele middelen beschikbaar. Op een later tijdstip kunnen alsnog plannen worden gemaakt en aan de raad worden voorgelegd. Het kabinet gaat de komende tijd met gemeenten en andere relevante partijen verder in gesprek over de Hervormingsagenda Jeugd, die moet bestaan uit een combinatie van een set van kostenbesparende maatregelen en een financieel kader waarmee een structureel houdbaarder jeugdstelsel wordt gerealiseerd.

Het landelijk coalitieakkoord is ambitieus. Het is reëel te verwachten dat niet alle plannen volgens planning worden uitgevoerd en dus het accres achteraf naar beneden bijgesteld zal worden. Daarom zijn voor 2023 t/m 2025 behoedzaamheidsbedragen opgenomen.

Lokale heffingen

Lokale heffingen zijn inkomsten die de gemeente ontvangt op grond van publiekrechtelijke regels. In de meeste gevallen zijn dit belastingen, heffingen en retributies die de overheid heft op grond van wettelijke bepalingen, zoals de onroerendezaakbelasting en toeristenbelasting.

Dividenden en winstuitkeringen

De gemeente Weert heeft een aantal beleggingen die in het verlengde van de publieke taak liggen. De bedragen worden op basis van de begrotingsbrief van de provincie Limburg in de begroting van de gemeente Weert opgenomen.

Saldo van de financieringsfunctie

Dit betreft het saldo van het taakveld treasury. In de paragraaf financiering wordt dit nader toegelicht.

Wat mag het kosten?

Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	Jaarrekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Lasten			
Treasury	2.066	1.970	1.905
OZB woningen	350	353	413
OZB niet-woningen	0	0	0
Parkeerbelasting	0	0	0
Belastingen overig	-6	30	14
Alg.uitkering en ov.uitk.gemt.fonds	0	1.015	1.925
Overige baten en lasten	866	1.327	5.745
Totaal lasten	3.276	4.695	10.002
Baten			
Treasury	2.212	1.939	2.218
OZB woningen	6.654	6.730	6.955
OZB niet-woningen	4.259	4.557	5.032
Parkeerbelasting	2.182	3.128	3.175
Belastingen overig	1.593	1.391	1.464
Alg.uitkering en ov.uitk.gemt.fonds	93.157	97.318	105.351
Overige baten en lasten	848	638	586
Totaal baten	110.905	115.701	124.781
Totaal saldo van baten en lasten	-107.630	-111.006	-114.780

Overhead

Inleiding

In dit hoofdstuk wordt inzicht gegeven in de overhead van de gemeente Weert. De programma's bevatten alleen de lasten en baten van het primaire proces. De overheadkosten, die worden toegerekend aan investeringen en grondexploitaties, worden in eerste instantie op overhead verantwoord en vanuit daar doorbelast. Daarbij wordt een vaste opslag per formatieplaats gehanteerd, die wordt berekend door alle overhead te verdelen over de direct toerekenbare formatie.

De medewerkers zijn het belangrijkste kapitaal van de gemeente. De verwachte uitstroom van gepensioneerden en daarmee het verlies van kennis in combinatie met de krapte op de arbeidsmarkt, maakt zowel het vinden als behouden van goed personeel onze grootste uitdaging. Om de grote transitieopgaven aan te kunnen, de ambities te realiseren en een aantrekkelijke werkgever te blijven, is het noodzakelijk dat we investeren in onze huidige en toekomstige medewerkers. Dit doen we op een aantal punten waarvoor prioriteiten zijn ingediend:

- een wendbaarheidsbudget om piek en ziek op te vangen
- een budget om uitstromend OAW-ers vervroegd te vervangen zodat kennis kan worden overgedragen.
- Employer branding en arbeidsmarktcommunicatie
- extra activiteiten voor het behoud van personeel
- het aantrekken van extra strategische capaciteit voor de grote transitieopgaven

Dit wordt verder toegelicht in de paragraaf bedrijfsvoering.

Onderdelen overhead

	Begroting 2022	Begroting 2023	Vershil
Salarissen en sociale lasten	10.481	10.979	498
Personeel van derden	1.121	526	-595
Dekking vanuit grexen/projecten	-654	-602	52
Saldo personele lasten	10.948	10.903	-45
Kapitaallasten	827	874	47
Vastgoed	566	1.288	722
Gemeentehuis en werf	765	872	108
ICT	3.989	3.787	-202
Communicatie	40	47	7
Post en archief	142	142	0
Abonnementen en contributies	385	426	41
Opleiding en vorming	552	569	17
Inhuur specifieke deskundigen	438	492	54
Verzekeringen (mn WA)	225	236	11
Overige overhead	687	518	-169
Totaal	19.564	20.155	590

Salarissen en sociale lasten

Dit betreft de salarissen van de ondersteunende afdelingen en het management. De stijging van 2022 naar 2023 komt met name door verschuiving met personeel van derden en stijging als gevolg van CAO 2021-2022 (waaronder de thuiswerkvergoeding) en periodieken. De stelpost voor CAO verhoging CAO 2023 en verder is opgenomen onder algemene dekkingsmiddelen.

Personeel van derden

De daling op personeel van derden komt doordat in 2022 budgetten zijn overgeheveld vanuit salarissen om in te huren op vacatureruimte.

Vastgoed

De begroting 2023 voor wat betreft onderhoud is op basis van planning voor het stadhuis in 2023 fors hoger dan in 2022. Dit wordt gedekt uit het MJOP. Voor een verdere toelichting zie paragraaf vastgoed.

Gemeentehuis en werf (facilitair)

De kosten voor gas, energie- en schoonmaak zullen naar verwachting in 2023 fors stijgen.

ICT/Software

De budgetten voor ICT/Software zijn in 2023 voornamelijk lager omdat er in 2022 een aantal incidentele budgetten voor de vervanging van applicaties waren (deels overgeheveld uit 2021).

Inhuur specifieke deskundigen

Dit betreft budgetten voor de accountantscontrole, de bedrijfsarts, inhuur van juridisch advies en dergelijke. In 2022 is deze wat hoger door indexering en het medewerkersonderzoek dat om het jaar plaats vindt.

Overige overhead

Overige overhead daalt omdat in het bedrag van 2022 nog een budget vanuit WinD beschikbaar was.

Wat mag het kosten?

Overhead	Jaarrekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Lasten			
Overhead	18.942	19.651	20.301
Totaal lasten	18.942	19.651	20.301
Baten			
Overhead	513	87	146
Totaal baten	513	87	146
Totaal saldo van baten en lasten	18.429	19.564	20.155

Prioriteiten en vervangingsinvesteringen

	Investering	Lasten 2023	I/S
Prioriteiten			
Wendbaarheidsbudget		300.000	S
Aantrekkelijk werkgeverschap		250.000	S
Aantrekkelijk werkgeverschap		100.000	I
Extra capaciteit t.b.v. binnenhalen subsidies		50.000	I
Strategisch adviseur		111.000	S
Strategisch adviseur		111.000	I

	Investering	Lasten 2023	I/S
Vervangingsinvesteringen			
Vervanging applicaties ICT		225.000	I

Wendbaarheidsbudget

Wat willen we bereiken?

Tijdig inspelen op belangrijke maatschappelijk opgaven en ontwikkelingen en daarvoor een jaarlijks budget beschikbaar om te zorgen voor voldoende capaciteit en verlaging van de werkdruk.

Wat gaan we daarvoor doen?

Het budget wordt ingezet voor:

- vacatures door uitstroom (opzegtermijn 1 maand) waarbij tijdelijk moet worden ingehuurd om werkzaamheden te continueren. Deze kosten zijn hoger dan de beschikbare vacatureruimte;
- vervanging bij langdurig ziekteverzuim;
- uitvoeren extra taken waar geen financiële middelen voor beschikbaar zijn gesteld (bijv., overheveling Rijk);
- compenseren (financieel of door inhuur) opgebouwd verlof bij uitstroom pensioen;
- oplossen mismatch in capaciteit die als gevolg van ontwikkelingen/ complexiteit kan ontstaan.

Wat mag het kosten?

€ 300.000

Aantrekkelijk werkgeverschap

Wat willen we bereiken?

De gemeente Weert wil een aantrekkelijke werkgever zijn en vrijkomende functies makkelijk kunnen invullen met kwalitatief goed personeel met daarbij de volgende kernopgaves:

- Goede overdacht van de vakkennis
- Omgevingskennis en organisatiekennis van de AOW-gerechtigden, onder andere door tijdig nieuwe medewerkers aan te trekken
- Actieve benadering van de arbeidsmarkt
- Extra activiteiten voor het behoud van personeel.

Wat gaan we daarvoor doen?

Interventies, meerjarige marketingcampagne (het ontwerpen van een marketing en communicatiemiddelen mix om Gemeente Weert te profileren als aantrekkelijk werkgever zowel intern als extern), ontwikkelen en implementeren van nieuwe instrumenten op het gebied van arbeidsmarktbenadering, binden & boeien en diversiteit & inclusiviteit (oftewel ontwikkelen HR-

instrumenten), organisatieontwikkeling (bv. medewerkers onderzoek, coaching ontwikkeling kerncompetenties, nieuwe medewerkers, jongerenprogramma).

Wat mag het kosten?

Onze inschatting is dat er jaarlijks een bedrag van € 650.000 benodigd is. Onder andere voor:

- Interventies: € 300.000 (structureel vanaf 2024, 2023 kan nog uit de resultaatbestemming 2021)
- Actieve benadering van de arbeidsmarkt: Employer branding en arbeidsmarktcommunicatie zijn belangrijk. Enerzijds om positie te hebben binnen een krappe arbeidsmarkt. Anderzijds om medewerkers te binden & te boeien. Het gaat hierbij dus zowel om de interne als om de externe arbeidsmarkt. Dit vraagt om een incidentele investering van € 100.000 en een structurele investering van € 100.000 (de structurele investering zal op het gebied van werving & selectie liggen)
- Extra activiteiten voor het behoud van personeel: zoals medewerkersonderzoek, vaste coach/ trainer ontwikkeling kerncompetenties, programma voor nieuwe medewerkers, jongerenprogramma. € 150.000 (structureel).

Extra capaciteit t.b.v. binnenhalen subsidies.

Wat willen we bereiken?

Gelet op de grote opgaven waar we voor staan, zijn we alert op subsidiemogelijkheden bij andere overheden, voor zover passend bij onze doelstellingen.

Wat gaan we daarvoor doen?

Om subsidies binnen te halen op alle niveaus (provinciaal, landelijk, Europees) wordt extra capaciteit ingezet voor het onderzoeken van subsidiemogelijkheden voor de projecten/ opgaven, die passen binnen de doelstellingen van het coalitieprogramma die de komende jaren uitgevoerd gaan worden. De extra capaciteit zal worden ingevuld door uitbreiding van de uren van de interne coördinator subsidieverwerving en extra inhuur bij het gecontracteerde subsidieadviesbureau.

Wat mag het kosten?

Voor de extra capaciteit is € 50.000 nodig in 2023 en 2024.

Strategisch adviseur (2 fte)

Wat willen we bereiken?

De complexiteit van de ontwikkelingen en de snelheid waarmee die elkaar opvolgen vragen om een versterking van de strategische capaciteit. Een aantal belangrijke omvangrijke transities moeten de komende jaren lokaal en in samenhang worden vormgegeven, zoals klimaat, energie, landbouw, wonen, etc. Dit betekent dat we met elkaar vooruit moeten kijken, scenario's moeten verkennen en strategie moeten ontwikkelen op welke wijze we deze transities met partners vorm kunnen geven en wat dit betekent voor onze omgeving en organisatie. Daarnaast willen we de positionering van onze gemeente regionaal versterken en daarom investeren we, naast de (wettelijke) uitvoeringssamenwerkingsverbanden, in samenwerking op strategische ruimtelijke economische thema's. Tot slot wordt momenteel in SML verband gewerkt aan een regiodeal en wordt geïnvesteerd in samenwerking met omliggende regio's.

Wat gaan we daarvoor doen?

Dit vraagt extra capaciteit en daarom hebben we een prioriteit van 2 fte opgenomen om hier invulling aan te geven.

Wat mag het kosten?

1 fte € 111.000 en een tijdelijke kracht 1 fte € 111.000 voor 2023 en 2024.

Vennootschapsbelasting

Inleiding

Op basis van de Wet modernisering Vpb-plicht overheidsondernemingen is de gemeente vennootschapsbelastingplichtig. Naar aanleiding van de uitlatingen van de Belastingdienst, van toepassing zijnde ontwikkelingen in wet- en regelgeving, jurisprudentie en handreikingen van de Samenwerking Vennootschapsbelasting Lokale Overheden (SVLO) is een clustering van activiteiten voor de vennootschapsbelasting opgezet. Per geclusterde activiteit wordt jaarlijks bepaald of er sprake is van vennootschapsbelastingplicht, omdat de activiteit door de ondernemerspoort komt. Deze activiteiten worden in de aangifte opgenomen.

Over de volgende activiteiten betaalt de gemeente vennootschapsbelasting:

- Het ophalen van bedrijfsafval
- Het verkopen van recyclebaar afval
- Reclamediensten

Straatparkeren en marktgelden worden in de aangifte opgenomen maar zijn vrijgesteld op basis van de overheidsvrijstelling. Over deze activiteiten hoeft per saldo dus geen vennootschapsbelasting te worden betaald.

Wat mag het kosten?

Vennootschapsbelasting	Jaarrekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Lasten			
Vennootschapsbelasting (VpB)	15	17	17
Totaal lasten	15	17	17
Baten			
Vennootschapsbelasting (VpB)	0	0	0
Totaal baten	0	0	0
Totaal saldo van baten en lasten	15	17	17

Paragrafen

Lokale heffingen

Ontwikkelingen

Stelselherziening Omgevingswet en leges omgevingsrecht

Met ingang van 1 januari 2023 worden naar verwachting de nieuwe Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging bouwen (WKB) van kracht. De definitieve ingangsdatum is nog onzeker.

De Omgevingswet 2023 heeft vergaande gevolgen voor de taken in het ruimtelijke domein en de daaraan verbonden financiële dekking door onder meer de legesheffing. Deze gevolgen zijn op dit moment nog onvoldoende te duiden en dus niet in deze begroting verwerkt.

De contouren zijn wel al zichtbaar. Bij de grote complexe bouwprojecten worden er geen leges meer geheven doch zullen de gemeentelijke kosten via zogenaamde anterieure overeenkomsten met de vergunningaanvrager moeten worden verhaald. Deze (gedefiscaliseerde) gemeentelijke inkomsten zijn dan ook geen leges meer. Ook worden sommige vergunningen vervangen door meldingen die altijd legesvrij zijn. Sommige taken vervallen hierbij. Een impactanalyse op de werkzaamheden en de financiële doorrekening daarvan wordt de komende tijd gemaakt.

Een novum zal zijn het nu weer (sedert 1998) mogen heffen van leges bij vergunningaanvragen voor milieubelastende activiteiten.

De nieuwe legesverordening bij invoering van de Omgevingswet 2023 en de daarbij behorende tarieventabel zullen redactioneel op de VNG-legesmodelverordening worden gebaseerd.

Verder wordt de kostendekkendheid van de leges onder de loep genomen en bij het maken van de tarieventabel zullen zoveel als mogelijk ook directe kosten (incl. BTW) voor specifieke applicaties, kosten (incl. BTW) van door de gemeente gevraagde externe advisering en de perceptiekosten (kosten van heffen en innen van leges) in de kostentoerekening van de legestarieven worden betrokken. Dit zal leiden tot hogere tarieven. Het verhogen en tot welk niveau (impact) is een keuze die bij het vaststellen van de tarieven aan de gemeenteraad wordt voorgelegd. De meeropbrengsten daarvan zijn daarom nog niet in de begroting verwerkt.

Voor de invoering van de omgevingswet en de WKB komen in de septembercirculaire (extra) middelen beschikbaar. Deze worden op de gebruikelijke manier verwerkt.

We verwachten in de 1e tussenrapportage 2023 de eerste effecten van de omgevingswet financieel te kunnen vertalen. De wet geeft echter op lange termijn nog meer ontwikkelingen (marktwerking) die effect kunnen hebben op de taken en financiën van de gemeente. Dit effect zal in de begroting worden vertaald op het moment dat over de impact van de besluiten meer duidelijkheid over ontstaat.

Bedrijveninvesteringszones (BIZ)

Mits er sprake is van een succesvolle voorafgaande draagvlakmeting wordt er met ingang van belastingjaar 2023 de BIZ Weerter Boulevard (voor de belastingjaren 2023 tot en met 2027) ingevoerd. De overige bestaande BIZ-en voor de bedrijventerreinen De Kempen en Kanaalzone 1 lopen nog door tot en met belastingjaar 2023.

Daarnaast willen we met de ondernemers van de binnenstad de kansen inventariseren om te komen tot een nieuwe BIZ.

Toeristenbelasting ter ondersteuning van de toeristische en recreatieve sector

In het coalitieprogramma "'Samen Doen: Eerlijk, Sociaal en Ambitueus' wordt ingezet op samenwerking met partners om de vrijetijdssector duurzaam uit te bouwen en te verankeren. Er zijn extra middelen nodig om initiatieven te ondersteunen voor de toeristische en recreatieve sector van Weert en Weert beter op de kaart zetten. Deze worden onder andere gedekt door een extra verhoging van de toeristenbelasting (algemene tarief) met € 0,15.

Tarievenbeleid

De tarieven van de lokale heffingen passen we aan op basis van de uitgangspunten voor de begroting 2023. Voor begrotingsjaar 2023 wordt gerekend met een index van +2,4%. Verder gaan we voor alle rechten ervan uit dat deze, voor zover (wettelijk) mogelijk, maximaal 100% kostendekkend zijn.

Belastingen	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Onroerendezaakbelastingen	2,40%	2,40%	2,40%	2,40%
Toeristenbelasting	2,40%	2,40%	2,40%	2,40%
Parkeerbelasting	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Precariobelasting	2,40%	2,40%	2,40%	2,40%
Rechten en leges	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Bouwleges	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Overige leges	2,40%	2,40%	2,40%	2,40%
Rioolheffing	0,00%	€ 1 + index	€ 1 + index	€ 1 + index
Afvalstoffenheffing en reinigingsrecht	3,30%	p.m.	p.m.	p.m.
Staangelden (markt, kermis, woonwagens)	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Scheepvaartrechten (liggelden)	2,40%	2,40%	2,40%	2,40%

Specificatie belastingopbrengsten

Belastingen	Jaarrekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	begroting 2024	Begroting 2025	begroting 2026
Onroerend Zaakbelasting	10.913	11.287	11.987	12.341	12.705	13.010
Parkeerbelasting	2.115	2.998	3.075	3.082	3.090	3.098
Toeristenbelasting	1.095	1.391	1.464	1.499	1.535	1.572
Hondenbelasting	418	0	0	0	0	0
Naheffingsaanslagen	67	130	100	100	100	100
Precariobelasting	57	0	62	62	62	62
Kwijtscheldingen belastingen	-17	0	0	0	0	0
Totaal	14.648	15.806	16.688	17.084	17.492	17.842

Rechten en leges	Jaarrekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	begroting 2024	Begroting 2025	begroting 2026
Afvalstoffenheffing en reinigingsrecht	6.264	6.765	7.024	7.123	7.215	7.368
Rioolheffing	5.370	5.242	5.498	5.630	5.766	5.904
Bouwleges	2.231	1.550	1.550	1.550	1.550	1.550
Overige leges	857	713	982	997	842	876
Staangeld (markt, kermis, woonwagens)	305	489	487	487	488	488
Scheepvaartrechten (liggelden)	-2	0	0	0	0	0
Kwijtscheldingen rechten en leges	-611	-583	-625	-625	-625	-625
Totaal	14.414	14.176	14.916	15.162	15.236	15.561

Onroerendezaakbelasting

Eigenaren van woningen en eigenaren en gebruikers van niet-woningen moeten OZB betalen. De hoogte van het belastingbedrag hangt af van de WOZ-waarde van de onroerende zaak en de daarbij van toepassing zijnde OZB-tarieven (woningen en niet woningen).

Bij de begrotingsbehandeling 2022 is destijds naast de algemene prijsindexering besloten tot een stijging van de OZB niet-woningen eigenaren met 13% voor belastingjaar 2022 en zo ook voor belastingjaar 2023.

In deze begroting 2023 is dan ook naast de reguliere prijsindex (2,4%) een stijging voorzien van de OZB niet-woningen eigenaren met 13%.

Toeristenbelasting

Personen die niet als ingezetene met een adres in de Weerter basisregistratie personen zijn ingeschreven en die tegen vergoeding nachtverblijf houden betalen toeristenbelasting. Dit kunnen recreanten en arbeidsmigranten zijn. De belasting wordt geheven van degene die de gelegenheid tot overnachting tegen vergoeding aanbiedt.

In de begroting 2022 was een stijging van de toeristenbelasting voorzien van € 2,30 naar € 2,35 (2023) en voor verblijf op de camping van € 1,55 naar € 1,60 (2023). Met de extra verhoging ter ondersteuning van de toeristische en recreatieve sector van € 0,15 (zie programma 4) komt het algemeen tarief op € 2,50.

Parkeerbelasting

Onder de naam parkeerbelastingen worden de volgende belastingen geheven:

- Een belasting voor het parkeren van een voertuig op daartoe aangewezen gemeentelijke parkeerplaatsen
- Een belasting voor door de gemeente uitgegeven parkeerabonnementen

Het niet voldoen van de parkeerbelasting bij een parkeerplaats levert een naheffingsaanslag parkeerbelastingen op.

In deze begroting is een stijging van het uurtarief voorzien van € 1,55 naar € 1,60 (2023) en voor het dagtarief van € 6,20 naar € 6,40 (2023). Deze tarieven gelden feitelijk al vanaf 1 juli 2022 (op basis van een besluit bij de begroting 2022).

Leges

Voor een dienst of product van de gemeente betaalt men leges. Vraagt men bijvoorbeeld een paspoort, rijbewijs of omgevingsvergunning aan, dan brengt de gemeente leges in rekening. Men moet de leges ook betalen als de aanvraag wordt afgewezen. Want het gaat niet om het eindproduct, maar om een vergoeding voor het in behandeling nemen van de aanvraag.

Een aantal legestarieven in titel 1 van de legestarieventabel zijn door de Rijksoverheid gemaximeerd:

- Hoofdstuk 2: reisdocumenten en Nederlandse identiteitskaart (NIK)
- Hoofdstuk 3: rijbewijzen
- Hoofdstuk 5: verstrekkingen op grond van de AVG
- Hoofdstuk 18: naturalisatietarieven
- Hoofdstuk 18: verklaring omtrent het gedrag

De overige tarieven stelt de gemeenteraad vast. Voor begrotingsjaar 2023 wordt gerekend met een indexering van 2,4%.

Kostendekkendheid leges

TITEL 1	Loosom	Materiële kosten	Subtotaal	BTW	Overhead	Totaal lasten	Baten	Kosten-dekkingspercentage
Hoofdstuk 1 Burgerlijke stand	166	70	236	15	86	336	89	27%
Hoofdstuk 2 Reisdocumenten	128	251	379	53	67	498	420	84%
Hoofdstuk 3 Rijbewijzen	61	66	127	14	32	173	169	98%
Hoofdstuk 4 Verstrekkingen uit de basisregistratie personen	519	52	571	11	270	851	21	2%
Hoofdstuk 7 Overige publiekszaken	3	9	13	2	2	16	8	52%
Hoofdstuk 15 Verkeer en vervoer	44	2	46	0	23	69	14	20%
Hoofdstuk 17 APV	72	0	72	0	37	109	6	5%
Hoofdstuk 18 Diversen	99	30	129	6	51	186	4	2%
TOTAAL TITEL 1	1.091	480	1.571	101	567	2.239	732	33%
TITEL 2	Loosom	Materiële kosten	Subtotaal	BTW	Overhead	Totaal lasten	Baten	Kosten-dekkingspercentage
Hoofdstuk 2 t/m 7, 10 en 11 Omgevingsvergunning	1.035	84	1.120	11	538	1.669	1.561	94%
Hoofdstuk 8 Bestemmingswijzigingen zonder activiteiten	92	36	129	8	48	184	63	34%
TOTAAL TITEL 2	1.128	121	1.248	19	586	1.853	1.625	88%
TITEL 3	Loosom	Materiële kosten	Subtotaal	BTW	Overhead	Totaal lasten	Baten	Kosten-dekkingspercentage
Hoofdstuk 1 Horeca	76	19	95	4	40	138	54	39%
Hoofdstuk 2 Prostitutiebedrijven	1	0	1	0	1	2	2	89%
Hoofdstuk 3 Organiseren evenementen of markten	118	4	122	1	61	184	41	22%
Hoofdstuk 4 Kinderopvang	19	84	103	18	10	131	6	4%
Hoofdstuk 5 Kansspelen	36	4	40	1	19	60	4	7%
Hoofdstuk 6 Winkeltijdenwet	1	0	1	0	0	1	0	8%
Hoofdstuk 7 Niet benoemde activiteiten	43	4	46	1	22	69	4	5%
TOTAAL TITEL 3	294	114	408	24	153	584	109	19%
TOTAAL LEGESVERORDENING	2.513	715	3.227	143	1.307	4.677	2.466	53%

Rioolheffing

Rioolheffing wordt geheven van gebruikers van woningen en van niet-woningen van waaruit water direct of indirect op de gemeentelijke riolering of op een individuele behandel eenheid afvalwater (IBA) wordt afgevoerd. Deze heffing wordt geheven ter bestrijding van de gemeentelijke kosten voor de inzameling en het transport van huishoudelijk afvalwater en bedrijfsafvalwater en de inzameling en verwerking van hemelwater, en ook voor het treffen van maatregelen ter behoud van de gewenste grondwaterstand.

De rioolheffing wordt opgelegd aan de gebruiker van een perceel op basis van het aantal m3 afvalwater dat geloosd wordt op het gemeentelijke rioolstelsel.

De tariefstelling is gestaffeld: voor de eerste 500 m3 betaalt men het basisbedrag, daarna is er een degressieve tariefstelling van toepassing.

De rioolheffing is gebaseerd op het GRP (Gemeentelijk Rioleringsplan 2017-2021). Bij raadsbesluit van 2 juni 2021 is dit GRP 2017-2021 verlengd voor de belastingjaren 2022 en 2023. De tarieven zijn 100% kostendekkend.

Berekening kostendekkendheid rioolheffing 2023

Omschrijving	Bedrag	Percentage
Kosten taakveld 7.2 incl. (omslag)rente	4.875	
Kosten straatreiniging	226	
Kwijtschelding rioolrecht	281	
Inkomsten taakveld 7.2 excl. heffingen	-782	
Netto kosten taakveld 7.2	4.600	
Toe te rekenen kosten		
Overhead incl. (omslag)rente	231	
BTW	668	
Totale kosten	5.498	
Opbrengst heffingen	-5.498	
Dekking		100,00%

Afvalstoffenheffing/reinigingsrechten

Reinigingsheffingen bestaan uit afvalstoffenheffing en reinigingsrechten. De afvalstoffenheffing is een vergoeding voor de inzameling en verwerking van huishoudelijke afvalstoffen (particuliere huishoudens). Bedrijven, winkels e.a. kunnen eveneens de gemeente verzoeken hun bedrijfsafval op te halen. Daar betalen zij dan reinigingsrechten voor.

De afvalstoffenheffing dient ter dekking van de kosten van afvalinzameling en afvalverwerking van particuliere huishoudens. Deze heffing wordt als bestemmingsheffing aangemerkt, omdat de opbrengst niet naar de algemene middelen vloeit. Het uitgangspunt is dat deze kosten, inclusief de kosten van kwijtscheldingen, volledig gedekt worden uit de opbrengst van de afvalstoffenheffing.

Er wordt gediifferentieerd naar drie categorieën, namelijk eenpersoonshuishoudens, tweepersoonshuishoudens en huishoudens van drie personen of meer. Hiermee wordt invulling gegeven aan het principe "de vervuiler betaalt".

Reinigingsrechten worden geheven voor het aanbieden van bedrijfsafval op basis van de Gemeentewet. Alleen wie gebruik maakt van deze dienst is belastingplichtig.

De opbrengsten uit deze twee heffingen mogen samen niet hoger zijn dan de kosten van de afvalinzameling en -verwerking. Er wordt gestreefd wordt naar 100% kostendekkendheid.

De tarieven worden ten opzichte van 2022 verhoogd met 3,3%.

Dit resulteert in de navolgende tarieven voor 2023:

1-persoonshuishouden € 266,04

2-persoonshuishouden € 290,76

Meerpersoonshuishouden (> 2) € 318,12

Berekening kostendekkendheid afvalstoffenheffing 2023

Omschrijving	Bedrag	Percentage
Kosten taakveld 7.3 incl. (omslag)rente	6.220	
Kwijtschelding afvalstoffenheffing	344	
Inkomsten taakveld 7.3 excl. heffingen	-849	
Netto kosten taakveld 7.3	5.715	
Toe te rekenen kosten		
Overhead incl. (omslag)rente	256	
BTW	1.132	
Totale kosten	7.103	
Opbrengst heffingen	7.103	
Dekking		100,00%

BIZ

De gemeente Weert kent een tweetal lopende BIZ-en in 2023 (voor de bedrijventerreinen De Kempen en Kanaalzone 1). De opbrengst van deze fiscale heffingen komt als subsidie ten goede aan de beide BIZ-stichtingen. Naar verwachting wordt met ingang van belastingjaar 2023 de BIZ Weerter Boulevard (2023-2027) ingevoerd, en mogelijk ook de BIZ Binnenstad (2023-2027).

Overige belastingen en heffingen

Onder precariobelasting wordt een directe belasting geheven ter zake van het hebben van voorwerpen onder, op of boven voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond (terrassen en uitstallingen).

Onder de naam staangeld wordt een recht geheven voor het hebben van een standplaats voor een woonwagen, daaronder begrepen de diensten (berging en sanitaire voorzieningen) die met de standplaats verband houden.

Het marktgeld wordt geheven van een standplaatshouder, aan wie op gemeentegrond tijdens marktdagen een vaste of tijdelijke standplaats dan wel een standwerkersplaats is toegewezen.

Kwijtscheldingen

Als inwoners de aanslag gemeentebelastingen niet kunnen betalen, bestaat de mogelijkheid om hier kwijtschelding voor aan te vragen. Het kwijtscheldingsbeleid is gebonden aan een aantal rijksregels. Binnen de door het Rijk vastgestelde regels voert BsGW (Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen) het kwijtscheldingsbeleid uit.

Niet voor alle belastingsoorten wordt kwijtschelding verleend. Kwijtschelding is alleen mogelijk voor de afvalstoffenheffing (het vastrecht op basis van het aantal personen en eventueel de extra duobak) en de rioolheffing voor particuliere huishoudens. Kwijtschelding wordt dikwijls vooraf verleend doch kan op verzoek ook achteraf worden verleend.

Kwijtschelding	Jaarrekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	begroting 2024	Begroting 2025	begroting 2026
Afvalstoffenheffing kwijtscheldingen	337	300	344	344	344	344
Rioolheffing kwijtschelding	275	283	281	281	281	281
Hondenbelasting kwijtscheldingen	17	0	0	0	0	0
Totaal	629	583	625	625	625	625

Woonlasten

Jaar	OZB	Rioolheffing	Afvalstoffenheffing meerpersoons huishouden	Totaal
2017	268	246	221	735
2018	266	246	231	743
2019	273	250	231	754
2020	280	215	265	760
2021	285	215	298	798
2022	289	215	308	812
2023	299	215	318	832

bron: COELO (behalve 2023)

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

Ambities kunnen niet gerealiseerd worden zonder risico's te nemen. Risico's horen bij het proces van verandering. Het is belangrijk dat de gemeenteraad zich bewust is van de risico's, die horen bij het beleid van de gemeente en dat zij hierop stuurt.

Of de gemeente in staat is de gevolgen van de risico's op te vangen zonder dat het beleid of de uitvoering daarvan in gevaar komt, wordt weergegeven door de weerstandscapaciteit. Onder weerstandscapaciteit verstaan we de middelen en mogelijkheden die de gemeente heeft om onverwachte, niet begrote kosten te kunnen dekken. Het geld en de mogelijkheden bestaan onder andere uit het vrij aanwendbare gedeelte van de algemene reserve, de onbenutte belastingcapaciteit en de post onvoorzien, die in de begroting is opgenomen. De benodigde weerstandscapaciteit is afhankelijk van de aard en de omvang van de risico's waar de gemeente mee wordt geconfronteerd (risicoprofiel), bijvoorbeeld financiële risico's binnen projecten. Voor deze risico's kunnen geen verzekeringen worden afgesloten of voorzieningen worden gevormd, omdat de risico's zich niet regelmatig voordoen en niet goed meetbaar zijn. Tussen de weerstandscapaciteit en de risico's waarvoor de gemeente geen maatregelen heeft getroffen, maar die wel van betekenis kunnen zijn voor de financiële positie van de gemeente, bestaat dus een relatie. Deze relatie wordt het weerstandsvermogen genoemd.

De gemeente Weert wil op een gestructureerde wijze risico's beheersen en eventuele risico's bewust nemen. Om die reden is het van belang om inzicht te hebben in mogelijke financiële tegenvallers die bij de risico's horen en het beschikbare weerstandsvermogen dat aanwezig is om deze risico's op te vangen. Conform het BBV komt in deze paragraaf de volgende informatie aan de orde:

1. Beleid inzake weerstandscapaciteit en de risico's
2. Inventarisatie van de risico's
3. Inventarisatie van de weerstandscapaciteit
4. Confrontatie risico's met beschikbaar weerstandsvermogen
5. Financiële kengetallen en een beoordeling van de onderlinge verhouding tussen de kengetallen in relatie tot de financiële positie

Algemeen

De economische onzekerheid blijft landelijk groot vanwege de oorlog in Oekraïne. DNB verwacht dat onze economie dit jaar met 2,8% groeit. De groei in 2022 is vooral te danken aan het zeer krachtige economische herstel eind 2021 na de coronacrisis. Naar verwachting komt de inflatie uit op 8,7% dit jaar; en 3,9% in 2023. Als de economische gevolgen van de oorlog in Oekraïne dieper zijn en langer aanhouden, dan leidt dit tot hogere energieprijzen en onrust op financiële markten. In dat geval zwakt de economische groei dit jaar af naar 2,0% en kan de inflatie oplopen naar 10,8%.

Lokaal moet daardoor rekening worden gehouden met het toenemende risico op vertragingen in doorlooptijden, als gevolg van verstoringen in de logistieke keten en van prijsstijgingen gedurende projecten. Als het prijsindexcijfer extreem stijgt en de stijging boven een bepaald percentage uitkomt ten opzichte van de afgegeven prijzen, kan hiervan een doorrekening plaatsvinden. Deze risico's zijn op dit moment niet te kwantificeren in bedragen.

Beleid weerstandscapaciteit en de risico's

Het beleid van de gemeente Weert over de weerstandscapaciteit en de risico's is vastgelegd in de nota "Risicomanagement gemeente Weert" en het daarbij behorende addendum. Deze nota en het addendum zijn door het college vastgesteld, in de auditcommissie besproken en aan de raad beschikbaar gesteld.

In deze paragraaf wordt kort gememoreerd aan een aantal relevante onderdelen van het beleid dat is vastgelegd in de bovengenoemde nota.

Begrippen

In de nota zijn de volgende begrippen gedefinieerd:

Weerstandscapaciteit: dit zijn de middelen en de mogelijkheden waarover een gemeente beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken.

Risico's: een risico is een kans op het optreden van een gebeurtenis met een bepaald gevolg, dat een positief of negatief effect (zijnde schade) kan veroorzaken. De kans dat een gebeurtenis zich voordoet en de mate waarin het gevolg zich voordoet zijn onzeker.

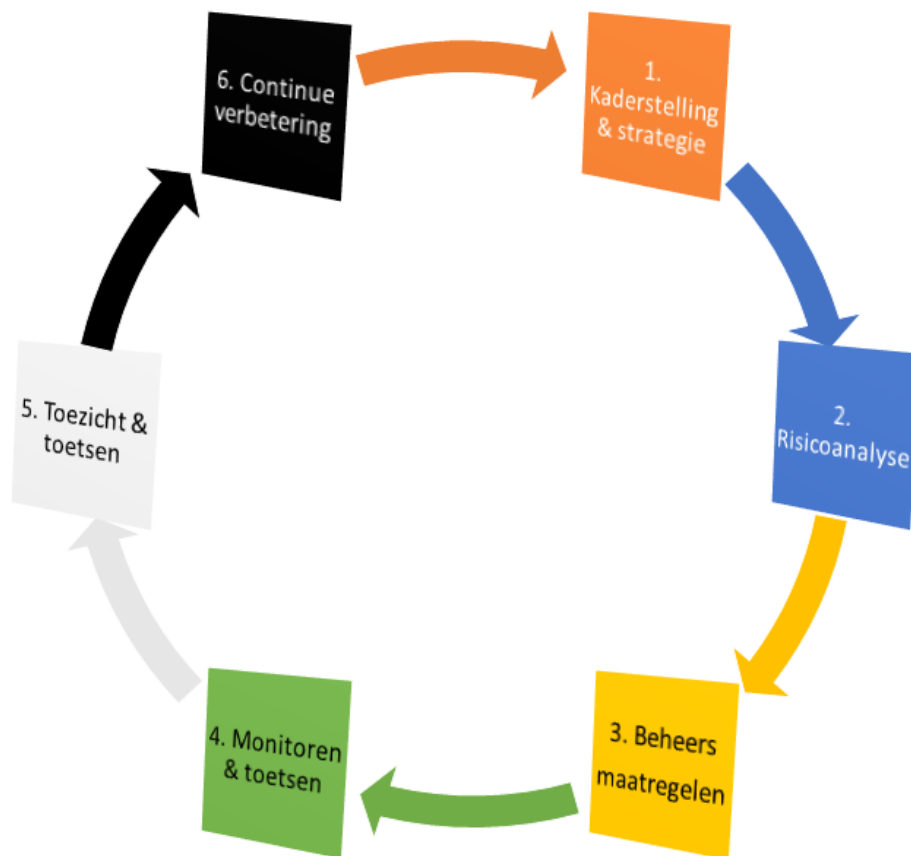
Weerstandsvermogen: dit is het vermogen van de gemeente om financiële tegenvallers op te kunnen vangen, zodat de gemeente haar taken kan blijven uitvoeren.

Risicomanagement: een systematisch en cyclisch proces om (negatieve) risico's te identificeren, te analyseren en te beoordelen. Op basis hiervan maatregelen te nemen en te evalueren.

Beheersmaatregelen: het stelsel van maatregelen en procedures, die worden genomen om de onderkende risico's te ondervangen, dan wel om de opkomende risico's te signaleren en het effect hiervan te beperken.

Cyclische aanpak

De gemeente Weert heeft gekozen voor een cyclische aanpak bij het risicomanagement. In de nota over risicomanagement worden de volgende fasen onderscheiden:

Fase 1: Kaderstelling en strategie: het vastleggen van de kaders in de nota "Risicomanagement gemeente Weert" en het bijbehorende addendum.

Fase 2: Risicoanalyse: inventariseren van de potentiële risico's en deze vastleggen in een risicokaart. Een samenvatting van het resultaat wordt in deze paragraaf weergegeven. Per risico wordt inzicht gegeven in de kans dat een risico zich voordoet (verdeeld in 5 klassen) en het inschatten van het financiële gevolg (verdeeld in 5 klassen) en eventueel tijdgevolg (5 klassen). De kans vermenigvuldigd met (de optelsom van het eventueel tijdgevolg en) het financieel gevolg bepaalt de score.

Fase 3: Beheersmaatregelen: om de risico's af te dekken worden beheersmaatregelen gedefinieerd en wordt een risico-eigenaar benoemd. Voor het omgaan met risico's geldt een aantal basisstrategieën: vermijden, verminderen, overdragen of accepteren.

Fase 4: Monitoren en toetsen: in deze fase wordt informatie verstrekt, worden ontwikkelingen in beeld gebracht en resultaten beoordeeld.

Fase 5: Toezicht en toetsen: risico's worden (mede in het kader van interne controle) in verband gebracht met de beheersmaatregelen en het beschikbare weerstandsvermogen.

Fase 6: Continue verbetering: op basis van (tussentijdse) resultaten kan beleid en methodiek worden bijgesteld.

Rolverdeling

De volgende actoren hebben een rol bij risicomanagement:

- De raad stelt de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing in de begroting en jaarrekening vast
- Het college ziet toe op een juiste uitvoering van risicomanagement en de verantwoording daarover
- Het management en het ambtelijk apparaat van de gemeente zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van het risicomanagement, waarbij het identificeren van de risico's en het uitvoeren van beheersmaatregelen de kern vormen

Risico-identificatie

Het identificeren van risico's is een zorgvuldig proces dat periodiek plaatsvindt door het management en de ambtelijke organisatie. Er vindt periodiek overleg plaats tussen experts uit de verschillende vakgebieden die kennis, data en praktijkervaringen met elkaar delen. Hierop baseren zij hun expertisoordeel om de risico's al dan niet aan te vullen of bij te stellen.

De periodiciteit van de bijstellingen is afhankelijk van de noodzaak tot bijsturing en ontwikkelingen uit de omgeving en het werkveld van de gemeente. De minimale periodiciteit is echter afgestemd op de wettelijk verplichte rapportage-eis ten behoeve van de onderliggende paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing in de documenten van de planning- & control cyclus van de gemeente.

Ratio weerstandsvermogen

Om het weerstandsvermogen in relatie tot de risico's te kunnen beoordelen is een ratio weerstandsvermogen gedefinieerd:

$$\text{Relatieve weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}}$$

De gemeente Weert streeft ernaar om deze ratio in ieder geval groter dan 1 te laten zijn. Dat betekent dat de gekwantificeerde risico's gedekt worden door het aanwezige weerstandsvermogen. Zie het onderdeel confrontatie risico's met beschikbaar weerstandsvermogen voor een nadere categorisering van de weerstandsratio's.

Inventarisatie risico's en benodigde weerstandscapaciteit

Het is verplicht om de risico's te vermelden, die de financiële positie van de gemeente kunnen beïnvloeden. In onderstaande inventarisatie van deze risico's wordt daarop uitgebreid ingegaan.

Diverse risico's keren jaarlijks terug, zoals bijvoorbeeld:

- De grondexploitatie (zie hiervoor de afzonderlijke paragraaf Grondbeleid). De risico's zijn op basis van de laatste inzichten afgedekt door middel van de reserve risicobuffer grondexploitatie en voorzieningen, maar er blijft een risico bestaan
- (Exploitatie) vastgoed
- Jeugdwet en de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)
- Het inkomensdeel van de Wet Werk en Bijstand
- De parkeeropbrengsten
- De ontwikkeling van de algemene uitkering uit het gemeentefonds

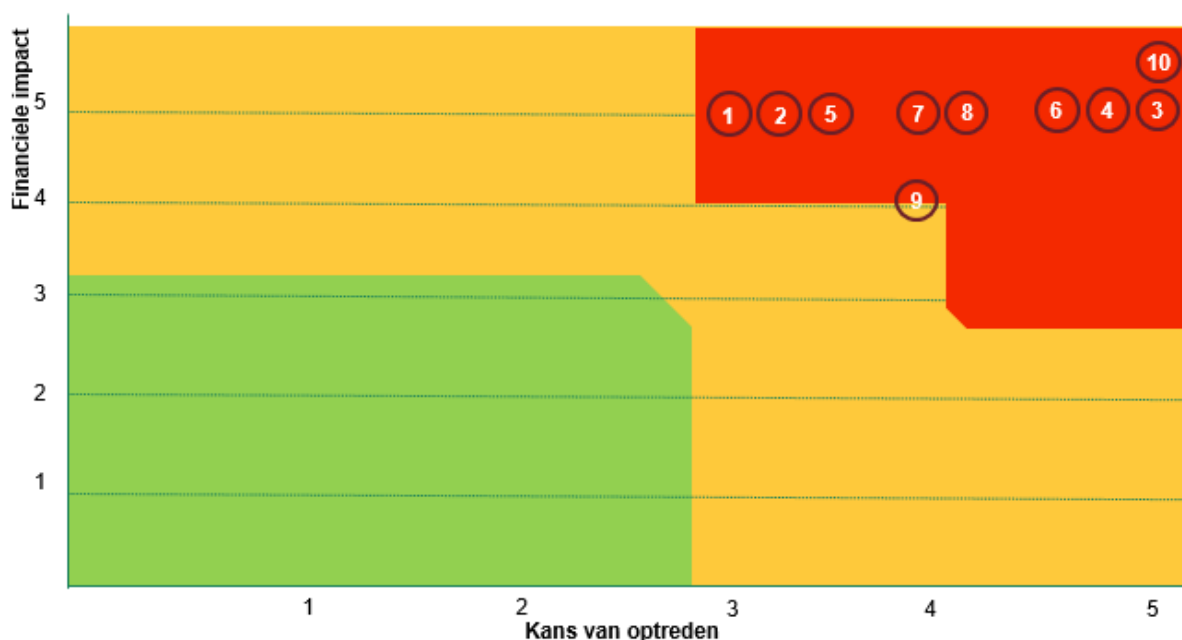
Bij de inventarisatie van de risico's zijn 211 (begroting 2022: 193; jaarrekening 2021: 209) risico's geïdentificeerd. In de tabel op de volgende pagina's zijn de 10 voor onze gemeente grootste risico's opgenomen. In de kolom I/S wordt aangegeven of het risico structureel (S) of incidenteel (I) van aard is.

	Ris.nr. Proces	Beschrijving risico	Categorie	Oorzaak risico	Gevolgen risico	I/S	Genomen beheersmaatregelen	Bedrag	
1	R.R2.8	Grondexploitatie bedrijventerreinen	Onzekerheid over opbrengsten en kosten als gevolg van lange doorlooptijd.	Financieel risico	De opleving in de bouw zorgt voor een opstuwend effect in de kosten voor bouwen woonrijp maken van bouwgrond. Ook zorgt onzekerheid in afzet voor een lange looptijd van grondexploitaties. De markt is echter aangetrokken, alleen door de stikstof blijft het risico bestaan.	Negatieve invloed op de opbrengsten en verhoging van kosten.	S	Ten aanzien van de prijsontwikkeling wordt met regelmaat de regionale markt onderzocht. De gehanteerde prijzen worden daar goed op afgestemd. Er is een risicobuffer bouwgrondexploitaties.	€ 3.500.000
2	R.R2.7	Grondexploitatie woningbouwprojecten	Onzekerheid over opbrengsten en kosten als gevolg van de lange doorlooptijd en onzekerheid over woningbouw op uitbreidingslocaties in relatie tot de marktwerking.	Financieel risico	De druk op de woningmarkt zorgt onder meer voor een stijging van de kosten voor bouw- en woonrijp maken en de bouwkosten. Ook is de afzetbaarheid van bouwkvavels op lange termijn moeilijk voorspelbaar.	Negatieve invloed op de opbrengsten en verhoging van kosten.	S	Ten aanzien van de prijsontwikkeling wordt met regelmaat de regionale markt onderzocht. De gehanteerde prijzen worden daar goed op afgestemd. Er is een risicobuffer bouwgrondexploitaties.	€ 2.800.000
3	R.K5.16	Privacy	Privacy, datalek: Het in verkeerde handen vallen van (privacy) gevoelige informatie/ persoonsgegevens.	Juridisch/aansprakelijkheids risico	Menselijke fout, hack, niet-versleutelde info versturen, onbeveiligde mail.	Het in verkeerde handen vallen van tot de persoon herleidbare gegevens, bestuurlijke boete (AP) Imagoschade	S	*Autorisaties beperken/ gegevens en toegang beveiligen/ bewustheid organisatie Privacy door PT *Privacy beleid opgesteld, hierin zit ook een werkwijze om schade te reduceren na voorval.	€ 1.200.000
4	R.K2.8	3 D breed	Gewenste afname van doorverwijzing van de 1e lijn naar de 2e lijn komt nog onvoldoende tot stand.	Maatschappelijk risico	Onvoldoende afstemming met en tussen aanbieders/ hulpverleners. En te weinig aanbod 1e lijn.	Hogere kosten voor de gemeente	S	Monitoring van het stelsel via kwartaal- en jaarrapportages jeugdhulp en Wmo. Als gevolg van de nieuwe verwervingssystematiek en toegangsprocedure vindt er een extra 'check' plaats over de toegang tot de tweede lijn. Diverse initiatieven om 1e lijn te versterken (beleid algemene voorzieningen, koersdocument preventie, pilots behandelteams Jeugd, Weert KAN etc.).	€ 750.000

5	R.K1.39	Wmo	Financieel risico door invoering abonnementsstarief voor de eigen bijdrage Wmo. Doordat eigen bijdrage niet meer afhankelijk is van het inkomen ontstaat een hoger beroep op voorzieningen. Het is onzeker of de cliëntenaantallen verder stijgen.	Financieel risico	Wijziging landelijke wet- en regelgeving.	Hogere kosten voor de gemeente	S	In de begroting is de toegenomen vraag verwerkt. Er vindt frequente monitoring plaats van de ontwikkeling van cliëntenaantallen. Er zijn plannen om wet en regelgeving te wijzigen (voornemens voor 1 jan 2025).	€ 500.000
6	R.K1.27	Wmo	Genomen besluiten BG (Begeleiding) in strijd met recht.	Juridisch/aansprakelijkheids risico	Verordening en beleid zijn niet conform jurisprudentie.	Onjuiste besluiten, financieel risico en imago schade	S	Volgens uitspraak van de Rechter zijn de besluiten in strijd met de wet. Juridische Zaken en Beleid zijn bezig om een oplossing hiervoor te bedenken.	€ 400.000
7	R.K1.40	Wmo	Uitgaven stijgen harder dan waarin de begroting rekening mee is gehouden.	Financieel risico	In de begroting is rekening gehouden met een stabilisatie van het cliëntenaantal. Ook is uitgegaan van financiële besparingen vanaf 2023 als gevolg van een nieuwe manier van verwerven en transformatie. Deze aannames kennen een ruime mate van onzekerheid.	Hogere uitgaven Wmo	S	* Cliëntenaantallen en uitgaven worden gemonitord zodat snel kan worden geanticipeerd op nieuwe ontwikkelingen. * Investeren in innovatie en transformatie, met een kostenbesparend effect. * Bij nieuwe verwerving worden mogelijkheden kostenbesparingen zoveel mogelijk benut.	€ 375.000
8	R.K2.24	Jeugdhulp	Uitgaven stijgen harder dan waarin de begroting rekening mee is gehouden.	Financieel risico	In de begroting is rekening gehouden met een stabilisatie van het cliëntenaantal en gemiddelde kosten per cliënt. Ook is uitgegaan van financiële besparingen vanaf 2023 als gevolg van een nieuwe manier van verwerven en transformatie. Deze aannames kennen een ruime mate van onzekerheid.	Hogere uitgaven Jeugdhulp	S	* Cliëntenaantallen, gemiddelde kosten en uitgaven worden gemonitord zodat snel kan worden geanticipeerd op nieuwe ontwikkelingen. * Investeren in innovatie en transformatie, met een kostenbesparend effect. * Bij nieuwe verwerving worden mogelijkheden kostenbesparingen zoveel mogelijk benut.	€ 375.000

9	R.R1.18	Renterisico	Renteschommelingen.	Financieel risico	Schommelingen op de kapitaalmarkt.	Afwijking van budget (kan positief of negatief zijn). Of moeten bijramen in de begroting.	S	Sturen via de liquiditeitsplanning voor zover mogelijk. Leningen met gespreide looptijden. Voldoen aan renterisiconorm.	€ 300.000
10	R.K1.9	BUIG	te weinig BUIG middelen om de totale uitkeringen en loonkostensubsidie (LKS) te betalen.	Financieel risico	Wij hebben geen invloed op de toekenning van het budget en geen invloed op de toestroom in de uitkering en LKS.	Hogere uitkeringslasten	S	* Poortproces en samenwerking UWV; * Werk.Kom bemiddeling; * Handhaving; * Declaratie overschrijding budget bij het Rijk.	€ 300.000
		Totaal							€ 10.500.000

In de voorgaande tabel zijn de risico's opgenomen die corresponderen met de nummers in de onderstaande grafiek.

Kans van optreden		Financiële impact	
Klasse	Frequentie	Klasse	Financieel gevolg
1	≤ 1 keer per 10 jaren	1	€ 0- € 10.000
2	1 keer per 5-10 jaren	2	€ 10.000 - € 40.000
3	1 keer per 2-5 jaren	3	€ 40.000 - € 100.000
4	1 keer per 1-2 jaren	4	€ 100.000 - € 200.000
5	≥ 1 keer per jaar	5	meer dan € 200.000

Naast de 10 grootste risico's is er sprake van overige risico's die opgeteld een financieel risico vormen van € 3.658.600 (begroting 2022: € 4.201.600; jaarrekening 2021: € 4.253.600). Het totaal benodigde weerstandsvermogen (dit is het totale bedrag aan financiële risico's) bedraagt daarmee € 14.158.600 (begroting 2022: € 15.995.600; jaarrekening 2021: € 15.578.600).

In vergelijking met de risico-inventarisatie die is weergegeven in de jaarrekening 2021 (dit betreft de laatste meting voorafgaande aan de meting in de begroting 2023) is er per saldo in totaal sprake van een toename van het aantal risico's van 2 en een afname in het bedrag van € 1.420.000. Van dit totaalbedrag komt een afname van € 825.000 voort uit verschuivingen in de 10 grootste gesignaleerde risico's (top 10) en een afname van € 595.000 uit verschuivingen in de overige risico's.

Van de 10 grootste risico's zijn ten opzichte van de jaarrekening 2021 5 nieuwe risico's toegevoegd en zijn 4 risico's naar de overige risico's geschoven. De 5 nieuw toegevoegde risico's betreffen in de bovenstaande tabel de risico's onder de nummers 5, 7, 8, 9 en 10.

Inventarisatie beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit zijn de middelen die de gemeente Weert beschikbaar heeft en de mogelijkheden waarover onze gemeente beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken. De middelen betreffen de inzet van reserves, onvoorziene lasten en onbenutte belastingcapaciteit.

Reserves

Regelmatig zijn de reserves en de voorzieningen heroverwogen. Door de heroverweging zijn de reserves en voorzieningen verlaagd, opgeheven, samengevoegd of in stand gelaten, waarbij bedragen zijn toegevoegd aan de algemene reserve. De reservepositie blijft onder druk staan onder andere door een toename van de risico's van diverse opneemregelingen die het Rijk bij de gemeenten heeft neergelegd. De gemeente Weert beschikt over twee soorten reserves namelijk de algemene reserve en de bestemmingsreserves. De algemene reserve is door de raad vrij inzetbaar.

Aan de bestemmingsreserves is door de raad een specifieke bestemming toegekend. De belangrijkste bestemmingsreserves zijn voornamelijk bedoeld voor het in stand houden van het huidige voorzieningenniveau, met dien verstande dat in uiterste nood daaraan door de raad een bestemmingswijziging kan worden gegeven.

In het onderstaande overzicht wordt de stand van zaken gegeven.

Nr.	Reserve	Stand 1-1-2023
1	Algemene reserve (inclusief jaarrekeningresultaat 2021)	18.894
2	Algemene reserve weerstandsvermogen	12.651
3	Reserve risicobuffer Grondbedrijf	6.300
	Totaal weerstandsvermogen	37.845

Toelichting

1. Algemene reserve: deze reserve is in principe vrij besteedbaar en wordt gebruikt voor het opvangen van rekeningtekorten.
2. Algemene reserve weerstandscapaciteit: deze reserve is bedoeld voor het opvangen van onvoorziene uitgaven, voortvloeiend uit opkomende verplichtingen en calamiteiten.
3. Reserve risicobuffer grondbedrijf: het doel van deze reserve is het opvangen van eventuele nadelen op grondexploitatiecomplexen. Cyclisch wordt de norm van de risicobuffer bepaald met behulp van de RISMAN-methode. In deze risico-inventarisatie worden zowel algemene als grondexploitatie specifieke risico's meegenomen in de bepaling van de norm.

De inventarisatie van risico's en benodigde weerstandscapaciteit wordt in de planning en control cyclus twee keer per jaar geactualiseerd namelijk bij de jaarrekening en bij de begroting van het volgende jaar. Temeer omdat als gevolg van de vele onzekerheden (voortgang herstel economie, bezuinigingen, decentralisaties en herverdeling gemeentefonds) de mogelijkheid bestaat dat een groter beroep op de algemene reserve moet worden gedaan.

Bij de begroting wordt jaarlijks beoordeeld of de algemene reserve weerstandsvermogen in combinatie met de reserve risicobuffer grondexploitatie voldoende is om de risico's op te vangen. Als dit niet het geval is, wordt de algemene reserve weerstandsvermogen aangevuld ten laste van de algemene reserve. Als bij deze beoordeling geconstateerd wordt dat de algemene reserve weerstandsvermogen te hoog is (hoger dan nodig is om aan de maximale score van 1,4 van voldoende te voldoen), dan vloeit deze terug naar de algemene reserve. Hierdoor is duidelijk zichtbaar hoe hoog de vrij besteedbare algemene reserve nog is.

Onvoorziene lasten

Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) bepaalt dat gemeenten in de begroting een raming voor onvoorziene lasten moeten opnemen. In de begroting 2023 is een raming opgenomen voor deze lasten van € 33.500. De post onvoorzien is op realisatiebasis nihil in de jaarrekening.

Onbenutte belastingcapaciteit

Bij de berekening van de onbenutte belastingcapaciteit wordt gekeken naar de drie belangrijkste inkomsten van de gemeente te weten: Onroerend Zaak Belasting (OZB), afvalstoffenheffing en rioolrechten, voor zover deze laatste twee niet maximaal mogelijk en/of kostendekkend zijn. De onbenutte belastingcapaciteit bij de OZB is zo groot als het verschil tussen het gehanteerde tarief en het tarief om tot een artikel 12 gemeente gerekend te worden. Het percentage van de WOZ-waarde voor toelating tot artikel 12 is gebaseerd op het gewogen landelijk gemiddelde van de WOZ-waarde gecorrigeerd voor onderdekking, met een opslag van 20%.

Omdat de afvalstoffenheffing en rioolheffing maximaal kostendekkend zijn, wordt bij de berekening van de onbenutte belastingcapaciteit alleen naar de OZB gekeken.

De tarieven in onderstaande tabel zijn de tarieven die in 2022 door de gemeente Weert zijn gehanteerd. Het landelijk gemiddelde is gebaseerd op gegevens van COELO uit 2022.

Geraamde OZB-opbrengst 2023		rekentarief Weert	Landelijk gem. + 20%	Onbenutte belastingcapaciteit
Woningen eigenaren	6.955	0,1102%	0,1337%	1.481
Niet-woningen eigenaren	3.516	0,2634%	0,3394%	1.014
Niet-woningen gebruikers	1.516	0,1514%	0,2488%	975
				3.470

Confrontatie risico's met beschikbaar weerstandsvermogen

In het volgende overzicht wordt het totaal van de geïnventariseerde risico's in verband gebracht met het beschikbare weerstandsvermogen (exclusief de onbenutte belastingcapaciteit).

Reserves weerstandsvermogen: *	Stand 1-1-2023	Stand 1-1-2024	Stand 1-1-2025	Stand 1-1-2026
Algemene reserve (vrij besteedbaar)	18.894	16.518	16.531	16.531
Algemene reserve weerstandscapaciteit	12.651	12.651	12.651	12.651
Reserve risicobuffer grondexploitatie	6.300	6.300	6.300	6.300
	37.845	35.469	35.482	35.482
Onvoorzien	33	34	34	35
Weerstandscapaciteit	37.878	35.503	35.516	35.517
Benodigd cf. paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing 2023	14.159	14.159	14.159	14.159
Relatieve weerstandsvermogen :	2,68	2,51	2,51	2,51
* Beginsaldi en mutaties o.b.v. begroting 2023				

Relatieve weerstandsvermogen =

$$\frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit € 37.878.000,-}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit € 14.158.600,-}} = 2,68$$

In de begroting van 2022 (1,86) en de jaarrekening van 2021 (2,80) is het weerstandsvermogen op vergelijkbare wijze gekwantificeerd. Een vergelijking met deze kengetallen is hierdoor mogelijk.

De beoordeling of de algemene reserve weerstandsvermogen in combinatie met de reserve risicobuffer grondexploitatie (dus de vrij besteedbare algemene reserve buiten beschouwing latend) voldoende zijn om de risico's op te vangen geeft voor 2023 een ratio van 1,34.

Deze ratio valt nog binnen de vastgestelde maximale score van 1,4 van voldoende waardoor er geen correctie ten gunste van de vrij besteedbare algemene reserve voorgesteld wordt.

Score	Ratio weerstand	Betekenis
A	> 2,0	Uitstekend
B	1,4 < x < 2,0	Ruim voldoende
C	1,0 < x < 1,4	Voldoende
D	0,8 < x < 1,0	Matig
E	0,6 < x < 0,8	Onvoldoende
F	< 0,6	Ruim onvoldoende

Kengetallen

Inleiding

Ingevolge artikel 11 van het BBV dienen kengetallen te worden opgenomen. De kengetallen stellen de gemeenteraad in staat om de normen vast te stellen voor de sturing van de financiële positie via de meerjarenbegroting. De normen in hun onderlinge samenhang bepalen hoe risicovol het financiële beleid is dat gevoerd wordt. Een afweging die is voorbehouden aan de raad.

Met de kengetallen wordt de raad in staat gesteld het beleid te sturen en te monitoren ten aanzien van:

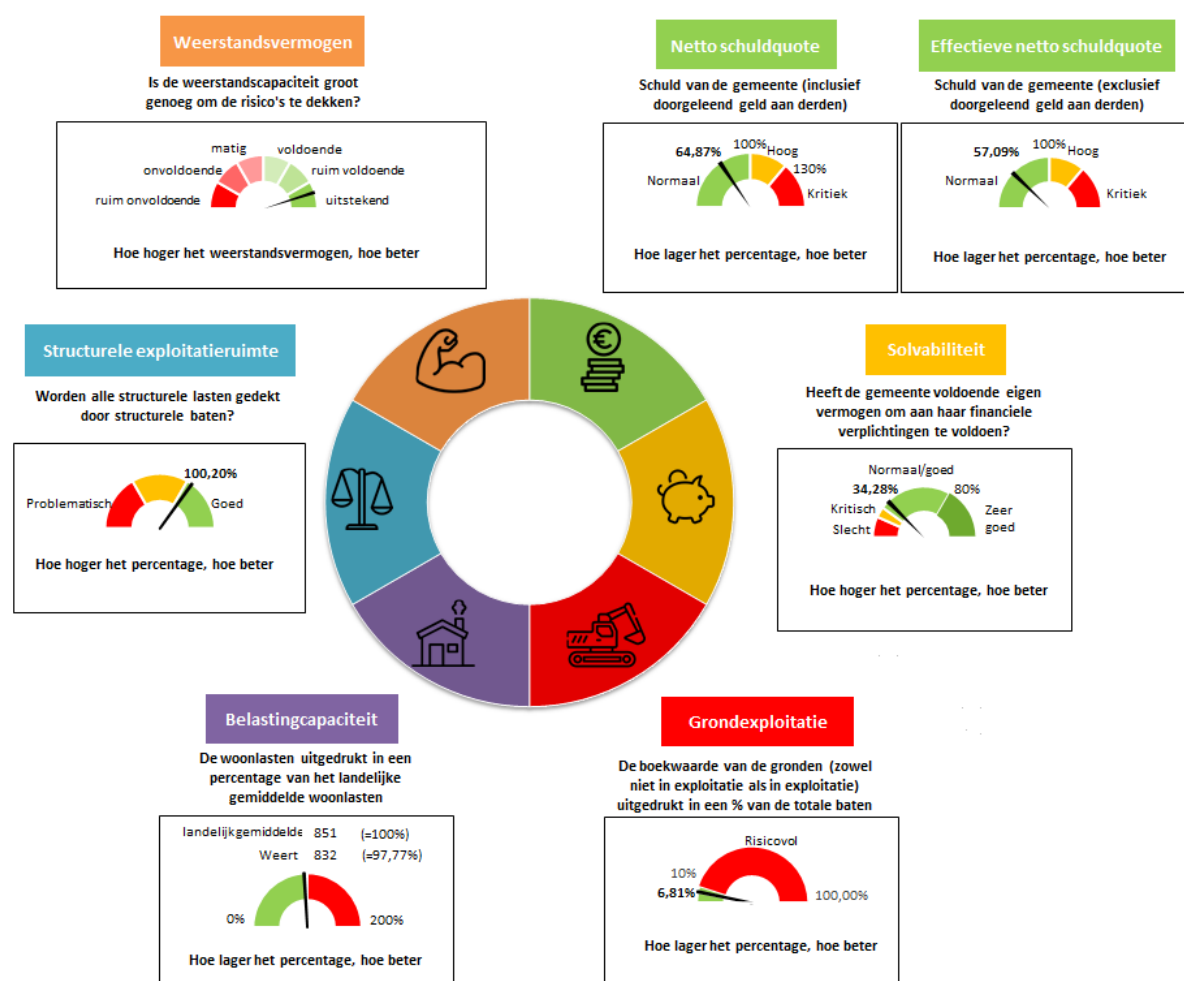
- de reservepositie;
- de schuldpositie;
- de wendbaarheid en de resterende belastingcapaciteit;
- het risicobeleid.

Deze aandachtsgebieden vormen met de reëel en structureel sluitende meerjarenbegroting en de planning- en control cyclus, de pijlers voor de sturing op onze financiële positie. Deze kengetallen maken het eenvoudiger om inzicht te krijgen in de financiële positie van de gemeente.

Onderstaande grafiek geeft snel inzicht in de kengetallen. In de daaronder staande tabel zijn de waarden voor de jaarrekening 2021, begroting 2022 en begroting 2023-2026 weergegeven.

Kengetallen

Onderstaand grafisch overzicht geeft in één oogopslag weer wat de betekenis is van een kengetal.

Kengetallen	Verloop van de kengetallen						
	Begroting 2023	Jaarrekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
netto schuldquote		53,34%	66,14%	64,87%	64,58%	58,57%	53,42%
netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen		44,89%	56,67%	57,09%	57,54%	52,33%	47,58%
solvabiliteitsratio		34,48%	30,33%	34,28%	34,08%	35,57%	37,87%
structurele exploitatieruimte		-0,01%	0,14%	0,20%	1,05%	2,97%	0,55%
grondexploitatie		5,94%	4,39%	6,81%	6,08%	5,18%	3,23%
belastingcapaciteit		94,99%	98,78%	97,77%	97,95%	98,04%	98,25%
weerstandsvermogen		2,80	1,86	2,68	2,51	2,51	2,51

Toelichting kengetallen

Netto schuldquote (gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen)

Hoe hoger de schuld, hoe hoger de netto schuldquote. De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Een hoge netto schuldquote hoeft op zichzelf geen probleem te zijn. Of dat het geval is valt niet direct af te leiden uit de netto schuldquote zelf, maar hangt af van meerdere factoren. Zo kan een hoge schuld worden veroorzaakt doordat er leningen zijn afgesloten en die gelden vervolgens worden doorgeleend aan bijvoorbeeld woningbouwcorporaties die op hun beurt weer jaarlijks aflossen. In dat geval hoeft een hoge schuld geen probleem te zijn. Om inzicht te verkrijgen in hoeverre er sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden weergegeven (netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen). De schuldquote van een gemeente bevindt zich normaal tussen de 0% en 100%. Hoe lager het percentage hoe beter.

Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is om aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Als normaal wordt een ratio tussen de 30% en 80% beschouwd. Voorzichtigheid is geboden bij een ratio tussen de 20-30%.

Structurele exploitatieruimte

Dit kengetal is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte een gemeente heeft om de eigen lasten te kunnen dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten en baten. Bij incidentele lasten en baten gaat het om eenmalige zaken en om (meerjarige) projecten of subsidies als deze het karakter van tijdelijkheid c.q. eindig doel hebben. De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves te delen door de totale baten.

Grondexploitatie

Dit kengetal geeft weer hoe de waarde van de grond zich verhoudt tot de totale (geraamde) baten. De boekwaarde van de voorraden grond is van belang, omdat deze waarde moet worden terugverdiend bij de verkoop. De boekwaarden van verliesgevende plannen zijn gebaseerd op de actuele marktwaarde en voor verwachte verliezen zijn voorzieningen getroffen.

Belastingcapaciteit

De belastingcapaciteit geeft inzicht hoe de belastingdruk in de gemeente zich verhoudt tot het landelijk gemiddelde. De ruimte, die een gemeente heeft om belastingen te verhogen, wordt vaak gerelateerd aan de totale woonlasten. Onder woonlasten worden verstaan: de OZB, de rioolheffing en de reinigingsrechten voor een woning met gemiddelde waarde in de gemeente. Het kengetal belastingcapaciteit wordt berekend door de totale woonlasten meerpersoonshuishouden in het begrotingsjaar te vergelijken met het landelijke gemiddelde in het jaar daarvoor.

Weerstandvermogen

Dit is het vermogen van de gemeente om financiële tegenvallers op te kunnen vangen, zodat de gemeente haar taken kan blijven uitvoeren.

BEOORDELING KENGETALLEN

Schuldquote

De netto schuldquote van de gemeente bedraagt in 2023 65% en is daarmee ongeveer gelijk aan de quote bij de begroting 2022. In de begroting 2022 werd hierbij nog uitgegaan van het aantrekken van een geldlening in 2022. Inmiddels is de verwachting dat dit niet nodig zal zijn. Op jaarrekeningbasis zal de schuldquote in 2022 dan ook lager zijn. Ten opzichte van de jaarrekening

2021 stijgt de quote wel. De relatief hoge netto schuldquote vanaf begroting 2023 wordt veroorzaakt doordat vanaf 2023 beperkt nieuw geld voor investeringen wordt aangetrokken. Tot 2023 hoefden er geen geldleningen te worden afgesloten ter financiering, door verkoopopbrengst van bedrijventerreinen, erfpachtgronden en bouwgrond voor woningbouw. Gecorrigeerd voor de doorgeleende gelden bedraagt de quote in 2023 afgerond 57%. De doorgeleende gelden betreffen met name leningen aan een woningcorporatie. Het Waarborgfonds Sociale Woningbouw staat garant voor deze leningen. Het kredietrisico wordt daarmee beperkt. De schuldquote van de gemeente is als normaal te bestempelen. De ontwikkeling van de schuldquote is afhankelijk van toekomstige keuzes op het gebied van investeringen.

Solvabiliteit

De solvabiliteitsratio bedraagt in 2023 34% en is daarmee nagenoeg gelijk aan het landelijk gemiddelde in de gemeenteklasse (45.000-60.000 inwoners) van 33%. De solvabiliteitsratio zit boven de kritische bandbreedte van 20-30% en is als normaal te beschouwen. Het feitelijke verloop van de ratio wordt beïnvloed door het werkelijke investeringstempo en de eventuele behoefte om hiervoor geld aan te trekken, en de ontwikkeling van het eigen vermogen of wel de reserves. Een hoge schuldquote en een lage solvabiliteitsratio gaan vaak hand in hand. Tegenover de schulden van de gemeente staat een behoorlijk eigen vermogen. Vandaar dat het solvabiliteitsratio niet tot verontrusting leidt. Het meerjarenbeeld laat eerst een dalende en daarna een stijgende solvabiliteitsquote zien. Zolang de schulden van de gemeente sneller dalen dan het eigen vermogen, zal de solvabiliteit verbeteren. Indien het eigen vermogen sneller slinkt als de schulden, zal de solvabiliteitsratio naar de kritische grens bewegen.

Structurele exploitatieruimte

Op basis van het kengetal (0,20%) blijkt dat er in 2023 ruimte is om tekorten of extra lasten binnen de begroting op te vangen. Volgens de huidige berekeningen neemt deze structurele ruimte in 2024 (1,05%) en 2025 (2,97%) verder toe, waarna het kengetal in 2026 daalt naar 0,55%. Deze daling houdt verband met de verwachting dat de algemene uitkering uit het gemeentefonds aanzienlijk zal dalen.

(In de grafiek wordt dit op een andere manier weergegeven: hier wordt aangegeven of alle structurele lasten worden gedekt door structurele baten. Dit is voor 2023 voor 100,20% het geval).

Grondexploitatie

De waarde van de grondexploitaties in relatie tot de totale baten van de gemeente stijgt in 2023 (6,81%) ten opzichte van de jaarrekening 2021 (5,94%). Deze stijging houdt met name verband met de toename van de boekwaarden van Laarveld en Kampershoek. Voorafgaand aan de verkoopopbrengsten moeten de uitgaven voor verwerving en infrastructurele werken worden gedaan. Door de verkopen in de loop van de tijd daalt de grondexploitatiequote in de jaren daarna. De quote blijft daarmee gedurende de begrotingsperiode binnen de veilige zone van 0-10%, die als niet risicovol wordt aangemerkt.

Belastingcapaciteit

Qua belastingcapaciteit is er in 2023 (97,77%) ten opzichte van 2022 (98,78%) iets meer ruimte ontstaan om structurele tegenvallers op te vangen. De woonlasten van de gemeente voor 2023 zijn lager dan het landelijk gemiddelde.

Weerstandvermogen

Het weerstandvermogen is gestegen, van 1,86 in begroting 2022 naar 2,68 in 2023. Dit wordt veroorzaakt doordat de beschikbare reserves in die periode zijn toegenomen met ongeveer € 8 miljoen en de risico's zijn afgenomen met ongeveer € 1,5 miljoen.

Conclusie

Signaleringswaarden volgens het Gemeenschappelijk Financieel Toezichtkader 2020 (GTK 2020). Vanuit hun taak als financieel toezichthouder hebben de 12 provincies een gemeenschappelijk financieel toezichtkader (GTK 2020) opgesteld dat vanaf begrotingsjaar 2020 geldt. In het GTK 2020 zijn signaleringswaarden opgenomen voor de financiële kengetallen zoals opgenomen in de begroting en het jaarverslag van de gemeente.

Weerstandratio	Betekenis
≥ 2.0	Uitstekend
$1.4 < 2.0$	Ruim voldoende
$1.0 < 1.4$	Voldoende
$0.8 < 1.0$	Matig
$0.6 < 0.8$	Onvoldoende
< 0.6	Ruim onvoldoende

Waarderingscijfer	Minst risicovol	Neutraal	Meest risicovol
Netto schuldquote	$< 90\%$	90% - 130%	$> 130\%$
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	$< 90\%$	90% - 130%	$> 130\%$
Solvabiliteitsratio	$> 50\%$	20% - 50%	$< 20\%$
Grondexploitatie	$< 20\%$	20% - 35%	$> 35\%$
Structurele exploitatieruimte	$> 0\%$	0%	$< 0\%$
Belastingcapaciteit	$< 95\%$	95% - 105%	$> 105\%$

Conclusie

- Het weerstandsvermogen van de gemeente is met een ratio van 2,68 volgens de 'GTK 2020 norm' uitstekend. Ten opzichte van de begroting 2022 stijgt de ratio, maar daalt licht ten opzichte van de jaarrekening 2021. In de jaren 2023 t/m 2025 blijft de ratio met 2,51 ruim binnen de klasse uitstekend.
- Solvabiliteit: De solvabiliteitsratio ligt tussen de 20%-50% grens en valt volgens de GTK 2020 norm in de categorie "neutraal".
- Netto-schuldquote: dit kengetal valt volgens de GTK 2020 in de categorie "minst risicovol".
- Ratio grondexploitatie: De ratio Grondexploitatie $< 20\%$ is het minst risicovol te noemen volgens het GTK 2020.
- Uitgaande van de signaleringswaarden zoals deze door de toezichthouder worden gehanteerd vallen in 2023 alle ratio's in de GTK 2020 categorie "neutraal" en "minst risicovol". De weerstandratio is uitstekend. De financiële positie van de gemeente Weert is daarmee goed.

Onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding

Deze paragraaf geeft een dwarsdoorsnede van de begroting. Onderhoudskosten komen op de diverse programma's voor. Met onderhoud van kapitaalgoederen is een substantieel deel van de begroting gemoeid. Een helder en volledig overzicht is daarom van belang voor een goed inzicht in de financiële positie.

Het beleid voor het onderhoud en/of vervanging wordt zo veel mogelijk vastgelegd in meerjarige plannen. Voor nadere toelichting inzake onderhoud gemeentelijke gebouwen inclusief sportaccommodaties wordt verwezen naar de paragraaf vastgoed.

Wat mag het kosten?

Onderdeel	Beleids- en beheersplan	Looptijd	Financieel vertaald in begroting	Bedrag begroting 2023
Riolering	Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP)	2017 - 2023	Ja, bedragen worden jaarlijks geactualiseerd	3.620
Riolering	Onderhoud		Ja, bedragen worden jaarlijks geactualiseerd	2.486
Water	Waterketenplan Limburgse Peelen	2017 - 2021	Ja, bedragen worden jaarlijks geactualiseerd	Onderhoud GRP
	Beheerplan Waterlichamen Weert	2017 - 2021	Ja, bedragen worden jaarlijks geactualiseerd	Onderhoud GRP
Wegen	Beheerplan wegen	2019 - 2028	Ja, bedragen worden jaarlijks geactualiseerd	2.871
Kunstwerken/bruggen	Meerjaren onderhoudsplan	2029 (planning)	Ja, o.b.v. vigerend plan. Geactualiseerd in 2020	123
Openbare verlichting	Beleidsplan openbare verlichting	2029 (planning)	Ja, bedragen worden jaarlijks geactualiseerd	493
Groen	Bomenbeleid	2018 - 2027	Ja, bedragen worden jaarlijks geactualiseerd	797
Bermen	Beleidsnotitie Ecologisch Bermbeheer	2019	Ja, o.b.v. vigerend plan met geactualiseerde cijfers	275
Speelvoorzieningen	Speelruimteplan	2018 - 2027	Ja, bedragen worden jaarlijks geactualiseerd	305

Wegen

Het (groot) onderhoud aan de verhardingen wordt gebaseerd op het beheer- en onderhoudsplan 2020-2029 en de gegevens in het beheerssysteem. Deze gegevens worden 1 keer per ongeveer 1,5 jaar geactualiseerd via weginspecties van het gehele areaal. Deze informatie zorgt voor een grove meerjarenplanning met een tijdshorizon van ongeveer vijf jaar. Elk jaar wordt op basis van actuele lokale informatie, zoals schouwrondes en meldingen van inwoners/bedrijven, de grove meerjarenplanning bijgesteld. Zo ontstaat een dynamische meerjarenplanning waarbij, daar waar mogelijk, ook aansluiting wordt gezocht met de aanpak van verkeerssituaties, rioolvervangingen of reconstructieprojecten in het openbaar gebied.

Civieltechnische kunstwerken

Het onderhoud aan de civieltechnische kunstwerken wordt gebaseerd op het beheer- en onderhoudsplan 2020-2030 en de gegevens in het beheerssysteem. Van ieder (groot) civieltechnisch kunstwerk is een meerjaren onderhoudsrapport zodat duidelijk is welk onderhoud de komende jaren nodig is voor een goed functionerend kunstwerk. Voor de bekostiging van het onderhoud is een reserve gevormd waarin ook een jaarlijkse storting plaatsvindt.

Grootschalige vervangingen en/of levensduur verlengende maatregelen worden separaat aan de raad voorgelegd, e.e.a. conform het vastgestelde beheer- en onderhoudsplan. Inmiddels zijn ook alle kleinere kunstwerken voorzien van een instandhoudingsadvies, waarbij bij sommige kunstwerken nog aanvullende specifieke inspecties moeten plaatsvinden welke zijn ingepland. Zo is ook voor alle kleine kunstwerken een beeld met betrekking tot het onderhoud. Vooralsnog past ook het onderhoud aan de kleine kunstwerken binnen het vastgestelde beheer- en onderhoudsplan inclusief de reserve. Ook hier geldt dat grootschalige vervangingen en/of levensduur verlengende maatregelen separaat aan de raad worden voorgelegd.

Openbare verlichting

In juni 2020 is het beheer- en onderhoudsplan openbare verlichting 2021-2030 door de raad vastgesteld. De techniek van ledverlichting is inmiddels zo ver ontwikkeld, dat er voor alle toepassingen een led oplossing mogelijk is. De conventionele lichtbronnen zullen op termijn ook niet meer verkrijgbaar zijn. Bij vervanging- en uitbreidingsplannen wordt altijd ledverlichting toegepast. Medio 2022 was ruim 44% van de lichtbronnen van de openbare verlichting uitgevoerd in led. In 2022 is het openbare verlichtingsnet voorzien van slimme meters wat het mogelijk maakt om openbare verlichtingsinstallaties om te bouwen naar dynamische verlichting waarbij beter gestuurd kan worden wanneer er licht nodig is. Bijvoorbeeld een verlaten fietspad buitenaf hoeft alleen verlicht te worden als er ook daadwerkelijk fietsers aanwezig zijn. In 2023 zal verder uitvoering worden gegeven aan het beheer- en onderhoudsplan openbare verlichting.

Verkeersregelinstallaties

De verkeersregelinstallaties (VRI) van de Roermondseweg-Ringbaan Oost en de Kazernelaan-Ringbaan West zijn in 2022 vervangen. Het eerstelijns onderhoud van de verkeersregelinstallaties is uitbesteed aan een marktpartij. Het tweedelijns onderhoud van de verkeersregelautomaten is uitbesteed aan de leveranciers van de betreffende automaten. In 2023 wordt gestart met de voorbereidingen voor het vervangen van de verkeersregelinstallatie Maaseikerweg.

Bollards

Voor het reguleren van het verkeer in en rond de binnenstad wordt gebruik gemaakt van verzinkbare afsluitpalen, zogenaamde bollards. De aanschaf en plaatsing van deze bollards zijn veelal via eenmalige investeringen gefinancierd. De vervangingskosten van bollards in de binnenstad dienen nog in de meerjarenbegroting te worden opgenomen.

De bewaking en toegangscontrole van de bollards is in 2020 opgenomen in de portal van parkeerbeheer. Het onderhoud van de bollards is uitbesteed aan de leverancier van de parkeerinstallaties.

Aanmeldzuilen van de bollards Korenmarkt en Nieuwe Markt zullen vervangen worden.

Parkeren

In 2022 zijn de parkeervergunningen en kraskaarten gedigitaliseerd. Het doel is om in 2024 alle parkeerrechten op basis van kenteken digitaal uit te geven. Om dit te bereiken staat 2023 in het teken van het voorbereiden van het digitaliseren van de parkeertickets van de parkeerautomaten op straat. Door een volledig gedigitaliseerde parkeerketen in 2024 is efficiëntere handhaving (alleen nog scannen van kentekens) mogelijk.

Daarnaast wordt in 2023 de mogelijkheid om contant te betalen in parkeergarages (verder) uitgefaseerd. In 2021 lag het aantal contante betalingen in de garages op 22%. Dit percentage neemt steeds verder af. Zodra contant betalen niet meer mogelijk is in garages is diefstal hier niet meer aantrekkelijk. Ook zijn er dan geen kosten meer voor het ledigen van de betaalautomaten. Het niet meer betalen met contant geld om te parkeren is een landelijke trend. Bij het ziekenhuis in Weert is dit bijvoorbeeld al geruime tijd niet meer mogelijk.

Straatbomen

Het "Bomenbeleidsplan Weert" uit 2012 is in 2019 aangevuld met het onderdeel "onevenredig veel overlast gevende bomen". Onderdeel van het beleid is het planmatig boombeheer waarbij de wettelijke zorgplicht hoog in het vaandel staat. De uitvoering wordt in samenwerking met gecertificeerde aannemers en adviserende boomveiligheidsexperts gerealiseerd. Het Bomenbeheerplan 2019-2028 is opgesteld en geeft een duidelijk inzicht in de haalbaarheid van de ambities. Aandacht is gevraagd voor diverse boomsoorten welke de komende jaren een risico gaan worden omdat ziektes de bomen versneld laten aftakelen als gevolg van de klimaatveranderingen.

Groenvoorzieningen

Binnen de begroting zijn geen structurele vervangingen van plantsoenen opgenomen. Het gevolg is dat beplantingen verouderen en meer onderhoudsmaatregelen vragen om aan de vereiste beeldkwaliteit te voldoen. Voor 2023 is een prioriteit aangevraagd om te komen tot een inventarisatie van de toestand van de plantsoenen, de noodzakelijke vervanging, de financiële impact en prioritering.

Onkruidbestrijding verhardingen

Door aangepaste wetgeving mogen er geen chemische middelen meer toegepast worden in het openbaar gebied. De kosten zijn hierdoor hoger dan bij toepassing van chemische middelen. De middelen voor chemievrij onderhoud zijn opgenomen in de begroting. Aannemers voeren het werk voor de gemeente uit.

Bermbeheer

De bermen, waterpartijen en -gangen in Weert zijn afgelopen jaren ontwikkeld tot biotopen voor tal van plant- en diersoorten. In 2019 is een ontwikkeling ingezet om de bermen nog bloemrijker te maken en meer biodiversiteit te ontwikkelen. Om dit te realiseren is gekeken naar het aanwezige maaieregime. In 2021 heeft er een pilot 'ecologisch maaien' plaatsgevonden. In 2022 heeft een aanbesteding voor het maaien van de bermen en sloten plaatsgevonden. Realiseren van ambities op gebied van verbetering van biodiversiteit op termijn en duurzaamheid waren daarbij leidend.

Speelruimte

In juni 2018 is het speelruimteplan 2018-2027 door de gemeenteraad vastgesteld. Op basis hiervan lopen de volgende trajecten:

- Primaire speelvoorzieningen worden in stand gehouden. Gemeente, bewoners en wijkraden beoordelen of de speelvoorzieningen nog passen bij de leeftijdsdoelgroepen. Secundaire voorzieningen en speeltoestellen worden in principe verwijderd. Als uit het gesprek met de omgeving aantoonbaar is gemaakt dat er voldoende kinderen van de betreffende doelgroep aanwezig zijn, dan kunnen er alsnog aanpassingen plaats vinden. Participatie door middel van een financiële bijdrage of het uitvoeren van werkzaamheden zijn daar dan onderdeel van.
- In de nieuwe wijken zijn ook plekken opgenomen om speelgelegenheid te ontwikkelen. Hierdoor is het aantal speelplekken die onderhouden moeten worden gegroeid.
- Het speelruimteplan is alweer 5 jaar geleden vastgesteld. Door de gemeenteraad is opdracht gegeven om te onderzoeken of de speelvoorzieningen nog voldoen voor de doelgroepen. Samen met OCSW wordt een onderzoek gestart, waarbij gezondheid en beweging ook onderwerp zullen zijn.

Rollend materieel

Het grootste deel van het rollend materieel valt onder de verantwoordelijkheid van de Concessie Reinigingsdienst Weert. De concessiehouder draagt zorg voor het planmatig onderhoud aan het rollend materieel. Voor het beperkt rijdend materieel waarvoor de gemeente zelf nog verantwoordelijk is, zijn vervangingsinvesteringen opgenomen.

In 2020 is een begin gemaakt met het verduurzamen van het rijdend materieel door middel van elektrificeren. Op het moment dat vervanging aan de orde is, wordt elektrificeren doorgezet.

Gemeentelijk Riolerings Plan en integraal waterplan

Het "Gemeentelijk Riolerings Plan 2017-2023" (GRP), het "Waterketenplan Limburgse Peelen 2017-2021" en het "Beheerplan Waterlichamen 2017-2021" zijn vastgesteld. De doelstelling van het GRP is voldoen aan de gemeentelijke zorgplicht, zoals opgenomen in de Wet milieubeheer en de Waterwet tegen de laagste maatschappelijke kosten. Deze zorgplichten hebben betrekking op grondwater en inzameling en het transport van stedelijk hemelwater en afvalwater. Met het GRP voldoet de gemeente Weert aan de Wet milieubeheer en de Waterwet. De rioleringsinvesteringen worden geactiveerd en de lasten worden doorberekend in de rioolheffing. Eventuele verschillen in de lasten en baten worden verrekend met de voorziening riolering. In de raad van 2 juni 2021 heeft de gemeenteraad ingestemd met het verlengen van het GRP met 2 jaar.

Op basis van het GRP wordt voor 2023 rekening gehouden met de volgende investeringen:

- Gebiedsgerichte aanpak riolering Biest (fase 2) € 3.599.280
- Relinen € 605.422
- BRP-maatregelen: Afkoppelen bedrijventerrein Stramproy € 4.532.424

Financiering

Inleiding

In deze paragraaf wordt het financieringsbeleid voor 2023 en verder toegelicht. De uitvoering van de financieringsfunctie vindt plaats binnen de kaders zoals die zijn vastgelegd in de Wet Financiering decentrale overheden (Wet Fido) en in de financiële verordening en het treasury statuut gemeente Weert 2021. In de vastgelegde kaders staan transparantie en risicobeheersing centraal.

Risicobeheer

Een van de belangrijkste aspecten van treasury is het beheersen van risico's. Risicomanagement in relatie tot treasurybeheer heeft betrekking op het beheersen van financiële risico's (renterisico's, kredietrisico's, liquiditeitsrisico's en koersrisico's). Hieronder worden de belangrijkste aandachtspunten per deelgebied weergegeven.

Algemene risicobeheer

De instellingen waar de gemeente geld opneemt of uitzet voldoen aan de ratingvereisten van de Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden (Ruddo).

Renterisicobeheer

Dit vindt plaats door:

- De gemiddelde netto vlottende schuld per kalenderkwartaal te toetsen aan de kasgeldlimiet;
- De hoogte van de jaarlijkse verplichte aflossingen en renteherzieningen te toetsen aan de renterisiconorm;
- De liquiditeitsplanning als basis te gebruiken voor het indekken van renterisico's.

Op de hierboven genoemde begrippen wordt in de paragraaf renterisico's nader ingegaan.

Kredietrisicobeheer

Er is inzicht in de leningen en garanties die verstrekt zijn en daarmee inzicht in de omvang van de risicopositie.

Liquiditeitsrisicobeheer

Kan de gemeente tijdig voldoen aan haar verplichtingen? Via de liquiditeitsprognose wordt dit bewaakt.

Koersrisicobeheer

Door de invoering van het schatkistbankieren zijn de koersrisico's nihil. Waar in het verleden structurele overtollige geldmiddelen konden worden belegd in bijvoorbeeld aandelen (met het bijbehorende koersrisico) is dat nu niet meer mogelijk.

Renterisico's

Kasgeldlimiet

Om het renterisico op schulden met een looptijd van minder dan één jaar te beheersen is de kasgeldlimiet in het leven geroepen. De kasgeldlimiet geeft aan hoeveel de gemeente maximaal mag financieren met kortlopende schulden. Als de kasgeldlimiet meer dan 2 kwartalen achtereen wordt overschreden, dient de gemeente de provincie hiervan op de hoogte te stellen en een plan voor te leggen om binnen de kasgeldlimiet te blijven. In de praktijk betekent dit vaak dat kortlopende financiering omgezet wordt naar langlopende financiering. Het beleid is erop gericht om binnen de norm van de kasgeldlimiet te blijven.

In de tabel hieronder wordt weergegeven hoeveel de kasgeldlimiet voor de gemeente bedraagt. De tabel werkt met gemiddelden per kwartaal.

Kasgeldlimiet (bedragen x 1.000)	2023	2024	2025	2026
Omvang begrotingstotaal (lasten) 2022	177.379	179.687	181.502	181.762
Toegestane kasgeldlimiet				
- in procenten van de grondslag	8,50%	8,50%	8,50%	8,50%
- in bedrag	15.077	15.273	15.428	15.450

Renterisiconorm (bedragen x 1.000)	2023	2024	2025	2026
Omvang begrotingstotaal (lasten) 2022	177.379	179.687	181.502	181.762
- in procenten van de grondslag	20,00%	20,00%	20,00%	20,00%
- in bedrag	35.476	35.937	36.300	36.352
Renteherziening op vaste schuld o/g	0	0	0	0
Aflossingen	10.156	7.757	7.780	8.303
Ruimte (+), overschrijding (-) van renterisiconorm	25.320	28.180	28.521	28.049

Financierings- en beleggingspositie

Hieronder is het overzicht van de langlopende leningen opgenomen:

Soort lening	Restantbedrag 1-1-2023	Gemiddelde rente	Restantbedrag 31-12-2023	Restantbedrag 31-12-2024	Restantbedrag 31-12-2025	Restantbedrag 31-12-2026
Overige langlopende leningen O/G	89.728	1,49%	90.476	83.724	86.972	89.719
Leningen voor woningbouwverenigingen	12.324	2,37%	11.342	10.337	9.309	8.258
Totaal	102.052		101.817	94.061	96.281	97.978

De leningen voor woningbouwverenigingen zijn door de gemeente doorgezet naar de Stichting Wonen Limburg. Het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) staat garant voor deze leningen. De gemeente dient als achtervang van het WSW (zie ook de toelichting hierop bij de ontwikkelingen).

In het overzicht hieronder zijn alle uitgezette leningen opgenomen:

Soort lening	Restantbedrag 1-1-2023	Gemiddelde rente	Restantbedrag 31-12-2023	Restantbedrag 31-12-2024	Restantbedrag 31-12-2025	Restantbedrag 31-12-2026
Leningen aan deelnemingen	374	2,15%	374	374	374	374
Overige leningen U/G	1.922	2,06%	1.955	2.000	2.045	2.089
Leningen aan woningbouwverenigingen	12.324	2,37%	11.342	10.337	9.309	8.258
Totaal	14.621	0	13.671	12.711	11.728	10.722

De lening aan deelnemingen betreft de hybride converteerbare lening die in 2020 aan Enexis is verstrekt. De overige leningen u/g bestaan uit startersleningen en duurzaamheidsleningen. De starterslening is bedoeld om het verschil tussen de prijs van een huis en de maximale hypotheek die een bank wil verstrekken, te overbruggen. Startersleningen worden verstrekt onder Nationale Hypotheekgarantie. Het risico van deze leningen is daarmee beperkt. De duurzaamheidslening is een lening voor bekostiging van energiebesparende maatregelen door particulieren. De gemeente bepaalt de voorwaarden voor deze leningen. De duurzaamheidslening wordt verstrekt als een consumptief krediet en de aanvragers moeten voldoen aan de Gedragscode Consumptief Krediet.

Rentevisie

Algemeen

De rentevisie is een van de instrumenten bij beslissingen over het aantrekken van langlopende leningen. Bij een normale rentestructuur (rentepercentage langlopende leningen is hoger dan dat van kortlopende leningen) is het beleid dat zoveel mogelijk tot de kasgeldlimiet met kort geld gefinancierd wordt. Afhankelijk van de liquiditeitsprognose, de rentevisie en de renterisiconorm in meerjarig perspectief bepalen we wanneer er langlopende leningen worden aangetrokken. De ontwikkelingen op de financiële markten worden hiervoor nauwlettend gevolgd worden.

Ontwikkelingen

De inflatie in de eurozone is het afgelopen jaar fors gestegen van 2,2% in juli 2021 naar 8,9% in juli 2022. De inflatie is omhooggeschoten door de sterk gestegen energieprijzen, verstoringen in de levering van producten door de coronacrisis en door de oorlog in Oekraïne. De vraag is nu dus hoger dan het aanbod en daardoor stijgen veel prijzen.

Doel van de Europese Centrale Bank (ECB) is prijsstabiliteit: een inflatie van 2% op de middellange termijn. Om de inflatie te beteugelen verkraapt de ECB het monetair beleid. Dit kan zij doen door minder obligaties aan te kopen (een ingreep die vooral leidt tot een hogere rente voor leningen met een lange rentevast periode) of door de officiële rentetarieven voor de commerciële banken te verhogen (een ingreep die vooral effect heeft op de rente voor kortlopende leningen maar ook van invloed is op leningen met een lange rentevast periode).

Op 21 juli heeft de ECB de rente voor de banken voor het eerst sinds 2011 verhoogd, met 0,5%, een stap die groter is dan de verwachte 0,25%. Verdere verhogingen later in het jaar liggen mogelijk in het verschiet. Bankiers houden rekening met een nieuwe stap van 0,5% in september, gevolgd door twee maal 0,25% in oktober en december. Door de uitspraken van de ECB steeg het driemaands Euribor tarief, dat sterk meebeweegt met de officiële beleidstarieven van de ECB, in juli van -0,1% naar 0,25%. De ECB kondigde ook een nieuwe tool aan: het Transmission Protection Instrument (TPI). Een nieuw opkoopprogramma dat de ECB achter de hand houdt om oplopende rentes in kwetsbare landen te beteugelen. Door de verdere verkrapping van het monetaire beleid door de ECB in het komende jaar zullen de lange rentetarieven in alle looptijden

naar verwachting oplopen. Bij de ramingen voor de financieringsbehoefte is uitgegaan van een rentetarief van ongeveer 2,5%.

Rentevoorzichten blijven echter onzeker, omdat niet duidelijk is hoe de inflatie zich gaat ontwikkelen en hoe de centrale banken hierop reageren. Bij een tegenvallende economische groei, dreiging van een recessie door koopkrachtverlies van gezinnen en mogelijke energietekorten (een verdere inperking van de energietoevoer door Rusland naar het Westen) kunnen de centrale banken besluiten tot lagere renteverhogingen. De ontwikkeling van de rente op de kapitaalmarkt is en blijft onvoorspelbaar. De ontwikkelingen op de kapitaalmarkt worden nauwlettend gevolgd.

Saldo van de financieringsfunctie

Exploitatie	2023	2024	2025	2026
Betaalde rente kort geld	125	125	125	125
Betaalde rente langlopende leningen O/G	1.780	1.742	1.826	1.803
Totaal betaalde rente	1.905	1.867	1.951	1.928
Ontvangen rente op kort geld	0	0	0	0
Ontvangen rente op langlopende leningen U/G	340	318	295	271
Totaal ontvangen rente	340	318	295	271
Saldo	1.565	1.549	1.657	1.657
Rente doorberekend aan grondexploitaties	256	242	203	189
Aan taakvelden toe te rekenen rente	1.309	1.307	1.453	1.468
Rente eigen vermogen				
Rente voorzieningen				
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente	1.309	1.307	1.453	1.468
Werkelijk aan taakvelden toegerekend (omslagrente)	1.471	1.428	1.383	1.339
Renteresultaat	-162	-121	70	129

Wijze waarop rente wordt toegerekend

De gemeente past het principe van totaalfinanciering toe. Dat houdt in dat er geen verband is tussen de financieringsmiddelen en de activa die daarmee zijn verkregen. Alle rentebaten en -lasten met betrekking tot de financiering worden vastgelegd binnen het taakveld treasury waarna het saldo wordt toegerekend aan de aanwezige vaste activa via de omslagrente. Vervolgens worden de kapitaallasten (rente plus afschrijving), zoals die zijn berekend in de staat van activa, toebedeeld aan de taakvelden. Door de rentekosten aan de desbetreffende programma's en taakvelden toe te rekenen met behulp van een (rente)omslag, is de wijze van verantwoorden van de rente in de begroting en jaarrekening in principe gelijk.

De toegerekende rente aan de grondexploitaties en de exploitatieplannen bedraagt 1,14%.

Bedrijfsvoering

Inleiding

In deze paragraaf komt het volgende aan bod:

- Waar sturen we de komende periode op in onze bedrijfsvoering?
- Beheersing & sturing
- Rechtmatigheidsverantwoording
- Taakstelling, bezuinigingen, ombuigingen en stelposten

Organisatie

Inleiding

Bedrijfsvoering en organisatiebrede thema's raken iedereen in de organisatie. Het is de olie van de motor. De grote (maatschappelijke) opgaven, zoals Omgevingswet, digitalisering, hybride werken, energietransitie en participatiemaatschappij, vragen om meer interdisciplinaire samenwerking, zowel tussen bedrijfsvoeringsdisciplines onderling als met de inhoudelijke vakafdelingen.

De gemeentelijke organisatie krijgt steeds vaker te maken met grote maatschappelijke opgaven. Het is belangrijk dat de organisatie wendbaar en adaptief is om hieraan een goede bijdrage te leveren. Elke opgave vraagt om één of meerdere rollen van de lokale overheid: initiatiefnemer, facilitator, deelnemer of wetgever. Dit vraagt nieuwe vaardigheden en een wendbare organisatie. Tijd en middelen staan echter onder druk door uitvoering van een steeds breder wordend takenpakket.

De organisatievisie 'Met hoofd en hart voor Weert' geeft richting aan de ontwikkeling van de organisatie met als belangrijkste factor de ontwikkeling van de medewerkers. Stip op de horizon is de strategische visie 'Verwonder je in de groene thuishaven Weert'. De organisatievisie geeft antwoord op de vraag 'welke organisatie is nodig om deze visie te verwezenlijken?'. Uitgangspunt van de organisatievisie is dat organisatieontwikkeling geen traject of programma is, maar een continu proces, dat aansluit op een altijd in beweging zijnde omgeving.

De organisatievisie is verder uitgewerkt of krijgt verdere uitwerking in organisatiebrede thema's als dienstverlening, participatie, HRM, informatie en communicatie.

Waar sturen we de komende periode op in onze bedrijfsvoering?

Inzetbaarheid personeel

Het personeel, de medewerkers, zijn het belangrijkste kapitaal van de gemeente, zeker in het licht van de grote opgaven waar we voor staan. We voorzien in Weert een grote uitstroom van pensioengerechtigden met veel ervaring en kennis. Ook zien we dat het verdere natuurlijke verloop van personeel ons voor uitdagingen plaatst. In een tijd waarin de arbeidsmarkt zeer krap is, is zowel het vinden als behouden van kwalitatief goed personeel misschien wel onze grootste uitdaging. De gemeente Weert wil een aantrekkelijke werkgever zijn en vrijkomende functies kunnen invullen met kwalitatief goed personeel of medewerkers met de juiste competenties zelf opleiden. We willen tijdig kunnen anticiperen op de uitstroom van pensioengerechtigde medewerkers. We staan voor drie kernopgaven op het gebied van personeel:

- Goede overdracht van de vakkennis, omgevingskennis en organisatiekennis van AOW-gerechtigden, onder andere door tijdig nieuwe medewerkers aan te trekken. De gemeentelijke organisatie bestaat nu voor zo'n 70% uit 'kernfuncties' oftewel functies waarvoor specialistische kennis en vaardigheden nodig zijn en waarvan andere functies afhankelijk zijn. Het percentage kernfuncties neemt de komende jaren toe. 46% van deze functies is nu al lastig vervangbaar in de huidige arbeidsmarkt. De verwachte pensioen uitstroom is komende jaren een derde van de totale uitstroom van gemiddeld 38 personen per jaar, 73% van deze AOW-uitstroom heeft betrekking op kernfuncties
- Actieve benadering van de arbeidsmarkt: Employer branding en arbeidsmarktcommunicatie zijn belangrijk. Enerzijds om positie te hebben binnen een

krappe arbeidsmarkt. Anderzijds om medewerkers te binden en te boeien. Het gaat hierbij dus zowel om de interne als om de externe arbeidsmarkt.

- Extra activiteiten voor het behoud van personeel, zoals medewerkersonderzoek, vaste coach / trainer, ontwikkeling kerncompetenties, programma voor nieuwe medewerkers, jongerenprogramma.

Taakstellingen vs. investeringen

Er is een discrepantie ontstaan tussen het behalen van de taakstellingen en de investeringen die nodig zijn in hetgeen hiervoor geschreven is. Waar we aan de ene kant inzetten op het behalen van de taakstelling van € 1.115.000 (€ 615.000 knelpuntenbudget en € 500.000 doelmatigheidsaankoop) door proactief sturen op uitstroom in combinatie met doelmatigheid en/of automatisering van processen zijn aan de andere kant investeringen noodzakelijk. Om de genoemde uitdagingen aan te kunnen en daarmee een aantrekkelijke werkgever te zijn in een kwalitatief op orde zijnde organisatie, zijn extra investeringen noodzakelijk. Daarom is in de 2e tussenrapportage 2022 het voorstel gedaan om het restant van de knelpunttaakstelling te laten vervallen en de opgave voor doelmatigheid te vertragen en uiteindelijk te verlagen naar € 425.000.

	2023	2024	2025	2026
Taakstelling doelmatigheid uit B2022		500.000	500.000	500.000
Temporisering		125.000	50.000	
Niet haalbaar		75.000	75.000	75.000
Taakstelling doelmatig te behalen		300.000	375.000	425.000

Bovenstaande is na de aanpassing die in de 2e tussenrapportage wordt voorgesteld.

Bestuursopdracht herijking maatschappelijke voorzieningenstructuur

Er is een besparing op de voorzieningenstructuur voorzien met ingang van 2023 van netto € 300.000. Hiervan is de helft gerealiseerd. De rest is niet haalbaar gebleken en naar verwachting ook niet in de huidige bestuursperiode te realiseren.

Subsidieverwerving

Gelet op de grote opgaven waar we voor staan, zijn we alert op subsidiemogelijkheden bij andere overheden. Om subsidies binnen te halen op alle niveaus (provinciaal, landelijk, Europees) wordt extra capaciteit ingezet voor het onderzoeken van subsidiemogelijkheden voor de projecten/opgaven - passend binnen de doelstellingen van het coalitieprogramma - die de komende jaren uitgevoerd gaan worden. De extra capaciteit zal worden ingevuld door uitbreiding van de uren van de interne coördinator subsidieverwerving en extra inhuur bij het gecontracteerde subsidieadviesbureau.

Opleiden en trainen

Door extra in te zetten op duurzame inzetbaarheid wordt de kwaliteit van het personeel verhoogd. Opleiden en trainen van vaardigheden om aan te blijven sluiten bij de vraag en verwachting van de buitenwereld.

Integriteit

Een betrouwbare overheid betekent voor ons dat de Weertenaar erop mag vertrouwen dat bestuurders en ambtenaren integer handelen bij de werkzaamheden voor de stad en haar inwoners, ondernemers en bezoekers. De komende periode gaan we gezamenlijk met de raad, het college en de ambtelijke organisatie aan de slag op het thema integriteit. Naast het herijken van de regelingen op het gebied van integriteit staat de bijzondere positie van de ambtenaar centraal. Hieraan gekoppeld wordt uitgebreid stilgestaan bij het voeren van een open gesprek met elkaar.

Kwaliteit, digitale duurzaamheid en digitale toegankelijkheid van informatie

Data zijn de bron voor gemeentelijke dienstverlening, beleidsontwikkeling en –uitvoering. In de komende periode wordt gewerkt aan een verdere verbetering van de kwaliteit van deze essentiële data. Werken met digitale informatie stelt andere eisen aan de gemeentelijke processen, het beheer van de informatie en de systemen waarmee we werken. Daarnaast stelt wetgeving op het gebied van de digitale toegankelijkheid steeds zwaardere eisen aan de digitale informatievoorziening. Met nieuwe toepassingen en projecten voor het bevorderen van het juist gebruik en bewaren van digitale informatie wordt mede gezorgd dat aan deze eisen kan worden voldaan.

Om onze inwoners te laten profiteren van de nieuwste digitale ontwikkelingen in bijvoorbeeld de dienstverlening wordt onderzocht of gemeentelijke diensten kunnen worden aangeboden op een digitaal platform met bijvoorbeeld gebruiksvriendelijke apps. Daarnaast worden met slimme digitale toepassingen processen geoptimaliseerd en gedigitaliseerd.

Privacy en informatiebeveiliging

De ingezette digitalisering biedt volop kansen en mogelijkheden voor gemeenten. Tegelijkertijd nemen de risico's voor beschikbaarheid en betrouwbaarheid van systemen en data toe. De komende periode geven we prominent aandacht aan de privacyaspecten bij het verwerken en opslaan van informatie en de beveiliging daarvan. Dit gebeurt aan de hand van een langlopende bewustwordingscampagne over privacy, informatiebeveiliging en digitale weerbaarheid. Daarnaast zetten we blijvend in op het bij elke digitale ontwikkeling vooraf bepalen van de privacy impact en bijbehorende maatregelen.

Hybride werken

Hybride werken is door de coronapandemie in een stroomversnelling terecht gekomen. Dit gaan we verder inrichten en faciliteren, zowel in huisvesting, technologie, gedrag en bindingsactiviteiten. Tijdens de coronapandemie is het 'anders werken' het nieuwe normaal geworden. In de visie 'Werken voor Weert' is gesteld dat de behoefte bepalend is voor de werkvorm. Dit is tijd- en plaatsonafhankelijk werken, hybride werken met als basis resultaatgericht werken. Dit betekent dat het organisatiebelang en daarmee de dienstverlening voorop blijft staan bij het anders werken.

Uitgangspunt is dat het kantoor steeds meer een ontmoetingsplek wordt voor bijeenkomsten die digitaal lastig zijn. Er wordt gestreefd naar voldoende en passende werkplekken en vergaderruimtes. Daarnaast ondersteunt de gemeente Weert haar medewerkers met noodzakelijke middelen om een thuiswerkplek veilig en verantwoord te maken.

Interne communicatie

Medewerkers zijn de drijvende kracht van onze (beleids)uitvoering en de dragers van veranderingen die nodig zijn om te blijven aansluiten bij maatschappelijke ontwikkelingen en verwachtingen. Door verder te investeren in de interne communicatie willen wij een actieve bijdrage leveren aan het behouden van betrokkenheid van medewerkers en deze waar nodig te vergroten. De medewerkers zijn immers onze ambassadeurs intern en extern. Dit vraagt bij hybride werken om een aanpassing van de interne communicatie. Er moet een combinatie worden gemaakt tussen fysieke en digitale middelen.

Taakstelling, bezuinigingen, ombuigingen en stelposten

Het beleid van de gemeente Weert is om taakstellingen en stelposten alleen toe te passen als dit echt noodzakelijk is.

Bij de begrotingsbehandeling 2022-2025 is door de raad tot een beperkt aantal bezuinigingen besloten. Hieronder geven we de stand van zaken daarvan:

- Verlagen onderhoud onverharde wegen m.i.v. 2022 € 45.000. Deze zijn in mindering gebracht op de budgetten en worden gerealiseerd.
- Verminderen toetsing en controle bij minimaregelingen m.i.v. 2023 € 40.000: Door vereenvoudiging van processen rondom toetsing en controle kunnen we die aanpassing per 1-1-2023 doorvoeren en kunnen we dit opvangen met natuurlijke uitstroom.
- Budget Onderwijsachterstandenbeleid (OAB) € 150.000 in 2022 en 2023, daarna 60.000. Deze bedragen zijn in mindering gebracht op de budgetten en worden gerealiseerd.
- Gemeentenieuws m.i.v. 2022 € 25.000. Hiermee zijn we gestopt, dus de bezuiniging wordt gerealiseerd.
- Doelmatigheid organisatie. Zie hiervoor
- Voorzieningenstructuur. Zie hiervoor

In de begroting 2023 zijn geen nieuwe bezuinigingen ingeboekt.

Wel zijn een aantal stelposten opgenomen:

Stelposten baten	2023	2024	2025	2026
Extra middelen jeugd (baten gemeentefonds)		3.325.000	3.125.000	3.125.000
Opschalingskorting gemeentefonds				-400.000
Stelposten lasten				
Behoedzaamheidsbedrag gemeentefonds	1.580.000	2.780.000	3.480.000	380.000
Extra kosten jeugdzorg (reservering uit GF)	338.500	311.500	311.500	274.000
Interventieteams (reservering uit GF)	6.050	6.400	6.600	6.600
Loonontwikkeling (netto)	319.200	619.200	819.200	1.219.200
Onvoorzien	33.000	33.500	34.000	34.500
Prioriteiten (zie overzicht prioriteiten)	3.363.911	4.091.398	3.354.308	3.079.608
Vervangingsinvesteringen	454.000	775.500	816.000	846.450

Extra middelen jeugd in het gemeentefonds (meer baten)

De provincie heeft aangegeven dat gemeenten een aanvullende post mogen opnemen bij de berekening van het gemeentefonds op basis van de uitspraak van de arbitragecommissie van wijzen aangaande de jeugdmiddelen. In de begroting 2022-2026 was de toen toegestane 75% hiervan opgenomen. De verhoging naar 100% is vanuit het voorzichtigheidsprincipe niet doorgevoerd. Effect zou zijn € 2,1 mln. voor 2024 en 2025 en € 0,5 mln. voor 2026.

Opschalingskorting gemeentefonds (minder baten)

De opschalingskorting is voor 2023 t/m 2025 geschrapt (regeerakkoord). Wij gaan ervan uit dat deze in 2026 wel ingevoerd gaat worden.

Behoedzaamheidsbedrag gemeentefonds (last)

Het landelijk coalitieakkoord is ambitieus. Het is reëel te verwachten dat niet alle plannen volgens planning worden uitgevoerd en dus het accres achteraf naar beneden bijgesteld wordt.

Daarom zijn conform het advies van PAUW (bureau dat de doorrekeningen van de circulaire faciliteert) de bovenstaande behoedzaamheidsbedragen (aan de lastenzijde) voor 2023 t/m 2025 meegenomen (20% van de mutatie van het accres en de uitkeringsbasis).

Extra kosten jeugdzorg (last)

In de meicirculaire 2022 gemeentefonds zijn extra middelen toegekend voor jeugdzorg. Er is een inschatting gemaakt van de kosten die gemaakt moeten worden, maar omdat dit nog verder uitgewerkt moet worden zijn deze middelen geparkeerd.

Interventieteams (last)

Uit de septembercirculaire 2021 zijn middelen gereserveerd voor de uitvoering van de landelijke Structuur Interventieteams.

Loonontwikkeling (netto)

In de budgetten zijn de lonen opgenomen tegen de nu bekende CAO. Vanuit het dynamisch begroten wordt onder de lasten een stelpost opgenomen voor loonontwikkeling na het aflopen van de CAO (1-1-2023) van 3,6%.

Omdat de verwachting is dat 75% van deze lasten gedekt worden uit extra accres op het gemeentefonds is daarvoor een stelpost onder de baten opgenomen.

Onvoorzien (last)

Conform voorschriften BBV is er een post onvoorzien opgenomen in de begroting (zie toelichting bij algemene dekkingsmiddelen).

Prioriteiten (last)

De prioriteiten worden toegelicht in een bijlage. De dekking van de hierin opgenomen prioriteiten komt vanuit deze stelpost. Na besluitvorming door de raad worden deze aan de budgethouders ter beschikking gesteld.

Vervangingsinvesteringen (last)

De vervangingsinvesteringen worden toegelicht in een bijlage. De dekking van de hierin opgenomen bedragen komt vanuit deze stelpost. Na besluitvorming door de raad worden deze aan de budgethouders ter beschikking gesteld.

Het budget vervangingsinvesteringen wordt gevuld vanuit de vrijval kapitaallasten (zie beschrijving in de bijlage vervangingsinvesteringen).

Beheersing & sturing

De gemeente Weert kent een aantal sturingsinstrumenten:

1. De PDCA-cyclus. Deze cyclus onderscheidt vier stappen:
 - a. Plan: Bepalen van ambities en richting, ontwikkelen van (strategisch) beleid, uitwerken naar doelen en resultaten, jaarplannen van activiteiten.
 - b. Do: Uitvoeren van plannen en activiteiten.
 - c. Check: Meten van behaalde resultaten, analyse van de meetgegevens, uitkomsten vergelijken met afgesproken doelen, conclusies trekken.
 - d. Act: Formuleren van verbeterpunten op basis van getrokken conclusies. De verbeterpunten kunnen gelden voor de nieuwe planfase, of kunnen ertoe leiden dat beleid tussentijds wordt bijgesteld.

Door steeds deze cyclus te doorlopen, werken we systematisch aan kwaliteitsverbetering. Verder is kenmerkend aan het werken met deze cyclus dat de vier stappen zodanig met elkaar in verband staan, dat het werken in de ene stap altijd invloed heeft op de andere stappen.

2. Inmiddels is in een driejarig traject ook de techniek van Sturen op Effecten geïntroduceerd. Deze techniek, welke met name invloed heeft op de Plan en de Check stappen van de PDCA-cyclus, helpt ons om de stuurbaarheid van onze organisatie te vergroten, de onvoorspelbaarheid te verkleinen en meer onderbouwde keuzes te maken. Met Sturen op Effecten zet onze gemeente een belangrijke stap naar een meer doelmatig en doeltreffend werkende gemeentelijke organisatie.

In alle lagen van de gemeentelijke organisatie voeren we het sturen op (maatschappelijke) effecten in. De maatschappelijke effecten zijn bepaald door de strategische visie, die vanuit de

gemeenschap is opgehaald. De maatschappelijke effecten vormen de komende vier jaren in het coalitieprogramma de basis voor het uit te voeren beleid en daarmee ook voor de onderliggende begroting.

Op deze manier hangt alles met elkaar samen en richten we ons met onze sturing en in onze beleidscyclus effectief op hetgeen voor ons het meest belangrijk is. En dat is onze Weerter gemeenschap en de effecten die wij voor hen met al onze inspanningen kunnen bereiken.

3. Projectmatig werken: Een methode die ingezet wordt voor het bereiken van de gewenste resultaten en het uitvoeren van plannen (Plan en Do en Check) is het planmatig resultaatgericht werken en/of projectmanagement. In essentie komt het neer op het realiseren van een vooraf gedefinieerd resultaat, aan welk doel draagt het bij en wat voor effect heeft het? Vervolgens wordt het te behalen resultaat planmatig integraal uitgewerkt en uitgevoerd.

4. Planning & Control cyclus (begroting, jaarrekening en tussenrapportages)

5. Diverse managementtools die ons ondersteunen bij het beheersen en sturen van de organisatie

Rechtmatigheidsverantwoording

Rechtmatigheid betreft het zichtbaar voldoen aan interne en externe wet- en regelgeving. Een onderdeel van rechtmatigheid betreft de financiële rechtmatigheid, dit betreft de wet- en regelgeving die betrekking heeft op de baten, lasten en balansmutaties.

De accountant stelt tot en met boekjaar 2022 vast dat de jaarstukken van de gemeente rechtmatig zijn. Hierbij toetst de accountant de financiële rechtmatigheid.

Naar verwachting neemt het college van burgemeester en wethouders vanaf boekjaar 2023 een rechtmatigheidsverantwoording op in de jaarstukken. Hiermee verklaart het college expliciet aan de raad dat de baten en lasten en balansmutaties in de jaarrekening rechtmatig zijn.

Tot het moment van invoering van deze rechtmatigheidsverantwoording controleert de accountant de jaarstukken op zowel getrouwheid als rechtmatigheid. Na de invoering enkel op getrouwheid.

Over de rechtmatigheidsverantwoording en de gevolgen, wordt de raad geïnformeerd bij het vaststellen van het controleprotocol 2023.

De gemeente Weert is, voor wat betreft de financiële rechtmatigheid, in control en klaar voor de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording.

Verbonden partijen

Visie en beleidsvoornemens

Inleiding

De gemeente Weert werkt samen met diverse organisaties, verenigingen, stichtingen, etc. Zodra deze samenwerking een combinatie is van een bestuurlijk en een financieel belang spreekt men van een verbonden partij. Een financieel belang is een aan de verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag, dat niet verhaalbaar is als de verbonden partij failliet gaat of haar verplichtingen niet nakomt. Bestuurlijk belang is zeggenschap. Dit kan zijn via vertegenwoordiging in het bestuur of via het hebben van stemrecht. Partijen waarbij alleen een financieel risico bestaat, bijvoorbeeld een door de gemeente gesubsidieerde instelling, vallen hier niet onder.

Verbonden partijen voeren vaak gemeentelijke taken uit met een groot politiek belang. Ze leveren een forse bijdrage aan de realisatie van maatschappelijke doelen. Het kunnen zowel publiekrechtelijke als privaatrechtelijke organisaties zijn.

Deze paragraaf gaat in op de ontwikkelingen bij de verbonden partijen en overige samenwerkingsverbanden. Indien van toepassing, worden ook het financieel belang, het geraamde resultaat en de verwachte omvang van het eigen vermogen en vreemd vermogen opgenomen. De lijst van verbonden partijen is opgenomen bij de onderdelen "Gemeenschappelijke regelingen", "Vennootschappen" en "Samenwerkingsverbanden".

Ontwikkeling van de bijdragen

Bij alle verbonden partijen geldt dat loon- en prijsontwikkelingen en indexpercentages worden besproken in de bestuurs- en/of ledenvergaderingen. De begrotingen van de gemeenschappelijke regelingen (GR) - met daarin opgenomen de geraamde bijdrage per deelnemende gemeente - worden behandeld in de gemeenteraad. In de GR-overeenkomsten zijn afspraken over de governance-aspecten (sturing, beheersing en verantwoording) vastgelegd.

Gemeenschappelijke regeling	2023	2024	2025	2026
BSGW	887	827	842	861
ICT Noord- en Midden Limburg	1.808	1.927	1.972	2.017
Omnibuzz	680	700	721	742
Risse	8.006	7.587	7.143	6.943
RUD	114	116	119	121
Sociaal Domein Limburg-Noord	115	119	123	128
Veiligheidsregio	5.738	5.947	6.162	6.358
Totaal GR's	17.348	17.223	17.082	17.170

Weerstandsvermogen

De GR-en hebben en geven steeds meer inzicht in hun risico's en weerstandsvermogen. De aandacht voor dit onderwerp leidt in enkele gevallen tot een behoefte aan groei van de algemene reserve (weerstandscapaciteit). Wij achten het niet zonder meer noodzakelijk dat GR-en zelf een (toereikend) weerstandsvermogen erop na houden. Zeker wanneer voor de aanvulling van het weerstandsvermogen extra middelen van de deelnemende gemeenten nodig zijn, geven wij er de voorkeur aan om risico's in de gemeentebegrotingen op te nemen. Voor zover er sprake is van (overige) significante risico's bij verbonden partijen, zijn deze opgenomen in de paragraaf "Weerstandsvermogen en risicobeheersing".

Overzicht verbonden partijen

Gemeenschappelijke regelingen

Werkvoorzieningschap Risse Groep

Programma 2

Vestigingsplaats	Weert	
Bestuurlijk belang	De gemeente Weert is, evenals de andere deelnemende gemeenten (Cranendonck en Nederweert), met 2 collegeleden in het bestuur vertegenwoordigd.	
Financieel belang	8.006	
Begroting:		
Financieel resultaat	8	
Balans:	1-1-2023	31-12-2023
Eigen vermogen	778	786
Vreemd vermogen	4.831	4.777

Bedrijfsactiviteiten

In de Participatiewet zijn de WWB, de Wsw en een deel van de Wajong samengevoegd. De Wsw-oud wordt door Risse Groep uitgevoerd. Daarnaast speelt Risse Groep een belangrijke rol in het ontwikkelen van arbeidsmogelijkheden voor personen met een afstand tot de arbeidsmarkt die vallen onder andere sociale wetgeving dan de Wsw.

Ontwikkelingen

Risse Groep ontwikkelt zich vanaf 2022 conform de 4 ontwikkelijnen die in de Toekomstvisie Risse Groep 2021-2030 "Samen maken we werk van talent" in december 2021 zijn vastgesteld.

Risico's

Momenteel is er sprake van een afnemende (structurele) meerjarige aanvullende gemeentelijke bijdrage. Het exploitatieresultaat 2023 kan echter slechter uitvallen dan nu wordt verwacht. Ook kunnen de financiële effecten van het uitvoeringsprogramma Toekomstvisie Risse Groep 2021-2030 afwijken van de huidige inschatting. Risse Groep beschikt over een beperkte buffer in het weerstandsvermogen om nieuwe tegenvallers zelfstandig te kunnen opvangen.

Veiligheidsregio Limburg Noord		
Programma 2 en 6		
Vestigingsplaats	Venlo	
Bestuurlijk belang	Het algemeen bestuur bestaat uit de burgemeesters van de gemeenten. Het dagelijks bestuur wordt benoemd door het algemeen bestuur en bestaat uit: de voorzitter van algemeen bestuur; 3 leden uit en op voordracht van de bestuurscommissie GGD; 3 leden uit en op voordracht van de bestuurscommissie Veiligheid zijnde algemeen bestuursleden. De gemeente Weert is vertegenwoordigd in het dagelijks bestuur.	
Financieel belang	5.738	
Begroting:		
Financieel resultaat	0	
Balans:	1-1-2023	31-12-2023
Eigen vermogen	6.177	6.783
Vreemd vermogen	55.874	55.904

Bedrijfsactiviteiten

In een veiligheidsregio wordt samengewerkt door verschillende besturen en diensten bij de uitvoering van taken op het terrein van brandweerzorg, rampen- en crisisbeheersing, geneeskundige hulpverlening, openbare orde en veiligheid.

Binnen de Veiligheidsregio Limburg-Noord werken brandweer, GGD en crisisbeheersing samen. Ook is de veiligheidsregio een samenwerkingsverband tussen de politie, gemeenten, defensie, waterschappen, Rijkswaterstaat, ambulanceZorg Limburg-Noord en Prorail. Het doel van de samenwerking is om gezamenlijke voorbereidingen te treffen en de aanpak van een ramp of crisis gecoördineerd tot stand te brengen.

Ontwikkelingen

- Tijdens het maken van de ontwerpbegroting 2023 is de oorlog in Oekraïne uitgebroken. De veiligheidsregio coördineert de opvang van Oekraïense vluchtelingen. Dit is na de coronacrisis en het hoogwater in de zomer van 2021 de derde crisis op een rij.
- De maatschappelijke thema's gezondheid en veiligheid zijn aan verandering onderhevig. Dit heeft te maken met nieuwe of veranderde wet- en regelgeving, verschuiving in taken tussen lokale en landelijke overheid, veranderende samenstelling van de bevolking, veranderende waarden en normen, verschuiving van risico's en verdergaande digitalisering.
- Aangaande de brandweer is de conclusie dat de (voornamelijk wettelijke) taken van de VRLN met de visie Brandweer 2030 goed zijn belegd. De veranderingen zijn in gang gezet en vragen de komende periode de nodige aandacht, ook in de interactie tussen gemeenten en VRLN.
- De VRLN werkt momenteel een visie op crisisbeheersing in 2030 uit, waarin de samenwerking met buurregio's (in Nederland, België en Duitsland) en informatie-gestuurd werken in samenwerking met gemeenten een belangrijke plaats innemen.
- Een efficiënte uitvoering van het huidige takenpakket kan ruimte geven voor de inzet van de GGD in de uitvoering van het Manifest. Denkbaar is verder dat de roldefiniëring van de GGD ertoe leidt dat taken aangevuld dan wel afgestoten moeten worden als dat meer passend zou zijn.

Risico's

De veiligheidsregio blijft, volgens de huidige inzichten, in het begrotingsjaar 2023 en meerjarig binnen de kasgeldlimiet en de renterisiconorm.

Gezien de investeringsplanning en de aflossing op bestaande geldleningen wordt in de kapitaalbehoefte voorzien door het aantrekken van geldleningen in 2023 en de volgende jaren. Hierbij wordt ervan uitgegaan dat de kasgeldlimiet maximaal benut wordt, zonder deze te overschrijden.

RUD Limburg Noord		
Programma 1		
Vestigingsplaats	Venlo/Roermond	
Bestuurlijk belang	De GR RUD LN heeft een algemeen bestuur, dagelijks bestuur, een directeur en een kleine ambtelijke organisatie. De gemeente Weert is via een collegelid vertegenwoordigd in het algemeen bestuur.	
Financieel belang	114	
Begroting:		
Financieel resultaat	-37	
Balans:	1-1-2023	31-12-2023
Eigen vermogen	181	144
Vreemd vermogen	1.150	1.150

Bedrijfsactiviteiten

De Gemeenschappelijke Regeling Regionale Uitvoerings Dienst Limburg Noord (GR RUD LN) is met ingang van 1 januari 2018 praktisch van start gegaan met 15 Noord- en Midden-Limburgse gemeenten en de provincie als deelnemers.

Binnen de huidige exploitatie is een post van € 50.000 opgenomen voor onvoorziene uitgaven. De RUD Limburg Noord beschikt niet over een algemene reserve.

Ontwikkelingen

Naar alle waarschijnlijkheid treden per 1 januari 2023 de Omgevingswet en de Wet Kwaliteitsborging Bouwen in werking. Het hieruit voortvloeiende digitale stelsel wordt verder geïmplementeerd.

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet zullen taken en bevoegdheden vanuit de huidige Wet bodembescherming van provincies naar gemeenten verschuiven. De gemeenten worden daarmee verantwoordelijk voor de bodemkwaliteit en de sanering van bodemverontreiniging. Het is op dit moment nog onvoldoende duidelijk of en hoeveel budget er voor de overdracht van bodemtaken landelijk beschikbaar komt en welke werkzaamheden door herschikking met bestaande formatie kunnen worden uitgevoerd.

Risico's

Het is mogelijk dat met de post onvoorzien van € 50.000 de risico's niet afgedekt kunnen worden. Elke deelnemer neemt deel in het risico van een negatief resultaat.

Omnibuzz		
Programma 2		
Vestigingsplaats	Sittard-Geleen	
Bestuurlijk belang	In het algemeen bestuur zijn 30 Limburgse gemeenten vertegenwoordigd. Deze gemeenten hebben de ambitie om het doelgroepenvervoer toekomstbestendig te organiseren, met een nadrukkelijke aansluiting op het reguliere openbaar vervoer.	
Financieel belang	680	
Begroting:		
Financieel resultaat	0	
Balans:	1-1-2023	31-12-2023
Eigen vermogen	966	960
Vreemd vermogen	4.610	5.337

Bedrijfsactiviteiten

Omnibuzz regelt het doelgroepenvervoer voor inwoners van Weert met een mobiliteitsbeperking. De kosten worden uit het Wmo budget voldaan. Omdat gemeenten naast Wmo vervoer ook verantwoordelijk zijn voor andere vormen van doelgroepenvervoer, zoals het Wmo begeleid vervoer (dagbesteding en dagopvang), het vervoer in het kader van de Jeugdwet en het leerlingenvervoer, wordt gestreefd naar een gefaseerde instroom van deze vervoersvormen om synergievoordelen te behalen.

Op verzoek van en in overleg met de deelnemende gemeenten is door Omnibuzz een pakket aan maatregelen uitgewerkt met als doel zowel de organisatie als de klant slimmer en efficiënter om te laten gaan met de beschikbare middelen.

Ondanks de stijging van de vervoersintensiteit is de kwaliteit van het vervoer uitstekend gebleven. Op basis van de visie "Goed, veilig, betrouwbaar en betaalbaar doelgroepenvervoer voor nu en later" heeft Omnibuzz verder invulling gegeven aan de ambitie om te groeien tot een professionele regiecentrale.

Daarnaast organiseert Omnibuzz, naast de reguliere overlegmomenten, themasessies voor ambtenaren en sturen ze 6x per jaar een bestuurlijke informatiebrief over de lopende gang van zaken qua vervoer en financiën alsmede actuele thema's.

Ontwikkelingen

De door de coronapandemie ontstane daling van het vervoer is nog niet terug op het oude niveau van vóór Corona. Daarnaast is er bij de taxibedrijven sprake van een chauffeurstekort, worden ze geconfronteerd met een forse stijging van de brandstofprijzen en is het behalen van verduurzaming van het wagenpark een probleem.

Risico's

Momenteel zijn er geen significante risico's te melden.

Belastingssamenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW)

Programma 4 en 5 en algemene dekkingsmiddelen

Vestigingsplaats	Roermond
Bestuurlijk belang	In het algemeen bestuur zijn alle deelnemende gemeenten en waterschappen vertegenwoordigd. Het dagelijks bestuur bestaat uit de voorzitter en 5 leden, te benoemen door het algemeen bestuur.
Financieel belang	887

Begroting:

Financieel resultaat	0	
Balans:	1-1-2023	31-12-2023
Eigen vermogen	1.203	1.203
Vreemd vermogen	1.428	1.143

Bedrijfsactiviteiten

BsGW draagt zorg voor het heffen en innen van alle lokale belastingen (gemeentelijk en voor waterschappen) en beheert de authentieke basisregistratie WOZ (administratie en waardering). Het takenpakket bestrijkt het taakveld van advisering en opstellen van conceptverordening(en), de opbouw van benodigde basisregistraties en het opleggen en innen van de aanslagen tot en met de dwanginvordering. Afhandeling van klantreacties gedurende al deze processtappen behoort eveneens tot het takenpakket.

Ontwikkelingen

Majeure ontwikkelingen bij BsGW zijn het project aanbesteding hosting en applicatie (AHA) en het project harmonisatie en herijking kostenverdeelmethodiek (KVM). BsGW investeert als kwaliteitsorganisatie continu in de ontwikkeling van kennis en resultaatbewustzijn van zijn medewerkers. Dit wordt aangetoond via een presentatie van bestuurlijk vastgestelde kwaliteitsnormering.

Risico's

Het voornaamste risico dat voor de gemeente uit dit samenwerkingsverband voortkomt is de toenemende hoogte van de proceskosten in verband met het afhandelen van bezwaarschriften en ontwikkelkosten. Dit blijft een aandachtspunt. Ook de aanbesteding en nadien de uitrol van een nieuwe belastingapplicatie blijven mogelijk bedrijfsvoeringstechnische risico's.

BVO ICT Noord- en Midden Limburg			
overhead			
Vestigingsplaats	Roermond		
Bestuurlijk belang	Bedrijfsvoeringsorganisatie. Van iedere deelnemende gemeente zit één lid van het college in het bestuur		
Financieel belang	1.808		
Begroting:			
Financieel resultaat	0		
Balans:	1-1-2023	31-12-2023	
Eigen vermogen	424	424	
Vreemd vermogen	n.v.t.	n.v.t.	

Bedrijfsactiviteiten

Het doel van de samenwerking is een flexibelere, efficiëntere en professionelere dienstverlening op het gebied van Informatie en Communicatie Technologie (ICT). Per 1-5-2021 zijn ook de gemeenten Asten en Someren toegetreden tot de BVO.

In de BVO vormen de gemeenten samen één bestuurslaag: het bestuur. De deelnemende gemeenten zijn: Roermond, Venlo, Weert, Nederweert, Asten en Someren.

Ontwikkelingen

Er zijn zienswijzen ingediend op de begroting 2023. Deze betreffen het verzoek tot meer sturingsmiddelen, inzicht en grip op financiën en de daarbij behorende dienstverlening.

Risico's

Er zijn momenteel geen significante risico's te melden.

MGR (modulaire gemeenschappelijke regeling)			
programma 2			
Vestigingsplaats	Venray		
Bestuurlijk belang	Het algemeen bestuur bestaat uit de wethouders zorg/sociaal domein van de 14 gemeenten in Noord- en Midden-Limburg. Het dagelijks bestuur wordt gevormd door 5 leden uit het algemeen bestuur.		
Financieel belang	115		
Begroting:			
Financieel resultaat	0		
Balans:	1-1-2023	31-12-2023	
Eigen vermogen	n.v.t.	n.v.t.	
Vreemd vermogen	n.v.t.	n.v.t.	

Bedrijfsactiviteiten

De MGR verricht werkzaamheden voor de 14 gemeenten in Noord en Midden-Limburg. De taken (modules "Beschermd Wonen, Maatschappelijke Opvang en Bemoediging & Preventie") betreffen:

- het beheer van het regionale budget: in hoofdlijnen betreft dit het ophalen van ontvangen rijksmiddelen bij de gemeenten, bekostigen van zorgaanbieders en regionale taken, afrekenen met gemeenten en aanbieders.
- het monitoren van ontwikkelingen binnen dit domein.
- het verzorgen van de financiële rapportages op bestuurlijk en ambtelijk niveau.
- het verzorgen van de regionale beleidscoördinatie op dit domein.
- het coördineren en ondersteunen van gemeentelijke toegangen.

Daarnaast wordt de inzet in het kader van het contractbeheer, contractmanagement en datamanagement die betrekking heeft op deze taken doorbelast aan alle deelnemers.

Ontwikkelingen

- Het opdrachtgeverschap aan de MGR is nog in ontwikkeling.
- Bestendiging cq. verdere standaardisering van werkwijzen en processen.
- Oriënteren op mogelijkheden als schaalvergroting en nieuwe activiteiten in het sociaal domein om daarmee efficiencywinst (kostenbesparingen voor de regio) te bereiken.
- Meetbare resultaten leveren: de toegevoegde waarde van de MGR voor de gemeenten moet verder worden uitgewerkt in prestatie-indicatoren zoals bespaarde zorgkosten, terugvordering & verhaal.

Risico's

- Risico op onvoorziene budgetoverschrijdingen doordat de MGR niet over een eigen weerstandsvermogen beschikt.
- Bedrijfscontinuïteit / onvoldoende gekwalificeerd personeel: De MGR is van een bescheiden omvang, waardoor de meeste functies solofuncties zijn en het lastig is om intern adequaat vervanging bij afwezigheid te organiseren. Hierdoor moet mogelijk extern ingehuurd worden.
- Niet adequaat in kunnen spelen op nieuwe ontwikkelingen in wet- en regelgeving binnen het sociaal domein.
- Rechtszaken inkooptrajecten: Aangezien de MGR een veelheid aan inkooptrajecten voor de regio verzorgt met grote belangen voor gemeenten en zorgaanbieders, leert de ervaring dat hier zo nu en dan rechtszaken uit voortkomen.

Vennootschappen en coöperaties

Enexis Holding NV			
Programma algemene dekkingsmiddelen (treasury)			
Vestigingsplaats	Den Bosch		
Bestuurlijk belang	Aandeelhouder, stemrecht		
Financieel belang	Dividend (112.110 aandelen)		
Begroting:			
Financieel resultaat	nog niet bekend		
Balans:	1-1-2023	31-12-2023	
Eigen vermogen	4.241.000	4.241.000	
Vreemd vermogen	5.154.000	5.154.000	

Bedrijfsactiviteiten

Enexis beheert het energienetwerk in Noord-, Oost- en Zuid-Nederland voor de aansluiting van ongeveer 2,7 miljoen huishoudens, bedrijven en overheden. De netbeheerderstaak is een publiek belang, wettelijk geregeld met o.a. toezicht vanuit de Autoriteit Consument en Markt. De vennootschap heeft ten doel het realiseren van een duurzame energievoorziening door state of the art dienstverlening en netwerken en door regie te nemen in innovatieve oplossingen. Dit om de energietransitie te versnellen én excellent netbeheer uit te voeren.

Ontwikkelingen

De rol van Enexis is essentieel voor versnelling van de energietransitie. Enexis is een strategische partner voor het bieden van een belangrijk fundament voor het kunnen behalen van de doelstellingen ten aanzien van broeikasgasreductie en duurzame opwekking. Om de transitie te realiseren moet er worden overgegaan van een centraal gestuurd, fossiel energiesysteem naar een decentraal, duurzaam energiesysteem. Dit vraagt forse aanpassingen in het energienetwerk en -dienstverlening.

In 2021 nam de totale capaciteit van alle op de netten van Enexis aangesloten duurzame productie-installaties met ruim 35% toe. Steeds meer klanten willen duurzame elektriciteit opwekken en terugleveren. Om de structurele toename van vraag en aanbod van energie mogelijk te maken is er anderhalf tot tweemaal meer netcapaciteit nodig. Daarvoor moet Enexis de netten op veel plaatsen verzwaren en uitbreiden of efficiënter gebruiken.

Risico's

Financieel risico: Vooralsnog kan Enexis de stijgende uitgaven opvangen door haar solide financiële positie. Om kosten te beperken stelt Enexis zich de komende jaren als doel om extra stappen te zetten in efficiënt werken. Zo dragen zij bij aan een betaalbaar energienet. Daarnaast is het van belang dat de inkomsten van Enexis toenemen. Ze blijven in gesprek met de Autoriteit Consument en Markt om de vergoedingen beter aan te laten sluiten bij de investeringsopgave. Ook onderzoekt Enexis hoe het Rijk, naast de bestaande aandeelhouders, kan helpen bij de grote financieringsvraag die door de energietransitie op ons afkomt.

NV Waterleidingmaatschappij (WML)

Programma algemene dekkingsmiddelen (treasury)

Vestigingsplaats	Maastricht
Bestuurlijk belang	Aandeelhouder, stemrecht
Financieel belang	Dividend (18 van de 500 aandelen)

Begroting:

Financieel resultaat	niet bekend	
Balans:	1-1-2023	31-12-2023
Eigen vermogen	194.003 (per 1-1-2022)	niet bekend
Vreemd vermogen	387.395 (per 1-1-2022)	niet bekend

Bedrijfsactiviteiten

De kerntaak van WML is het duurzaam en doelmatig leveren van leidingwater aan inwoners, bedrijven en (overheids)instellingen in Limburg. Drinkwater van uitstekende kwaliteit, 24 uur per dag en met de juiste druk.

WML stelt de openbare drinkwatervoorziening veilig, beschermt bronnen en stimuleert duurzaam gebruik van water.

Ontwikkelingen

WML heeft haar financieel beleid herijkt, waardoor ze weer betere toegang heeft tot de kapitaalmarkt. Bovendien financiert de BNG inmiddels ook weer drinkwaterbedrijven. Vanuit de visie werkt WML aan de hand van 3 speerpunten: Robuust, Samen en Duurzaam. Dit heeft o.a. geleid tot de volgende activiteiten en initiatieven:

- Invoering van een nieuwe crisisorganisatie, die direct op de proef werd gesteld bij de overstromingen in juli 2021.
- Behalen van het predicaat 'klimaatneutraal', mede door de in bedrijfname van Windpark Ospeldijk. Hiermee kan WML het Limburgse drinkwater volledig met groene stroom oppompen, zuiveren en bij huishoudens en bedrijven afleveren.
- Diverse initiatieven samen met stakeholders en klanten om het watergebruik in Limburg te verduurzamen, zoals het programma Circulair water voor Chemelot en het onderzoek 'gedragsbeïnvloeding in de praktijk'.

Risico's

WML heeft met de volgende strategische risico's te maken:

- Beschikbaarheid kwalitatief goed personeel.
Door het ontwikkelen en uitvoeren van een strategische personeelsplanning (SPP) en competentie management blijft WML investeren in haar medewerkers en de bedrijfsprocessen. Daarnaast heeft WML een nauwe samenwerking met collega partijen in de drinkwatersector om specifieke vakdisciplines te delen. Hiermee tracht WML haar ongewenste uitstroom zo laag mogelijk te houden en mede door middel van nauwe samenwerking binnen de drinkwatersector over goed opgeleide medewerkers te kunnen blijven beschikken
- Beschikbaarheid kwalitatieve drinkwaterbronnen.
Blijvende aandacht is noodzakelijk voor het tijdig acteren bij nieuwe of wijzigende bestemming- / omgevingsplannen. Ook stimuleert WML agrariërs om de nitraatuitspoeling (uit mest) te verminderen teneinde de kwaliteit van het grondwater te verbeteren. Maaswater wordt tijdelijk opgeslagen in de Lange Vlieter, waarin een aantal natuurlijke zuiveringsprocessen plaatsvindt. De kwaliteit van het Maaswater verdient veel aandacht en wordt 24 uur per dag gemonitord. Bij mogelijke verontreinigingen wordt de inname van Maaswater direct gestopt.

NV Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)		
Programma algemene dekkingsmiddelen (treasury)		
Vestigingsplaats	Den Haag	
Bestuurlijk belang	Aandeelhouder, stemrecht	
Financieel belang	41.379 aandelen van € 2,50. De hoogte van de nettowinst is met onzekerheden omgeven, omdat de bank geen voorspelling kan doen over de ontwikkeling van de ongerealiseerde marktwaardeveranderingen. Een betrouwbare schatting van de nettowinst voor 2022 kan de bank daarom niet maken.	
Begroting:		
Financieel resultaat	Over 2021 realiseerde BNG een nettowinst na belastingen van EUR 236 miljoen.	
Balans:	1-1-2023	31-12-2023
Eigen vermogen	5.062.000 (1-1-2022)	Niet bekend
Vreemd vermogen	143.995.000 (1-1-2022)	Niet bekend

Bedrijfsactiviteiten

BNG is er voor het publieke domein en het publieke belang. Het doel van de BNG is gedreven door maatschappelijke impact. Het draait niet om zoveel mogelijk winst, maar om maximale maatschappelijke impact. Dat is de drijfveer.

Onder het publieke domein rekent de BNG:

- De Nederlandse overheid, de provincies, de gemeenten en de waterschappen;
- Organisaties die een overheidstaak uitvoeren zoals woningcorporaties, zorg- en onderwijsinstellingen;
- Organisaties waarvan het aandelenkapitaal voor de helft of meer door de overheid wordt verschaft en/of activiteiten waarvoor de overheid 100% garant staat.

Toelichting: het eigenaarschap van gemeenten, provincies en de Staat, alsmede het door de statuten beperkte werkterrein van de bank, bieden financiers het vertrouwen dat het risico van kredietverlening aan dit instituut zeer beperkt is. BNG bundelt de uiteenlopende vraag van klanten tot een beroep op de financiële markten dat aansluit op de behoefte van beleggers wat betreft volume, liquiditeit en looptijd. Door de combinatie van beide elementen heeft de bank een uitstekende toegang tot financieringsmiddelen tegen zeer scherpe prijzen, die weer worden doorgegeven aan decentrale overheden en aan instellingen voor het maatschappelijk belang. Dat leidt voor de burger uiteindelijk tot lagere kosten voor tal van voorzieningen.

Ontwikkelingen

Gedurende 2021 hebben zich geen veranderingen voorgedaan in de belangen van aandeelhouders in de BNG.

De lage rentetarieven hebben een drukkend effect op de financiële resultaten.

Het renteresultaat bedroeg in 2021 € 407 miljoen, een daling van € 70 miljoen ten opzichte van 2020. De daling is voor € 57 miljoen toe te schrijven aan het feit dat BNG als gevolg van een procesmatige fout niet tijdig heeft voldaan aan een rapportageverplichting om in aanmerking te komen voor de extra rentekorting van 0,5% op de Targeted Longer-Term Refinancing Operation (TLTRO). BNG erkent en betreurt de gemaakte fout en heeft naar aanleiding hiervan maatregelen genomen om dit in de toekomst te voorkomen. De bank is in gesprek met de Nederlandsche Bank om alsnog tot een proportionele uitkomst te komen, die recht doet aan de bedoeling van de TLTRO en het feit dat BNG materieel aan de voorwaarden voor toekenning voldoet.

Ook zonder rekening te houden met de gemiste rentekorting is het renteresultaat lager dan het voorgaande jaar. Dit is een gevolg van de lage rentestand, die met name het renteresultaat op het geïnvesteerde eigen vermogen negatief beïnvloedt. Het reguliere uitkeringspercentage van 50% is aangepast naar 60% ter compensatie voor de niet-verkregen TLTRO-korting.

Risico's

Het risico bestaat dat de strategische beslissingen leiden tot winstderving en verlies van kapitaal door veranderingen buiten haar macht met betrekking tot het politieke klimaat, ontwikkelingen op het gebied van regelgeving, de reputatie, het ondernemingsklimaat en ESG (Environmental, Social en Governance) ofwel Milieu, maatschappij en governance.

Een belangrijk actiepunt is het opnemen van toezichtrichtlijnen op het gebied van ESG in het Risk Management Framework.

Inkoopcentrum Zuid			
Programma Overhead			
Vestigingsplaats	Echt		
Bestuurlijk belang	Deelname aan een coöperatie.		
Financieel belang	De gemeente Weert is lid van de coöperatieve vereniging. Daarvoor betalen we een jaarlijkse bijdrage (€ 7.600,-).		
Begroting:			
Financieel resultaat		n.v.t.	
Balans:		1-1-2023	31-12-2023
Eigen vermogen		n.v.t.	n.v.t.
Vreemd vermogen		n.v.t.	n.v.t.

Bedrijfsactiviteiten

Als het kennis- en expertisecentrum voor haar leden is Inkoopcentrum Zuid gericht op innovatieve en creatieve oplossingen voor inkoopvraagstukken. Het creëert aldus meer mogelijkheden voor optimaal en maatschappelijk verantwoord inkopen, slim gebruikmakend van de ruimte die de wet- en regelgeving biedt. Ook sluit Inkoopcentrum Zuid zelfstandig raamovereenkomsten, waaraan leden kunnen deelnemen. Leden die tijdelijk behoefte hebben aan een (parttime) inkoopspecialist in eigen huis, kunnen daarvoor terecht bij Inkoopcentrum Zuid.

Ontwikkelingen

De huidige directeur gaat een andere rol vervullen binnen Inkoopcentrum Zuid. Er is daarom gestart met de werving van een nieuwe directeur/strategisch inkoper.

Samenwerkingsverbanden

Afvalsamenwerking Limburg	
Vestigingsplaats	Maastricht
Publiek belang	Het organiseren en behartigen van de belangen van de Limburgse gemeenten bij het verwerken van het afval.
Financieel belang	Jaarlijkse contributie (€ 0,30 per inwoner).

Bedrijfsactiviteiten

ASL is een vereniging waar alle Limburgse gemeenten lid van zijn. ASL stelt zich ten doel om ingezameld huishoudelijk afval op een efficiënte wijze zo verantwoord mogelijk voor het milieu te laten verwerken. Dat doet zij bijvoorbeeld via contract-aanbesteding voor gemeenten voor grote afvalstromen zoals GFT en restafval en mogelijk in de toekomst meer stromen. ASL zorgt ook voor kennisdeling tussen de leden en voor belangenbehartiging van de leden op nationaal niveau.

Ontwikkelingen

Eind 2019 heeft ASL een nieuwe visie vastgesteld over hoe in de toekomst om te gaan met afval in onze provincie. De leden willen niet meer traditioneel afvalvolume in de markt zetten. Ze gaan voor een aanpak met de kernwoorden circulair, samenwerking en grensverleggend.

Vereniging van Nederlandse Gemeenten	
Vestigingsplaats	Den Haag
Publiek belang	De leden collectief en individueel bijstaan bij het vervullen van de bestuurstaken en invulling arbeidsvoorwaardenbeleid.
Financieel belang	Jaarlijkse contributie: 70

Bedrijfsactiviteiten

De Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) is de organisatie die alle gemeenten in Nederland en de overzeese gebieden verbindt. De vereniging heeft als doel om de lokale overheid te versterken, zodat gemeenten hun inwoners optimaal kunnen bedienen.

Ontwikkelingen

Er zijn geen bijzonderheden te vermelden.

Samenwerking Midden-Limburg (SML)	
Vestigingsplaats	Roermond
Publiek belang	Organiseren netwerkstructuur voor bundeling en coördinatie van regionale projecten en trajecten op economisch en fysiek terrein.
Financieel belang	Jaarlijkse bijdrage: 30 (€ 0,60 per inwoner voor de proces-/organisatiekosten).

Bedrijfsactiviteiten

De samenwerking tussen 7 Limburgse gemeenten en diverse maatschappelijke partners is erop gericht de groene, verbindende en aantrekkelijke identiteit van Midden-Limburg te behouden en waar nodig te versterken. Door de samenwerking wordt bijgedragen aan een innovatieve en duurzame ontwikkeling van deze regio en het realiseren van maatschappelijke opgaven.

Ontwikkelingen

In december 2021 is de Regionale Investeringsagenda Midden-Limburg vastgesteld. Hierin werken we gezamenlijk aan de uitdagingen uit de visie Verbindend Hart van Limburg. Van de vrijgekomen middelen uit het regiofonds, ook wel GOML-middelen genoemd, wordt € 50.362 ingezet als startbijdrage voor de Investeringsagenda (Regio Deal).

Keyport	
Vestigingsplaats	Weert
Publiek belang	De aangesloten partijen (triple helix) slaan de handen ineen om de economische structuur van de regio duurzaam te versterken en het vestigingsklimaat te verbeteren.
Financieel belang	122 (€ 2,47 per inwoner)

Bedrijfsactiviteiten

De gemeenten Leudal, Cranendonck, Maasgouw, Nederweert, Roerdalen, Roermond en Weert ondernemen samen onder de naam Keyport, dé ondernemende regio! Een regio die zich kenmerkt door flexibele en slimme MKB bedrijven. Bedrijven die samen met vele handige handen en slimme koppen de economische motor van de regio zijn. Keyport is ook een netwerkorganisatie die ondernemers, onderwijs en overheid helpt met beter ondernemen. Samen willen we de economische structuur duurzaam versterken. Concreet, doelgericht en waardevol. Keyport helpt met vragen over innovatie, duurzaamheid, ondernemerschap, personeel en zichtbaarheid.

Ontwikkelingen

Keyport voert het Routeplan Keyport Next Level 2021-2024 uit. Dit plan geeft richting aan de ambitie en doelstellingen voor de periode tot 2025. Door uitvoering te geven aan dit plan kan er antwoord worden gegeven op de grote uitdagingen die er liggen, zoals de omslag van lineair naar circulair, arbeidsmarktvraagstukken, robotisering en digitalisering. De voor de uitvoering van dit plan gevraagde verhoging van de bijdrage is niet door alle gemeenten ondersteund. Voor 2021-2024 is de bijdrage bevroren op het huidige niveau van € 2,47 per inwoner. Met de toekenning van de MKB-deal (€ 317.000) en resterende provinciale subsidie kan Keyport voorlopig de ambities van het Routeplan uitvoeren. Daar komt bij dat er door de coronacrisis minder activiteiten zijn uitgevoerd dan gepland, en minder is uitgegeven. In 2021 is geïnvesteerd in het verkennen van mogelijkheden en het intensiveren van bovenregionale samenwerking, het positioneren van Keyport binnen de diverse samenwerkingen op regionaal, bovenregionaal en landsdeel niveau, het voorbereiden van projecten met schaalgrootte en het ontwikkelen en uitrollen van de campagne 'de ondernemende regio'. En is er meer geïnvesteerd in 'loopvermogen' aan de voorkant van het proces.

EC Geo (Expertise Centrum GEO)	
Vestigingsplaats	Heythuysen
Publiek belang	Borging van continuïteit, kwaliteitsverbetering en eenheid van ruimtelijke data (Geografische informatie).
Financieel belang	Bedrijfsvoering.

Bedrijfsactiviteiten

Samenwerkingsvorm met als doel invulling te geven aan de wettelijke verplichtingen uit de Wet BGT en vervolgens aan het optimaliseren van het beheer en gebruik van Geo informatie.

In ECGeo vormen de deelnemende gemeenten (Roermond, Leudal, Weert en Nederweert) samen één bestuurslaag: het bestuur. Elke gemeente heeft één stem.

Ontwikkelingen

Het nut en belang van GEO-informatie is groter dan ooit. Het goed op orde hebben van deze data is van groot belang voor de uitdagingen van de toekomst. Er zal intensievere samenwerking tussen de verschillende werkvelden ontstaan, waarbij GEO-informatie de sleutel tot verbinding vormt. Daarom is het voor ECGeo belangrijk zich te verbreden en bekwamen in informatie-advisering en innovatie rondom GEO-informatie.

De belangrijkste ontwikkeling is de doorontwikkeling van de GEO-basisregistraties. Hierin wordt medio 2025 een eindbeeld geschetst van een 3D- samenhangende objectenregistratie waarin minimaal (delen van) de BGT, BAG, WOZ en BOR een positie krijgen. De huidige registraties gaan in elkaar op en worden aangevuld met informatie over de objecten in deze registraties van andere bronhouders. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het Nationaal Wegenbestand (NWB) van Rijkswaterstaat of de leggers van de waterschappen. Deze ontwikkeling betekent veel voor alle organisaties die momenteel in deze registraties actief zijn en kan organisatorisch van intensievere samenwerking tot het in elkaar opgaan van organisaties betekenen.

In het geval van ECGeo waarin binnen de gemeenten versnippering in de uitvoering en beheer is ontstaan (WOZ bij een belastingsamenwerking, BAG en BOR bij de afzonderlijke gemeenten, ECGeo BGT en GEO-component in de andere registraties) kan dit afhankelijk van de keuze van de opdrachtgevers grote impact hebben. Elke afzonderlijk vermelde taak kan in theorie bij verschillende partijen liggen, mits er goed wordt samengewerkt. Binnen ECGeo worden pilots uitgevoerd om grip te krijgen op thema's binnen deze ontwikkeling.

Grondbeleid

Inleiding

In deze paragraaf wordt inzicht gegeven in het gemeentelijke grondbeleid, de resultaten van de grondexploitatieberekeningen (geraamde opbrengsten en investeringen), de winstnemingen en de uitgangspunten omtrent de reserves in relatie tot de risico's die zich voordoen binnen de grondexploitatieprojecten.

Voor de prognose van de opbrengsten en de investeringen en de informatie over de boekwaarde wordt verwezen naar het Meerjarenperspectief Grondexploitaties 2021-2022 (MPGV 2021-2022, vastgesteld door de raad d.d. 13 juli 2022). Hierin zijn de opbrengsten, investeringen en resultaten van de grondexploitaties uitvoerig toegelicht.

Grondbeleid in relatie tot het realiseren van bestuurlijke doelen

Grondbeleid in relatie tot het realiseren van bestuurlijke doelen

Grondbeleid is geen doel op zich maar vormt het kader waarbinnen de gemeente haar ruimtelijke beleidsdoelstellingen wil realiseren. Het grondbeleid is van belang voor woningbouw, infrastructuur, duurzaamheid, klimaatadaptatie en commerciële en economische ontwikkelingen. Ruimtelijke Ordening heeft invloed op bestaande belangen en eigendomsposities, het is daarom van belang hoe de gemeente daarmee omgaat in het nastreven van de gemeentelijke doelstellingen. In het coalitieprogramma zijn de volgende voor de grondexploitatie relevante doelstellingen opgenomen:

Woonklimaat

- Iedere doelgroep kan goed wonen
- Bouwen voor elke doelgroep
- Streven naar een goede balans tussen betaalbare huur- en koopwoningen voor alle doelgroepen in overeenstemming met vraag en aanbod
- Inzetten op gemengde wijken met extra aandacht voor sociale-, middenhuur en (nieuwe) woonvormen gecombineerd met zorg
- Realiseren van 1000 woningen en ontwikkelen van plannen voor nog eens 1000 woningen in zowel de stad als de kerkdorpen

Economie

- Onderzoeken of uitbreiding of herinrichting van bedrijventerreinen mogelijk is om gevestigde (MKB-) ondernemers een plek te blijven bieden in Weert
- Ontwikkelen van plannen om onze bedrijventerreinen toekomstbestendig te maken samen met de gevestigde bedrijven en Parkmanagement

In december 2019 besloot de raad over de Nota Grondbeleid 2020. In de nota wordt gestreefd naar het creëren van meerwaarde in bredere zin en staat het maatschappelijke effect van een gebiedsontwikkeling centraal. Dit wordt getoetst aan de hand van de vijf waarden uit de strategische visie, de zogenaamde 'Weerter Waarden'. De gemeente kan vanuit ondernemend gedrag invloed uitoefenen en zorgen voor toegevoegde waarde bij maatschappelijke opgaven. Het bijbehorende afwegingskader speelt hierin een belangrijke rol. Ook wordt er in de nota grondbeleid een verbinding gezocht tussen de grondexploitatie en het strategische vastgoed. De gebundelde kracht van beide expertisen kan zorgen voor een grotere meerwaarde.

In het kader van een recente uitspraak van de hoge raad (Didam) moet een overheidslichaam dat het voornemen heeft om een onroerende zaak (gebouwd of ongebouwd) te verkopen, via een selectieprocedure ruimte bieden aan (potentiële) gegadigden om mee te kunnen dingen naar de verkoop. Dit is het geval als er meerdere gegadigden zijn of er redelijkerwijs te verwachten is dat

er meerdere gegadigden zullen zijn. Hierbij wordt onder verkoop ook verstaan uitgifte in erfpacht, pacht, verhuur of ingebruikgeving. Om te kunnen voldoen aan de voorwaarde van openbaarheid is in 2022 een beleidsregel opgesteld voor de verkoop van onroerende zaken.

Aankomende grondexploitaties

Momenteel zijn er op verschillende locaties in de Gemeente Weert ontwikkelingen die kunnen leiden tot een toekomstige grondexploitatie. De raad heeft ingestemd met het ontwikkelen van de stadsbruglocatie als woningbouwlocatie. De grondexploitatie hiervoor dient nog geopend te worden. Op een locatie aan de Dr. Schaepmanstraat in Weert wordt onderzocht of woningbouw gerealiseerd kan worden. Dit kan tot een grondexploitatie leiden in 2023. Daarnaast ontstaan er in het kader van Gebiedsvisie Keent & Moesel een aantal grondexploitaties. Over de locaties Zevensprong en J.W. Frisolaan heeft de raad in 2022 een besluit genomen. Het Centrumgebied Moesel is momenteel in onderzoek.

Ten slotte worden er in de bestuursopdracht Beekstraatkwartier verschillende scenario's voor het plan Beekstraatkwartier onderzocht. Een van de scenario's is volledige sloop en nieuwbouw en dit zou kunnen leiden tot een nieuwe grondexploitatie.

Prognose te verwachten resultaten

Het eindresultaat van de lopende grondexploitaties wordt bepaald door de al gemaakte kosten (boekwaarde) plus het saldo van toekomstige kosten en opbrengsten in die projecten. De langstlopende grondexploitatie Kampershoek 2.0 loopt tot en met 2032.

De boekwaarde per 1 januari 2022 van alle lopende grondexploitaties bedraagt € 25,8 miljoen. De boekwaarde wordt de komende jaren geleidelijk teruggebracht naar een verwacht tekort op de eindwaarde van € 6,2 miljoen. Een uitgebreide analyse van de verwachte toekomstige investeringen en opbrengsten per project treft u aan in het MPG 2021-2022.

Winstneming

Binnen de grondexploitatie worden de volgende winstnemingsprincipes gehanteerd:

- Er wordt winst c.q. verlies genomen bij beëindiging van een project
- Er dient tussentijds winst te worden genomen als deze met voldoende zekerheid kan worden vastgesteld

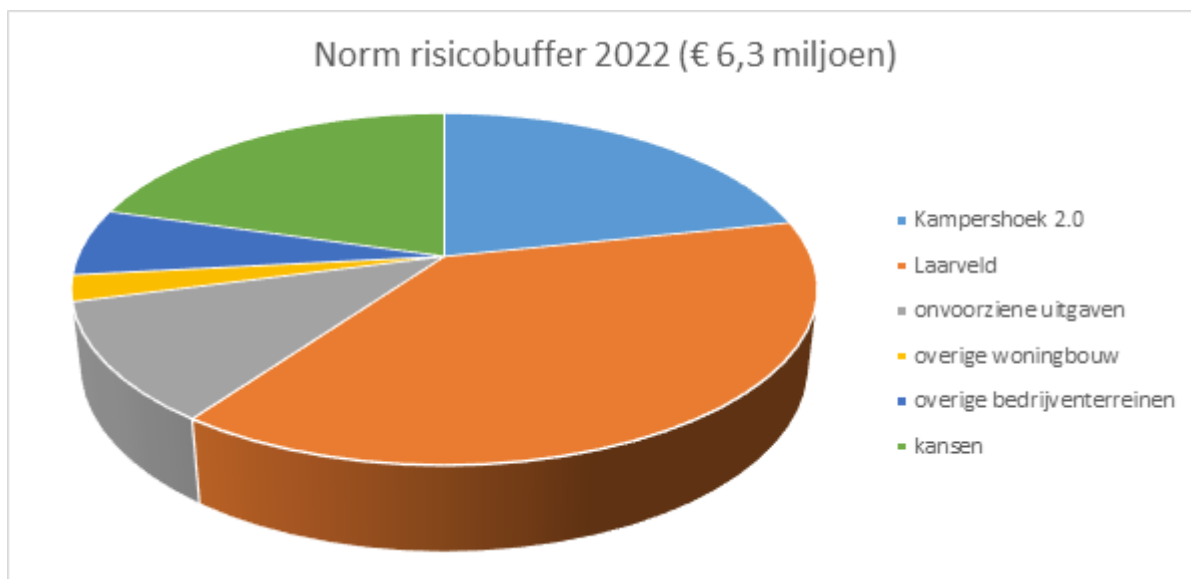
De gemeente Weert hanteert voor het berekenen van de winstneming, in navolging van de voorschriften van de commissie BBV, de methode van 'Percentage of completion' (Poc-methode).

De berekening van deze verwachte winstnemingen is op basis van een inschatting (best estimate) van geprognosticeerde kosten en opbrengsten en uitgangspunten van fasering. Deze kunnen sterk afwijken als gevolg van vertragingen of juist versnellingen in de voortgang van de grondexploitaties. Om die reden wordt het resultaat pas bij de jaarrekening verwerkt aangezien de cijfers dan definitief zijn.

Reserves in relatie tot risico's

In 2022 zijn er twee bestemmingsreserves gekoppeld aan de grondexploitatie. Dit betreft de reserve Risicobuffer bouwgrondexploitaties en de bestemmingsreserve parkfaciliteiten en parkbeheer Kampershoek 2.0. Per 1 januari 2022 bedraagt de Risicobuffer bouwgrondexploitaties € 6,3 miljoen. De bestemmingsreserve parkfaciliteiten en parkbeheer Kampershoek 2.0 is ook ongewijzigd en blijft op een bedrag van € 0,55 miljoen.

De risico's in de grondexploitaties worden geïnventariseerd met behulp van de RISMAN-methode. In deze werkwijze is meer aandacht voor het benoemen en opvolgen van beheersmaatregelen en de wijze van het berekenen van de benodigde risicobuffer. De norm voor de risicobuffer is berekend op € 6,3 miljoen; de reserve is voor 100% gevuld.

Berekening norm Risicobuffer bouwgrondexploitaties

Voorziening verliesgevende grondexploitaties

Om meerwaarde te creëren en maatschappelijk effect te behalen wordt er soms meer geïnvesteerd dan opbrengst gegenereerd. De BBV schrijft voor dat er een voorziening gevormd moet worden zodra er een verlies verwacht wordt. Verwachte verliezen in projecten moeten hierdoor genomen worden zodra ze worden verwacht. De voorzieningen worden getroffen op eindwaarde.

Ten opzichte van het MPG 2021-2022 zijn er geen mutaties die aanleiding geven om de grondexploitaties bij te stellen voor de begroting 2023. Hierdoor blijven de voorzieningen ongewijzigd ten opzichte van de jaarrekening 2021 op een bedrag van € 17,2 miljoen.

Vastgoed

Inleiding

In deze paragraaf wordt een toelichting gegeven op de begroting vastgoedbudgetten 2023. Bij het opstellen van de begroting vastgoed is uitgegaan van een volledige toedeling van kosten naar vastgoedobjecten en -objectgroepen. Zoals aangegeven in het vastgoedhoofdstuk van het Meerjaren Perspectief op Grondexploitaties en Vastgoed (MPGV) is de begroting afgestemd op de informatiebehoefte en de mogelijkheid tot periodieke rapportages van de vastgoedbudgetten. Transparantie en eenduidigheid zijn de kernwaarden op basis waarvan de begroting is opgesteld.

Nieuwe ontwikkelingen

Voorzieningenstructuur

In december 2021 is de bestuursopdracht herijking maatschappelijke voorzieningenstructuur ter besluitvorming aan de raad voorgelegd en vastgesteld. Deze bestuursopdracht zal tot een uitvoeringsplan leiden om de maatschappelijke voorzieningenstructuur te herijken en te komen tot een kernportefeuille aan accommodaties. We willen streven naar een efficiënt gebruik en hoge bezetting, waarbij publieke beleidsdoelstellingen en activiteiten in stand gehouden worden. Ook zal in beeld worden gebracht of, en zo ja en waar, mogelijk vastgoedobjecten kunnen worden afgestoten en voor welke maatschappelijke vastgoedobjecten middelen benodigd zijn om te komen tot een toekomstbestendige accommodatie rekening houdend met de verduurzamingsopgave. In 2022 is gestart met het onderzoek dat zal doorlopen tot het eerste kwartaal 2024. De uitkomsten hiervan gelden als input voor het uitvoeringsplan dat in 2024 ter besluitvorming wordt voorgelegd.

Verduurzaming gemeentelijke vastgoedportefeuille

De gemeente Weert heeft de ambitie uitgesproken om in 2040 energieneutraal te zijn. Hiervoor staan in de Weerter Routekaart Energietransitie acties beschreven. Voor de eigen vastgoedportefeuille wordt ingezet op het aardgasvrij/-proof maken van de vastgoedobjecten in 2030 en energieneutraliteit in 2040. Voor de uitvoering van de maatregelen om de isolatiewaarde van gebouwen te verhogen wordt waar mogelijk aangesloten bij de natuurlijke onderhoudsmomenten. Vanuit de Weerter Routekaart Energietransitie is € 500.000 beschikbaar gesteld. Voor de toekomst zal in beeld worden gebracht welke middelen op welk moment nog benodigd zijn voor de verduurzaming van de vastgoedportefeuille. In 2022 is voor ieder pand een Energie Maatwerkadvies opgesteld om de huidige technische staat te kunnen bepalen in relatie tot de verduurzamingsopgave. In 2023 gaan we starten met een verduurzamingsplan. Het betreft een forse opgave die een impact zal hebben op financiën en capaciteit, we zullen dit in 2024 op basis van het duurzaam meerjarig investeringsplan en het duurzaam meerjarig onderhoudsplan voorleggen aan de Raad.

Oneigenlijk grondgebruik

Als gemeente hebben we de taak ons bezit veilig te stellen. In juli 2020 is het college gestart met de aanpak van oneigenlijk grondgebruik. We hebben dit geëvalueerd in 2022 en zullen in 2023 en 2024 prioriteren op de locaties waar een risico op verjaring geldt. Daarna zal worden geëvalueerd hoe de andere locaties worden opgepakt en zal er eventueel een bijstelling van middelen nodig zijn.

Erfpachtovereenkomst

Op de bedrijventerreinen zijn bij meerdere erfpachtovereenkomsten afspraken gemaakt waarin de erfpachter vanuit de erfpacht na een vastgestelde periode de mogelijkheid heeft de grond te verwerven tegen een al bij afsluiting van de erfpacht vastgestelde grondprijs. Geraamde canoninkomsten komen te vervallen, wanneer de grond tussentijds wordt afgenomen.

Doorontwikkeling

De afgelopen jaren zijn er veel stappen gezet in de doorontwikkeling van het team Vastgoed. Zo is het vastgoedregistratiesysteem ingericht en in 2022 in gebruik genomen. De koppelingen met andere systemen zijn geoptimaliseerd waarmee het verkrijgen van inzicht en het sturen op de inzet van het gemeentelijk vastgoed eenvoudiger en efficiënter kan plaatsvinden. In 2023 is nog een verdere doorontwikkeling voorzien waarbij wordt geïnvesteerd in een automatisch toegangssysteem van de sportaccommodaties en een zelfreserveringssysteem. Er is een prioriteit ingediend om de benodigde investeringen hiervoor uit te kunnen voeren.

Ruimtelijke ontwikkelingen

Momenteel zijn er op verschillende locaties binnen de gemeente Weert ontwikkelingen in voorbereiding die kunnen leiden tot herontwikkeling van het gemeentelijke vastgoed. Op een locatie aan de Dr. Schaepmanstraat in Weert wordt onderzocht of woningbouw gerealiseerd kan worden. Daarnaast ontstaan er in het kader van de Gebiedsvisie Keent & Moesel een aantal grondexploitaties. Voor het Beekstraatkwartier is in 2022 de bestuursopdracht vastgesteld. In elk van deze gebieden zijn posities van Vastgoed betrokken en er zal in 2023 naar mogelijke herontwikkeling gekeken worden.

Voor het zalencentrum Poort van Limburg is in 2022 het lopende onderzoek verbreed en zijn de mogelijkheden van het gebouw onderzocht, zowel in bestemming, gebruik en exploitatie. Dit wordt begin 2023 afgerond op basis van een aantal scenario's. Na besluitvorming zal uitvoering worden gegeven aan het voorkeursscenario.

Financiële samenvatting

Voor de financiële analyse (op taakveldniveau) is een vergelijking gemaakt met de begroting 2022 inclusief de aanpassingen verwerkt tot en met de 1e Tussenrapportage 2022. Uitgangspunt voor deze analyse is de nieuwe programma indeling zoals vastgesteld door de gemeenteraad. Het Meerjarig Onderhoudsplan (MJOP) gemeentelijk vastgoed en overige bezittingen 2021-2025 is ongewijzigd. Het totaal van de onttrekkingen van de reserve onderhoud gemeentelijk vastgoed voor de jaren 2021-2025 blijft gelijk aan het door de raad beschikbaar gestelde bedrag. De mutaties hebben daarom geen effect op de gemeentelijke begroting (budgettair neutraal).

In onderstaande analyse worden de MJOP-mutaties verder niet meer toegelicht.

Onderaan deze paragraaf zijn twee samenvattende tabellen opgenomen. De eerste tabel heeft betrekking op de cijfermatige analyse van vastgoed exclusief MJOP, de tweede tabel heeft betrekking op uitsluitend de mutaties van het MJOP. Hoewel de mutaties van het MJOP per saldo een afname tonen van € 66.000 heeft dit geen effect op het begrotingssaldo omdat deze onderdeel zijn van de reserve gemeentelijk vastgoed.

Programma 1 Goed wonen voor iedere doelgroep

De lasten zijn € 280.000 hoger en de baten zijn € 36.000 hoger begroot dan in 2022.

Taakveld beheer overige gebouwen en gronden

Lasten

De forse stijging van de energiekosten heeft voor 2023 een toename van de begroting tot gevolg van € 53.500.

Baten

Voor de begroting 2023 heeft een herbeoordeling plaatsgevonden van de huur- en pachtopbrengsten, welke per saldo nagenoeg geen effect heeft op de begroting, maar wel enige invloed heeft op de separate taakvelden. Voor de overige gebouwen en gronden resulteert dit in een hogere opbrengst van € 23.600.

Taakveld Sportaccommodaties

Lasten

In 2022 zijn enkele panden gesloopt, waardoor exploitatiebudgetten ter grootte van € 77.800 zijn verrekend met de taakstelling. Het betreft het Microhalcomplex op de Nassaulaan en de sportzaal Molenveld op de Regulierenstraat.

Desondanks is er per saldo toch een toename van de geraamde lasten, wat verklaard wordt door de indexering van de energiekosten (€ 281.000) en de overige indexeringen (€ 14.000).

Taakveld Cultureel erfgoed

Baten

In 2018 is door de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed een subsidie toegekend voor de instandhouding van rijksmonumenten. Het betreft de St. Jansmolen in Stramproy, de St. Annamolen in Tungalroy, Molen de Nijverheid in Stramproy en Molen St. Anna in Keent. Het totale subsidiebedrag bedraagt € 119.790, wat in 6 jaren wordt bevoorschot. In 2023 is hiervoor een subsidie opbrengst geraamd van € 18.000.

Programma 2 Iedereen doet mee

De lasten zijn 6.000 hoger en de baten zijn € 5.000 lager begroot dan in 2022.

Taakveld onderwijshuisvesting

Lasten

De geraamde lasten zijn toegenomen door reguliere indexering.

Baten

Voor de begroting 2023 heeft een herbeoordeling plaatsgevonden van de huur- en pacht opbrengsten, welke per saldo nagenoeg geen effect heeft op de begroting, maar wel enige invloed heeft op de separate taakvelden. Voor de onderwijshuisvesting resulteert dit in een lagere opbrengst van € 16.900.

Taakveld samenkracht en burgerparticipatie

Baten

Voor de begroting 2023 heeft een herbeoordeling plaatsgevonden van de huur- en pacht opbrengsten, welke per saldo nagenoeg geen effect heeft op de begroting, maar wel enige invloed heeft op de separate taakvelden. Voor de onderwijshuisvesting resulteert dit in een lagere opbrengst van € 12.200.

Programma 4 Duurzaam en innovatief ondernemen en leven

De lasten zijn € 69.000 lager en de baten zijn € 1.000 lager begroot dan in 2022.

Taakveld Cultuurpresentatie, cultuurproductie en participatie

Lasten

In 2022 zijn enkele panden verkocht, waardoor exploitatiebudgetten ter grootte van € 75.000 zijn verrekend met de taakstelling vastgoed. Het betreft het RICK en de ROOS in de Beekstraat en de bovenverdieping van het Muntcomplex aan het Collegeplein.

Programma 5 Goed ontsloten en verweven met de regio

De lasten zijn € 6.000 hoger en de baten zijn € 1.000 lager begroot dan in 2022.

Taakveld Parkeren

Lasten

De geraamde lasten zijn toegenomen door reguliere indexering.

Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

De baten zijn € 63.000 lager begroot dan in 2022.

Taakveld Overige baten en lasten

Lasten

Vastgoed heeft een structurele taakstelling vanaf 2023 van € 300.000 per jaar. In 2022 zijn een aantal panden gesloopt danwel verkocht. Het betreft de volgende panden: Microhal Nassaulaan, Sportzaal Molenveld Regulierenstraat, de Roos Beekstraat, RICK Beekstraat, bovenverdieping Muntcomplex Collegeplein, commerciële ruimte Beekpoort, woonhuizen St. Sebastiaanskapelstraat 34 en 38. De (exploitatie)kosten die betrekking hebben op deze panden, zijn afgeraamd. Dit is echter niet voldoende om de volledige taakstelling te realiseren, waardoor er nog een saldo van € 155.000 op de taakstelling resteert. Dit restant van de taakstelling is ten laste van het begrotingsaldo gebracht.

Baten

Het laatste jaar waarover een aanvraag kan worden ingediend voor de SPUK sport is 2023. Omdat het totaalbedrag van alle aanvragen jaarlijks hoger is dan het uitkeringsplafond, wordt er naar rato subsidie verleend. Voorzichtigheidshalve is een bedrag van € 322.892 begroot, dit komt neer op een afname van de baten van € 62.900.

Onderstaand een cijfermatige opstelling van de mutaties vastgoed exclusief MJOP:

Programma	Taakveld	Baten	Lasten	Saldo	Korte analyse
P01	Beheer overige gebouwen en gronden	24	55		herbeoordeling huren en pachttopbrengsten; indexering energie
P01	Sportaccommodaties	-6	217		indexering, m.n. energie
P01	Musea		3		
P01	Cultureel erfgoed	18	5		subsidie instandhouding monumenten 2019-2025 (molens)
Totaal P1		36	280	-245	
P02	Onderwijshuisvesting	-17			herbeoordeling huren en pachttopbrengsten
			4		indexering verzekering en OZB
P02	Samenkracht en burgerparticipatie	12	2		herbeoordeling huren en pachttopbrengsten
Totaal P2		-5	6	-11	
P03	Openbaar groen en openluchtrecreatie		2		indexering energie
Totaal P3		0	2	-2	
P04	Cultuurpres. Cultuurprod en participatie	1	-75		verkoop RICK, ROOS, bovenverd.Muntcomplex
P04	Media	-2	6		indexering energie
Totaal P4		-1	-69	68	
P05	Parkeren		6		indexering zakelijke lasten
P05	Economische havens en waterwegen	-1			
Totaal P5		-1	6	-7	
Overhead	Overhead		3		indexering zakelijke lasten gemeentehuis
Totaal overhead		0	3	-3	
algemene dekkingsmiddelen	algemene dekkingsmiddelen	-63			SPUK sport (2023 laatste jaar)
Totaal alg.dekking		-63	0	-63	
TOTAAL GENERAAL		-34	229	-262	

Onderstaand een cijfermatige opstelling van mutaties MJOP:

Programma	Taakveld	Baten	Lasten	Saldo	Korte analyse
P01	Beheer overige gebouwen en gronden		-103		MJOP
P01	Sportaccommodaties		-171		MJOP
P01	Cultureel erfgoed		-2		MJOP
P01	Wonen en bouwen		87		MJOP
Totaal P1		0	-189	189	
P02	Samenkracht en burgerparticipatie		-17		MJOP
Totaal P2		0	-17	17	
P03	Openbaar groen en openluchtrecreatie		1		MJOP
Totaal P3		0	1	-1	
P04	Cultuurpres. Cultuurprod en participatie		-352		MJOP
P04	Media		-131		MJOP
P04	Afval		11		MJOP
Totaal P4		0	-472	472	
P05	Parkeren		-110		MJOP
Totaal P5		0	-110	110	
Overhead	Overhead		719		MJOP gemeentehuis
Totaal overhead		0	719	-719	
TOTAAL GENERAAL		0	-69	69	

2 FINANCIËLE BEGROTING

Uitgangspunten voor de opstelling van de meerjarenbegroting 2023-2026

Overzicht diverse indexeringen voor de opstelling van de meerjarenbegroting 2023-2026					
Lasten	2022	2023	2024	2025	2026
Salarissen	2%	3,6%	3,6%	3,6%	3,6%
Omslagrente	0,5%	0,7%	0,7%	0,7%	0,7%
Rente grondexploitatie	1,16%	1,14%	1,14%	1,14%	1,14%
Prijsindex goederen en diensten	1,3%	2,3%	2,3%	2,3%	2,3%
Baten	2022	2023	2024	2025	2026
Afvalstoffenheffing/Reinigingsrechten	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Rioolheffing (cf. GRP 2017-2023)	0,0%	0,0%	p.m.	p.m.	p.m.
Nationale consumentenprijsindex (cpi, %) van toepassing op voor aan derden in rekening te brengen tarieven (leges, heffingen, belastingen, privaatrechtelijk etc.)	1,4 %	2,4 %	2,4 %	2,4 %	2,4 %

Baten en lasten 2023

Nr.	Programma	Lasten	Baten	Saldo
1	Goed wonen voor iedere doelgroep	14.469	7.470	6.998
2	Iedereen doet mee	80.260	21.344	58.916
3	Natuurlijke en landschappelijke kwaliteit	11.813	6.718	5.095
4	Duurzaam en innovatief ondernemen en leven	19.287	13.841	5.446
5	Goed ontsloten en verweven met de regio	11.415	484	10.931
6	Bestuur en burgerzaken	9.816	918	8.898
	Totaal	147.060	50.775	96.284

Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien		
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien		-114.780
Totaal		-114.780

Overhead		20.155
Vennootschapsbelasting		17
Totaal		20.172

Geraamd totaal saldo van baten en lasten		
Totaal programma's (saldo)		96.284
Totaal algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien		-114.780
Totaal overhead/vennootschapsbelasting		20.172
Totaal		1.676

Mutaties reserves per programma	Toevoeging	Onttrekking
PR01 Goed wonen iedere doelgr.	4.481	-4.366
PR02 Iedereen doet mee	608	-571
PR03 Natuurlijke en landsch. kwalite	429	-25
PR04 Duurz. en innov. ondern./leven	0	-102
PR05 Goed ontsl. en verw. met regio	222	-203
PR06 Bestuur en burgerzaken	0	0
PR10 overhead	0	-756
PR11 Algemene dekkingsmidd en onv.	0	-1.765
Totaal	5.740	-7.788

Geraamd resultaat		Saldo
Totaal saldo van baten en lasten		1.676
Toevoeging aan reserves		5.740
Onttrekking aan reserves		-7.789
Geraamd resultaat		373

Specificatie Toevoeging aan reserve		Omschrijving	2023	2024	2025	2026	Pr.	S/I
R1000	Algemene reserve	Storting knelpuntenbudget	0	12.650	0	0	Ov.	I
R0300	Reserve gemeentelijk vastgoed	Toevoeging MJOP	4.271.510	4.378.860	4.503.917	4.503.917	PR01	S
R2100	Reserve civieltechnische kunstwerken	Storting reserve civieltechnische kunstwerken	133.550	133.550	133.550	133.550	PR05	S
R2101	Res.afkoopsom ond & verv biesterbrug	Storting reserve Biesterbrug	88.367	88.367	88.367	88.367	PR05	S
R4200	Reserve dec. huisvesting onderwijs	Mutatie saldo onderwijshuisvestiging (BEGR 2023-2026)	607.614	598.841	623.696	612.250	PR02	S
R5254	Egalisatiereserve SPUK	Storting egalisatiereserve SPUK	209.880	0	0	0	PR01	I
R5700	Bestemmingsreserve groen	Storting reserve groen	428.914	620.314	522.414	522.414	PR03	S
Totaal toevoegingen			5.739.835	5.832.582	5.871.944	5.860.498		
Specificatie Onttrekking aan reserve		Omschrijving	2023	2024	2025	2026	Pr.	S/I
R1000	Algemene reserve	Onttrekking knelpuntenbudget	-117.350	0	0	0	Ov.	I
R1000	Algemene reserve	P3 prio 2022-speelplaatsen	-25.000	0	0	0	PR03	I
R1000	Algemene reserve	Herindicaties hulp bij het huishouden (DJ-1591561)	-418.600	0	0	0	PR02	I
R1000	Algemene reserve	DJ-1016453 tekort Risse	-49.436	0	0	0	PR02	I
R1000	Algemene reserve	Prio 2023 nr. 3 Plan verduurzaming maatsch. vastgoed	-87.000	0	0	0	Alg.d.	I
R1000	Algemene reserve	Prio 2023 nr. 8 Erfgoedbeleid	-8.500	0	0	0	Alg.d.	I
R1000	Algemene reserve	Prio 2023 nr. 10 Verrijdbare tribunes sporthal St. Theunis	-8.003	0	0	0	Alg.d.	I
R1000	Algemene reserve	Prio 2023 nr. 11 Aanpak oneigenlijk grondgebruik	-309.210	0	0	0	Alg.d.	I
R1000	Algemene reserve	Prio 2023 nr. 16 Onderst. Weerter Sportverenigingen	-100.000	0	0	0	Alg.d.	I
R1000	Algemene reserve	Prio 2023 nr. 19 (Groeps-)maatwerk trajecten specifieke uitkeringsgerechtigde doelgroepen	-35.000	0	0	0	Alg.d.	I

R1000	Algemene reserve	Prio 2023 nr. 20 Actie Reactie van Solvare	-35.000	0	0	0	Alg.d.	I
R1000	Algemene reserve	Prio 2023 nr. 26 Groene schoolpleinen	-75.000	0	0	0	Alg.d.	I
R1000	Algemene reserve	Prio 2023 nr. 27 Plan herinrichting Stationsstraat	-25.000	0	0	0	Alg.d.	I
R1000	Algemene reserve	Prio 2023 nr. 29 Tijdelijke regisseur buitengebied	-178.200	0	0	0	Alg.d.	I
R1000	Algemene reserve	Prio 2023 nr. 30 Inventarisatie opwaard. openbare ruimte	-145.000	0	0	0	Alg.d.	I
R1000	Algemene reserve	Prio 2023 nr. 31 Burgerinitiatieven Biodiversiteit	-20.000	0	0	0	Alg.d.	I
R1000	Algemene reserve	Prio 2023 nr. 32 Opstellen Meerjarig onderhouds en vervangingsplan voor ziekte- en klimaatgevoelige bomen	-25.000	0	0	0	Alg.d.	I
R1000	Algemene reserve	Prio 2023 nr. 37 Inzet Stichting Streetwise	-71.000	0	0	0	Alg.d.	I
R1000	Algemene reserve	Prio 2023 nr. 38 Regie versterking binnenstad	-75.000	0	0	0	Alg.d.	I
R1000	Algemene reserve	Prio 2023 nr. 39 Regionaal evenementenbudget	-75.000	0	0	0	Alg.d.	I
R1000	Algemene reserve	Prio 2023 nr. 43 Uitv. beleid kunst in de openbare ruimte	-50.000	0	0	0	Alg.d.	I
R1000	Algemene reserve	Prio 2023 nr. 44 Subs. provinciale subinfrastructuur culturele instellingen	-31.500	0	0	0	Alg.d.	I
R1000	Algemene reserve	Prio 2023 nr. 45 Investeringsagenda Midden-Limburg	-100.692	0	0	0	Alg.d.	I
R1000	Algemene reserve	Prio 2023 nr. 51 Implementatie Strategische visie	-50.000	0	0	0	Alg.d.	I
R1000	Algemene reserve	Prio 2023 nr. 53 Arbeidsmarktbenadering	-100.000	0	0	0	Alg.d.	I
R1000	Algemene reserve	Prio 2023 nr. 54 Extra capaciteit binnenhalen subsidies	-50.000	0	0	0	Alg.d.	I
R1000	Algemene reserve	Prio 2023 nr. 55 Strategisch adviseur (1 fte tijdelijk)	-111.000	0	0	0	Alg.d.	I
R0300	Reserve gemeentelijk vastgoed	Onttrekking reserve gemeentelijk vastgoed conform MJOP	-4.006.884	-4.338.817	-3.775.722	-3.775.722	PR01	S
R2100	Reserve civieltechnische kunstwerken	Onttrekking reserve civieltechnische kunstwerken conform plan	-123.195	-276.535	-121.966	-162.958	PR05	S

R6000	Res.innov.en transform. soc. domein	DJ-1569392 Subsidie Dagopvang 2023	-31.328	0	0	0	PR02	I
R7000	Reserve energietransitie	Mobiliteitsplan 2030	-80.000	0	0	0	PR05	I
R7403	Pilot publ. Ontzorg. Energiebesp.	Pilot publieke ontzorging energiebesparing	-100.000	0	0	0	PR04	I
R0450	Dekkingsreserve kap.lasten stadhuis	Aanwending t.b.v. dekking kapitaallasten	-639.138	-435.106	-435.106	-435.106	PR06	S
R3350	Dekkingsreserve Warenmarkt	Aanwending t.b.v. dekking kapitaallasten	-1.900	-1.900	-1.900	-1.900	PR04	S
R4350	Dek.res. welzijn peuterspeelzaal WML	Aanwending t.b.v. dekking kapitaallasten	-5.356	-5.356	-5.356	-5.356	PR02	S
R5250	Dekkingsres. sporthal a.d. Bron	Aanwending t.b.v. dekking kapitaallasten	-184.873	-175.879	-175.879	-175.879	PR01	S
R5252	Dek.res. atletiekaccomodatie fase 1	Aanwending t.b.v. dekking kapitaallasten	-40.558	-40.558	-40.558	-40.558	PR01	S
R5253	Dekkingsreserve turnhal	Aanwending t.b.v. dekking kapitaallasten	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000	PR01	S
R5254	Egalisatiereserve SPUK	Ottrekking 1/15 deel SPUK	-116.581	-116.581	-116.581	-116.581	PR01	S
R5550	Dekkingsres. restaur. Martinustoren	Aanwending t.b.v. dekking kapitaallasten	-6.600	-6.600	-6.600	-6.600	PR01	S
R5551	Dekkingsres. aankoop St. Annamolen	Aanwending t.b.v. dekking kapitaallasten	-180	-180	-180	-180	PR01	S
R6150	Dekkingsres. wijkacc.Keenterhart	Aanwending t.b.v. dekking kapitaallasten	-52.111	-52.111	-52.111	-52.111	PR02	S
R6151	Dekkingsres. wijkacom. Tungelroy	Aanwending t.b.v. dekking kapitaallasten	-14.300	-14.300	-14.300	-14.300	PR02	S
R6152	Dekkingsreserve JOP graswinkel	Aanwending t.b.v. dekking kapitaallasten	-122	-122	-122	-122	PR02	S
Totaal Onttrekking			-7.788.617	-5.474.045	-4.756.381	-4.797.373		

Meerjarenperspectief

Programma	Begroting 2023			Begroting 2024			Begroting 2025			Begroting 2026		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Goed wonen voor iedere doelgroep	14.469	7.470	6.998	14.965	7.518	7.447	14.686	7.549	7.137	14.575	7.448	7.127
Iedereen doet mee	80.260	21.344	58.916	80.690	21.351	59.339	81.597	21.396	60.201	82.765	21.441	61.324
Natuurlijke en landschappelijke kwaliteit	11.813	6.718	5.095	11.826	6.809	5.017	12.735	7.799	4.936	13.159	8.242	4.917
Duurzaam en innovatief ondernemen en leven	19.287	13.841	5.446	17.433	12.292	5.141	17.067	11.585	5.482	17.752	12.171	5.581
Goed ontsloten en verweven met de regio	11.415	484	10.931	11.896	474	11.423	11.796	445	11.351	12.017	417	11.599
Bestuur en burgerzaken	9.816	918	8.898	9.845	932	8.912	9.796	777	9.019	9.874	812	9.062
Totaal programma's	147.060	50.775	96.284	146.655	49.376	97.279	147.677	49.551	98.126	150.142	50.531	99.610
Alg. dekkingsmiddelen en onvoorzien	10.001	124.781	-114.780	13.230	130.982	-117.751	14.478	137.966	-123.488	12.277	132.990	-120.713
Overhead	20.301	146	20.155	19.785	145	19.641	19.330	148	19.181	19.326	152	19.174
Vennootschapsbelasting	17		17	17		17	17		17	17		17
Geraamd saldo van baten en lasten	177.379	175.702	1.676	179.687	180.503	-814	181.502	187.665	-6.164	181.762	183.673	-1.912
Reserve mutaties	5.740	7.789	-2.049	5.833	5.474	359	5.872	4.756	1.116	5.860	4.797	1.063
Geraamd resultaat	183.119	183.491	-373	185.520	185.977	-455	187.374	192.421	-5.048	187.622	188.470	-849

Financiële analyse programma's

In dit hoofdstuk volgt per programma een toelichting op de belangrijkste financiële mutaties. Daarnaast wordt hieronder een algemene toelichting gegeven op kapitaallasten en salariskosten. Bij de afzonderlijke programma's komen deze in de toelichting niet terug.

Kapitaallasten (concernbreed, over alle programma's)

De kapitaallasten zijn € 310.000 lager dan in de begroting 2022.

Dit verschil wordt met name veroorzaakt door een vertraging bij het gereedkomen van de zogenoemde activa in uitvoering, waardoor nieuwe afschrijvingslasten van lopende projecten naar toekomstige jaarschijven zijn verschoven. Conform de financiële verordening wordt er pas gestart met afschrijven in het jaar nadat een actief gereed is gekomen. Hierdoor zijn de afschrijvingslasten in de begroting 2023 € 666.000 lager dan in de begroting 2022. Het rente omslagpercentage is verhoogd naar 0,7%, waardoor de toegerekende rente verhoogd wordt met € 356.000 in de begroting 2023.

Personele lasten (concernbreed over alle programma's)

Autorisatie

In de begroting 2023 zijn de salarislasten verwerkt per programma (en op overhead). De raad autoriseert de totale baten en lasten per programma, op basis van artikel 5 lid 1 van de financiële verordening (vastgesteld in uw vergadering van 2 juni 2021). Impliciet geldt daarmee dat het college de bevoegdheid heeft voor de uitvoering én besteding van deze totale lasten (inclusief mutaties en verschuivingen binnen de programma's). Om praktische redenen, kunnen op basis van artikel 5 lid 7 van de financiële verordening budgetneutrale begrotingswijzigingen van personele budgetten over de programma's heen zonder goedkeuring van de raad verwerkt worden.

Procesmatig

De salarislasten worden daar waar dit mogelijk is globaal toegerekend aan de diverse taakvelden binnen een programma. Ze zijn daar dus per programma onderdeel van de totale lasten. De overblijvende salarislasten vallen binnen het onderdeel Overhead (zie aparte toelichting bij onderdeel Overhead). Er is gekozen om de salarislasten centraal toe te lichten om veel dubbele teksten in de programma's te voorkomen.

Financieel

Voor 2023 is bij de opmaak van de begroting nog geen nieuwe CAO vastgesteld. Er is bij de algemene dekkingsmiddelen (meerjarig) een stelpost opgenomen voor een verhoging van de salarislasten met 3,6%, conform de tabel met de uitgangspunten voor de opstelling van de meerjarenbegroting 2023-2026. Dit was vorig jaar 2%.

Op basis van de CAO ontwikkelingen in 2023 stijgen de salarissen in 2024 met 0,6% (doorwerking naar een heel jaar). Daarnaast laten de werkgeverslasten/periodieken ten opzichte van 2022 een stijging zien van bijna 2%. Tot slot is er een lichte stijging in de formatie-omvang van 2,8 fte naar in totaal afgerond 399,7 fte (inclusief griffie en college).

Binnen programma 6 is een stijging van de personele lasten veroorzaakt door hogere loonkosten voormalig wethouders.

Het budget inhuur is lager dan in 2022. Enerzijds omdat er in 2022 voor 0,5 mln vanuit de slotwijziging 2021 is overgeheveld naar 2022. Anderzijds omdat gedurende het jaar onderuitputting op salarislasten wordt ingezet voor inhuur.

De totale personele lasten (incl. inhuur) zijn op basis van het bovenstaande gestegen van afgerond € 33,2 miljoen naar afgerond € 33,8 miljoen.

Programma 1 Goed wonen voor iedere doelgroep

PR01 Goed wonen voor iedere doelgroep		Jaarrekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Verschil 2023 - 2022
Lasten					
T03	Beheer overige gebouwen en gronden	12.829	1.018	1.076	58
T52	Sportaccommodaties	5.125	5.287	5.497	210
T54	Musea	994	1.380	935	-445
T55	Cultureel erfgoed	686	912	623	-289
T82	Grondexploitatie (niet-bedrijv.terr)	5.815	3.665	4.336	671
T83	Wonen en bouwen	2.115	2.509	2.001	-508
Totaal lasten		27.564	14.771	14.468	-303
Baten					
T03	Beheer overige gebouwen en gronden	13.129	526	549	23
T52	Sportaccommodaties	1.563	927	922	-5
T54	Musea	0	0	0	0
T55	Cultureel erfgoed	3	6	23	17
T82	Grondexploitatie (niet-bedrijv.terr)	6.432	3.665	4.336	671
T83	Wonen en bouwen	2.482	1.711	1.640	-71
Totaal baten		23.609	6.835	7.470	635
Totaal saldo van baten en lasten		3.955	7.936	6.999	-937

Hieronder worden de belangrijkste verschillen tussen begroting 2023 en 2022 toegelicht. De kapitaallasten (zie 2.4.1), personele lasten (zie 2.4.2) en vastgoedmutaties (zie 1.3.8) worden hierbij buiten beschouwing gelaten.

TV	Omschrijving	Voordeel	Nadeel
T52	De subsidie voor de exploitatie van zwembad de IJzeren Man stijgt met meer dan alleen de indexatie, wat een toename van de kosten tot gevolg heeft		38
T54	In 2022 is ten laste van de algemene reserve een bedrag van € 299.000 beschikbaar gesteld voor de uitvoering van extra archeologisch onderzoek naar de voormalige tussengracht kasteel Nijenborgh. In 2023 zijn hiervoor geen kosten geraamd	299	
T54	De kosten voor musea zijn toegenomen, met name door extra kosten voor de collectie, diensten specifieke deskundigen en onderhoud		55
T55	In 2022 is ten laste van de algemene reserve een bedrag van € 280.000 beschikbaar gesteld voor de consolidatie van de poort van de voorburcht kasteel Nijenborgh. In 2023 zijn hiervoor geen extra kosten geraamd	280	
T82	De lasten en de baten voor grondexploitatie wijzigen ten opzichte van de begroting 2022. Voor een toelichting wordt verwezen naar de paragraaf grondexploitatie	671	671
T83	In 2022 was een budget beschikbaar voor de omgevingswet, welk voor een deel beschikbaar was gesteld uit PRIO's (€ 159.126 budgettair neutraal). Dit budget is voor 2023 afgeraamd.	229	

Kapitaallasten (zie 2.4.1)	30	
Personele lasten (zie 2.4.2)	246	
Vastgoed (zie 1.3.8)		57
Overige	5	
Totaal	1.760	821
Saldo	939	

De bedragen met een kleur betreffen budgettair neutrale mutaties. Het zijn voor- of nadelen voor dit programma, maar hebben op concernniveau een budgettair neutraal effect.

Programma 2 Iedereen doet mee

PR02 Iedereen doet mee		Jaarrekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Vershil 2023 - 2022
Lasten					
T42	Onderwijshuisvesting	2.095	2.600	2.225	-375
T43	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	3.579	3.954	3.124	-830
T51	Sportbeleid en activering	448	433	443	10
T61	Samenkracht en burgerparticipatie	6.527	7.846	7.555	-291
T62	Toegangsteams	2.058	3.593	4.009	416
T63	Inkomensregelingen	21.852	21.675	20.087	-1.588
T64	Begeleide participatie	9.370	8.446	8.110	-336
T65	Arbeidsparticipatie	2.411	3.136	2.927	-209
T66	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	1.279	1.621	1.668	47
T671	Maatwerkdienstverlening 18+	12.803	13.420	12.153	-1.267
T672	Maatwerkdienstverlening 18-	10.001	9.151	11.875	2.724
T681	Geëscaleerde zorg 18+	1.483	1.733	2.279	546
T682	Geëscaleerde zorg 18-	1.173	1.117	1.376	259
T71	Volksgezondheid	2.349	2.409	2.431	22
Totaal lasten		77.428	81.134	80.262	-872
Baten					
T42	Onderwijshuisvesting	202	209	204	-5
T43	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	2.421	2.498	1.769	-729
T51	Sportbeleid en activering	60	0	0	0
T61	Samenkracht en burgerparticipatie	893	926	927	1
T62	Toegangsteams	148	215	0	-215
T63	Inkomensregelingen	18.473	15.078	13.894	-1.184
T64	Begeleide participatie	0	0	0	0
T65	Arbeidsparticipatie	179	449	433	-16
T66	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	0	0	0	0
T671	Maatwerkdienstverlening 18+	690	424	428	4
T672	Maatwerkdienstverlening 18-	0	0	0	0
T681	Geëscaleerde zorg 18+	1.380	3.632	3.689	57
T682	Geëscaleerde zorg 18-	0	0	0	0
T71	Volksgezondheid	72	18	0	-18
Totaal baten		24.518	23.449	21.344	-2.105
Totaal saldo van baten en lasten		52.910	57.684	58.917	1.233

Hieronder worden de belangrijkste verschillen tussen begroting 2023 en 2022 toegelicht. De kapitaallasten (zie 2.4.1), personele lasten (zie 2.4.2) en vastgoedmutaties (zie 1.3.8) worden hierbij buiten beschouwing gelaten.

TV	Omschrijving	Voordeel	Nadeel
T42	Op basis van besluitvorming over huisvesting van de vrije school en de basisschool Altweerterheide waren in 2022 eenmalig ten laste van de reserve huisvesting onderwijs budgetten voor vervoer en eerste inrichting onderwijsleerpakket en meubilair van in totaal € 316.000 geraamd Deze mutatie is budgettair neutraal.	316	
T43	In 2022 is ten laste van de algemene reserve een budget van € 125.000 beschikbaar voor experimenteerruimte onderwijs. In 2023 is hier geen budget voor beschikbaar. Het is een budgettair neutraal verschil.	125	
	In 2022 heeft de gemeente Weert een eenmalige rijksbijdrage ontvangen voor het 'Nationaal Plan Onderwijs' (NPO) van € 477.000. Voor dit bedrag werd ook een uitgavenbudget opgenomen.	477	477
	De uitgaven voor onderwijsachterstandenbeleid dalen in 2023 met € 288.000. De hoogte van deze uitgaven is gelijk aan de rijksbijdrage die hiervoor wordt ontvangen, waardoor er geen budgettaire gevolgen zijn	288	288
T61	In 2022 is ten laste van de algemene reserve eenmalig een bedrag van € 125.000 beschikbaar gesteld voor herijking van de maatschappelijke voorzieningenstructuur. Door de aanwending van de algemene reserve is het een budgettair neutraal verschil.	125	
	De bijdrage aan gemeenschappelijke regeling Omnibuzz is € 86.000 hoger dan in 2022. Dit wordt veroorzaakt door indexering, een dempend vervoerseffect als gevolg van corona in de eerste maanden van 2022 en een teruggaaf in 2022 op basis van de jaarrekening 2021 van Omnibuzz.		86
T62	In de raadsvergadering van juni jl. is voor 2023 afgerond € 419.000 beschikbaar gesteld ten laste van de algemene reserve. Dit is daardoor een budgettair neutrale mutatie.		419
	Het koplopersproject cliëntondersteuning loopt tot en met 2022. De voor dit project in 2022 nog opgenomen ramingen voor zowel de rijksvergoeding als de te maken kosten komen in 2023 te vervallen. De mutatie is neutraal voor de begroting 2023.	215	215
T63	De raming voor subsidie Centrum voor Jeugd en gezin (CJG) op dit taakveld stijgt op basis van de aanvraag 2023 met € 118.000. Dit is vooral een gevolg van reguliere salarisindexering, die als gevolg van de nieuwe cao aanzienlijk is.		118
	Als gevolg van een krappe arbeidsmarkt stijgt de instroom in de bijstand minder hard dan verwacht. Ultimo juni 2022 ontvingen 806 huishoudens een bijstandsuitkering. Door de Oekraïense vluchtelingenstroom zal een aantal gezinnen wellicht een beroep gaan doen op een bijstandsuitkering zodra zij geen gebruik meer kunnen maken van de landelijke leefgeldregeling die tot 1 oktober 2022 van kracht is (en wellicht verlengd wordt tot het einde van het jaar). In de raming is uitgegaan van een toename met 10 uitkeringen in de tweede helft van 2022 en daarna een jaarlijkse toename met 15. Verder wordt er rekening gehouden met lagere bijstandskosten als gevolg van doorstroom naar loonkostensubsidie en als gevolg van het beleids- en actieplan integratie en participatie van statushouders (looptijd tot en met 2022). Op basis van het bovenstaande daalt de raming in 2023 met € 912.000.	912	
	Loonkostensubsidie wordt verstrekt aan werkgevers die mensen met verminderde loonwaarde in dienst nemen. Ultimo mei 2022 zijn dat 115 personen. Er wordt uitgegaan van een jaarlijkse instroom van 14 personen. De toename ten opzichte van 2022 is € 200.000.		200

	In de slotwijziging 2021 is het restantbedrag voor uitvoeringskosten Tozo overgeheveld naar 2022. In 2023 is hiervoor geen raming opgenomen, wat een voordeel van € 437.000 veroorzaakt. Dit is budgettair neutraal, omdat het bedrag in 2022 wordt onttrokken aan de algemene reserve.	437	
	Ondernemers kunnen een beroep doen op het bedrijfskrediet (regeling BBz-bedrijfskredieten). Daarnaast is voor zelfstandigen de Bbz-regeling beschikbaar (Besluit bijstand zelfstandigen). De verwachting is dat de verstrekte leningen voor beide regelingen in 2023 € 245.000 lager zijn dan in 2022. In 2022 werd nog rekening gehouden met een stijging als gevolg van corona. Deze mutatie is budgettair neutraal omdat er tot hetzelfde bedrag lagere baten tegenover staan (uitgangspunt is dat de leningen volledig worden terugbetaald).	245	245
	De raming voor bijzondere bijstand neemt toe met € 115.000. Verwacht wordt dat het aantal aanvragen voor bijzondere bijstand stijgt omdat door de energietoeslag meer gezinnen in beeld zijn gekomen die recht hebben op een aantal regelingen binnen de bijzondere bijstand.		115
	Door een daling van het aantal huishoudens met een IOAW-uitkering (inkomensvoorziening voor oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers) in 2022 wordt de raming voor 2023 op dit onderdeel verlaagd met € 100.000.	100	
	Het zogenaamde BUIG-budget (Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorziening Gemeenten) voor de bekostiging van de uitkeringen wordt vastgesteld door het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. In april 2022 zijn de nadere voorlopige budgetten bekend gemaakt: dit is een tussenstand, het definitieve budget 2022 wordt later in het jaar vastgesteld. Op basis van het nadere voorlopige budget 2022 (meest actuele informatie) dalen de inkomsten met € 883.000.		883
T64	De bijdrage aan de gemeenschappelijke regeling Risse neemt af met € 336.000. Deze bijstelling is nagenoeg helemaal budgettair neutraal omdat er lagere inkomsten vanuit de algemene uitkering tegenover staan (deze worden volledig doorbetaald, daling met € 244.000) en een lagere aanwending van de algemene reserve met betrekking tot de "eerste" aanvulling van de gemeentelijke bijdrage aan de Risse (daling met € 87.000, 2023 is het laatste jaar van deze "eerste" aanvullende bijdrage).	336	
T65	Het beleids- en actieplan integratie en participatie van statushouders heeft een looptijd tot en met 2022. In 2022 waren de hiervoor geraamde lasten € 273.000 waarvan € 100.000 gedekt wordt uit de algemene reserve (dit gedeelte is daardoor budgettair neutraal). In 2023 zijn geen ramingen opgenomen.	100	
		173	

TV	Omschrijving	Voordeel	Nadeel
T62 T66 T671 T672 T681 T682	<p>Algemeen</p> <p>Er is sprake van een stijgende trend in de uitgaven, met name binnen de jeugdhulp. Zeker op korte termijn zijn mogelijkheden om financieel bij te sturen beperkt. Voor de langere termijn blijft gewerkt worden aan transformatie, waarmee ook een ombuiging naar een financieel voordeligere situatie wordt beoogd. Dit is op verschillende manieren financieel verwerkt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • In de begroting is ruimte opgenomen voor algemene voorzieningen en versterking van de lokale sociale basis. Hierdoor zal naar verwachting uiteindelijk het beroep op (duurdere) maatwerkvoorzieningen afnemen. • Vanuit de reserve transformatie en innovatie sociaal domein worden diverse pilots en projecten gefinancierd die beogen bij te dragen aan de transformatie. Denk hierbij aan pilotprojecten zoals de inzet van praktijkondersteuners jeugd GGZ bij de huisarts en het Lokale Behandelteam, waar sterk ingezet wordt op directe hulp dichtbij huis. • In Midden Limburg-West is gestart met een gefaseerde nieuwe inkoop van Wmo en Jeugdhulp. • In de begroting is rekening gehouden met financiële effecten van nieuwe inkoop en overige inspanningen op het gebied van transformatie vanaf 2024. Wel is daarnaast uitgegaan van indexeringscijfers van tarieven op basis van de huidige contractafspraken en ervaringscijfers. 	nvt	nvt
T62 T66 T671	<p>Wmo</p> <p>Het budgettaire verschil (voordeel) op het onderdeel maatwerk Wmo ten opzichte van 2022 is per saldo € 544.000. De begroting 2023 is opgesteld op basis van de trendcijfers van de afgelopen jaren en eerste maanden van 2022. Naast de ontwikkeling van het aantal cliënten is rekening gehouden met indexeringscijfers. De verwachte ontwikkeling van het aantal cliënten is geen zekerheid en is daarom als risico in de begroting opgenomen.</p>	544	
T62 T672 T682	<p>Jeugdhulp</p> <p>Het budgettaire verschil (nadeel) op de jeugdzorg (incl. pgb) ten opzichte van 2022 is per saldo bijna € 3,1 miljoen. De begroting 2022 is opgesteld op basis van informatie uit het voorjaar van 2021. Er is sprake van een meerjarige stijgende trend in de uitgaven voor jeugdhulp. In de begroting is rekening gehouden met de actuele prognoses voor 2022 en een indexatie voor 2023.</p> <p>Een deel van de stijging van de uitgaven wordt verklaard door indexering van tarieven (variërend van 2,6% tot 3,7%, financieel effect afgerond € 325.000). Daarnaast is er een effect zichtbaar van de Wet Wijziging Woonplaatsbeginsel per 1 januari 2022. Hierdoor vallen vanaf 2022 per saldo meer jeugdigen met jeugdhulp onder de verantwoordelijkheid van de gemeente Weert. Op basis van de eerste inzichten in 2022 wordt het effect hiervan ingeschat op ongeveer € 250.000 (nadeel). Omdat dit inzicht nog maar een klein aantal maanden betreft, blijft het woonplaatsbeginsel als financieel risico opgenomen in de begroting.</p> <p>Het overgrote deel van de stijging in uitgaven wordt veroorzaakt door een groter aantal jeugdigen dat gebruik maakt van jeugdhulp. Dit is een landelijke trend.</p> <p>De begroting 2023 is qua aantal jeugdigen gebaseerd op 2021 en de eerste maanden van 2022. De verwachte ontwikkeling van het aantal jeugdigen vanaf 2023 is lastig te ramen en is daarom als risico in de begroting opgenomen. In de ramingen is meerjarig uitgegaan van gelijkblijvende aantallen.</p>		3.100

T62 T671 T681	Voor beschermd wonen en maatschappelijke opvang wordt samengewerkt met de gemeenten in Noord- en Midden-Limburg. Elke gemeente legt zijn middelen in de 'regionale pot'. Daaruit worden de regionale kosten betaald voor zorg en uitvoering. Het saldo van de 'regionale pot' wordt verdeeld onder gemeenten op basis van een verdeelsleutel. De gemeenten dienen hiervan een aantal taken te bekostigen. Na raming van de uitgaven die gepaard gaan met deze taken (toegang, zorgkosten, investering lokale sociale basis) resulteert dit in de begroting 2023 in een positief saldo. Dit saldo bedraagt in 2023 bijna € 1,9 miljoen (een stijging met ruim € 500.000 ten opzichte van 2022) en wordt op basis van besluitvorming eind 2021 door de raad in de begroting 2023 budgettair neutraal verwerkt. Dit bedrag kan worden ingezet om afwijkingen van de ramingen voor zorg- en uitvoeringskosten op te vangen, omdat er onzekerheden in die ramingen zijn door beperkte ervaringscijfers.	549	549
	Op taakvelden T61, T63 en T671 was in 2022 een totaalbedrag van afgerond € 650.000 beschikbaar voor Coronacompensatie. Dit is een budgettair neutraal verschil omdat er in 2022 de rijksvergoeding via de algemene uitkering (€ 241.000) en een budgetoverheveling uit 2021 (€ 409.000) beschikbaar is.	650	
	Kapitaallasten (zie 2.4.1)	84	
	Personele lasten (zie 2.4.2)		131
	Vastgoed (zie 1.3.8)	7	
	Overige		89
	Totaal	5.682	6.915
	Saldo		1.232

De bedragen met een kleur betreffen budgettair neutrale mutaties. Het zijn voor- of nadelen voor dit programma, maar hebben op concernniveau een budgettair neutraal effect.

Programma 3 Natuurlijke en landschappelijke kwaliteit

PR03 Natuurlijke en landschappelijke kwaliteit		Jaarrekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Vershil 2023 - 2022
Lasten					
T57	Openbaar groen en openl.recreatie	4.330	3.991	4.000	9
T72	Riolering	5.019	4.707	4.932	225
T74	Milieubeheer	2.196	1.606	1.581	-25
T81	Ruimte en leefomgeving	1.322	1.838	1.299	-539
Totaal lasten		12.867	12.142	11.812	-330
Baten					
T57	Openbaar groen en openl.recreatie	155	8	8	0
T72	Riolering	6.131	5.880	6.336	456
T74	Milieubeheer	117	14	14	0
T81	Ruimte en leefomgeving	1.172	891	360	-531
Totaal baten		7.575	6.793	6.718	-75
Totaal saldo van baten en lasten		5.293	5.349	5.095	-254

Hieronder worden de belangrijkste verschillen tussen begroting 2023 en 2022 toegelicht. De kapitaallasten (zie 2.4.1), personele lasten (zie 2.4.2) en vastgoedmutaties (zie 1.3.8) worden hierbij buiten beschouwing gelaten.

TV	Omschrijving	Voordeel	Nadeel
T57	Met name de kosten van onderhoud bomen en plantsoenen zijn gestegen ten opzichte van 2022.		86
T72	De lasten van riool stijgen met € 638.000. Dit komt door een indexering van 18,9% (CBS GWW) ofwel € 348.000, door extra kosten van € 250.000 in verband met het reinigen en inspecteren van risicoriolen en is er eenmalig € 40.000 benodigd voor het opstellen van een meerjarenonderhoudsplan oeverbeschoeiingen. Deze lasten worden gedekt vanuit de voorziening riolering waardoor de hogere last budgettair neutraal is voor de begroting. De baten zijn hoger als gevolg van enerzijds hogere rioolheffing (prognose vanuit de BsGW) en anderzijds door een hogere onttrekking uit de voorziening riolering. Het taakveld riolering maakt onderdeel uit van het product riolering. Het product riolering is echter taakveld overschrijdend. Het product riolering is financieel een gesloten systeem.	455	127
T81	De gemeente heeft een specifieke uitkering huisvesting kwetsbare doelgroepen ontvangen van het rijk. De middelen dienden voor 1-1-2023 besteed te zijn, dat betekent dat de woningen zijn opgeleverd. Dit gaat niet lukken voor het project Beemdenstraat 38. De gemeente heeft een brief van het rijk ontvangen dat ingestemd wordt met een verlenging van 1 jaar. Dat betekent dat een bedrag van € 340.506 wordt overgeheveld naar 2023. Dit bedrag zal voor 1 januari 2024 zijn besteed.	624	624
T81	In 2023 zijn de BAG taken overgeheveld van de gemeente naar EC Geo. Dit leidt tot hogere detachingsopbrengsten omdat onze huidige BAG-medewerker gedetacheerd wordt naar EC Geo (94.000).	93	40

Kapitaallasten (zie 2.4.1)		7
Personele lasten (zie 2.4.2)	13	
Vastgoed (zie 1.3.8)		3
Overige		43
Totaal	1.185	931
Saldo	255	

De bedragen met een kleur betreffen budgettair neutrale mutaties. Het zijn voor- of nadelen voor dit programma, maar hebben op concernniveau een budgettair neutraal effect.

Programma 4 Duurzaam en innovatief ondernemen en leven

PR04 Duurzaam en innovatief ondernemen en leven		Jaarrekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Vershil 2023 - 2022
Lasten					
T31	Economische ontwikkeling	841	925	845	-80
T32	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	2.769	4.252	4.723	471
T33	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	193	268	153	-115
T34	Economische promotie	1.064	1.139	1.275	136
T53	Cultuurpres.cultuurprod.en partic.	4.435	5.978	4.535	-1.443
T56	Media	1.439	1.549	1.398	-151
T73	Afval	6.706	6.217	6.359	142
Totaal lasten		17.447	20.328	19.288	-1.040
Baten					
T31	Economische ontwikkeling	65	0	0	0
T32	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	3.956	4.263	4.735	472
T33	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	242	242	194	-48
T34	Economische promotie	274	450	450	0
T53	Cultuurpres.cultuurprod.en partic.	501	400	401	1
T56	Media	184	190	188	-2
T73	Afval	8.235	7.698	7.873	175
Totaal baten		13.457	13.243	13.841	598
Totaal saldo van baten en lasten		3.992	7.084	5.447	-1.637

Hieronder worden de belangrijkste verschillen tussen begroting 2023 en 2022 toegelicht. De kapitaallasten (zie 2.4.1), personele lasten (zie 2.4.2) en vastgoedmutaties (zie 1.3.8) worden hierbij buiten beschouwing gelaten.

TV	Omschrijving	Voordeel	Nadeel
T31	In 2021 en 2022 is middels een PRIO budget beschikbaar gesteld voor Streetwise, om startende ondernemers te begeleiden naar een vestiging in een winkelgebied. Dit budget is in 2023 afgeraad	101	
T32	De lasten en de baten voor grondexploitatie wijzigen ten opzichte van de begroting 2022. Voor een toelichting wordt verwezen naar de paragraaf grondexploitatie	471	471
T33	De BIZ-ondernemers binnenstad is opgeheven, waardoor zowel aan de lasten- als aan de batenzijde de raming is komen te vervallen	110	110
T33	Er is een toename van de precariorechten geraamd	62	
T34	De kosten voor de stadskermis zijn hoger begroot vanwege hogere energieprijzen (€ 75.000) en hogere kosten voor de beveiliging (€ 17.000)		92
T53	In 2022 was een bedrag beschikbaar voor Coronacompensatie, in 2023 is er geen compensatie geraamd. Dit is een budgettair neutraal verschil omdat er in 2022 een onttrekking uit de algemene reserve en het jaarrekeningresultaat 2021 van hetzelfde bedrag tegenover staat op grond van de slotwijziging 2021 en de resultaatbestemming 2021	1.000	

T56	De jaarlijkse subsidie aan de bibliotheek neemt toe ten opzichte van 2022		32
T73	De lasten van taakveld afval zijn € 254.000 hoger dan in de begroting 2022. De stortkosten laten al meerdere jaren op rij een overschrijding zien. Door meer inzicht in de individuele stromen is de begroting op basis daarvan bijgesteld voor 2023, wat een verhoging van de kosten met € 118.000 met zich meebrengt. De verwerkingskosten van afval zijn als gevolg van indexering gestegen met € 46.000. De inzamelingskosten van afval laten een stijging van € 36.000 zien als gevolg van contractuele afspraken De baten op het taakveld afval zijn toegenomen met € 174.000. Eenzijds is een afname van de baten zichtbaar van € 71.000 op de afvalstroom PMD. Per 1-1-2022 moesten gemeenten kiezen voor bron- of nascheiding van PMD. Daarnaast is het ketenregiemodel gewijzigd, waardoor er weliswaar geen inzamelkosten meer zijn van PMD maar ook de opbrengsten minder zijn. Per saldo levert dat een vermindering van de totale opbrengsten voor PMD. De opbrengsten van van afvalstoffenheffing en de reinigingsheffing nemen toe met € 258.000 uitgaande van 100% kostendekkendheid. Het taakveld afval maakt onderdeel uit van het product afval. Het product afval is echter taakveld overschrijdend. Het product afval is financieel een gesloten systeem	174	254
	Kapitaallasten (zie 2.4.1)	117	
	Personele lasten (zie 2.4.2)	87	
	Vastgoed (zie 1.3.8)	541	
	Overige		65
	Totaal	2.663	1.024
	Saldo	1.638	

De bedragen met een kleur betreffen budgettair neutrale mutaties. Het zijn voor- of nadelen voor dit programma, maar hebben op concernniveau een budgettair neutraal effect.

Programma 5 Goed ontsloten en verweven met de regio

PR05 Goed ontsloten en verweven met de regio		Jaarrekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Vershil 2023 - 2022
Lasten					
T21	Verkeer en vervoer	8.099	8.823	8.930	107
T22	Parkeren	3.757	2.489	2.451	-38
T23	Recreatieve havens	14	12	15	3
T24	Economische havens en waterwegen	772	4	3	-1
T25	Openbaar vervoer	28	17	17	0
Totaal lasten		12.670	11.345	11.416	71
Baten					
T21	Verkeer en vervoer	841	461	457	-4
T22	Parkeren	30	27	28	1
T23	Recreatieve havens	0	0	0	0
T24	Economische havens en waterwegen	817	1	0	-1
T25	Openbaar vervoer	0	0	0	0
Totaal baten		1.688	489	485	-4
Totaal saldo van baten en lasten		10.982	10.855	10.931	76

Hieronder worden de belangrijkste verschillen tussen begroting 2023 en 2022 toegelicht. De kapitaallasten (zie 2.4.1), personele lasten (zie 2.4.2) en vastgoedmutaties (zie 1.3.8) worden hierbij buiten beschouwing gelaten.

TV	Omschrijving	Voordeel	Nadeel
T21	Platform A2 is het samenwerkingsverband tussen de gemeenten Weert, Nederweert, Cranendonck, Heeze-Leende, Valkenswaard en Waalre. Het is ontstaan uit de lobby in Den Haag ten aanzien van verbreding van de A2. Het platform is opgericht in 2014 en nog steeds actief als het gaat om de uitwerking van het MIRT (Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport) programma. Opbrengsten zijn geraamd in overeenstemming met de gemaakte afspraken, voor een bedrag van € 40.000. De bijdrage van de gemeente Weert bedraagt 1/6 deel van het totaal, te weten € 6.667.	40	7
T21	In 2020/2021 is voor het beheer en onderhoud van kunstwerken € 916.000 geraamd. Door wereldwijde productie- en leverantieproblemen van diverse grondstoffen, waarvan er veel ook de werkzaamheden aan de civieltechnische kunstwerken raken, zijn er overal flinke vertragingen opgetreden. Het restant budget van enig jaar wordt overgeheveld naar het volgende jaar. Het budget van 2022 bevat een bedrag van € 656.000 aan overheveling. De begroting 2023 bevat het geraamde bedrag € 123.195 voor beheer en onderhoud zoals opgenomen in het beheer en onderhoudsplan kunstwerken. Aan dit bedrag zal in 2023 het restant budget van 2022 middels overheveling worden toegevoegd.	661	
T21	Bestrating: de lasten zijn geïndexeerd met 26% conform statline-cijfers van het CBS i.v.m. hogere bitumenprijzen en brandstofkosten in 2023 en vanaf 2024 met 2,3% (de reguliere index)		663

T21	Er is sprake van een kostentoename van € 54.000 voor straatreiniging als gevolg van een indexatie van 3,4% van de outsourcingkosten van Renewi, zoals opgenomen in de concessieovereenkomst. Renewi vergoedt jaarlijks 50% van de salariskosten van de gedetacheerden bij de milieustraat. Als gevolg van een afname van het aantal gedetacheerden dalen de inkomsten met € 43.000.		102
T21	Openbare verlichting: bij de onderhoudskosten is rekening gehouden met een prijsstijging van 20% oftewel € 82.000, als gevolg van wereldwijde prijsstijgingen van onderdelen en materialen. Bij de kosten van elektriciteit is voor 2023 rekening gehouden met een prijsstijging van 50% oftewel € 130.000 als gevolg van wereldwijde stijgingen van energiekosten.		212
T22	Parkeren off street: bij de kosten van elektriciteit is voor 2023 rekening gehouden met een prijsstijging van 50% oftewel € 20.000 als gevolg van wereldwijde stijgingen van energiekosten. De overige stijgingen worden veroorzaakt door contractuele verplichtingen.		43
	Kapitaallasten (zie 2.4.1)	97	
	Personele lasten (zie 2.4.2)	95	
	Vastgoed (zie 1.3.8)	103	
	Overige		45
	Totaal	996	1.072
	Saldo		75

Programma 6 Bestuur en burgerzaken

PR06 Bestuur en burgerzaken		Jaarrekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Verschil 2023 - 2022
Lasten					
T01	Bestuur	1.954	2.178	2.438	260
T02	Burgerzaken	1.652	1.566	1.600	34
T11	Crisisbeheersing en brandweer	3.745	3.838	3.928	90
T12	Openbare orde en veiligheid	1.572	1.785	1.816	31
T75	Begraafplaatsen en crematoria	33	34	34	0
Totaal lasten		8.956	9.401	9.816	415
Baten					
T01	Bestuur	0	6	0	-6
T02	Burgerzaken	640	552	783	231
T11	Crisisbeheersing en brandweer	9	38	3	-35
T12	Openbare orde en veiligheid	93	82	120	38
T75	Begraafplaatsen en crematoria	17	12	12	0
Totaal baten		759	690	918	228
Totaal saldo van baten en lasten		8.198	8.712	8.898	186

Hieronder worden de belangrijkste verschillen tussen begroting 2023 en 2022 toegelicht. De kapitaallasten (zie 2.4.1), personele lasten (zie 2.4.2) en vastgoedmutaties (zie 1.3.8) worden hierbij buiten beschouwing gelaten.

TV	Omschrijving	Voordeel	Nadeel
T02	De verwachting is dat de verkoop van het aantal paspoorten en ID-bewijzen gaat stijgen, vandaar dat ook de lasten voor drukwerk stijgen	231	135
T02	In 2022 zijn kosten geraamd in verband met corona maatregelen tijdens de verkiezingen, deze kosten vervallen in 2023. In 2022 is hiervoor via het Gemeentefonds coronacompensatie ontvangen.	74	
T11	Op grond van de begroting 2023 van de Veiligheidsregio Noord- en Midden-Limburg stijgt de bijdrage aan de veiligheidsregio op dit programma (de bijdrage stijgt in totaal met € 161.000). De stijging wordt grotendeels veroorzaakt door indexering		91
T11	In 2022 is een opbrengst geraamd met betrekking tot de afrekening 2021 van de Veiligheidsregio (brandweer en rampenbestrijding), welke in 2023 is komen te vervallen		35
T12	Op basis van het gemiddeld aantal aanvragen voor ontheffing sluitingstijd horeca en kansspelhallen is een hoger bedrag geraamd dan voor 2022.	38	
	Kapitaallasten (zie 2.4.1)	22	
	Personele lasten (zie 2.4.2)		296
	Vastgoed (zie 1.3.8)		0
	Overige	6	
	Totaal	371	557
	Saldo		186

De bedragen met een kleur betreffen budgettair neutrale mutaties. Het zijn voor- of nadelen voor dit programma, maar hebben op concernniveau een budgettair neutraal effect.

Overhead

PR10 Overhead		Jaarrekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Vershil 2023 - 2022
Lasten					
T04	Overhead	18.942	19.651	20.301	650
Totaal lasten		18.942	19.651	20.301	650
Baten					
T04	Overhead	513	87	146	59
Totaal baten		513	87	146	59
Totaal saldo van baten en lasten		18.429	19.564	20.155	591

Hieronder worden de belangrijkste verschillen tussen begroting 2023 en 2022 toegelicht. De kapitaallasten (zie 2.4.1), personele lasten (zie 2.4.2) en vastgoedmutaties (zie 1.3.8) worden hierbij buiten beschouwing gelaten.

TV	Omschrijving	Voordeel	Nadeel
T04	De energiekosten voor het gemeentehuis en de gemeentewerf nemen als gevolg van de algemene energie prijsstijging toe met 50% in 2023 en vanaf 2024 met de reguliere meerjaren index 2,3%		81
T04	De budgetten voor ICT/Software zijn in 2023 voornamelijk lager omdat er in 2022 een aantal incidentele budgetten voor de vervanging van applicaties waren (deels overgeheveld uit 2021).	186	
T04	Het WinD budget is vanaf 2023 niet meer beschikbaar. Dit budget werd gedekt door de algemene reserve en is derhalve een budgettair neutrale mutatie.	164	
T04	Verhoging budgetten voor de accountantscontrole, de bedrijfsarts, inhuur van juridisch advies en dergelijke. In 2022 is deze wat hoger door indexering en het medewerkersonderzoek dat om het jaar plaats vindt.		53
T04	Contributies, met name GGU (VNG) is meer dan de index van 2,4% gestegen		37
T04	Bijdrage uit algemene uitkering voor systeemleren		20
	Kapitaallasten (zie 2.4.1)		47
	Personele lasten (zie 2.4.2)	97	
	Vastgoed (zie 1.3.8)		722
	Overige		77
	Totaal	447	1.037
	Saldo		590

De bedragen met een kleur betreffen budgettair neutrale mutaties. Het zijn voor- of nadelen voor dit programma, maar hebben op concernniveau een budgettair neutraal effect.

Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

	Jaarrekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Verschil 2023 - 2022
Lasten	3.276	4.695	10.002	5.307
Baten	110.905	115.701	124.781	9.080
Saldo	-107.630	-111.006	-114.780	-3.774

Hieronder worden de belangrijkste verschillen tussen begroting 2023 en 2022 toegelicht. De kapitaallasten (zie 2.4.1), personele lasten (zie 2.4.2) en vastgoedmutaties (zie 1.3.8) worden hierbij buiten beschouwing gelaten.

TV	Omschrijving	Voordeel	Nadeel
T05	De per saldo hogere lasten voor treasury (exclusief de toegerekende rente aan investeringen die per saldo budgettair neutraal zijn) houden verband met stijging rentelasten (€43.850) en de hogere dividenduitkering van de BNG € 19.184		24
T07	Vervallen van de stelpost Jeugdhulp kinderen AZC.	80	
T07	Afname overige stelposten binnen het Gemeentefonds (met name jeugdzorg)	210	
T07	Gemeentefonds meicirculaire 2022: Toename accres, uitkeringsbasis en gevolgen herijking Gemeentefonds. Voor alle jaren vanaf 2022 is sprake van een opwaartse bijstelling van het accres, deze zijn hoger dan vooraf aangekondigd. In de jaren 2022 tot en met 2025 zijn de hogere accessen het gevolg van extra rijksuitgaven zoals koppeling AOW aan stapsgewijze verhoging wettelijk minimumloon (WML) en defensie-uitgaven. De afrekening van het BCF-plafond 2021 werkt positief door in het accres. Er is rekening gehouden met een behoedzaamheidsbedrag van € 1,2 mln om grote schommelingen in het accres en andere tegenvallers op te vangen. Het landelijk coalitieakkoord is ambitieus. Het is reëel te verwachten dat niet alle plannen volgens planning worden uitgevoerd en dus het accres achteraf naar beneden bijgesteld zal worden	2.617	
T07	Gemeentefonds meicirculaire 2022: Taakmutatie bij Jeugdzorg. Deze is budgettair omdat er nog geen bestedingsdoel bekend is en nog niet met de samenwerkende gemeente afgestemd kan worden welke doelen gekozen gaan worden. Voor 2023 zijn nog voldoende incidentele middelen beschikbaar. Op een later tijdstip kunnen alsnog plannen worden gemaakt.	2.731	
T07	Gemeentefonds meicirculaire 2022: Hogere uitkering Participatie Wsw. De verdeling van de bedragen per gemeente wijzigt in de eerste plaats door actualisatie van de verdeling van de Wsw-middelen. Deze is gebaseerd op de gerealiseerde omvang van de sociale werkplaatspopulatie. Hiernaast zijn de bedragen geïndexeerd vanwege de loon- en prijsbijstelling. De Wsw-middelen worden doorbetaald aan De Risse.	178	
T07	Gemeentefonds meicirculaire 2022: Overige kleine taakmutaties en kleine mutaties bij decentralisatie- en integratie-uitkeringen budgettair	95	
T07	Gemeentefonds meicirculaire 2022: Overige kleine taakmutaties en kleine mutaties bij decentralisatie- en integratie-uitkeringen neutraal (systeemleren, jeugdhulp kinderen AZC, extra capaciteit BOA's)		22

T07	Gemeentefonds: Coronacompensaties welke in 2022 zijn ontvangen, worden in 2023 niet verwacht.		315
T07	Lagere uitkering Participatie Wsw in 2023 (stand vóór meicirculaire 2022).		422
T07	Hoger accres, de uitkeringsbasis en de aantallen bij de maatstaven (stand vóór meicirculaire 2022).	1.171	
T07	75% van de stelpost salarisstijging wordt gecompenseerd door de verhoging van het gemeentefonds	800	
T08	Prioriteitenbudget structureel		1.611
T08	Prioriteitenbudget incidenteel		1.765
T08	Budget vervangingsinvesteringen		400
T061 T062	De opbrengst onroerende zaakbelasting stijgt met een indexatie van 2,4% conform de uitgangspunten voor de begroting 2023. Bij OZB-woningen is daarnaast een areaaluitbreiding van 225 woningen opgenomen. Daarnaast is op basis van de heroverwegingen de OZB niet-woningen eigenaarsdeel verhoogd. In totaal nemen de ozb-opbrengsten woningen toe met € 225.000 en ozb-opbrengsten niet-woningen met € 475.000.	700	
T061 T064	De bijdrage van OZB-woningen en belastingen overig aan de GR BsGW neemt toe conform de begroting 2023 van BsGW en de gehanteerde verdeelsleutel.		70
T064	De baten toeristenbelasting nemen toe op basis van de meest recente prognoses.	73	
T064	Vervallen dotatie aan voorziening dubieuze debiteuren.	25	
T073	Hogere opbrengsten parkeerbelasting	47	
	Kapitaallasten (zie 2.4.1)	368	
	Personele lasten (zie 2.4.2)		644
	Vastgoed (zie 1.3.8)		60
	Overig		12
	Totaal	9.095	5.322
	Saldo	3.774	

De bedragen met een kleur betreffen budgettair neutrale mutaties. Het zijn voor- of nadelen voor dit programma, maar hebben op concernniveau een budgettair neutraal effect.

Vennootschapsbelasting

	Jaarrekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Vershil 2023 - 2022
Lasten	15	17	17	0
Baten	0	0	0	0
Saldo	15	17	17	0

Reserves

	Jaarrekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Vershil 2023 - 2022
Lasten	9.387	5.285	5.740	455
Baten	13.844	12.486	7.789	-4.697
Saldo	-4.457	-7.201	-2.049	5.152

Omschrijving	Voordeel	Nadeel
Onttrekkingen		
Primaire begroting 2022-2023 (na raadsbehandeling)		1.830
Wijzigingen a.g.v. 1e tussenrapportage 2022		733
Wijzigingen a.g.v. raadsbesluiten t/m juli 2022		3.881
Primaire begroting 2023-2026	1.746	
Stortingen		
Primaire begroting 2022-2023 (na raadsbehandeling)		1.123
Wijzigingen a.g.v. 1e tussenrapportage 2022	732	
Primaire begroting 2023-2026		64
Totaal	2.479	7.630
Saldo		5.152

Prioriteiten

Inleiding

Nieuwe initiatieven of nieuw beleid worden via het budget prioriteiten gedekt. Het voorstel tot invulling van de prioriteiten 2023 en de richtinggevende invulling voor de jaren 2024 tot en met 2026 is opgenomen in de bijlage "Overzicht prioriteiten 2023-2026".

In tegenstelling tot de overige tabellen in deze begroting worden de bedragen in het overzicht niet afgerond.

Het overzicht is na vaststelling van de begroting door de raad de basis om de lasten administratief te verwerken op de diverse taakvelden en investeringsbudgetten indien van toepassing. Vanuit het budgetrecht van de raad zijn de financiële gevolgen van de vaststelling helder en eenduidig als daarbij geen afronding in de presentatie is toegepast.

Besteding van de middelen van "vetgedrukte" prioriteiten vindt pas plaats nadat de raad over het betreffende onderwerp via een afzonderlijk raadsvoorstel hierover een definitief besluit heeft genomen.

Overzicht prioriteiten 2023-2026											
Nr.	Omschrijving	Investering/incid. last	afsch. termijn	exploitatie/ onderhoud	Structurele jaarlast	2023	2024	2025	2026	S/I	Pr.
	Rentepercentage 2023 is:	0,7%									
1	Sociale pijler gebiedsontwikkeling Keent-Moesel				175.680	175.680	175.680	175.680	175.680	S	1
2	Uitbreiding formatie Wonen				50.000	50.000	50.000	50.000	50.000	S	1
3	Plan verduurzaming maatschappelijk vastgoed	214.000				87.000	127.000			I	1
4	Servicepunt ruimte				62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	S	1
5	Verbeteren zichtbaarheid zaalsport	40.000	10		4.280	4.280	4.280	4.280	4.280	S	1
6	Programmamanagement gebiedsvisie Keent-Moesel				100.000	100.000	100.000	100.000	100.000	S	1
7	Vergunningverlening bouw				85.000	85.000	85.000	85.000	85.000	S	1
8	Erfgoedbeleid	8.500				8.500				I	1
9	Bouw extra bergruimte sporthal St. Theunis	157.988	25	1.584	9.009	9.009	9.009	9.009	9.009	S	1
10	Aanschaf verrijdbare tribunes sporthal St. Theunis	8.003				8.003				I	1
11	Aanpak oneigenlijk grondgebruik	576.300				309.210	267.090			I	1
12	Voorzieningenstructuur						300.000	450.000	450.000	S	1
13	Maatschappelijke accommodatie Weert-Zuid	2.875.000	50		77.625		77.625	77.625	77.625	S	1
14	Opstellen wijkontwikkelingsvisie Groenewoud	100.000						100.000		I	1
15	Zelfroostering en automatisering toegang sportaccommodaties	200.000	10	1.000	22.400		22.400	22.400	22.400	S	1
16	Ondersteuning Weerter Sportverenigingen	300.000				100.000	100.000	100.000		I	2
16	Verhoging budget versterken lokale sociale basis				300.000	300.000	300.000	300.000	300.000	S	2
16	Uitbreiding jongerenwerk				50.000	50.000	50.000	50.000	50.000	S	2
-	Inzet bestaande middelen				-350.000	-450.000	-450.000	-450.000	-350.000	S	2
17	Vorbereiding urban sportterrein	70.000	5	0	14.490	14.490	14.490	14.490	14.490	S	2

18	Realisatie urban sportterrein	250.000	10	pm	26.750		26.750	26.750	26.750	S	2
19	(Groeps-)maatwerk trajecten voor specifieke uitkeringsgerechtigde doelgroepen	140.000				35.000	35.000	35.000	35.000	I	2
20	Actie Reactie van Solvare	140.000				35.000	35.000	35.000	35.000	I	2
21	Spark Tech Lab				25.000	25.000	25.000	25.000	25.000	S	2
22	Sporthal Boshoven	11.000.000	25/50		286.571		286.571	286.571	286.571	S	2
23	Vorbereiding herinrichting sportpark Boshoven	75.000	5		15.525	15.525	15.525	15.525	15.525	S	2
24	Herinrichting sportpark Boshoven	pm			pm	pm	pm	pm	pm	S	2
25	IKC Boshoven (uit reserve onderwijshuisvesting)						pm	pm	pm	S	2
26	Groene schoolpleinen	250.000				75.000	75.000	75.000	25.000	I	3
27	Plan herinrichting Stationsstraat	25.000				25.000				I	3
28	Verbeteren groenonderhoud recreatieve routes				50.000	50.000	50.000	50.000	50.000	S	3
29	Tijdelijke regisseur buitengebied	356.400				178.200	178.200			I	3
30	Inventarisatie opwaardering openbare ruimte	145.000				145.000				I	3
31	Burgerinitiatieven Biodiversiteit	20.000				20.000				I	3
32	Opstellen Meerjarig onderhouds en vervangingsplan voor ziekte- en klimaatgevoelige bomen	25.000				25.000				I	3
33	Vervangen speelzand valondergronden				60.000	60.000	60.000	60.000	60.000	S	3
34	Openbaar gebied rondom IKC Boshoven	750.000	40		24.000			24.000	24.000	S	3
35	Budget toeristische en recreatieve sector				94.500	94.500	94.500	94.500	94.500	S	4
	- Dekking via verhoging toeristenbelasting				-94.500	-94.500	-94.500	-94.500	-94.500	S	4
36	Circulair Lab				5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	S	4
37	Inzet Stichting Streetwise	142.000				71.000	71.000			I	4
38	Regie versterking binnenstad	150.000				75.000	75.000			I	4
39	Regionaal evenementenbudget	450.000				75.000	150.000	150.000	75.000	I	4
40	Evenementencoördinator				99.000	99.000	99.000	99.000	99.000	S	4
41	Vergunningverlening evenementen				104.370	104.370	104.370	104.370	104.370	S	4

42	Subsidie Limburg Festival				25.000	25.000	25.000	25.000	25.000	S	4
43	Uitvoering beleid kunst in de openbare ruimte	50.000				50.000				I	4
44	Subsidie provinciale subinfrastructuur culturele instellingen	63.000				31.500	31.500			I	4
45	Investeringsagenda Midden-Limburg	100.692				100.692				I	5
46	Euregio Rijn-Maas-Noord				16.032	16.032	16.032	16.032	16.032	S	5
47	Gebiedsgerichte aanpak opwaardering openbare ruimte Altweerterheide (minimumvariant)	3.000.000	40		96.000		96.000	96.000	96.000	S	5
48	Lidmaatschap M50				5.000		5.000	5.000	5.000	S	5
49	Bestrijding Cybercrime				42.500	42.500	42.500	42.500	42.500	S	6
50	Functionaris ondermijnende criminaliteit incl. mensenhandel				95.000	95.000	95.000	95.000	95.000	S	6
51	Implementatie Strategische visie	150.000				50.000	50.000	50.000		I	6
52	Wendbaarheidsbudget				300.000	300.000	300.000	300.000	300.000	S	OH
53	Aantrekkelijk werkgeverschap				150.000	150.000	150.000	150.000	150.000	S	OH
53	Tijdig kernfuncties vervangen ivm kennisbehoud (2023 uit resultaatbestemming jrrk 2021)				300.000	0	300.000	300.000	300.000	S	OH
53	Arbeidsmarktbenadering				100.000	100.000	100.000	100.000	100.000	S	OH
53	Arbeidsmarktbenadering					100.000	100.000			I	OH
54	Extra capaciteit t.b.v. binnenhalen subsidies	100.000				50.000	50.000			I	OH
55	Strategisch adviseur (1 fte)				111.000	111.000	111.000	111.000	111.000	S	OH
55	Strategisch adviseur (1 fte tijdelijk)					111.000	111.000			I	OH
Totaal structurele prioriteiten						1.598.886	2.713.233	2.887.233	2.987.233		
Totaal incidentele prioriteiten						1.765.105	1.455.790	545.000	170.000		
Totaal						3.363.991	4.169.023	3.432.233	3.157.233		

De incidentele prioriteiten worden in 2023 ten laste van de algemene reserve gebracht en vanaf 2024 van het begrotingssaldo.

Vervangingsinvesteringen

Inleiding

In de Kadernota 2022 werd voorgesteld om met betrekking tot het budget vervangingsinvesteringen rekening te houden met een stelpost ter grootte van de vrijval afschrijvingen van activa die zijn afgeschreven. De redenatie hierbij is dat de vrijval ontstaat doordat investeringen helemaal zijn afgeschreven en aan vervanging toe zijn. Het is dan logisch om de vrijgevallen kapitaallasten in te zetten voor vervanging (redenatie conform het zogenaamde ideaalcomplex).

Met deze werkwijze ten aanzien van de vervangingsinvesteringen wordt een betere aansluiting gemaakt tussen de vrijval van de afschrijvingen en de uiteindelijke vervanging van het actief.

Oude werkwijze

De gemeente Weert begroot de kapitaallasten op basis van de activastaat. Op het moment dat de administratieve levensduur van een actief eindigt, worden er geen afschrijvingen meer begroot. Het betreffende bedrag kwam tot 2022 ten gunste van het begrotingsaldo. Dit had een (oplopend) positievere meerjarenbegroting tot gevolg. Als echter op een later moment het actief daadwerkelijk vervangen moet worden, komt dit via de vervangingsinvesteringen in de begroting terug en is dekking nodig.

Nieuwe werkwijze

In de nieuwe werkwijze vanaf 2022 wordt de benodigde dekking gereserveerd in een stelpost "Ruimte toekomstige vervangingsinvesteringen". In het MJOP en de gesloten exploitaties (GRP, afval en huisvesting onderwijs) wordt al rekening gehouden met de financiering van toekomstige investeringen. Voor de stelpost zijn daarom alleen de vrijval in ICT en de overige vrijval in de berekeningen meegenomen.

Te reserveren in stelpost Vervangingsinvesteringen				
Jaar	2023	2024	2025	2026
2022	54.086	54.086	54.086	54.086
2023	345.723	345.723	345.723	345.723
2024		321.686	321.686	321.686
2025			40.498	40.498
2026				30.447
	399.808	721.495	761.993	792.440

Dit zijn dan de budgetten die beschikbaar zijn voor dekking van de (kapitaal)lasten van de vervangingsinvesteringen. De toekenning daarvan loopt als vanouds via de begroting (met instemming van de raad). In de begroting 2022 was voor 2023 al rekening gehouden met € 400.000 voor vervangingsinvesteringen. Rekening houdend met de structurele doorwerking van het restantbudget in 2022 dat nog niet ingezet werd van € 54.000 is er voor de begroting 2023 een budget van € 454.000 beschikbaar.

In het overzicht is dit budget en de structurele doorwerking van de inzet ervan verwerkt. Ook de voor de meerjarenraming 2024-2026 beschikbaar komende middelen zijn opgenomen in het overzicht.

Van de vervangingsinvesteringen voor 2023 is een korte toelichting opgenomen.

Overzicht vervangingsinvesteringen 2023 - 2026

Nr.	Omschrijving	Investering	Afschr. termijn	Expl. kosten	Jaarlast 2023	Jaarlast 2024	Jaarlast 2025	Jaarlast 2026	Pr.
	Rentepercentage 2023 is:	0,7%							
1	Stelpost knelpunten weginfrastructuur 2023	1.700.000	40		54.400	54.400	54.400	54.400	5
	Stelpost knelpunten weginfrastructuur 2024	1.600.000	40			51.200	51.200	51.200	5
	Stelpost knelpunten weginfrastructuur 2025	pm	40						5
	Stelpost knelpunten weginfrastructuur 2026	pm	40						5
2	Stelpost kleine verkeersknelpunten 2023	275.000	25		12.925	12.925	12.925	12.925	5
	Stelpost kleine verkeersknelpunten 2024	275.000	25			12.925	12.925	12.925	5
	Stelpost kleine verkeersknelpunten 2025	275.000	25				12.925	12.925	5
	Stelpost kleine verkeersknelpunten 2026	275.000	25					12.925	5
3	Bomenbeheerplan (9 jaar m.i.v. 2018, 2026 laatste jaar)	50.000	25	70.000	72.350	72.350	72.350	72.350	5
4	Lichtinstallatie De Bosuil	150.000	8		19.800	19.800	19.800	19.800	4
5	Vervanging strooimaterieel	80.000	12	7.500	14.727	14.727	14.727	14.727	5
6	Vervanging asfalttoplaag skatevoorziening	50.000	30	2.500	4.517	4.517	4.517	4.517	5
7	Vervangen Risicobomen	50.000	30		2.017	2.017	2.017	2.017	5
8	Vervanging applicaties ICT				225.000	390.000	345.000	450.000	ov.
9	Computerapparatuur raadsleden, commissieleden en griffie	75.000	4					19.275	6
	Telling				405.735	634.860	602.785	739.985	
	Beschikbare budget				454.000	775.500	816.000	846.450	
	Resterend budget (- = tekort)				48.265	140.640	213.215	106.465	

	Meerjarige investerings-/onderhoudsplannen - niet ten laste van budget:								
10	Meerjareninvesteringsprogramma Water & Riolering (GRP):								
	Gebiedgerichte aanpak riolering Biest fase 2 (Groen)	359.928			359.928				3
	Gebiedgerichte aanpak riolering Biest fase 2 (GRP)	2.159.568	60		51.110	51.110	51.110	51.110	3
	Gebiedgerichte aanpak riolering Biest fase 2 (Weginfra)	1.079.784	40		34.553	34.553	34.553	34.553	3
	BRP maatregelen 2022-2026: afkoppelen bedrijventerrein Stramproy	4.532.424	60		107.267	107.267	107.267	107.267	3
	Groot onderhoud riolering (relinen)	605.422	60		14.328	14.328	14.328	14.328	3
	Vervangen div. oeverbeschoeiingen	250.000	25			11.750	11.750	11.750	3
11	Ondergrondse inzamelstations - 2023	75.000	10		8.025	8.025	8.025	8.025	
	Ondergrondse inzamelstations - 2024	75.000	10			8.025	8.025	8.025	
	Ondergrondse inzamelstations - 2025	75.000	10				8.025	8.025	
	Ondergrondse inzamelstations - 2026	75.000	10					8.025	
12	Glasbakken - 2023	50.000	10		5.350	5.350	5.350	5.350	
	Glasbakken - 2024	50.000	10			5.350	5.350	5.350	
	Glasbakken - 2025	50.000	10				5.350	5.350	
	Glasbakken - 2026	50.000	10					5.350	
	Totale structurele lasten				580.562	245.759	259.134	272.509	

Toelichting vervangingsinvesteringen

Stelpost knelpunten weginfrastructuur 2023

Wat gaan we daarvoor doen?

Jaarlijks neemt de raad een besluit over de grotere projecten ten laste van deze stelpost. Op basis van de "Inventarisatie knelpunten Ringbanenstelsel 2017" worden de aan te pakken knelpunten uitgevoerd.

Wat mag het kosten?

De raad heeft bij de behandeling van de Kadernota 2018 een motie aangenomen over knelpunten in de weginfrastructuur. Naar aanleiding van het document "Inventarisatie knelpunten Ringbanenstelsel 2017" en deze motie zijn tot en met 2024 budgetten opgevoerd ten behoeve van het oplossen van de grotere knelpunten in de weginfrastructuur. Het budget voor 2023 (voor dekking van kapitaallasten van investeringsbudgetten) wordt geraamd op € 54.400.

Stelpost kleine verkeersknelpunten 2023

Wat gaan we daarvoor doen?

Op basis van inventarisatie worden de kleine knelpunten aangepakt.

Wat mag het kosten?

De raad heeft bij de behandeling van de Kadernota 2018 de motie IM9 aangenomen over knelpunten in de weginfrastructuur. Naar aanleiding van deze motie en het gevoerde debat wordt een jaarlijks terugkerende prioriteit van € 12.925 als dekking voor kapitaallasten opgevoerd om kleine verkeersknelpunten op te lossen.

Bomenbeheerplan

Wat gaan we daarvoor doen?

Voor de uitvoering van het bomenbeheerplan wordt met ingang van 2018 gedurende 9 jaar rekening gehouden met de kosten van dit plan.

Wat mag het kosten?

Jaarlijks tot en met 2026 een investeringsbudget van € 50.000 en een onderhoudsbudget van € 70.000.

Vervangingsinvestering lichtinstallatie De Bosuil

Wat gaan we daarvoor doen?

De huidige lichtinstallatie is na 10 jaar aan vervanging toe. Diverse onderdelen werken niet meer naar behoren en zijn niet meer te repareren. In afwijking van de tabel met afschrijvingstermijnen in de financiële verordening is de afschrijvingstermijn 8 i.p.v. 10 jaar. Een langere afschrijvingstermijn is op basis van gebruiksinformatie door de Bosuil niet meer reëel. De aanpassing van de afschrijvingstermijn wordt door de vaststelling van de begroting 2023 bekrachtigd door de raad.

Wat mag het kosten?

De kosten van vervanging bedragen € 150.000.

Vervanging strooimaterieel

Wat gaan we daarvoor doen?

Het in gebruik zijnde strooimaterieel is niet meer betrouwbaar voor de inzet. Ook zijn deze niet geschikt voor automatische strooien.

Wat mag het kosten?

De vervanging van het materieel vergt een investering van € 80.000. Daarnaast moet met een bedrag van € 7.500 onderhoudskosten rekening worden gehouden.

Vervanging asfalt toplaag skatevoorziening

Wat gaan we daarvoor doen?

De toplaag van de skatevoorziening aan de Graafschap Hornelaan is aan vervanging toe. Er zitten meerdere scheuren in het asfalt van de baan. Het risico op valpartijen en het ontstaan van letsel is daardoor vergroot.

Wat mag het kosten?

Voor de vervanging zelf wordt rekening gehouden met een investering van € 50.000. Daarnaast wordt het jaarlijks onderhoudsbudget verhoogd met € 2.500.

Vervanging risicobomen

Wat gaan we daarvoor doen?

Bij een aantal bomen breken door een groeigebrek takken uit de boom. Dit kan gevaarlijke situaties met mogelijk letsel en schade leiden. Deze risicobomen worden vervangen.

Wat mag het kosten?

Het verwijderen van de risicobomen en de vervanging door nieuwe aanplant vraagt een budget van € 50.000.

Vervanging applicaties ICT

Wat gaan we daarvoor doen?

In het kader van de vervangingsinvesteringen is een inventarisatie gemaakt van applicaties die de komende jaren aan vervanging toe zijn. De bedragen zijn in de begroting 2023 en meerjarenraming 2024-2026 in het totaaloverzicht opgenomen.

Omdat de aanschaf van software op basis van het BBV niet geactiveerd mag worden ontstaat er bij vervanging een relatief grote druk op het beschikbare budget voor vervangingsinvesteringen. Het meerjarig inzicht in de vraag wanneer welke vervanging moet plaatsvinden wordt daardoor extra belangrijk.

Voor 2023 zijn de volgende vervangingen aan de orde:

In 2020 is voor 4 jaar een overeenkomst aangegaan voor het gebruik van de applicatie voor burgerzakenproducten. Vanwege de rechtmatigheid is het niet mogelijk de overeenkomst per 1-1-2024 te verlengen en zal in 2023 een aanbesteding plaats vinden. Ingeschat wordt dat voor de implementatie van de applicatie in 2023 een eenmalig bedrag van € 150.000 nodig is.

Om een verdere verbeter- en efficiencyslag te maken willen we de software waarin we de financiële administratie doen, vervangen door een moderner pakket. De bedoeling is om het werk voor de budgethouder én de administratie te verlichten, onder andere door makkelijke workflow en goede raadpleegfuncties. De inschatting is dat voor de implementatie € 75.000 nodig is.

Wat mag het kosten?

Het totaalbedrag voor de applicaties burgerzaken en financiële administratie komt op € 225.000.

Reserves en voorzieningen meerjarig

Naam Reserve of Voorziening	Saldo 1-1-2022	Saldo 1-1-2023	Vermeerd. 2023	Verminder. 2023	Saldo 1-1-2024
Algemene reserve					
R1000 Algemene reserve	15.557.214	18.893.442	0	-2.375.491	16.517.951
Bestemmingsreserves					
R0300 Reserve gemeentelijk vastgoed	6.188.780	4.990.276	4.271.510	-4.006.884	5.254.902
R2100 Reserve civieltechnische kunstwerken	370.774	371.926	133.550	-123.195	382.281
R2101 Res.afkoopsom ond & verv biesterbrug	2.437.933	2.526.300	88.367	0	2.614.667
R3100 Reserve parkfac. en parkbeh. KH2.0	550.000	550.000	0	0	550.000
R4200 Reserve dec. huisvesting onderwijs	6.935.757	7.406.742	607.614	0	8.014.356
R5400 Reserve aankoop kunstvoorwerpen	87.299	87.299	0	0	87.299
R5700 Bestemmingsreserve groen	412.284	1.370.612	428.914	0	1.799.526
R6000 Res.innov.en transform. soc. domein	1.466.382	1.694.492	0	-31.328	1.663.164
R6500 Res. Inburg.Particip. Niet-west. all	713.826	713.826	0	0	713.826
R7000 Reserve energietransitie	1.392.031	1.312.031	0	-80.000	1.232.031
R7400 Reserve bodemsanering	305.607	305.607	0	0	305.607
R7403 Pilot publ. Ontzorg. Energiebesp.	278.820	178.820	0	-100.000	78.820
Bestemmingsreserves ec nut					
R0450 Dekkingsreserve kap.lasten stadhuis	16.367.765	15.728.733	0	-639.138	15.089.595
R3350 Dekkingsreserve Warenmarkt	16.760	14.860	0	-1.900	12.960
R4350 Dek.res. welzijn peuterspeelzaal WML	87.154	81.798	0	-5.356	76.442
R5250 Dekkingsres. sporthal a.d. Bron	3.540.638	3.355.766	0	-184.873	3.170.893
R5251 Dekkingsres. acc.Batavierentreffers	478	0	0	0	0
R5252 Dek.res. atletiekaccomodatie fase 1	935.850	895.292	0	-40.558	854.734
R5253 Dekkingsreserve turnhal	173.345	163.345	0	-10.000	153.345
R5450 Dekking kapitaallasten museum JvH	106.770	106.770	0	0	106.770
R5550 Dekkingsres. restaur. Martinustoren	40.425	33.825	0	-6.600	27.225

R5551	Dekkingsres. aankoop St. Annamolen	3.195	3.015	0	-180	2.835
R6150	Dekkingsres. wijkacc.Keenterhart	1.193.684	1.141.573	0	-52.111	1.089.462
R6151	Dekkingsres. wijkaccom. Tungelroy	86.983	72.683	0	-14.300	58.383
R6152	Dekkingsreserve JOP graswinkel	3.660	3.538	0	-122	3.416
R7450	Dekking kapitaallasten NMC	42.121	42.121	0	0	42.121
R8150	Dekkingsreserve kiosk	10.000	10.000	0	0	10.000
R8300	Reserve pand Beemdenstraat 38	24.190	24.190	0	0	24.190
Bestemmingsreserves maatsch. nut						
R2150	Dekkingsres.verlichting binnenstad	40.000	40.000	0	0	40.000
R5254	Egalisatiereserve SPUK	803.744	1.078.861	209.880	-116.581	1.172.160
R5750	Dekking Gebiedsv.Kempenbr/Yzeren Man	7.876	7.876	0	0	7.876
Reserves weerstandsvermogen						
R1001	Algemene reserve Weerstandsvermogen	12.651.100	12.651.100	0	0	12.651.100
R1002	Risicobuffer bouwgrondexploitatie	7.099.500	6.299.500	0	0	6.299.500
R1003	Reserve sociaal domein	0	0	0	0	0
	Subtotaal	79.931.944	82.156.218	5.739.835	-7.788.617	80.107.436
Voorzieningen van de algemene dienst						
Voorz.midd.v.derden met bested.doel						
V7200	Voorz. vervangingsinv.riolering	17.307.569	10.470.129	1.590.982	-1.829.648	10.231.463
V7205	Voorz. oude verv.invest.rioleringen	7.351.293	7.089.293	0	-262.000	6.827.293
V8100	Voorziening Stedelijk Groenfonds	12.419	201.391	0	0	201.391
V8101	Voorz. Kwaliteitsfonds Buitengebied	184.778	427.085	0	-125.000	302.085
V8102	Voorz. Natuur- en landschapsvisie	178.941	178.941	0	0	178.941
Voorziening handelsgoederen						
V1000	Voorziening Poort van Limburg	4.855.949	4.855.949	0	0	4.855.949
Voorziening risico's en verliezen						
V0100	Voorz. Pensioen zittende wethouders	1.368.264	1.368.264	0	0	1.368.264

V8200	Nog te maken kosten afgesloten grex	40.000	40.000	0	0	40.000
Voorziening woonruimten EN						
V0900	Voorziening woonruimte	921.119	921.119	0	0	921.119
Voorzieningen dubieuze debiteuren						
V001	Civiel	276.224	276.224	0	0	276.224
V002	Belastingen	6.996	32.321	26.010	-26.010	32.321
V003	BSGW	144.741	212.248	68.192	-356	280.084
V004	WIZ	1.191.380	1.391.380	200.000	0	1.591.380
	Subtotaal	33.839.675	27.464.346	1.885.184	-2.243.014	27.106.516
	Totaal	113.771.619	109.620.564	7.625.019	-10.031.631	107.213.952

Naam Reserve of Voorziening		Vermeerd. 2024	Verminder. 2024	Saldo 1-1- 2025	Vermeerd. 2025	Verminder. 2025	Saldo 1-1- 2026	Vermeerd. 2026	Verminder. 2026	Saldo 1-1- 2027
Algemene reserve										
R1000	Algemene reserve	12.650	0	16.530.601	0	0	16.530.601	0	0	16.530.601
Bestemmingsreserves										
R0300	Reserve gemeentelijk vastgoed	4.378.860	-4.338.817	5.294.945	4.503.917	-3.775.722	6.023.140	4.503.917	-3.775.722	6.751.335
R2100	Reserve civieltechnische kunstwerken	133.550	-276.535	239.296	133.550	-121.966	250.880	133.550	-162.958	221.472
R2101	Res.afkoopsom ond & verv biesterbrug	88.367	0	2.703.034	88.367	0	2.791.401	88.367	0	2.879.768
R3100	Reserve parkfac. en parkbeh. KH2.0	0	0	550.000	0	0	550.000	0	0	550.000
R4200	Reserve dec. huisvesting onderwijs	598.841	0	8.613.197	623.696	0	9.236.893	612.250	0	9.849.143
R5400	Reserve aankoop kunstvoorwerpen	0	0	87.299	0	0	87.299	0	0	87.299
R5700	Bestemmingsreserve groen	620.314	0	2.419.840	522.414	0	2.942.254	522.414	0	3.464.668
R6000	Res.innov.en transform. soc. domein	0	0	1.663.164	0	0	1.663.164	0	0	1.663.164
R6500	Res. Inburg.Particip. Niet-west. all	0	0	713.826	0	0	713.826	0	0	713.826
R7000	Reserve energietransitie	0	0	1.232.031	0	0	1.232.031	0	0	1.232.031
R7400	Reserve bodemsanering	0	0	305.607	0	0	305.607	0	0	305.607
R7403	Pilot publ. Ontzorg. Energiebesp.	0	0	78.820	0	0	78.820	0	0	78.820

Bestemmingsreserves ec nut										
R0450	Dekkingsreserve kap.lasten stadhuis	0	-435.106	14.654.489	0	-435.106	14.219.383	0	-435.106	13.784.277
R3350	Dekkingsreserve Warenmarkt	0	-1.900	11.060	0	-1.900	9.160	0	-1.900	7.260
R4350	Dek.res. welzijn peuterspeelzaal WML	0	-5.356	71.086	0	-5.356	65.730	0	-5.356	60.374
R5250	Dekkingsres. sporthal a.d. Bron	0	-175.879	2.995.014	0	-175.879	2.819.135	0	-175.879	2.643.256
R5251	Dekkingsres. acc.Batavierentreffers	0	0	0	0	0	0	0	0	0
R5252	Dek.res. atletiekaccomodatie fase 1	0	-40.558	814.176	0	-40.558	773.618	0	-40.558	733.060
R5253	Dekkingsreserve turnhal	0	-10.000	143.345	0	-10.000	133.345	0	-10.000	123.345
R5450	Dekking kapitaallasten museum JvH	0	0	106.770	0	0	106.770	0	0	106.770
R5550	Dekkingsres. restaur. Martinustoren	0	-6.600	20.625	0	-6.600	14.025	0	-6.600	7.425
R5551	Dekkingsres. aankoop St. Annamolen	0	-180	2.655	0	-180	2.475	0	-180	2.295
R6150	Dekkingsres. wijkacc.Keenterhart	0	-52.111	1.037.351	0	-52.111	985.240	0	-52.111	933.129
R6151	Dekkingsres. wijkaccom. Tungelroy	0	-14.300	44.083	0	-14.300	29.783	0	-14.300	15.483
R6152	Dekkingsreserve JOP graswinkel	0	-122	3.294	0	-122	3.172	0	-122	3.050
R7450	Dekking kapitaallasten NMC	0	0	42.121	0	0	42.121	0	0	42.121
R8150	Dekkingsreserve kiosk	0	0	10.000	0	0	10.000	0	0	10.000
R8300	Reserve pand Beemdenstraat 38	0	0	24.190	0	0	24.190	0	0	24.190
Bestemmingsreserves maatsch. nut										
R2150	Dekkingsres.verlichting binnenstad	0	0	40.000	0	0	40.000	0	0	40.000
R5254	Egalisatiereserve SPUK	0	-116.581	1.055.579	0	-116.581	938.998	0	-116.581	822.417
R5750	Dekking Gebiedsv.Kempenbr/Yzeren Man	0	0	7.876	0	0	7.876	0	0	7.876
Reserves weerstandsvermogen										
R1001	Algemene reserve Weerstandsvermogen	0	0	12.651.100	0	0	12.651.100	0	0	12.651.100
R1002	Risicobuffer bouwgrondexploitaties	0	0	6.299.500	0	0	6.299.500	0	0	6.299.500
R1003	Reserve sociaal domein	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Subtotaal	5.832.582	-5.474.045	80.465.973	5.871.944	-4.756.381	81.581.536	5.860.498	-4.797.373	82.644.661
Voorzieningen van de algemene dienst										

Voorz.midd.v.derden met bested.doel										
V7200	Voorz. vervangingsinv.riolering	1.561.539	-1.793.473	9.999.529	663.099	-1.772.405	8.890.223	677.084	-2.075.454	7.491.853
V7205	Voorz. oude verv.invest.rioleringen	0	-262.000	6.565.293	0	-262.000	6.303.293	0	-262.000	6.041.293
V8100	Voorziening Stedelijk Groenfonds	0	0	201.391	0	0	201.391	0	0	201.391
V8101	Voorz. Kwaliteitsfonds Buitengebied	0	0	302.085	0	0	302.085	0	0	302.085
V8102	Voorz. Natuur- en landschapsvisie	0	0	178.941	0	0	178.941	0	0	178.941
Voorziening handelsgoederen										
V1000	Voorziening Poort van Limburg	0	0	4.855.949	0	0	4.855.949	0	0	4.855.949
Voorziening risico's en verliezen										
V0100	Voorz. Pensioen zittende wethouders	0	0	1.368.264	0	0	1.368.264	0	0	1.368.264
V8200	Nog te maken kosten afgesloten grex	0	0	40.000	0	0	40.000	0	0	40.000
Voorziening woonruimten EN										
V0900	Voorziening woonruimte	0	0	921.119	0	0	921.119	0	0	921.119
Voorzieningen dubieuze debiteuren										
V001	Civiel	0	0	276.224	0	0	276.224	0	0	276.224
V002	Belastingen	26.530	-26.530	32.321	26.326	-26.326	32.321	26.326	-26.326	32.321
V003	BSGW	68.712	-542	348.254	68.508	0	416.762	68.508	0	485.270
V004	WIZ	200.000	0	1.791.380	200.000	0	1.991.380	200.000	0	2.191.380
	Subtotaal	1.856.781	-2.082.545	26.880.752	957.933	-2.060.731	25.777.954	971.918	-2.363.780	24.386.092
	Totaal	7.689.363	-7.556.590	107.346.725	6.829.877	-6.817.112	107.359.490	6.832.416	-7.161.153	107.030.753

Incidentele baten en lasten

Recapitulatie	Begroting 2023			Begroting 2024			Begroting 2025			Begroting 2026		
	begrotingsevenwicht	totaal	incidenteel	structureel	totaal	incidenteel	structureel	totaal	incidenteel	structureel	totaal	incidenteel
Lasten programma 1	14.469	4.336	10.133	14.965	4.348	10.617	14.686	4.348	10.338	14.575	4.220	10.355
Lasten programma 2	80.260	579	79.681	80.690	0	80.690	81.597	0	81.597	82.765	0	82.765
Lasten programma 3	11.813	25	11.788	11.826	0	11.826	12.735	0	12.735	13.159	0	13.159
Lasten programma 4	19.287	4.719	14.568	17.433	3.067	14.366	17.067	2.281	14.786	17.752	2.726	15.026
Lasten programma 5	11.415	100	11.315	11.896	0	11.896	11.796	0	11.796	12.017	0	12.017
Lasten programma 6	9.816	0	9.816	9.845	0	9.845	9.796	0	9.796	9.874	0	9.874
Totaal lasten programma's	147.060	9.759	137.301	146.655	7.415	139.240	147.677	6.629	141.048	150.142	6.947	143.195
Baten programma 1	7.470	4.354	3.116	7.518	4.366	3.152	7.549	4.360	3.189	7.448	4.220	3.228
Baten programma 2	21.344	0	21.344	21.351	0	21.351	21.396	0	21.396	21.441	0	21.441
Baten programma 3	6.718	0	6.718	6.809	0	6.809	7.799	0	7.799	8.242	0	8.242
Baten programma 4	13.841	4.719	9.122	12.292	3.067	9.225	11.585	2.281	9.304	12.171	2.726	9.445
Baten programma 5	484	0	484	474	0	474	445	0	445	417	0	417
Baten programma 6	918	0	918	932	0	932	777	0	777	812	0	812
Totaal baten programma's	50.775	9.073	41.702	49.376	7.433	41.943	49.551	6.641	42.910	50.531	6.947	43.584
Saldo van baten en lasten programma's	96.285	686	95.599	97.279	-18	97.297	98.126	-12	98.138	99.611	0	99.611
Recapitulatie	Begroting 2023			Begroting 2024			Begroting 2025			Begroting 2026		
begrotingsevenwicht	totaal	incidenteel	structureel	totaal	incidenteel	structureel	totaal	incidenteel	structureel	totaal	incidenteel	structureel
Lasten alg. dekkingsmiddelen	9.967	2.000	7.967	13.195	1.456	11.740	14.443	545	13.898	12.241	170	12.071
Lasten overhead	20.301	117	20.184	19.785	0	19.785	19.330	0	19.330	19.326	0	19.326
Lasten vennootschapsbel.	17	0	17	17	0	17	17	0	17	17	0	17
Lasten onvoorzien	34	0	34	35	0	35	35	0	35	36	0	36
Totaal lasten diversen	30.319	2.117	28.202	33.032	1.456	31.576	33.825	545	33.280	31.620	170	31.450
Baten alg. dekkingsmiddelen	124.781	445	124.336	130.982	0	130.982	137.966	0	137.966	132.990	0	132.990
Baten overhead	146	0	146	145	13	132	148	0	148	152	0	152
Totaal baten diversen	124.927	445	124.482	131.127	13	131.114	138.114	0	138.114	133.142	0	133.142
Saldo van diversen	94.608	-1.673	96.281	98.095	-1.443	99.538	104.289	-545	104.834	101.522	-170	101.692

Totale saldo van baten en lasten van de programma's en diversen	1.677	2.359	-682	-816	1.425	-2.241	-6.163	533	-6.696	-1.911	170	-2.081
Stortingen in reserves	5.740	210	5.530	5.833	13	5.820	5.872	0	5.872	5.860	0	5.860
Onttrekkingen aan reserves	7.789	2.587	5.202	5.474	0	5.474	4.756	0	4.756	4.797	0	4.797
Geraamd resultaat	372	18	354	457	-1.438	1.895	5.047	-533	5.580	848	-170	1.018
Totaal structurele lasten			171.032			176.637			180.200			180.506
Totaal structurele baten			171.386			178.532			185.780			181.524
Structurele baten- en lasten	0	0	354	0	0	1.895	0	0	5.580	0	0	1.018

Toelichting incidentele baten en lasten

In het overzicht incidentele baten en lasten worden de posten in de begroting opgenomen die een incidenteel karakter hebben. Incidentele baten en lasten betreffen die posten die het begrotingssaldo incidenteel beïnvloeden. Het gaat om eenmalige zaken en om (meerjarige) projecten of subsidies als deze het karakter van tijdelijkheid c.q. eindig doel hebben. De in de begroting opgenomen posten moeten op basis van de bepalingen in het BBV worden toegelicht.

In de begroting 2023 zijn diverse projecten/bestedingen, als gevolg van besluitvorming over prioriteiten tot en met 2022 en de in de begroting 2023 opgenomen voorstellen en gelet op de looptijd van de projecten, aangemerkt als incidenteel. Omdat ook de tegenhanger in de vorm van de inzet van de algemene reserve een incidentele baat is en er per saldo geen sprake is van beïnvloeding van het saldo worden deze posten niet afzonderlijk toegelicht.

In onderstaande tabel is weergegeven welke toepassingen van de algemene reserve dit betreft. De incidentele lasten zijn in het overzicht "Incidentele lasten en baten" verwerkt.

Algemene reserve	
Onttrekking knelpuntenbudget	-117.350
P3 prio 2022-speelplaatsen	-25.000
Herindicaties hulp bij het huishouden (DJ-1591561)	-418.600
DJ-1016453 tekort Risse	-49.436
Prio 2023 nr. 3 Plan verduurzaming maatsch. vastgoed	-87.000
Prio 2023 nr. 8 Erfgoedbeleid	-8.500
Prio 2023 nr. 10 Vrijrijdbare tribunes sporthal St. Theunis	-8.003
Prio 2023 nr. 11 Aanpak oneigenlijk grondgebruik	-309.210
Prio 2023 nr. 16 Onderst. Weerter Sportverenigingen	-100.000
Prio 2023 nr. 19 (Groeps-)maatwerk trajecten specifieke uitkeringsgerechtigde doelgroepen	-35.000
Prio 2023 nr. 20 Actie Reactie van Solvare	-35.000
Prio 2023 nr. 26 Groene schoolpleinen	-75.000
Prio 2023 nr. 27 Plan herinrichting Stationsstraat	-25.000
Prio 2023 nr. 29 Tijdelijke regisseur buitengebied	-178.200
Prio 2023 nr. 30 Inventarisatie opwaard. openbare ruimte	-145.000
Prio 2023 nr. 31 Burgerinitiatieven Biodiversiteit	-20.000
Prio 2023 nr. 32 Opstellen Meerjarig onderhouds en vervangingsplan voor ziekte- en klimaatgevoelige bomen	-25.000
Prio 2023 nr. 37 Inzet Stichting Streetwise	-71.000
Prio 2023 nr. 38 Regie versterking binnenstad	-75.000
Prio 2023 nr. 39 Regionaal evenementenbudget	-75.000
Prio 2023 nr. 43 Uitv. beleid kunst in de openbare ruimte	-50.000
Prio 2023 nr. 44 Subs. provinciale subinfrastructuur culturele instellingen	-31.500
Prio 2023 nr. 45 Investeringsagenda Midden-Limburg	-100.692
Prio 2023 nr. 51 Implementatie Strategische visie	-50.000
Prio 2023 nr. 53 Arbeidsmarktbenadering	-100.000
Prio 2023 nr. 54 Extra capaciteit binnenhalen subsidies	-50.000
Prio 2023 nr. 55 Strategisch adviseur (1 fte tijdelijk)	-111.000

De posten die voor 2023 wel gevolgen hebben voor de bepaling of er sprake is van een structureel evenwicht zijn:

Incidentele baten

- Baten grondexploitatie

- Fysieke bedrijfsinfrastructuur (P4) € 4.719.135
- Grondbedrijf (niet-bedrijventerreinen) (P1) € 4.335.899. Mutaties grondexploitaties zijn naar de aard van de raming incidenteel. De mutaties grondexploitatie hebben dus geen invloed op het structureel begrotingsaldo. In de begroting wordt géén winstneming geraamd.

- Project oneigenlijk grondgebruik € 235.000.

Bij dit project met een looptijd tot en met 2023 wordt ingezet op het in beeld brengen en formaliseren van oneigenlijk grondgebruik van gemeentelijk eigendom door derden. Het doel van het project is het voldoen aan de wettelijke taak om het gemeentebezit veilig te stellen. Het genereren van opbrengsten uit verkoop van grond is geen doel maar er wordt rekening gehouden met situaties waarbij er wel sprake zal zijn van opbrengsten uit verkoop.

- Instandhoudingssubsidie rijksmonumenten 2019-2025 € 17.968.

- Spuk sport € 209.880.

Incidentele lasten

- Lasten grondexploitatie

- Fysieke bedrijfsinfrastructuur (P4) € 4.719.135.
- Grondbedrijf (niet-bedrijventerreinen) (P1) € 4.335.899.

- Project oneigenlijk grondgebruik € 235.000.

Voor dit project is extra capaciteit ingezet voor de looptijd van het project.

Reserves

Het BBV heeft als uitgangspunt dat in principe alle stortingen in en onttrekkingen aan reserves incidenteel van aard zijn. Als belangrijke uitgangspunten gelden echter ook:

- Omdat de gemeente structurele taken uitvoert, zijn structurele baten en lasten de regel. Incidentele baten en lasten zijn de uitzondering
- Voor het bepalen of er sprake is van de uitzondering, wordt de aard van de raming beoordeeld.

Voor de aard van de raming van de baten en lasten is daarbij het dominante criterium bij de bepaling of baten en lasten structureel of incidenteel zijn.

Structurele stortingen

Daar waar structureel onttrekken aan een reserve niet mogelijk is vanwege de eindigheid van een reserve, is structureel storten wel mogelijk vanwege de oneindigheid van de exploitatie. Dit gebeurt dan voor onbepaalde tijd en op basis van structureel vastgesteld beleid door de raad. Anders gezegd, er is geen einddatum bepaald voor deze storting. Deze storting is structureel van aard en wordt opgenomen op het overzicht van structurele reservemutaties.

Voor de gemeente Weert is dit van toepassing op de mutaties in de volgende reserves:

- Reserve decentralisatie huisvesting onderwijs
- Reserve Civieltechnische kunstwerken
- Reserve afkoopsom en onderhoud en vervanging Biesterbrug
- Reserve gemeentelijk vastgoed
- Reserve groen

De toepassingen van deze reserves vinden plaats voor structurele lasten en aangezien de aard van de raming van de baten en lasten het dominante criterium is bij de bepaling of lasten structureel zijn kenmerken we de inzet van de reserves ook als structureel.

Naast bovenstaande mutaties op de met name genoemde reserves heeft de gemeente Weert een aantal bestemmingsreserves voor dekking van kapitaallasten. De jaarlijkse onttrekkingen uit deze reserves zijn afgestemd op de looptijd en boekwaarde van de betreffende activa. Deze onttrekkingen zijn aangemerkt als structureel.

	Aanwending bestemmingsreserves kapitaallasten	
R0450	Dekkingsreserve kap.lasten stadhuis	-639.138
R3350	Dekkingsreserve Warenmarkt	-1.900
R4350	Dek.res. welzijn peuterspeelzaal WML	-5.356
R5250	Dekkingsres. sporthal a.d. Bron	-184.873
R5252	Dek.res. atletiekaccomodatie fase 1	-40.558
R5253	Dekkingsreserve turnhal	-10.000
R5254	Egalisatiereserve SPUK	-116.581
R5550	Dekkingsres. restaur. Martinustoren	-6.600
R5551	Dekkingsres. aankoop St. Annamolen	-180
R6150	Dekkingsres. wijkacc.Keenterhart	-52.111
R6151	Dekkingsres. wijkaccom. Tungelroy	-14.300
R6152	Dekkingsreserve JOP graswinkel	-122

Arbeidskosten gerelateerde verplichtingen

Op basis van artikel 20 van het BBV dient in de begroting aandacht besteed te worden aan de jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume.

Arbeidskosten gerelateerde verplichtingen zijn alle vormen van aan de arbeidsrelatie verbonden rechten op uitkeringen tijdens of na het dienstverband. Het gaat hierbij dus om normale jaarlijkse arbeidskosten zoals vakantiedagen, premies en pensioenen.

De jaarlijks terugkerende arbeidskosten met een vergelijkbaar volume zijn verwerkt in de baten en lasten van de begroting 2023 en de meerjarenraming. Voor deze kosten mag op basis van de bepalingen in het BBV geen voorziening worden gevormd.

Balansprognose en EMU-saldo

	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Activa						
(im) Materiële vaste activa	183.899	185.788	191.962	196.379	191.700	185.058
Financiële vaste activa: Kapitaalverstrekkingen	293	293	293	293	293	293
Financiële vaste activa: Leningen	15.473	14.621	13.671	12.711	11.728	10.722
Financiële vaste activa: Uitzettingen > 1 jaar	0	0	0	0	0	0
Totaal Vaste Activa	199.665	200.702	205.926	209.383	203.721	196.072
Voorraden: Onderhanden werk & Overige grond- en hulpstoffen	10.869	13.704	11.973	10.974	9.727	5.935
Voorraden: Gereed product en handelsgoederen & vooruitbetalingen	2.305	1.914	1.914	1.914	1.914	1.914
Uitzettingen <1 jaar	26.272	11.272	11.272	11.272	11.272	11.272
Liquide middelen	500	308	308	308	308	308
Overlopende activa	20.789	7.265	7.265	7.265	7.265	7.265
Totaal Vlottende Activa	60.735	34.463	32.732	31.733	30.486	26.694
Totaal Activa	260.400	235.165	238.657	241.115	234.207	222.766

Passiva

Eigen vermogen	88.772	82.156	81.823	82.182	83.297	84.361
Voorzieningen	26.443	24.631	24.005	23.511	22.140	21.450
Vaste schuld	112.292	102.052	101.817	94.061	96.281	97.978
Totaal Vaste Passiva	227.507	208.840	207.646	199.754	201.718	203.789
Vlottende schuld	14.231	10.542	15.227	25.578	16.705	3.193
Overlopende passiva	18.662	15.784	15.784	15.784	15.784	15.784
Totaal Vlottende Passiva	32.893	26.326	31.011	41.362	32.489	18.977
Totaal Passiva	260.400	235.165	238.657	241.115	234.207	222.766

EMU-saldo via mutaties in financiële activa en financiële passiva			2021	2022	2023	2024	2025	2026
Activa	Financieel activa	Kapitaalverstrekkingen en leningen	-797	-853	-950	-959	-983	-1.007
		Uitzettingen	0	0	0	0	0	0
	Vlottende activa	Uitzettingen	10.759	-15.000	0	0	0	0
		Liquide middelen	-5.728	-192	0	0	0	0
		Overlopende activa	1.457	-13.524	0	0	0	0
Passiva	Vaste passiva	Vaste schuld	-10.154	-10.240	-235	-7.757	2.220	1.697
	Vlottende passiva	Vlottende schuld	9.560	-3.689	4.686	10.350	-8.873	-13.511
		Overlopende passiva	-2.222	-2.878	0	0	0	0
Eventuele boekwinst bij verkoop effecten en (im)materiële vaste activa								
EMU SALDO			8.507	-12.762	-5.401	-3.553	5.670	10.808
EMU SALDO referentiewaarde			-5.316	-6.293				

In tabel hierboven is het verloop van het EMU-saldo (Economische en Monetaire Unie) gedurende een aantal jaren te zien. Positieve EMU-saldi geven aan dat de gemeente via reële transacties meer geld binnen krijgt dan ze uitgeeft. Hierdoor ontstaat er ruimte voor aflossing van schulden en kan de reservepositie worden verbeterd. Een negatief saldo geeft het tegenovergestelde weer, er gaat meer geld uit dan er binnenkomt.

Indien het EMU-saldo meerdere jaren achtereen positief is, dan kan er sprake zijn van oppotten van gelden. Andersom geldt dat een meerjarig negatief saldo kan duiden op een structureel teveel spenderende gemeente. Beide scenario's zijn onwenselijk. Afwisseling tussen jaren van sparen en investeren is het wenselijke scenario.

3 BIJLAGEN

Taakveldenoverzicht meerjarenraming

Lasten	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Goed wonen voor iedere doelgroep	14.468	14.965	14.685	14.574
Beheer overige gebouwen en gronden	1.076	1.161	862	886
Sportaccommodaties	5.497	5.770	5.725	5.709
Musea	935	1.133	1.124	1.129
Cultureel erfgoed	623	633	683	684
Grondexploitatie (niet-bedrijv.terr)	4.336	4.348	4.348	4.220
Wonen en bouwen	2.001	1.920	1.943	1.946
Iedereen doet mee	80.262	80.690	81.596	82.765
Onderwijshuisvesting	2.225	2.193	2.207	2.224
Onderwijsbeleid en leerlingzaken	3.124	3.232	3.251	3.271
Sportbeleid en activering	443	443	437	435
Samenkracht en burgerparticipatie	7.555	7.664	7.762	7.871
Toegangsteams	4.009	3.660	3.730	3.801
Inkomensregelingen	20.087	20.323	20.615	20.901
Begeleide participatie	8.110	7.692	7.247	7.048
Arbeidsparticipatie	2.927	2.978	3.030	3.079
Maatwerkvoorzieningen (WMO)	1.668	1.701	1.732	1.765
Maatwerkdienstverlening 18+	12.153	12.392	12.702	13.017
Maatwerkdienstverlening 18-	11.875	12.230	12.602	12.986
Geëscaleerde zorg 18+	2.279	2.271	2.254	2.237
Geëscaleerde zorg 18-	1.376	1.407	1.420	1.453
Volksgesondheid	2.431	2.504	2.607	2.677
Natuurlijke en landschappelijke kwaliteit	11.812	11.826	12.735	13.159
Openbaar groen en openl.recreatie	4.000	4.084	4.157	4.232
Riolering	4.932	4.966	5.814	6.162
Milieubeheer	1.581	1.476	1.462	1.462
Ruimte en leefomgeving	1.299	1.300	1.302	1.303
Duurzaam en innovatief ondernemen en leven	19.288	17.434	17.067	17.751
Economische ontwikkeling	845	843	844	843
Fysieke bedrijfsinfrastructuur	4.723	3.072	2.285	2.730
Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	153	143	144	144
Economische promotie	1.275	1.212	1.221	1.228
Cultuurpres.cultuurprod.en partic.	4.535	4.403	4.663	4.757
Media	1.398	1.410	1.498	1.533
Afval	6.359	6.351	6.412	6.516

Goed ontsloten en verweven met de regio	11.416	11.897	11.796	12.016
Verkeer en vervoer	8.930	9.144	9.092	9.291
Parkeren	2.451	2.720	2.671	2.692
Recreatieve havens	15	13	13	13
Economische havens en waterwegen	3	3	3	3
Openbaar vervoer	17	17	17	17
Bestuur en burgerzaken	9.816	9.844	9.795	9.873
Bestuur	2.438	2.358	2.253	2.180
Burgerzaken	1.600	1.579	1.504	1.518
Crisisbeheersing en brandweer	3.928	4.049	4.172	4.300
Openbare orde en veiligheid	1.816	1.824	1.833	1.842
Begraafplaatsen en crematoria	34	34	33	33
Overhead	20.301	19.785	19.330	19.326
Overhead	20.301	19.785	19.330	19.326
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	10.002	13.231	14.477	12.277
Treasury	1.905	1.867	1.951	1.928
OZB woningen	413	388	395	403
OZB niet-woningen				
Parkeerbelasting				
Belastingen overig	14	9	10	12
Alg.uitkering en ov.uitk.gemt.fonds	1.925	3.098	3.798	661
Overige baten en lasten	5.745	7.869	8.323	9.273
Vennootschapsbelasting	17	17	17	17
Vennootschapsbelasting (VpB)	17	17	17	17
Reserves	5.740	5.833	5.872	5.860
Mutaties reserves	5.740	5.833	5.872	5.860
Totaal lasten	183.122	185.522	187.370	187.618

Baten	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Goed wonen voor iedere doelgroep	7.470	7.518	7.549	7.447
Beheer overige gebouwen en gronden	549	562	576	589
Sportaccommodaties	922	944	966	989
Musea				
Cultureel erfgoed	23	23	17	6
Grondexploitatie (niet-bedrijv.terr)	4.336	4.348	4.348	4.220
Wonen en bouwen	1.640	1.641	1.642	1.643
Iedereen doet mee	21.344	21.350	21.396	21.440
Onderwijshuisvesting	204	208	212	216
Onderwijsbeleid en leerlingzaken	1.769	1.772	1.775	1.778

Sportbeleid en activering				
Samenkracht en burgerparticipatie	927	948	969	991
Toegangsteams				
Inkomensregelingen	13.894	13.857	13.867	13.876
Begeleide participatie				
Arbeidsparticipatie	433	437	442	446
Maatwerkvoorzieningen (WMO)				
Maatwerkdienstverlening 18+	428	428	428	428
Maatwerkdienstverlening 18-				
Geëscaleerde zorg 18+	3.689	3.700	3.703	3.705
Geëscaleerde zorg 18-				
Volksgesondheid				
Natuurlijke en landschappelijke kwaliteit	6.718	6.809	7.799	8.242
Openbaar groen en openl.recreatie	8	8	9	9
Riolering	6.336	6.427	7.430	7.873
Milieubeheer	14	14		
Ruimte en leefomgeving	360	360	360	360
Duurzaam en innovatief ondernemen en leven	13.841	12.293	11.585	12.171
Economische ontwikkeling				
Fysieke bedrijfsinfrastructuur	4.735	3.083	2.297	2.743
Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	194	194	194	194
Economische promotie	450	450	450	450
Cultuurpres.cultuurprod.en partic.	401	411	421	431
Media	188	193	197	202
Afval	7.873	7.962	8.026	8.151
Goed ontsloten en verweven met de regio	485	474	445	417
Verkeer en vervoer	457	446	417	389
Parkeren	28	28	28	28
Recreatieve havens				
Economische havens en waterwegen				
Openbaar vervoer				
Bestuur en burgerzaken	918	933	777	811
Bestuur				
Burgerzaken	783	798	642	676
Crisisbeheersing en brandweer	3	3	3	3
Openbare orde en veiligheid	120	120	120	120
Begraafplaatsen en crematoria	12	12	12	12
Overhead	146	145	148	152
Overhead	146	145	148	152

Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	124.781	130.981	137.965	132.990
Treasury	2.218	2.138	2.032	1.949
OZB woningen	6.955	7.188	7.429	7.607
OZB niet-woningen	5.032	5.153	5.276	5.403
Parkeerbelasting	3.175	3.182	3.190	3.198
Belastingen overig	1.464	1.499	1.535	1.572
Alg.uitkering en ov.uitk.gemt.fonds	105.351	111.796	118.478	113.242
Overige baten en lasten	586	25	25	19
Vennootschapsbelasting				
Vennootschapsbelasting (VpB)				
Reserves	7.789	5.474	4.756	4.797
Mutaties reserves	7.789	5.474	4.756	4.797
Totaal baten	183.492	185.977	192.420	188.467
Saldo	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Totaal saldo	-370	-455	-5.048	-848

Hieronder staan nieuwe taakvelden met ingang van 2023. Deze komen in de plaats van bestaande taakvelden. Verwerking in de begroting 2023 dient nog plaats te vinden. Bekendmaking van deze nieuwe taakvelden was in een dusdanig laat stadium dat het niet meer mogelijk was om de splitsing in de budgetten (zoals ze hierboven zijn opgenomen) door te voeren.

- 6.71a Huishoudelijke hulp (WMO)
- 6.71b Begeleiding (WMO)
- 6.71c Dagbesteding (WMO)
- 6.71d Overige maatwerkarrangementen (WMO)
- 6.72a Jeugdzorg begeleiding
- 6.72b Jeugdzorg behandeling
- 6.72c Jeugdhulp dagbesteding
- 6.72d Jeugdhulp zonder verblijf overig
- 6.73a Pleegzorg
- 6.73b Gezinsgericht
- 6.73c Jeugdhulp met verblijf overig
- 6.74a Jeugd behandeling GGZ zonder verblijf
- 6.74b Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf
- 6.74c Gesloten plaatsing
- 6.81a Beschermd wonen (WMO)
- 6.81b Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)
- 6.82a Jeugdbescherming
- 6.82b Jeugdreclassering

BBV Beleidsindicatoren

Indicator	Eenheid	Periode	Regio	Meetwaarde	Bron
Formatie	Fte per 1.000 inwoners	2023	Weert	7,9	Motion, begroting 2023
		2022	Weert	7,8	Motion, begroting 2022
Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	2023	Weert	7,9	Motion, begroting 2023
		2022	Weert	7,8	Motion, begroting 2022
Apparaatskosten	Kosten per inwoner	2023	Weert	830	Begroting 2023
		2022	Weert	763	Begroting 2022
Externe inhuur	Kosten als % van de totale loonsom + totale kosten inhuur externen	2023	Weert	6,2	Begroting 2023
		2022	Weert	4,9	Begroting 2022
Overhead	% van de totale lasten	2023	Weert	11,3	Begroting 2023
		2022	Weert	11,2	Begroting 2022
Verwijzingen Halt	per 1.000 jongeren	2021	Weert	9	Stichting Halt
			Limburg	8	
Winkeldiefstallen	per 1.000 inwoners	2021	Weert	1,2	CBS - Diefstallen
			Limburg	1,5	
Geweldsmisdrijven	per 1.000 inwoners	2021	Weert	4,1	CBS - Criminaliteit
			Limburg	4,1	
Diefstallen uit woning	per 1.000 inwoners	2021	Weert	1,4	CBS - Diefstallen
			Limburg	1,4	
Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	per 1.000 inwoners	2021	Weert	4,1	CBS - Criminaliteit
			Limburg	5,4	
Functiemenging	%	2021	Weert	52,4	CBS BAG/LISA - bewerking ABF Research
			Limburg	50,3	
Vestigingen (van bedrijven)	per 1.000 inw. 15 t/m 64jr	2021	Weert	155,2	LISA
			Limburg	147,1	
Absoluut verzuim	per 1.000 leerlingen	2021	Weert	2,3	DUO/Ingrado
			Limburg	1,8	
Relatief verzuim	per 1.000 leerlingen	2021	Weert	4	DUO/Ingrado
			Limburg	18	
Voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	%	2021	Weert	1,6	DUO/Ingrado
			Limburg	2	
Niet-sporters	%	2021	Weert	48,6	Gezondheidsmonitor volwassenen, GGD'en, CBS en RIVM
			Limburg	53,5	

Banen	per 1.000 inwoners van 15-64 jaar	2021	Weert	815,4	CBS Bevolkingsstatistiek / LISA
			Limburg	772,1	
Jongeren met een delict voor de rechter	%	2020	Weert	1	CBS Jeugd
			Limburg	1	
Kinderen in uitkeringsgezin	%	2020	Weert	6	CBS Jeugd
			Limburg	7	
Netto arbeidsparticipatie	%	2020	Weert	68,3	CBS - Arbeidsdeelname
			Limburg	65,1	
Werkloze jongeren	%	2020	Weert	2	CBS Jeugd
			Limburg	2	
Personen met een bijstandsuitkering	per 10.000 inwoners	2021	Weert	319,3	CBS - Participatiewet
			Limburg	381,7	
Lopende re-integratievoorzieningen	per 10.000 inwoners van 15-64 jaar	2020	Weert	311,6	CBS - Participatiewet
			Limburg	165,6	
Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	2021	Weert	14,9	CBS Jeugd
			Limburg	15,1	
Jongeren met jeugdbescherming	%	2021	Weert	0,9	CBS Jeugd
			Limburg	1,6	
Jongeren met jeugdreclassering	%	2021	Weert	0,2	CBS Jeugd
			Limburg	0,4	
Cliënten met een maatwerkarrangement Wmo	per 10.000 inwoners	2021	Weert	710	CBS - Monitor Sociaal Domein WMO
			Limburg	816	
Omvang huishoudelijk restafval	kg per inwoner	2019	Weert	207	CBS - statistiek Huishoudelijk afval
			Limburg	123	
Hernieuwbare elektriciteit	%	2020	Weert	13,2	Klimaatmonitor - Rijkswaterstaat
			Limburg	10,3	
Gemiddelde WOZ waarde	x €1.000	2021	Weert	265	CBS - Statistiek WOZ
			Limburg	231	
Nieuw gebouwde woningen	per 1.000 woningen	2021	Weert	4,8	BAG/ABF
			Limburg	6,6	
Demografische druk	%	2022	Weert	74,4	CBS - Bevolkingsstatistiek
			Limburg	74,4	
Gemeentelijke woonlasten éénpersoonshuishouden	€	2021	Weert	749	COELO, Groningen
			Limburg	766	
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	€	2021	Weert	798	COELO, Groningen
			Limburg	834	

Lijst subsidies

Naam subsidieontvanger	subsidiebedrag maximaal
Op grond van de Algemene Wet Bestuursrecht wordt in dit overzicht aangegeven tot welke bedragen subsidie wordt verstrekt op basis van een in de begroting, en niet op basis van de subsidieverordening, beschikbaar budget.	
BNMO afdeling Limburg	500
Dorpsbelangen Laar (tbv maatschappelijk gebruik Beej-Bertje)	12.500
Hengelsportvereniging St. Petrus Weert e.o.	2.500
Meerderweert, Stichting Primair Onderwijs Weert/Nederweert (tbv Weerter Scholen Toernooi)	700
Nationale Vereniging De Zonnebloem, afdeling Stramproy-Tungelroy	500
Nationale Vereniging De Zonnebloem, afdeling Weert	500
Organisatie Bevrijdingen en Herdenkingen	8.000
Organisatie Jeugdpreensetrefte	900
Stadsvastelaovendjvereniging 'De Rogstaekers'	25.000
Stichting Accommodatie Swartbroek (tbv gymonderwijs basisschool St. Laurentius)	7.500
Stichting Behoud van Beleving	2.500
Stichting Bospop	8.500
Stichting Cultureel Lint Weert	25.000
Stichting Dagopvang Weert	31.700
Stichting Door Sport Ontspanning (D.S.O.)	650
Stichting Dorpsraad Stramproy (tbv Doden- en Bevrijdingsherdenking)	500
Stichting Dorpsraad Stramproy (tbv Sociaal Platform Stramproy)	2.500
Stichting Filmhuis Weert	1.000
Stichting Gemeenschapscentrum Stramproy (tbv groot onderhoud De Zaal Stramproy)	11.964
Stichting Jeugdfonds Cultuur Limburg	40.000
Stichting Jeugdfonds Sport Limburg	40.000
Stichting Leergeld Weert e.o.	40.000
Stichting Mega Dance Company	600
Stichting RICK / Beiaardcomité St. Martinus Weert	6.000
Stichting Sint Nicolaas Weert	850
Stichting Slachtofferhulp Nederland	12.750
Stichting Tafeltje-Dek-Je	24.200
Stichting Toon Hermans Huis Weert	6.700
Stichting Truckrun Weert	750
Stichting Turks Cultureel Centrum Weert	2.500

Stichting voor Verpleeg-, Verzorgings- en Woonfaciliteiten Land van Horne (tbv Huishoudelijke hulp Franciscus Hospice)	22.800
Stichting Wijkraad Boshoven (tbv Huiskamer voor Ouderen Boshoven)	2.750
Vereniging voor Eerste Hulp Bij Ongelukken Afdeling Weert	500
Vereniging voor Eerste Hulp Bij Ongelukken Stramproy-Tungelroy	500
Werkgroep 08 maart	450
Zwem- en Vriendenclub 'De Ijsberen'	400

Lijst met afkortingen

Afkorting	Uitgeschreven
AHA	Aanbesteding Hosting en Applicatie
AOW	Algemene Ouderdomswet
APV	Algemene Plaatselijke Verordening
ASL	Afvalsamenwerking Limburg
AZC	Asielzoekerscentrum
AVG	Algemene Verordening Gegevensbescherming
BAG	Basisregistratie adressen en gebouwen
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten
BBZ	Besluit Bijstand voor Zelfstandigen
BCF	BTW Compensatie Fonds
BIZ	Bedrijven Investerings Zone
BIZ-O	Bedrijven Investerings Zone voor Ondernemers
BGT	Basisregistratie Grootchalige Topografie
BNG	Bank Nederlandse Gemeenten
BOA	Buitengewoon Opsporingsambtenaar
BOR	Beheer Openbare Ruimte
BRO	Basis Registratie Ondergrond
BsGW	Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen
BTW	Belasting over de Toegevoegde Waarde
BUIG	Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorziening Gemeenten
BVO	Bedrijfsvoeringsorganisatie
CAO	Collectieve arbeidsovereenkomst
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
CJG	Centrum voor Jeugd en Gezin
CMK	Cultuureducatie met Kwaliteit
COELO	Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden
COVID	Coronavirus Disease
CPI	Consumentenprijsindex
DNB	De Nederlandsche Bank
DUO	Dienst Uitvoering Onderwijs
ECB	Europese Centrale Bank
ECGeo	Expertise Centrum Geografisch (Geo)
EMU	Economische en Monetaire Unie

ESG	Environmental, Social and Governance
Euribor	Euro Interbank Offered Rate
Fido wet	Wet Financiering decentrale overheden
Fte	Fulltime-equivalent
GF	Gemeentefonds
GFT	Groene-, Fruit- en Tuinafval
GGD	Gemeentelijke Gezondheids Dienst
GGZ	Geestelijke gezondheidszorg
GOML	Regiofonds Gebiedsontwikkeling Midden Limburg
GR	Gemeenschappelijke Regelingen
Grex	Grondexploitatie
GRP	Gemeentelijk Rioleringsplan
GTK 2020	Gemeenschappelijk financieel toezichtkader
GWW	Grond-, Weg- en Waterbouw
HRM	Human Resource Management
IBA	Individuele Behandeling Afvalwater
ICT	Informatie- en Communicatie Technologie
ICT NML	ICT Noord- en Midden Limburg
ID	Identiteitskaart
IKC	Integraal Kind Centrum
IOAW	Inkomensvoorziening voor oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers
I/S	Incidenteel/Structureel
JOP	Jongeren Ontmoetings Plaats
KVM	Kostenverdeelmethodiek
KVOB	Keurmerk Veilig Ondernemen Bedrijventerreinen
LCA	Levenscyclusanalyse
Lening o/g	Opgenomen gelden
Lening u/g	Uitgeleende gelden
LISA	Landelijk Informatiesysteem van Arbeidsplaatsen
LKS	Loonkostensubsidie
M50	Middelgrote gemeenten (voorheen PMG)
MGR	Modulaire Gemeenschappelijke Regeling
MJOP	Meerjaren onderhouds planning
MKB	Midden- en Kleinbedrijf
MOBW	Maatschappelijke Opvang Beschermd Wonen
MPGV	Meerjaren Perspectief Grondexploitaties en Vastgoed

MW	Mega Watt
NIK	Nederlandse Identiteitskaart
NMC	Natuur- en milieucentrum
NPO	Nationaal Plan Onderwijs
NVVB	Nederlandse Vereniging Voor Burgerzaken
NWB	Nationaal Wegenbestand
OAB	Onderwijsachterstandenbeleid basisonderwijs
OCSW	Ministerie van Onderwijs, Cultuur, Sport en Welzijn
OV	Openbaar Vervoer
OZB	Onroerende Zaak Belasting
PDCA	Plan Do Check Act
PMD	Plastic verpakkingen, Metalen verpakkingen en Drinkpakken
PMG	Platform Middelgrote Gemeenten
PO	Primair Onderwijs
PoC	Percentage of Completion
Prio	Prioriteit
Q4	4e kwartaal van een jaar
RICK	Regionaal Instituut Cultuur- en Kunsteducatie
RISMAN	Risicomanagement
RIVM	Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu
ROVL	Regionaal Orgaan Verkeersveiligheid Limburg
RUD	Regionale Uitvoeringsdienst
Ruddo	Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden
SJG	Sint Jans Gasthuis
SML	Samenwerking Midden-Limburg
SOE	Sturen op Effecten
SPP	Strategische Personeelsplanning
SPUK	Specifieke Uitkering
SVLO	Samenwerking Vennootschapsbelasting Lokale Overheden
TJ	Tera Joule
TLTRO	Targeted Longer-Term Refinancing Operations
TPI	Transmission Protection Instrument
Tozo	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandige ondernemers
UWV	Uitkeringsinstituut Werknemersverzekeringen
VNG	Vereniging van Nederlandse Gemeenten
VO	Voortgezet Onderwijs

Vpb	Vennootschapsbelasting
VRI	Verkeersregelininstallaties
VRLN	Veiligheidsregio Limburg Noord
VSO	Voortgezet speciaal onderwijs
VSV	Voortijdige schoolverlaters
WA	Wettelijke Aansprakelijkheid
Wajong	Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten
WinD	Weert in Dynamiek
WKB	Wet kwaliteitsborging voor het bouwen
WML	Waterleidingmaatschappij Limburg
Wml	Wet Minimumloon
Wmo	Wet Maatschappelijke Ondersteuning
Wgr	Wet gemeenschappelijke regelingen
WOO	Wet Open Overheid
WOZ	Waardering Onroerende Zaken
WSW	Waarborgfonds Sociale Woningbouw
WWB	Wet Werk en Bijstand